LJUBLJANA,
SOBOTA, 18. AVGUSTA 1990

DELO

LETO XXXII • ŠT. 192 • CENA 8 DINARJEV

DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK
TIT DOBERŠEK

V prilogi: Janša proti Kadijeviću — Kako naj tv slon postane ptica — Blaznica v bosanski tovarni — S krvjo do vode

Slovenci predvidoma doma prihodnji teden

LJUBLJANA, 17. avgusta – Po informacijah, ki jih je republiški sekretariat za mednarodno sodelovanje danes dobil od veleposlaništva SFRJ v Bagdadu in zveznega sekretariata za zunanje zadeve, je sinoči iz Kuvajta v Bagdad prispelo osemnajst državljanov SFRJ, med katerimi je dvanajst Slovencev. Njihovo zdravstveno stanje je dobro, nameščeni so v prostorih predstavništva SCT v Bagdadu. V soboto bodo predvidoma nadaljevali pot proti Amanu. V Ljubljani jih pričakujemo v začetku prihodnjega tedna.

Slovenci, ki so že prispeli v Bagdad, so sporočili, da se drugi Slovenci v Kuvajtu počutijo dobro in bodo odšli na pot proti Bagdadu predvidoma v soboto, sporoča republiški sekretariat za mednarodno sodelovanje.

TEMA DNEVA

Južna meja

Zdi se, da je Jugoslavija končno res tam, kjer bi se po mnenju mnogih preprosto »morala« znajti. Grozi ji srbsko-hrvaški oziroma hrvaško-srbski konflikt nepredvidljivih razsežnosti in posledic. »Preganjano noro ljudstvo« Jovana Raškoviča na eni in »povampirjeno ustaštvo« na drugi strani. Z druge perspektive: nahujskani Srbi proti demokratično izvoljeni in na dialog pripravljeni hrvaški oblasti.

Predsednik zveznega predsedstva misli, da bi bilo hrvaške Srbe dobro še malo razvneti, zato jim dvoumno govori o možni vlogi armade. Ta doslej še ni pokazala, da se zaveda, kje lahko konča, če jo bodo spet nategnili z nekakšnim varstvom ozemeljske celovitosti in ustave. Kot da se ne bi na Kosovu ničesar naučila in kot da bi svojo neodvisnost od civilne oblasti res zlo(upo)rabljala samo v »določenih primerih«. Zvezna vlada molči, storiti pa tudi ne more ničesar. Sistem je še iz časov, ko tega od nje v takšnih primerih tudi nihče ne bi pričakoval. V takšnih okoliščinah je bila ena avtonomija odpravljena, druga pa naj bi nastala.

Če ne bo prej konec vsega. Hrvaška namreč ni Kosovo. Hrvati niso Srbi in Srbi niso Albanci. Po uporabi kosovskega prijema za rahljanje Jugoslavije (da bi jo lahko potem gnetli po svoji podobi) na hrvaških tleh bodo možnosti za dogovor o kakršnikoli rešitvi že ali evtanaziji bolnika na Balkanu veliko manjše. Brez dogovora pa bomo — nasilno skupaj ali nasilno ločeno — povsod trkali na trdno zapahnjena vrata.

Tudi Slovenija, ki ji srbsko-hrvaška zaostritev kar vsiljuje »samoobrambno dejanje« odcepitve, bi imela kot samostojna država južno mejo.

VOJKO FLEGAR

Vojska na kriznem območju Knin in Zagreb iz oči v oči

V nedeljo naj bi se začel referendum o srbski avtonomiji na Hrvaškem — Prve preventivne akcije oblasti, ki pravi, da ne bo ukrepala s silo — Izredna seja hrvaške vlade o razmerah v Kninski krajini

LJUBLJANA, 17. avgusta – Pred nedeljskim štirinajstdnevnim referendumskim odločanjem o srbski avtonomiji na Hrvaškem so danes ob 17. uri na zasedanju obrambnega štaba občine Knin objavili sklep o razglasitvi »popolne pripravljenosti občanov«. Skopa informacija iz Benkovca o razorožitvi rezervne sestave milice je vznemirila Kninčane. Na dostopih v Knin so postavili barikade, popoldne so bile odprte le dežurne trgovine, v popoldanski izmeni skoraj nikjer niso delali. Ob 18.30 pa so prišle na kninske ulice še tudi enote JLA, je sporočil Tanjug.

Na nemirno noč se očitno pripravljajo v Dvoru na Uni, kjer je odbor Srbske demokratske stranke mobiliziral svoje člane, po vaseh so uvedli nočne straže. Zvečer so sklicali tudi izredno sejo občinske vlade. Nemirno je bilo tudi v Peči. Tu se je zvečer zbralo okrog 2000 ljudi, ki so pripravljeni, če bo treba, oditi na pohod proti Kninski krajini, da bi »branili svoje sonarodnjake proti napadom«. V Beogradu

● Predsednik Republike Hrvaške dr. Franjo Tuđman je pozval Hrvate in Srbe na Hrvaškem, naj ohranijo mir in ne nasedajo provokatorjem. Kajti vse, kar se je zgodilo danes, se je zgodilo po scenariju, ki nam je bil že prej znan, je rekel Tuđman. Vesti iz Knina in nato zanikanje vesti iz tega mesta kažejo, da vse vendarle ne gre po predvidenem scenariju, po katerem naj bi vojska pristopila k dogodkom, da bi tako opravičili obljavljeno izredno stanje. Zdi pa se, da so nekateri spoznali norost takega dogajanja, ker bi to peljalo v državljansko vojno.

pa se je ob 20.30 zbralo okrog 1000 pripradnikov Srbske narodne obnove, zahtevalo orožje, pozivalo na pohod na Knin in nad Zagreb in zahtevalo, naj pade Markovićeva vlada

Helikopterji so leteli po napačni poti

● Predsednik hrvaške vlade Stipe Mesić je v večernem dnevniku hrvaške televizije rekel, da so najavljeni pohodi dobrovoljcev iz Kosovega Polja in Nove Pazove v Kninsko krajino režirani. Scenarij je bil vnaprej znan. »Vse to je organizirano, da bi ustavili demokracijo na Hrvaškem in potem najbrž še v Sloveniji,« je rekel Mesić. Povedal je, da je osebno govoril z generalom Adžićem glede migov in helikopterjev. General je pojasnil, da so helikopterje ustavili samo zato, ker so leteli po napačni poti.

»Mislim, da bi odgovorni v federaciji morali vedeti, kdo upravlja z vsem, kar se dogaja v Hrvaški. Morajo pa tudi vedeti, da bomo Hrvaško branili z vsemi pravnimi sredstvi. Če pa bi nekdo hotel priti v Hrvaško delat red, bo vsa Hrvaška na nogah, in to v eni uri,« je na koncu pogovora pred TV kamerami rekel Mesić.

V poznih večernih urah je prišlo iz Knina novo sporočilo. Predsednik občine Knin dr. Milan Babić je zanikal vest o izredrekel, da se bo Obrovac uprl »Tuđmanovim specialcem« z vsemi močmi. Ta skupščina je poslala poziv tudi JLA, naj poseže v dogajanja. Vojaškim letalom iz zadarskega letališča, ki so imela prav takrat na nekaj kilometrov oddaljenem prostoru

● KNIN, 17. avgusta (Tanjug) – Komandant kninskega korpusa JLA general major Tomislav Trajčevski je odločno demantiral vest o tem, da je bila vojska na ulicah Knina. »Z vso odgovornostjo trdim, da je vest o tem lažna in da je morebiti pomoto povzročilo 90 vojakov, ki so ta dan skupaj odšli na dopust. Zaradi zamude vlaka so ti vojaki čakali na železniški postaji in njeni neposredni bližini.«

Sporočilo slovenske vlade

Ob najnovejših dogodkih v Kninski krajini ugotavlja vlada Republike Slovenije, da gre za poskus destabiliziranja z namenom zrušenja zakonite, legitimne in na demokratičnih volitvah izvoljene oblasti v Republiki Hrvaški, in to po scenariju, ki je nastal zunaj nje.

Odločno obsojamo ta poskus in v celoti podpiramo prizadevanja hrvaške vlade ter njenih drugih državnih organov, da ohranijo red in zakonitost na celotnem ozemlju Republike Hrvaške.

Zlasti je nesprejemljivo, da je prišlo pri reševanju napetosti v Kninski krajini do samovoljnega, nezakonitega posega JLA, s čimer so bila kršena ustavna določila o uporabi oboroženih sil v mirnem času.

Zavedajoč se posledic mogočega mednacionalnega spopada pozivamo politične sile in odgovorne organe, da preprečijo stopnjevanje napetosti in uporabijo za njeno rešitev samo nenasilne in zakonite poti.

Predsednik
LOJZE PETERLE

DANES V DELU

● **»Potrpežljivost Albancev ne pomeni, da so pokleknili«**
Izjavlja Ibrahim Rugova

● **Bo Vojvodina srbska rana?**
Spori med »prišleki« in »staroselci« lahko postanejo nepogasljiva rana
stran 2

● **Kako si Petrol zamišlja poslovanje**
Tržni primež, novi prijemi

● **Barbarstvo v Kortini pri Pridvoru**
Zasebnik uničuje kulturnozgodovinski spomenik
stran 3

● **Jugoslavija v finalu SP**
Naši košarkarji so v polfinalu SP premagali ZDA z 99:91 in si tako že zagotovili najmanj srebrno kolajno
stran 5

● **Rekorderka po številu čekov brez kritja**
Vsak minus v banki – nov tekoči račun
stran 6

Na puščavski fronti nič na bolje

V Washingtonu so razočarani, ker kralj Husein ni prinesel kakega iraškega predloga o umiku, v Amanu pa zaradi ameriške nepopustljivosti – Irak začel izpuščati iranske ujetnike

OD NAŠEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

AMAN, 17. avgusta – Jordanski kralj Husein se je vrnil s pogovorov z ameriškim predsednikom Georgeom Bushom zelo nezadovoljen. Iz krogov blizu kraljevega dvorca se je izvedelo, da je na dopoldanski seji vlade, na kateri je poročal o rezultatih svojega obiska v ZDA, prav grdo gledal in da ni mogel prikriti razočaranja, ker njegova misija ni obrodila nobenih sadov.

Iz današnjih jordanskih izjav še zmeraj ni mogoče izluščiti, ali se misli Jordanija pridružiti trgovskemu bojkotu Iraka ali ne, tako kot zahteva resolucija varnostnega sveta OZN in kot je po pogovorih s kraljem Huseinom napovedal tudi ameriški predsednik George Bush. Položaj v Zalivu in okrog njega je namreč povsem nejasen, ne glede na to, da je današnji dan minil

● Znani so tudi že prvi približni podatki o tem, koliko bo ameriško administracijo stalo sedanje vojaško angažiranje v Zalivu. Operacija Puščavski ščit bo stala Pentagon do konca septembra 1,2 milijarde dolarjev. Od tega bo šlo za kopenske enote 750 milijonov dolarjev, za mornarico 230 milijonov in za letalstvo 200 milijonov dolarjev.

brez velikih dogodkov in da ni bilo na nobeni strani niti posebnega zaostrovanja niti popuščanja. Tu mnoge skrbi prav to, saj menijo, da so se s tem iztekli dnevi, ko bi lahko kako nenadno »diplomatsko posredovanje«

● BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – Zvezni izvršni svet je danes v posebni izjavi izrazil zaskrbljenost zaradi nevarnega zaostrovanja razmer v Zalivu in ponovno obsodil napad na Kuvajt in iraško aneksijo te države.

hitro ohladilo napeto ozračje. Telavivski radio je zato danes že sporočil, da vojna zagotovo bo, če se Irak ne bo kmalu umaknil iz Kuvajta, dokaj pesimistične izjave pa so dajali tudi v Amanu. Vendar pa bo scenarij dogodkov bržčas nekoliko mirnejši: vsaj še teden ali dva bo trajalo sedanje merjenje moči, dokler ne bo jasno, kakšni bodo pravi učinki ekonomske blokade Iraka.

● RIM, 17. avgusta (Tanjug) – Italija je sinoči v imenu evropske dvanajsterice in še desetih držav zahtevala od Združenih narodov, naj v Bagdad pošljejo odposlance, ki bi pomagali osvoboditi več tisoč tujcev, ki so jih pridržali v Kuvajtu. V diplomatskih krogih napovedujejo, da utegnejo nekatere države, katerih državljani so prav tako v Kuvajtu in Iraku, zahtevati sklic seje varnostnega sveta o tem problemu.

Iz Bagdada za sedaj še ni novic, kaj nameravajo narediti z Američani, ki so še zmeraj v Kuvajtu in ki so dobili ukaz, da se morajo zbrati v tamkajš-

● LIMA, 17. avgusta – Generalni sekretar ZN Perez de Cuellar je sinoči izjavil, da bi katerakoli država, ki bi pri izvajanju sankcij svetovne organizacije proti Iraku posegla po vojaški sili, kršila listino ZN, dokler uporabe sile ne bi odobril varnostni svet. »Kakršenkoli poseg katerekoli države bi bil navzkriž z listino ZN,« je izjavil Perez de Cuellar na tiskovni konferenci v Limi. Generalni sekretar bo po obisku v Peruju v okviru južnoameriške turneje obiskal še Čile in Kolumbijo.

njem hotelu Intercontinental. Je pa iraško časopisje danes zato zelo ostro napadlo ameriško utrjevanje v Saudski Arabiji, češ da Američanov tako in tako »nič ne more rešiti«. Očitno v Bagdadu tudi sami sebi dajejo pogum;

● WASHINGTON, 17. avgusta (Tanjug) – Ameriški predsednik George Bush je davi ukazal ameriškim vojnim ladjam, naj takoj uveljavijo sankcije ZN proti Iraku in naj, če bo treba, posežejo po sili, da bi preprečile uvoz ali izvoz blaga iz Iraka ali Kuvajta. Predstavnik Pentagona Pit Williams je izjavil, da je predsednik Bush dovolil ameriškim vojnim ladjam v Perzijskem zalivu, severnem delu Rdečega morja in Omanskem zalivu, da od polnoči po srednjeevropskem času ustavljajo vse sumljive tovorne ladje..

hingtonsko vlado opozoril, da iraška vojska ne bo prizanesljiva do ameriških vojakov in da bo z njimi opravila tako, da vlada »ne bo imela česa zavijati v zastave, ko bo pošiljala ostanke svojih mrtvih vojakov domov« . . .

Povsem po napovedih pa očitno kljub vsemu potekajo dogodki ob reki Šat el Arab, saj so se danes zjutraj ob petih po lokalnem času z zasedenega iranskega ozemlja začele umikati iraške čete. Umik se je začel v središčnem delu nekdanjega frontnega območja, to je v iranski pokrajini Ilam, kjer so bili ves ta čas močni iraški vojaški odredi. V Teheranu so umik sprejeli z velikim olajšanjem, vendar pa so opozorili, da želijo pred kakršnimikoli ukrepi na iranski strani videti, kako se bo dogajanje na iraškoiranski strani odvijalo naprej. Danes so v Iran prišli tudi prvi iranski ujetniki, ki jih je Irak pustil, tako kot je v sredo napovedal iraški voditelj Sadam Husein. Mejo so prestopili ob 12.45 na avtocesti Bagdad–Teheran, njihov prihod pa so opazovali tudi predstavniki mednarodnega Rdečega križa. Vendar pa je bila to le ena od manjših skupin, ki so jih danes v Iraku spustili na prostost. Glavnina iranskih ujetnikov se je namreč danes odpeljala iz Bagdada proti meji.

● BAGDAD, 17. avgusta (Tanjug) – Iraški predsednik je danes ukazal, naj v kuvajtskih mestih Al Nidaa in Džahra skrajšajo policijsko uro, tako da bo trajala od 23. ure zvečer do 6. zjutraj (doslej od 19. do 7. ure). Čeprav niso pojasnili, kaj je vzrok za skrajšanje policijske ure, je mogoče domnevati, da gre za postopno »umirjanje« razmer v Kuvajtu po iraški zasedbi 2. avgusta.

Iraška vojaška policija je namreč odpravila iz mesta kar 100 avtobusov z zajetimi Iračani.

DANILO SLIVNIK

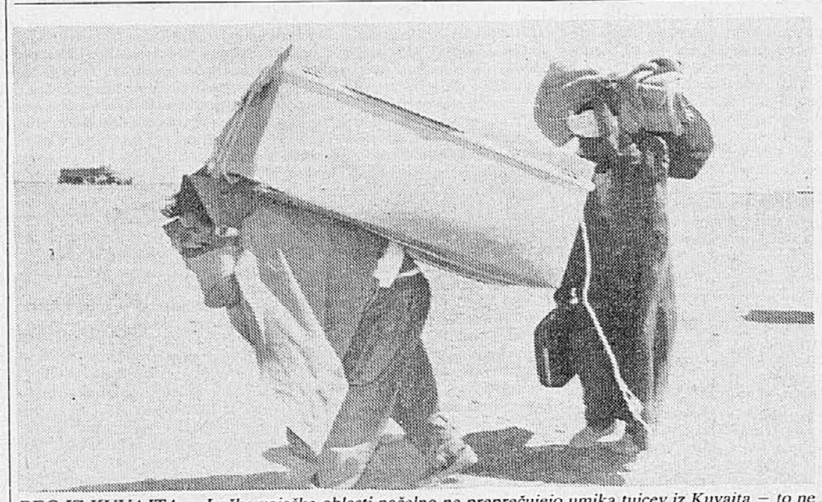

BEG IZ KUVAJTA – Iraške vojaške oblasti načelno ne preprečujejo umika tujcev iz Kuvajta – to ne velja za Američane – toda organiziran umik je počasen, napetost in nevarnost spopada pa nenehno naraščata. Zato tujci bežе tudi v manjših skupinah v osebnih avtomobilih ali pa tudi kar peš čez puščavo, kot egiptovska delavca na fotografiji, ki kar na plečih odnašata tudi vse svoje premoženje. (Telefoto: Reuter)

PRED KONČNICO

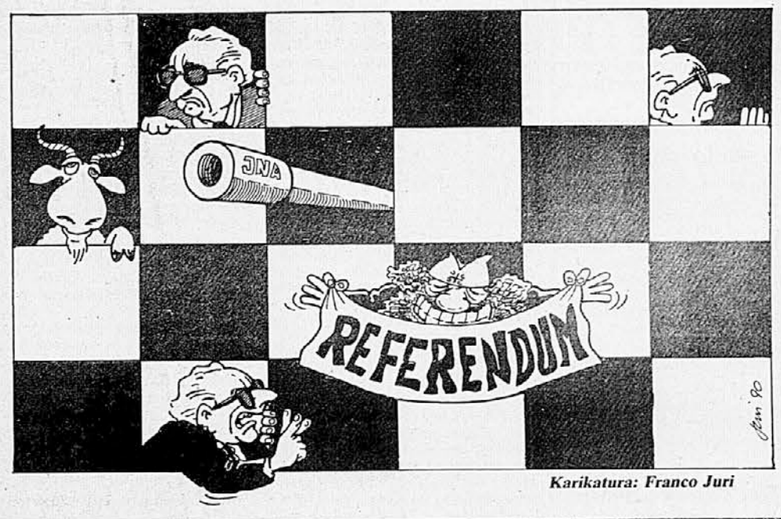

Karikatura: Franco Juri

Migi JLA zavrnili helikopterje RSNZ

ZAGREB, 17. avgusta – Kot je sporočilo notranje ministrstvo vlade Republike Hrvaške, se je danes, 17. avgusta, več sto občanov srbske narodnosti zbralo pred postajo milice v Gračcu. Zbrani so metali kamenje v poslopje, zavrnili mirna pogajanja z načelnikom postaje in potem vdrli v prostore postaje milice.

V Obrovcu in Benkovcu so na ulicah večje skupine občanov, ki ovirajo promet in ga zaustavljajo.

Dve vojaški letali mig sta prestregli tri helikopterje hrvaškega notranjega ministrstva, ki so leteli nad Liko, da bi vzpostavili red in mir. Letali sta helikopterje prisilili, da so se vrnili v bazo.

Hrvaška vlada ocenjuje, da se vse to dogaja v okviru znanega scenarija, nastalega zunaj Hrvaške, s katerim želijo na Hrvaškem strmoglaviti demokratično oblast. Hrvaška vlada in oblast imata dovolj moči, da vzpostavita red in mir in izpolnita vse naloge hrvaške države.

Hrvaška vlada poziva vse državljane, ki sodelujejo v izpadih, naj se mirno vrnejo na svoje domove. (M. I.)

KMETIJSKI SEJEM
GORNJA RADGONA • 18.–26. 8. 1990
1200 domačih in tujih razstavljalcev

Čedalje manj neznank o nemški združitvi

Na enajstem letošnjem srečanju sta zunanja ministra ZSSR in ZRN govorila tudi o krizi v Zalivu

OD NAŠEGA POROČEVALCA

MOSKVA, 17. avgusta – Zunanja ministra ZSSR in ZRN, Eduard Ševardnadze in Hans-Dietrich Genscher, sta na današnjih pogovorih dosegla tolikšen napredek pri reševanju še odprtih vprašanj, da zdaj oba izražata prepričanje, da bodo na prihodnjem sestanku skupine 2+4 v Moskvi 12. septembra parafirali sklepni dokument o politični ureditvi zunanjih, mednarodnih razsežnosti združitve obeh nemških držav. Kdaj, kje in na kakšni ravni bo potem sledilo podpisovanje tega dokumenta, še ni povsem odločeno, vsekakor pa sta si oba ministra enotna v oceni, da bo to dober dokument, ki ne bo puščal odprto nobeno vprašanje glede združene Nemčije in da ga bodo države pogajalke tudi kmalu po tem ratificirale.

S tem bodo prenehale veljati vse zavezniške (okupacijske) pristojnosti na ozemlju obeh nemških držav, združena Nemčija pa bo postala popolnoma suverena v trenutku, ko bodo ratificirane listine deponirali vsi udeleženci skupine 2+4, oziroma poslej le še vlada združene Nemčije.

Zastran obojestranskih odnosov sta ministra poudarila ključni pomen dogovorov, do katerih sta prišla sovjetski predsednik Mihail Gorbačov in kanclerZRN Helmut Kohl med nedavnimi pogovori na Severnem Kavkazu. Obe državi pripravljata obsežen politični sporazum, v katerem bosta na novo opredelili odnose in sodelovanje med združeno Nemčijo ter Sovjetsko zvezo, dodatno pa še sporazume o pogojih nadaljnjega bivanja sovjetskih vojaških enot na ozemlju današnje NDR (predvidoma tri do štiri leta) ter o sodelovanju na najrazličnejših področjih.

Precej pozornosti sta Ševardnadze in Genscher posvetila krizi v Zalivu. Sovjetski zunanji minister je na današnji tiskovni konferenci povedal, da se je zadnje čase skoraj vsak dan po telefonu pogovarjal s svojim ameriškim kolegom Jamesom Bakerjem ter da je dobil iz Washingtona znamenja, da bo tudi Bela hiša podprla predloge za kolektivno delovanje, ko gre za uresničevanje resolucij varnostnega sveta sprejeti po iraškem napadu na Kuvajt.

Ali sovjetsko vodstvo negoduje, kritično gleda na razmeščanje ameriških vojaških sil v Saudski Arabiji? Ševardnadze je na tako vprašanje odvrnil, da ne gre za negodovanje, marveč za to, da z ameriške strani zagotavljajo, da gre za začasen ukrep; če pa se bo napetost podaljševala in zaostrovala, bo moral dobiti aktivnejšo vlogo varnostni svet OZN. Genscher je ob tem pripomnil, da v Bonnu pričakujejo, da bodo vse države brez izjeme dosledno izpolnjevale resolucijo varnostnega sveta.

ANTON RUPNIK

Usoda denarja v Lesu povezana z usodo Elana

Varčevalci Lesa upajo, da bodo ob stečaju Elana dobili vrnjen svoj denar

LJUBLJANA, 17. avgusta – Tudi z današnjega sestanka z direktorico delniške družbe Les iz Ljubljane Gabrijelo Makovec so varčevalci Lesa odhajali razočarani, saj jim ni znala povedati, kako, kdaj in ali sploh bodo dobili vrnjen svoj denar. Usoda varčevalcev je namreč tesno povezana z usodo Elana – od banke Les je Elan dobil 117 milijonov dinarjev – ki pa naj bi bila po besedah Makovčeve, ki je v stalnih stikih z Izidorjem Rejcem, republiškim sekretarjem za industrijo in gradbeništvo, znana do torka prihodnji teden.

Potem ko je direktorica varčevalce seznanila s tem, kaj so v Lesu storili, da bi lahko čimprej izplačali hranilne vloge, so varčevalci sklenili zadevo vzeti v svoje roke, saj je postalo očitno, da vodstvu Lesa ne zaupajo več. Odločili so se, da najamejo svojega advokata, četudi na svoje stroške, ki bo raziskal poslovanje delniške družbe in vseh njenih satelitov in pri republiškem sekretariatu za finance izposloval dovoljenje, da bi imeli v primeru stečaja Elana varčevalci Lesa prednost pri delitvi stečajnega denarja. (Več s sestanka na 3. strani)

T. S.

Ljubljanski župan sprejel kolektiv SMG

LJUBLJANA, 17. avgusta – V prostorih magistrata je danes člane kolektiva Slovenskega mladinskega gledališča in ustvarjalce Svetinove Šeherezade po vrnitvi z drugega velikega festivala v Ciudad Mexicu sprejel predsednik skupščine mesta Ljubljana Jože Strgar s sodelavci. V pozdravnem nagovoru je med drugim poudaril, da so člani in sodelavci tega gledališča dostojno in na visoki umetniški ravni ponesli delček sodobne slovenske umetnosti čez ocean. V imenu kolektiva SMG se je gostitelju zahvalil za pozornost njegov direktor Petar Jović. (S. P., foto: Zoran Vogrinčič)

Pred finalom v Tacnu Janez Skok na 4. mestu

Na reki Isere v Franciji se je začela predzadnja letošnja tekma za SP v slalomu na divjih vodah

BOURG SAINT MAURICE, 17. avgusta – Na progi Isere v Franciji se je danes začela zadnja prireditev v slalomu na divjih vodah za svetovni pokal pred finalom, ki bo konec prihodnjega tedna v Tacnu. Z današnjo zmago je italijanski kajakaš Ferazzi spodrinil našega tekmovalca Janeza Skoka s tretjega mesta, nasploh pa je boj za kolajne v kategoriji K-1 pred tacenskim finalom še povsem odprt.

Po prvi vožnji je našim kazalo še bolje, saj je bil Abramič tretji, Čižman pa šesti, vendar so jih v drugi nekateri tekmeci prehiteli.

REZULTATI K-1: 1. Ferazzi (It) 163,36, 2. Fox (VB) 164,79, 3. Hilgert (ČSFR) 165,34, 4. Fodeviole (Fr) 166,26, 5. Seibert (ZRN) 166,69, 8. Abramič 168,49, 9. Štrukelj 168,62, 12. Skok 170,53, 14. Čižman (vsi Jug) 170,77.

SKUPNI VRSTNI RED ZA SP – K-1: 1. Hilgert 68, 2. Fox 62, 3. Ferazzi 56, 4. Skok 44, 5. Jones (VB) 40, 11. Štrukelj 20, 13. Abramič 15, 19. Čižman 8.

ERVIN ČURLIČ

POGODBA O NAPRAVAH PRED KARAVANŠKIM PREDOROM – Udo Ehrlich Adam in Andrej Grahor, oba predsednika jugoslovansko-avstrijske meddržavne komisije za gradnjo predora Karavanke, sta danes podpisala meddržavni sporazum o uporabi in ravnanju z napravami in stavbami na obeh straneh predora pod Karavankami. Predor bo odprt naslednje leto junija. (Foto: Marjan Zaplatil)

EME ENGINEERING
D.O.O. SLOVENSKA BISTRICA
62310
B. KRAIGHERJA bb, YUGOSLAVIA
telefon: 062/811-555,
telefaks: 062/813-029,
teleks: 33433, p.p. 55
BORZA STROJEV
KUPUJEMO • ZAMENJUJEMO • PRODAJAMO • SVETUJEMO
Razstavljali bomo na Celjskem obrtnem sejmu ter na Zagrebškem velesejmu. OBIŠČITE NAS!

MUSTANG
Z MUSTANGOM V NOVO KVALITETO IN SVET
Elkroj

S TELEPRINTERJA

Izjava Socialistične stranke Slovenije

Ob incidentih v Republiki Hrvaški, ki so uperjeni zoper zakonito izvoljeno oblast ter so nedvomno vodeni in spodbujani iz centrale v Srbiji, izrekamo hrvaškemu vodstvu moralno podporo.

Nezaslišano je, da je v dogajanje na strani provokatorjev posegla tudi armada, ki naj ne bi bila srbska. Menimo, da to dejanje radikalno spreminja status jugoslovanske armade, zlasti pa ji jemlje vsejugoslovanski značaj.

Hkrati pa od naše, slovenske vlade zahtevamo, naj v tej zadevi takoj zavzame nedvoumno stališče in ukrepa.

za Socialistično stranko Slovenije
Borut Šuklje,
Braco Rotar

Suša v Vojvodini – naravna nesreča

NOVI SAD, 17. avgusta (Tanjug) – Na današnji seji izvršnega sveta Vojvodine je bilo rečeno, da so posledice suše, ki je zajela vso državo, v Vojvodini že dobile razsežnosti naravne nesreče s hudimi negativnimi posledicami. Na podlagi podatkov, ki jih je v minulih dneh zbrala strokovna komisija pokrajinskega izvršnega sveta s prof. dr. Tihomirom Verbalovim na čelu, ki je pregledovala tukajšnja polja, so ocenili, da bo pridelek koruze manjši za okoli 40 odstotkov, pridelek semenske koruze za 60 odstotkov, soje za okoli 35 odstotkov, sončnic za 20 odstotkov in sladkorne pese za okoli 15 odstotkov. To pomeni, da znaša škoda več kot 5,7 milijarde konvertibilnih dinarjev.

Stranka Jugoslovanov ohranila samostojnost

BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – Stranka Jugoslovanov bo tudi v primeru, če se bo pridružila Zvezi reformskih sil Jugoslavije, ohranila svojo popolno samostojnost in identiteto. Kot je bilo rečeno na današnji tiskovni konferenci beograjske podružnice stranke Jugoslovanov, bodo o vključitvi v zvezo odločali člani na skupščini stranke. Novinarje so seznanili tudi z osnovnimi pripombami k osnutku ustave SR Srbije in republiškemu volilnemu zakonu. Z osnutkom ustave je po njihovem mnenju predvidena konfederalna skupnost, saj so nekatere funkcije zvezne države zdaj v pristojnosti Srbije. Predlog volilnega zakona se zavzema za sistem večine, posledica tega pa bi lahko bila ustanavljanje monističnih vlad in nastanek položaja, kakršnega imamo zdaj v Hrvaški, je bilo rečeno na tiskovni konferenci.

Živko Pregl pri Lojzetu Peterletu

LJUBLJANA, 17. avgusta – Predsednika izvršnega sveta Republike Slovenije Lojzeta Peterleta je danes obiskal Živko Pregl, podpredsednik ZIS. V daljšem pogovoru, ki mu je prisostvovalo več članov slovenske vlade, so izmenjali informacije, stališča in poglede o raznih odprtih vprašanjih. Pozornost so najprej posvetili vprašanju nabornikov. Nato so obravnavali nekatere dosedanje reakcije zvezne vlade v zvezi z iraškim napadom na Kuvajt in posledicami, ki jih je izzval. Govorili so tudi o zaščitnih cenah za kmetijske proizvode, s posebnim poudarkom na cenah mesa. Izpostavljeno je bilo tudi povečanje plač v JLA in v zvezni administraciji, ki je povzročilo neutemeljene razlike med zaposlenimi na istih ali podobnih delovnih mestih. Predstavniki izvršnega sveta Republike Slovenije so zahtevali informacijo o »zveznem« dnevniku in »zvezni« televiziji.

Za četrtino manj zgrajenih stanovanj

BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – Gradbeniki iz družbenega sektorja so v prvem polletju letošnjega leta zgradili 9167 stanovanj, kar je za 23 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Za sedem odstotkov se je zmanjšalo tudi število nedokončanih stanovanj. Po podatkih zveznega zavoda za statistiko merijo stanovanja, ki so bila zgrajena v letošnjem letu, povprečno 62,1 kvadratnega metra in so tako za okoli 0,7 kvadratnih metrov večja od lanskoletnih stanovanj. Največ stanovanj so letos zgradila gradbena podjetja iz Srbije – 2630, sledijo pa Hrvaška – 1815, Bosna in Hercegovina – 1757, Makedonija – 1048, Vojvodina – 792, Slovenija – 637, Črna gora –394 in Kosovo – 94.

Prepovedana skupščina Srbskega gibanja obnove

FOČA, 17. avgusta (Tanjug) – Sekretariat za notranje zadeve v Foči je danes sprejel odlok o prepovedi skupščine Srbskega gibanja obnove, ki naj bi bila v tem mestu 19. avgusta. V obrazložitvi kot razlog za prepoved navajajo dejstvo, da Srbsko gibanje obnove v Bosni in Hercegovini ni registrirano.

Največ možnosti socialistična stranka Srbije

BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – Po rezultatih raziskav, s katerimi so v Borbi zajeli 456 anketirancev z ožjega območja Srbije, lahko sklepamo, da ima največ možnosti na napovedanih večstrankarskih volitvah v republiki Socialistična stranka Srbije. Odgovori na osrednje vprašanje ankete – za katero stranko bi glasovali, če bi bile že jutri večstrankarske volitve – kažejo, da bi imela prepričljiv, čeprav ne tudi absolutne večino Socialistična stranka Srbije. Za to stranko bi glasovalo kar 33,6 anketiranih. Za Srbsko gibanje obnove bi se izreklo 9,65 odstotka udeležencev ankete, tretja bi bila Demokratska stranka – 4,61 odstotka, tej pa sledi Ljudska radikalna stranka – 1,75 odstotka. Vse druge stranke so skupaj zbrale 4,93 odstotka glasov. Tudi če bi sešteli vse glasove opozicije, bi SPS še vedno vodila s 33,6 odstotka proti 20,64 odstotka.

Jamstvo za varnost delavcev v Iraku?

BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – Sindikat Srbije in republiški odbor sindikatov gradbene dejavnosti zahteva od zvezne vlade, da uvede konkretne ukrepe in zagotovi popolno jamstvo za varovanje življenj in varnost kakih 10.000 jugoslovanskih delavcev, ki delajo v Iraku. Na današnji tiskovni konferenci v republiškem svetu sindikatov so ocenili za nesprejemljivo, da ZIS še ni izdal pisnega naloga delovnim organizacijam, kako naj ravnajo ob izbruhu vojne. Opozorili so, da bo vlada odgovorna za vsakršne posledice, ki bi utegnile nastati ob morebitni zaostritvi položaja v Zalivu, predlagali pa so tudi sprejetje posebnega zakona, ki bi urejal poravnanje škode podjetij, ki delajo v Iraku. Republiški sindikat je zahteval, da ZIS razveljavi zakon o plačah, »ker ta zakon med zaposlenimi zbuja veliko negodovanje«.

Oskrbnine v domovih upokojencev bodo višje

DOMŽALE, 17. avgusta – Cena oskrbnega dne v Domu počitka Mengeš in domu upokojencev Domžale bo s prvim septembrom večja za deset odstotkov. To je na nedavni seji sklenil domžalski izvršni svet, čeprav sta omenjena domova predlagala dvajsetodstotno povišanje svojih storitev. (J. B.)

Informativni pogovori na policiji

PRIŠTINA, 17. avgusta – Delegati kosovske skupščine, ki so 5. julija podpisali deklaracijo, morajo posamezno prihajati na tako imenovane informativne pogovore na postajah milice. Ti pogovori trajajo po več ur. Delegati pravijo, da se inšpektorji sekretariata za notranje zadeve do njih obnašajo korektno, vendar pa večina priznava, da jih inšpektorji skušajo prepričati, naj prekličejo svoj podpis ustavne deklaracije. Medtem ko je bilo med Srbi in Črnogorci na Kosovu v minulih dneh veliko takih, ki so dobili dovoljenje za nošenje orožja, pa Albancem milica orožje odvzema, čeprav imajo dovoljenje. Tako so v občini Orahovac odvzeli orožje 33 Albancem, podobno pa se dogaja tudi v drugih občinah. Orožje odvzemajo brez vsakršnega postopka, samo z ustno obrazložitvijo, da ga pobirajo zaradi tehničnega pregleda. (B. S.)

Sindikati niso pod vplivom HDZ

ZAGREB, 17. avgusta (Tanjug) – Zveza samostojnih sindikatov Hrvaške v današnjem sporočilu odločno zavrača trditve predstavnikov konference sindikatov Tvika iz Knina, ki so na včerajšnjem sestanku iniciativnega odbora za ustanavljanje avtonomnih sindikatov Krajine v Kninu izjavili, »da so samostojni sindikati in njihova zveza pod vse večjim vplivom HDZ«. Samostojni sindikati Hrvaške zavračajo tudi »vsa druga sumničenja o vplivu političnih strank« na delo njihove zveze. V sporočilu je še rečeno, da so se člani sindikata z dokumenti prvega kongresa in statuti samostojnih sindikatov Hrvaške opredelili za sindikat kot razredno in interesno organizacijo delavcev, ne glede na njihovo narodnostno, versko ali politično pripadnost.

Rahel potres pri Nikšiću

TITOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – Naprave republiškega seizmološkega zavoda v Titogradu so danes zjutraj zabeležile potres, katerega epicenter je bil kakih 20 kilometrov severno od Nikšića blizu planine Vojnik. V epicentru je znašala moč potresa 4 stopnje po Mercallijevi oziroma 3 stopnje po Richterjevi lestvici. V Nikšiću je bila moč potresa od 3 do 4 stopnje po Mercallijevi lestvici.

Do konca julija – 50 milijonov prenočitev

BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – V zveznem zavodu za statistiko so sporočili, da so turistični delavci našteli 50 milijonov prenočitev domačih in tujih gostov. Okoli 26 milijonov prenočitev gre na račun domačih gostov, tujcev pa je prenočevalo okoli 24 milijonov. V primerjavi z enakim obdobjem lani, so domači turisti letos skrajšali dopust za 10 odstotkov, tujci pa za osem odstotkov. Samo v minulem mesecu so imeli 22 milijonov prenočitev. Domači in tuji turisti so plačali po 11 milijonov prenočitev. V primerjavi z enakim mesecem lani so svoj dopust skrajšali za približno 10 odstotkov.

Iraški dolg Unisu – javni ali državni ?

SARAJEVO, 17. avgusta (Tanjug) – Sarajevski Unis zahteva od ZIS, da se zneski, ki jih Irak dolguje tej delovni organizaciji, spremenijo v javni ali državni dolg. Podpredsednik Unisa Željko Farkaš je to dejal na današnji tiskovni konferenci in dodal, da so bile pogodbe z Irakom sklenjene na podlagi pogodb med državama. Povedal je, da Irak Unisu dolguje 156 milijonov dolarjev.

Iskanje kulturne avtonomije je trkanje na odprta vrata

»Srbska vstaja« – šolski primer ustvarjanja ilegalne države v legalni državi – Pisca scenarija: Milošević in srbska pravoslavna cerkev

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 17. avgusta – Primer tako imenovanega srbskega referenduma ali plebiscita, ki bo potekal od nedelje do 2. septembra na ozemlju 11 hrvaških občin, v katerih je srbsko prebivalstvo v večini, se bo nemara znašel v pravni literaturi kot šolski primer ustvarjanja ilegalne države v legalni državi ... Kot je na današnji seji hrvaške vlade povedal njen podpredsednik prof. dr. Milan Ramljak, je hrvaška vlada o vseh dogodkih, ki se navezujejo na »srbsko vstajo« na Hrvaškem, zelo slabo obveščena, dosti slabše kot beograjski tisk.

Zato so že pred tednom sklicali pogovor z vodstvi prizadetih občin, udeležilo pa se ga je le šest predstavnikov. Danes je v uradnem glasilu Hrvaške izšla odločitev republiškega ustavnega sodišča, s katero so prepovedali vse pravne dejavnosti v zvezi z ustanavljanjem skupnosti srbskih občin in referendumom o srbski avtonomiji na Hrvaškem. Spremenjenim okoliščinam so se nekako »prilagodili« tudi organizatorji referenduma, ki se po novem opirajo na 232. člen hrvaške ustave. Ta člen pa po besedah dr. Ramljaka govori o pravici posameznika, da predlaga poteze, ki naj bi bile splošnega pomena. »Gre torej za pravico posameznika in ne kolektiva, se pravi, da nikjer ni možnosti za izvedbo ne referenduma ne plebiscita, kakršnega nameravajo sedaj izvesti, ob tem pa naj omenim tudi gotovo prvi primer iz sodobne evropske zgodovine, po katerem naj bi oddajanje glasov trajalo 15 dni,« je poudaril minister Ramljak, ki je tako v hrvaški kot zvezni ustavi zaman iskal člene, po katerih bi se našla vsaj ena pravna opora za »srbsko vstajo« na Hrvaškem. Ne glede na doslej povedano, pa je sporno že samo glasovanje: volilno pravico ima vsakdo, ki se je rodil ali pa se je kdaj naselil na Hrvaškem. Pomembno je, da je po narodnosti Srb. Zato tudi ni presenetljivo, da so organizatorji po zadnjih ugotovitvah natisnili 1,1 milijona glasovnic, čeprav na Hrvaškem živi 530.000 Srbov, v referendumskih občinah pa komaj četrtina vseh. Razen tega pa namen referenduma ni natančno opredeljen. Po eni strani naj bi Srbi glasovali za kulturno avtonomijo ali proti njej, čeprav jo hrvaška ustava priznava. Po drugi pa bi glasovali o politični avtonomiji, če bo Hrvaška v Jugoslaviji ubrala konfederativno pot. S tem pa je namen »srbske vstaje« tako rekoč v celoti dešifriran.

Zategadelj je na seji hrvaške vlade notranji minister Josip Boljkovac povedal, da je glavni pisec scenarija »srbske vstaje« na Hrvaškem Miloševićeva politika, katere nosilni steber je tudi srbska pravoslavna cerkev. »Pred nekaj dnevi so v občinska vodstva na tako imenovanem referendumskem območju poklicali policaje iz teh krajev in od njih zahtevali, da uperijo svoje orožje proti legalni hrvaški oblasti, če bi prišlo do kakšnih nemirov. Tako ponudbo, milo rečeno, so policaji odklonili,« poudarja minister Boljkovac. »Vsekakor organizatorji sedanjih nemirov med srbskim življem na Hrvaškem pričakujejo, da bo nova oblast uporabila silo. Vendar pa nismo tako neumni, da bi tej pasti nasedli. Res pa je, da bomo povsod zahtevali izvajanje zakonov in veljavne ustave.«

Početje v Kninski krajini in drugod ni samo nezakonito, temveč hudo neresno, meni predsednik hrvaške vlade Stjepan Mesić. »Če bodo Srbi glasovali o kulturni avtonomiji, bodo trkali na odprta vrata, saj jim je le-ta v hrvaški ustavi zagotovljena. Kvečjemu lahko govorimo o ogroženosti Hrvatov in prebivalcev drugih narodov, ki živijo na Hrvaškem,« je poudaril predsednik Mesić, ki je hkrati očital vodstvu JLA, ker ni reagiralo na Raškovićeve grožnje z vojsko hrvaški demokraciji. Očitno je, da bodo imeli največ škode – ne glede na sam potek referenduma ali plebiscita – organizatorji in tisti, ki so jim ali jim še bodo nasedli.

PETER POTOČNIK

Miličnikom so odvzeli orožje

Napeta noč v Benkovcu – Srbska demokratska stranka prekinila vse odnose s hrvaškimi oblastmi

BENKOVAC, 17. avgusta – Ponoči in danes dopoldne je med Srbi v Benkovcu zavladalo precejšnje razburjenje. Zadrski miličniki so namreč ponoči odvzeli orožje rezervni sestavi miličnikov v Benkovcu. Mestece, ki je od obale oddaljeno le kakih 20 kilometrov, je očitno postalo žarišče mednacionalnih sporov. Prav v tem mestu je prišlo do poskusa atentata na dr. Franja Tuđmana, poleg tega pa so tukaj ranili Miroslava Mlinarja. Po teh dogodkih je Srbska demokratska stranka enostransko pretrgala vse odnose s hrvaškimi oblastmi.

Politični položaj v občini je bil iz dneva v dan bolj napet, ponoči in danes zjutraj pa je ta napetost dosegla vrhunec. Okoli 2000 prebivalcev Benkovca srbske narodnosti je precej bučno protestiralo pred skupščino občine, pozneje pa tudi pred postajo milice. S tem so izražali svoj protest zaradi akcije zadrskih miličnikov. Fizičnih obračunavanj na srečo ni bilo, pa tudi miličniki niso posegli v dogajanje. Sklicali so tudi sestanek občinskega izvršnega sveta, katerega člani so izključno pripadniki srbske narodnosti. V sporočilu izvršnega sveta občine Benkovac za javnost je rečeno, da je »sinočnja razorožitev rezervne sestave benkovške milice nepremišljeno dejanje«. Občinska vlada očita republiškemu ministru za notranje zadeve Hrvaške, da so akcijo izvedli ponoči, poleg tega pa o akciji niso obvestili niti predsednika občine niti občinskega izvršnega sveta. Zahtevali so tudi, da se miličnikom v Benkovcu vrne orožje, vsekakor pa bodo to zahtevo ponovili tudi danes zvečer na ustanovni seji Srbske demokratske stranke v vasi Bukovič pri Benkovcu, ki se je bo udeležil tudi dr. Jovan Raškovič. Kot je pričakovati, bo vodja Srbov v Hrvaški ob tej priložnosti izrekel dokončno stališče o referendumu, na katerem naj bi se v nedeljo izrekali o avtonomiji Srbov v Hrvaški. Pod geslom »Samo sloga Srbina spašava« bo v primeru, če tega hrvaška milica ne bo preprečila, kljub vsemu referendum. Voditelji Srbske demokratske stranke pričakujejo glasove kakih milijon Srbov – »domačih«, pa tudi »uvoženih« iz Srbije.

GORAN MORAVČEK

Prostovoljci pripravljeni, da bodo branili svoje brate

Iz Nove Pazove naj bi krenil konvoj z več kot 10.000 Srbi, ki bodo sodelovali na referendumu – Opozorila Tuđmanu, da se ga Srbi ne bojijo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 17. avgusta – Bliža se 19. august, dan, ko naj bi Srbi na Hrvaškem na referendumu glasovali o avtonomiji, zato je v Srbiji čedalje močnejša nestrpnost do hrvaških oblasti, ki napovedujejo, da bodo protizakonito glasovanje preprečile z vsemi zakonitimi sredstvi. Skoraj z vseh strani in iz vseh političnih strank v tej republiki prihajajo zahteve po organiziranju prostovoljnih odredov.

Tukajšnji časopisi v feljtonih in člankih že več tednov obujajo spomin na čas, ko je obstajala neodvisna država Hrvaška, v kateri je bilo ubitih veliko Srbov. Namen člankov in pogovorov na to temo je vsekakor ta, da bi javnosti pokazali, da med sedanjo hrvaško oblasto in NDH ni nikakršne razlike in da bodo Srbe spet množično klali, tako kot nekoč.

Takšno ozračje še bolj zaostrujejo čedalje pogostejše vesti, da nad Srbi na Hrvaškem, še posebej v kninski krajini, hrvaška državna izvaja teror, da pripravlja policijske odrede, katerih pripadniki so 100-odstotno čisti Hrvati in ki bodo imeli nalogo, da v pravem trenutku napadejo srbsko prebivalstvo. Že mesece in mesece skušajo dokazati, da so Hrvati do Srbov precej sovražno razpoloženi, že od Tita in Bakarića pa vse do Anteja Markovića. S takšnim sumničenjem niso prizanesli niti Miljenku Zrelcu, ki je bil še pred kratkim Jatov generalni direktor in o katerem tukajšnji časopisi trdijo, da je odstopil šele potem, ko mu je uspelo spodkopati srbsko družbo, in to za velik denar in za svojega delodajalca. Seveda vse to govorijo o Zrelcu zato, ker je Hrvat, kdo je »delodajalec«, pa ni težko uganiti. Spet se prebuja sum, da je Tito likvidiral »cvet srbskih kadrov«, med drugim tudi Slobodana Penezića-Kreuna.

Ustvariti skušajo občutek, da so Srbi lahko »gospodarji na svojem«, če se z agresivnostjo postavijo po robu napadom z vseh strani, saj so vsepovsod po Jugoslaviji ogroženi. V Vojvodini so napovedali ustanavljanje prostovoljskih odredov, prostovoljci pa so pripravljeni takoj kreniti na Hrvaško, da bodo branili svoje brate. Iz Nove Pazove naj bi nocoj krenil konvoj avtomobilov in avtobusov z več kot deset tisoč Srbi, ki bodo sodelovali na referendumu o avtonomiji Srbov na Hrvaškem, pospremili pa jih bodo Mirko Jović, predsednik neočetniškega SNO, Jovan Rašković in njegov največji »jastreb«, Dušan Zelenbaba, iz Srbske demokratske stranke na Hrvaškem. Prvič bodo ob taki priložnosti govorili tudi predstavniki srbskih emigrantskih organizacij iz tujine.

Tudi Miloševićevo socialistično partijo se vedno navdaja skrb za Srbe na Hrvaškem. Akademik Mihajlo Marković, podpredsednik te partije, je govoril o predstavitvi SSP v Negotinu in rekel, da se Slovenija lahko odcepi, da se tudi Hrvaška lahko odcepi, ne more pa odpeljati Srbov iz Hrvaške, saj imajo tudi oni pravico do odcepitve. Srbom na Hrvaškem je obljubil, da jim bo Srbija pomagala odpirati tovarne.

Beograjski časopisi so polni opozoril Tuđmanu, da se ga Srbi ne bojijo. Tako profesor Borislav Radaković, generalni sekretar združenja Srbov iz Hrvaške, ki živijo v Beogradu, opozarja hrvaškega predsednika, da preteklost ni pozabljena in da se ga Srbi ne bojijo preprosto zato, ker »v Jugoslaviji zdaj ni Hitlerjevih in Mussolinijevih vojakov in ker Srbija ni okupirana«. Profesor Milentije Pešaković pa prof objavi fonograma pogovora med Tuđmanom in Raškovićem, v katerem je bilo rečeno, da so Srbi neumni, ugotavlja, da je Tuđman s tem, ko je javnosti predal posnetke pogovora, »dodal še eno podrobnost o obnašanju številnih voditeljev KP oziroma ZK Hrvaške«. Tretji profesor, Miroslav Živković z beograjske univerze, pa zahteva, naj bo na referendumu na Hrvaškem tudi ameriški veleposlanik v Beogradu.

SLOBODAN DUKIĆ

»Zgodovinske meje bo določal zmagovalec – to bo srbski narod«

To je z mitinga v Novi Pazovi Tuđmanu sporočil Dušan Zelenbaba – So se boji v Obrovcu začeli včeraj ob 14.40?

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NOVA PAZOVA, 17. avgusta – Podpredsednik Srbske demokratske stranke na Hrvaškem Dušan Zelenbaba je danes pozval Srbe, zbrane v Novi Pazovi, naj izrazijo solidarnost s Srbi v Kninski krajini in se takoj odpravijo branit srbske brate pred Tuđmanovo ustaško policijo, ki je po njegovih besedah sinoči okupirala Benkovac. Zelenbaba je rekel, da se je »ognjemet že začel« in da ima podatke, da se Srbi v Obrovcu branijo z orožjem.

Na tem zborovanju, ki ga je pod geslom »srbi za Srbe« organizirala novočetniška stranka Srbske narodne obnove, se je zbralo več tisoč članov in simpatizerjev te stranke. Zasedli so prostor na tamkajšnjem trgu in ustavili promet med Beogradom in Novim Sadom. Zahtevali so sestavo posebnih odredov. Ves čas so vzklikali: »Hočemo orožje!« in »Smrt ustašem!«

Zelenbaba je s tega mitinga sporočil Tuđmanu, da lahko gradi svojo državo na Hrvaškem, da pa bodo tudi Srbi gradili svojo. Po njegovih besedah bo ta država vzpostavljena v okviru etničnih in zgodovinskih meja, ki jih bo seveda določal zmagovalec, v tem primeru pa je jasno, da bo to srbski narod. Dušan Bandić, predstavnik nacionalnih srbskih organizacij iz Avstralije, je še razvnel maščevalsko razpoloženje zbranih, ko je rekel, da so se danes v Obrovcu začeli boji ob 14. uri 40 minut in da Srbi branijo mesto pred ustaši, ki so preoblečeni v policiste prišli v mesto, kar je bila zamisel tamkajšnjega komandirja milice. Baje je komandir milice poslal vse srbske miličnike v patruljo in preoblečenim ustašem tako omogočil, da so prišli na postajo milice. Medtem ko to poročamo, je ozračje v Novi Pazovi čedalje bolj napeto. Zbrani ves čas zahtevajo orožje, da bi se odpravili na Hrvaško ter obračunali s Tuđmanom in hrvaškimi izdajalci.

S. D.

jana

»Potrpežljivost Albancev ne pomeni, da so pokleknili«

Tako je sporočil dr. Ibrahim Rugova svojim rojakom na redni tiskovni konferenci – Izkoristiti zakon o podjetjih

OD NAŠEGA SODELAVCA

PRIŠTINA, 17. avgusta – Vodja Demokratske zveze Kosova (DZK) dr. Ibrahim Rugova je današnjo redno tiskovno konferenco te zveze začel z ugotovitvijo, da srbska policijska država nadaljuje svoj pohod in represivne ukrepe, obarvane z demagogijo in licemerstvom.

Poleg starih zahtev o ponovnem delovanju kosovske skupščine in njenega izvršnega sveta ter sredstev javnega obveščanja v albanščini, pri katerih bodo vztrajali, dokler ne bodo izpolnjene, je dr. Rugova od predsedstva SFRJ zahteval tudi, da natančno pojasni, katere izredne ukrepe so na Kosovu odpravili, saj so ti ukrepi odpravljeni samo v pravnem pogledu, v resnici pa jih še vedno izvajajo, saj tam še vedno delujejo zvezni odredi milice.

Od državnega predsedstva zahteva, da se kot vrhovni poveljnik oboroženih sil SFRJ opredeli glede delovanja srbske milice kot vojaškega mehanizma, je rekel dr. Rugova in vprašal, kakšna je ta skupnost, ko pa vodilni ljudje v armadi po drugi strani govorijo, da je to armada vseh narodov.

Srbski zakon o delovanju republiških organov v posebnih okoliščinah na Kosovu je ocenil kot okupacijski zakon in zahteval od ustavnega in vrhovnega sodišča Jugoslavije, da ta zakon čimprej preneha veljati. Napad in smrtni udarec kosovskemu gospodarstvu razlagajo demagoško, češ da Albanci nočejo delati, v resnici pa si prizadevajo uničiti življenjsko pomembna podjetja in ustanove.

Vodja DZK je s tiskovne konference sporočil vodstvu Božurja, naj se racionalno obnaša do svojega naroda in se naj ne igra z ognjem, saj se po naravnih zakonih tisti, ki se igrajo z ognjem, največkrat tudi opečejo. V zvezi s tem je izrazil začudenje, ker srbska oblast dopušča napovedi o ustanavljanju oboroženih protestovaljskih odredov med srbskim in črnogorskim prebivalstvom na Kosovu.

Ob koncu je dr. Rugova svojim rojakom sporočil, naj kljub nesramnim provokacijam in grobosti srbske policije in oblasti ostanejo potrpežljivi in naj izkoristijo zvezni zakon o zasebnih podjetjih, da bodo začeli odpirati zasebne bolnišnice, tovarne in podobno. Srbskim oblastem pa je sporočil, naj se nikar preveč ne napihujejo in naj se zavedajo, da albansko ljudstvo s svojim potrpljenjem dokazuje svojo politično modrost, kar pa ne pomeni, da je pokleknilo.

Član upravnega odbora DZK prof. dr. Fehmi Agani je rekel, da njegova stranka vztraja pri kvalifikaciji o genocidni naravi večine ukrepov, ki jih je Srbija uvedla na Kosovu. Množično odpuščanje albanskih delavcev, uničevanje najuspešnejših podjetij in preganjanje najsposobnejših ljudi albanske narodnosti so uperjena proti temu narodu in jih ni mogoče obravnavati drugače kot ukrepe, s katerimi izvajajo genocid.

Ko je dr. Ibrahim Rugova odgovarjal na vprašanja novinarjev, je med drugim poudaril, da je splošno stavko na Kosovu, ki naj bi bila 3. septembra, napovedala unija neodvisnih sindikatov in da DZK tako stavko podpira kot zadnje sredstvo za uresničitev pravice delavcev.

Ob koncu je novinarjem dejal, da je DZK prijavljena za registracijo kot politična stranka po zveznem zakonu, in izrazil prepričanje, da jo bodo registrirali.

BLERIM STAVILECI

Po kakšnem ključu pride človek v Borbin seznam reformistov?

Roman Pogačar, sicer res član Zveze reformskih sil, tega ne ve, – Tomaž Vrbole ni Matjaž Vrbole, direktor Zarje iz Kamnika

LJUBLJANA, 17. avgusta – V informaciji o aktivistih Markovićeve stranke v Sloveniji, objavljeni minulo soboto na 2. strani našega časnika, smo nehote napisali dvoje netočnih podatkov, za kar se prizadetim in bralcem opravičujemo.

O Tomažu Verboletu, predsedniku iniciativnega odbora za ustanovitev Zveze reformskih sil iz Kamnika, smo napisali, da je direktor montažnega podjetja Zarja iz Kamnika, kar ne drži. Direktor tega podjetja je njegov naključni soimenjak Matjaž Verbole, medtem ko je arhitekt Tomaž Verbole projektant Rudisa. Res pa je, da je bil na dopustu in da ga zato nismo mogli dobiti.

V kratkem pogovoru nam je Tomaž Verbole zaupal, da v Kamniku Markovićevo zvezo podpira veliko ljudi – iniciativni odbor je minuli teden zbral že 200 članov – in zanimanje še narašča. Številni ljudje, ki Markovićev program reform sicer podpirajo, saj odpira vrata demokraciji, nacionalni suverenosti in gospodarskemu razvoju na način, ki je v razvitem svetu običajen, pa po njegovem mnenju še oklevajo. Sam ni član nobene druge stranke, ker meni, da se preveč opirajo na nacijo ali vero, se po nepotrebnem drobijo, kar da ni dobro za Jugoslavijo in njeno vključevanje v Evropo. Zato se je tudi ogrel za Markovićevo zvezo, za program njegove vlade, saj je prva, ki ji uspeva zaustavljati negativne tokove v gospodarstvu, uvedla je konvertibilni dinar, kar je osnova za prestrukturiranje in zdrav razvoj gospodarstva.

Roman Pogačar, ki naj bi bil po navedbah Borbe predsednik iniciativnega odbora ljubljanske podružnice Markovićeve stranke, je bil res na dopustu. Res je tudi, da se je v Zvezo reformskih sil Jugoslavije včlanil. Ni pa ustanovil nobenega iniciativnega odbora in nič ne ve o tem, da bi tak odbor v Ljubljani že obstajal. Po kakšnem ključu je bil uvrščen v Borbin seznam aktivistov oziroma predsednikov iniciativnih odborov, ne ve, vendar pa vsem, ki so mu te dni telefonirali, sporoča, da to funkcijo hvaležno odklanja.

SLAVA PARTLIČ

Bo Vojvodina srbska rana?

Izbruhi nasilja nad Slovaki – Opozorilo pred zaigrano nacionalno »karto« – Kolonisti v Vojvodini so trpeli kot Palestinci, pravi Kertes

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NOVI SAD, 17. avgusta – Na nedavnih Dnevih kolonizacije v vojvodinski vasi Mladenovo je član srbskega predsedstva Mihalj Kertes izjavil, da tukajšnji kolonisti trpijo tako kot Palestinci. To naj bi pomenilo, da so staroselci v Vojvodini hudo neprijazno pričakali svoje nove sosede. Bo ta ocena »visokega srbskega komisarja« za Vojvodino prilila novo olje na ogenj v sporih med tako imenovanimi »prišleki« in »staroselci«, ki že sicer tli precej močneje, zlasti po dogodkih, do katerih je prišlo pred dvema letoma, ko je bilo s pučem, ki so ga vodili komunisti in kosovarji, strmoglavljeno zakonito pokrajinsko vodstvo.

Kot vemo, se je po drugi svetovni vojni v okviru velike kolonizacije v jugoslovansko žitnico z »vlakom brez voznega reda« priselilo okoli 37.500 gospodinjstev. To so bili ljudje iz gorskih predelov in krajev, ki jih je opustošila vojna. Družine, ki so se v glavnem naselile na posestvih Nemcev, so prišle iz Bosne in Hercegovine (12.500 družin), Hrvaške (Lika, Kordun, Banja – okoli 8300 družin), ožje Srbije (6200), Črne gore (6000), Makedonije (4000) in iz Slovenije (okoli 500 družin). Večina Slovencev se je pozneje vrnila v Slovenijo. Številne migracije so povzročile tudi to, da danes v Vojvodini, ki šteje približno dva milijona prebivalcev, živi 24 narodov in narodnosti.

V združenju pravijo, da Veselinov očitno sovraži Beograd in Srbijo, če je sposoben govoriti o »neokusni ideji o nekakšnem enotnem srbskem narodu« in da so nove oblasti »Vojvodini odvzele pravico do neodvisne politične identitete«. Ob tem ko citira izjave prof. Veselinova, češ da se ogromna večina vojvodinskih staroselcev, pa tudi mnogi prišleki, ne bodo odrekli svoji identiteti, da grozi kolektivni upor Vojvodine, katerega cilj bo odstranitev novih politikov v lokalni oblasti in lokalni skupščini, Solidarnost Veselinova uvršča med avtonomaše. Solidarnost, katere glavni aktivisti so bili vodje v tako imenovani jogurtni revoluciji, pravijo, da so avtonomaši v celotnem obdobju skušali spodkopati enotnost narodov in narodnosti na vojvodinskem območju, še zlasti nezaupljivi pa so bili do tistih prebivalcev te pokrajine, ki so pozneje prišli v te kraje. V Solidarnosti poudarjajo, da so zoper delitev na »staroselce« in »prišleke«, saj na ta način ni mogoče zagotoviti skupnega življenja, demokracije in svobode.

V Solidarnosti trdijo, da dr. Veselinov in njemu podobni avtonomaši izzivajo spore med stanovalci in novimi Vojvodinci, v Ligi socialdemokratov Vojvodine pa imajo o vsem skupaj povsem drugačno mnenje. Predsednik te politične organizacije Nenad Čanak pravi, da je vsega kriv Miloševićev recept »sablje in krone«. Z uzurpacijo subjektivitete, ki si jo je Vojvodina pridobila v zgodovini, je skušal srbski režim v Vojvodini sprožiti najmanj tri vrste sporov. Prvega na nacionalni podlagi, drugega na razredni podlagi, tretjega pa na specifični vojvodinski podlagi – povzročiti spor med staroselci in delom kolonistov. Posledice je že mogoče čutiti.

Izbruhi nasilja nad Slovaki v Budisavi in požar v Senti so zastrašujoče opozorilo, kaj se lahko zgodi, če se v Vojvodini zaigra na nacionalno karto. Če bodo predlagane ustavne rešitve v Srbiji tudi sprejete, se bo Vojvodina iz pravega zgleda dobrih mednacionalnih odnosov spremenila v nezaceljeno rano Srbije in jedro stalnih in krvavih spopadov.

Na Kertesovo izjavo, češ da so kolonisti v Vojvodini trpeli kot Palestinci, se je za zdaj odzvalo le Združenje neodvisnih vojvodinskih novinarjev, ki v svojem sporočilu pravi, da je bilo takšno izjavo mogoče pričakovati, saj gre za človeka, ki nima nikakršne odgovornosti. Seveda pa ni težko ugotoviti, zakaj je Kertesu tako hudo zaradi »Palestincev«. Med koloniste je prišel z novo politično izkaznico – kot aktivist Srbske socialistične stranke – in med njimi agitiral za nove člane. Torej je bilo treba udariti na najobčutljivejšo struno.

SLOBODAN DUKIĆ

Popravek

Včeraj smo v besedilu z naslovom Iz Iraka se ni vrnil še noben Slovenec, ki je bilo objavljeno na prvi strani Dela, zapisali, da je »v Iraku 231 Slovencev in nihče se še ni vrnil v domovino«, kar naj bi bile besede Dimitrija Rupla. Gre seveda za neljubo pomoto: pravilno bi bilo »iz Kuvajta«, tako da bi se tudi naslov članka moral glasiti »Iz Kuvajta se ni vrnil še noben Slovenec«. Upamo, da nam boste odpustili to napako.

Osnovna plača za policaja – 15.000 dinarjev

Tak je sklep današnjega sestanka IO območnega policijskega sindikata za Podravje

MARIBOR, 17. avgusta – Socialni položaj policistov na območju UNZ Maribor (podobno je tudi drugod po Sloveniji), je več kot slab. Osnovna plača policista je 3800 din, z vsemi dodatki pa dobi okrog 5000 din. Zato zahtevamo, da republiški izvršni svet določi osnovo za plačo policista s srednjo šolo, ki naj bo 15.000 dinarjev. To pomeni le to, da izvršni svet uskladi plače z določili zakona o delavcih v državni upravi.

To je eden od sklepov današnjega sestanka izvršnega odbora območnega policijskega sindikata za Podravje, ki spada v UNZ Maribor. Zahtevali so tudi povečanje regresa za prehrano. Menili so tudi, da je nedopustno, da 150 njihovih delavcev še nima urejenega stanovanjskega vprašanja, 102 človeka čakata na družbeno stanovanje, 48 delavcev pa na kredite. Čakalna doba je pet do šest let.

Podpisana je meddržavna pogodba o stavbah ob predoru

V Ljubljani so danes podpisali meddržavni sporazum o napravah, stavbah in mejni kontroli na območju cestnega predora skozi Karavanke – Odprt bo prihodnje leto

LJUBLJANA, 17. avgusta – V prostorih slovenskega izvršnega sveta so danes podpisali meddržavni sporazum med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o zgradbah in napravah za mejno kontrolo ter o conah na območju cestnega predora skozi Karavanke.

Sporazum sta podpisala predsednik avstrijsekga dela meddržavne komisije za gradnjo predora v Karavanke in poslanec v avstrijskem ministrstvu za zunanje zadeve **Udo Ehrlich Adam** ter **Andrej Grahor,** predsednik jugoslovanskega dela te komisije. Na slovesnosti ob podpisu pa je bil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta **Lojze Peterle.**

Ta sporazum bi pravzaprav morali podpisati že vsaj pred štirimi leti, kajti tedaj so tudi že začeli graditi omenjene naprave za vstopno in izstopno mejno kontrolo. Da bi se izognili kolonam, gneči ter izpušnim plinom v predoru, so si namreč že takrat zamislili, da bi bile tovrstne jugoslovanske vstopne naprave na drugi strani predora, torej na avstrijskem ozemlju, in podobno avstrijski vstopni uradi na ozemlju naše države. Po zamisli, ki so jo tudi uresničili, je vsaka država na svojem koncu predora te naprave sezidala sama, potem pa bo tisti del zgradb in naprav, ki bodo namenjene sosednji vstopni kontroli, ponudila v uporabo in poslovanje sosednji državi. Te strani so torej danes s podpisom pogodbe uredili tudi mednarodnopravno.

Ker torej z zidavo teh naprav niso čakali na današnji podpis, so z deli pri teh stavbah že tako daleč, da jih bodo letošnjo zimo že dali na voljo drug drugemu, tako da jih bo dokončno opremila vsaka država po svoje in pravočasno tudi izučila ljudi, ki bodo v njej delali.

Jugoslovanska obmejna dela ob predoru bo opravljalo 250 ljudi, kar bo prišlo prav tudi jeseniški občini pri urejanju in prerazporejanju zaposlovanja.

Karavanški predor, ki so ga bili začeli vrtati leta 1986, so prebili 28. maja lani. Aprila so začeli betonirati notranji obok in, kot kaže, so obvladali tudi tisti del, kjer so največji zemeljski pritiski, je ugotovil vodja projekta Karavanke pri cestnem inženiringu **inž. Boris Mikoš.** Na časnikarski konferenci je inž. Mikoš zanikal možnost, da bi predor dali v neuradno uporabo že sredi zime. »O čem takem nismo nikdar govorili,« je dejal. Za kaj takega se ne zanima niti jugoslovanska niti avstrijska stran, saj bi to zahtevalo dodatne napore in denar. Ti dodatni stroški bi bili večji, kot bi lahko bil dodatni predsezonski iztržek. Sicer pa bi bila za morebitno takšno prehitevanje postavljenih rokov avstrijska stran celo manj navdušena, ker je z določenimi deli v večjem zaostanku kot naša. Boris Mikoš je dejal, da bodo predor odprli drugo leto pred pričetkom glavne turistične sezone, uradno, na diplomatski ravni, pa ga bodo odprli po teh računih enkrat junija.

ILJA POPIT

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC
Novi tednik poslej v prodaji tudi v Ljubljani, v Delovih kioskih na železniški in avtobusni postaji

DANILO UTENKAR

Kruh iz slabega testa

Letošnje poletje so jugoslovanski kmetje in delavci kombinatov naželi dobrih šest milijonov ton pšenice, namesto zadovoljstva pa z vseh strani grmi. Že precej pred žetvijo ni manjkalo pritiskov na odločitev zvezne vlade, ki je zaščitno ceno pšenice spustila pod dva dinarja. V Vojvodini in Srbiji so odločili, da mora biti odkupna cena za kilogram pšenice najmanj 2,5 dinarja. Takšno ceno so kmetom tudi začeli izplačevati, toda le na Hrvaškem in v Sloveniji, medtem ko vojvodinski in srbski kmetje na plačilo še čakajo.

Prav nobena skrivnost ni, da so visoko odkupno ceno narekovali vojvodinski in srbski politiki, in kaže, da so se to pot spet enkrat ulovili v lastno mrežo. Razjarjeni kmetje po Srbiji in Vojvodini napovedujejo nove mitinge, tisti, ki so objubljali previsoko odkupno ceno, pa skušajo zrušiti Markovičevo vlado, ker da ni sposobna voditi umne kmetijske politike. Kmetje iz naših najbolj pomembnih žitorodnih krajev se zdaj sprašujejo, kako to, da so v Sloveniji in na Hrvaškem našli denar za spodbude, medtem ko je vojvodinskim pridelovalcem doslej uspelo izplačati največ šestdeset odstotkov prigaranega zaslužka.

Resnici na ljubo je treba povedati, da smo v Jugoslaviji dolga leta pred vsako žetvijo tiskali velikanske količine denarja, ki ni imel prav nobenega kritja. Zdaj so se v vladi odločili drugače in srbski ter vojvodinski politiki pšeničnega denarja ne morejo več prelivati in z njim mašiti drugih lukenj.

Priznati je treba, da so kalkulacije cen, pogosto tudi najbolj uglednih kmetijskih inštitutov, prirejene sprotnim potrebam, saj si drugače ni mogoče razložiti, kako je lahko pridelava žita pri nas dva in večkrat dražja od tiste v drugih kmetijskih deželah. Spodbude, ki jih pri nas plačujemo za kmetijske pridelke, ne moremo enačiti s subvencijami, ki jih kmetom v tujini dajejo države, kajti tam to počno zaradi tega, da so v svetu konkurenčni, pri nas pa izvažamo bolj naključne količine, če nas iznenada doleti uspešna letina.

Seveda tegobe zaradi pšenice najbolj čutijo vojvodinski kmetje, ki zdaj spoznavajo, da so jim politiki zamesili slabo testo, iz katerega ni moč speči dobrega kruha. Ob nedavnem obisku delegacije iniciativnega odbora za ustanovitev jugoslovanske kmečke zveze v Sloveniji se je pokazalo, da se kmetje spet čedalje bolj obračajo k stanovskemu reševanju problemov, saj politikom enostavno ne morejo več verjeti.

Kaže, da se rešujejo iz politične zanke, za katero so precej pozno spoznali, da jim je bila nastavljena. Pred pastjo se tako zdaj lahko znajde politika, ki žuljavim rokam že kar predolgo ponuja rokavico.

Deblokiran žiro račun jeseniške železarne

Dva dni pred najhujšim so spet tam, kot so bili maja – Čas za sanacijo

JESENICE, 17. avgusta – Železarna Jesenice je danes prekinila 58-dnevno blokado žiro računa zaradi 62 milijonov dinarjev primanjkljaja. Pridobili so torej čas za uresničitev sanacijskega programa.

Boris Bregant, predsednik poslovodnega odbora Železarne je povedal, da so se izvlekli na podoben način kot maja. Pridobili so nekaj denarja od kupcev in drugih virov, del plačil pa so odložili. Tako jim je v precejšnji meri uspelo poravnati obveznosti do dobaviteljev (Petrolu in drugim), do 3. septembra pa so delno odložili plačilo prispevka za električno energijo in osebne dohodke. Vse tudi kaže, da bodo s sodelovanjem Gorenjske banke in nekaterih kupcev lahko plačali 35 milijonov dinarjev anuitet za tuje posojilo. Da ne bi prišlo do ponovne blokade pred 3. septembrom, bodo s tekočimi prilivi vse najnujnejše račune plačevali sproti in pridobili še dodatnih 60 dni za uresničitev sanacijskega programa. V. F.

Republiška vlada se strinja z načinom reševanja Elana

V začetku septembra je predviden organiziran stečaj, čez mesec dni pa naj bi nastala nova delniška družba Elan

BEGUNJE, 17. avgusta – Po včerajšnjih pogovorih Elanovih predstavnikov s predstavniki republiške vlade Lojzetom Peterlotom, Jožetom Mencingerjem in Izidorjem Rejcem, z odborom upnikov ter po izredni seji delavskega sveta, so danes za nadaljnjo usodo Elana zvedeli tudi drugi. V začetku septembra je predviden stečaj, konec septembra pa naj bi vzniknil novi Elan z nespremenjenim, morda celo razširjenim programom in nespremenjenim imenom kot delniška družba. S predvidenim načinom reševanja Elana se republiška vlada strinja.

Vinko Bogataj, v. d. predsednika poslovodnega odbora Elana, je na današnji novinarski konferenci, ki se je je udeležil tudi dr. Urs Leupin, eden vodilnih mož Schweizerischer Bank Verein Corporate Finance iz Basla, povedal, da je najprej kazalo, da se bo dalo Elanov položaj rešiti s prisilno poravnavo, ki so jo zagovarjali tudi upniki. Zaradi dodatnih dolgov, ki so jih ugotovili po uvedbi postopka prisilne poravnave, pa Elan tega ne bi zmogel. Zato so začeli razmišljati o organiziranem stečaju kot prehodni obliki, s katero naj bi se Elan razbremenil starih težav in prešel v novo obliko kot delniška družba.

Povezali so se z ugledno švicarsko banko, ki prevzame take projekte, kadar varjame v dobro ime in kvaliteto. Pogovarjali so se z 22 tujimi zainteresiranimi podjetji. Tri so pripravljena začeti pogajanja. Elan poudarja, da so možni še drugi partnerji, npr. kdo izmed upnikov. Odločilna ne bo najvišja, ampak najboljša ponudba, torej tista, ki bo zagotovila nadaljnji obstoj Elana in najmanjšo možno izgubo za upnike.

Številke o tem, kolikšna je vrednost Elana, ni; ne glede na to, čigav bo kapital, pa bo moral Elanov program ostati tak, kot je, delovna mesta pa v Begunjah, oziroma v Sloveniji.

VLASTA FELC

Varčevalci Lesa so sklenili vzeti stvari v svoje roke

Direktorica Lesa d. d. seznanila varčevalce z ukrepanjem vodstva – V Lesu imajo varčevalci 57 milijonov dinarjev – Veliko je še nepojasnjenega

LJUBLJANA, 17. avgusta – Na sestanku z varčevalci Lesa je bilo ozračje naelektreno. Peščica izmed 17 tisoč varčevalcev, ki se je danes ponovno zbrala v pretesni pisarni delniške družbe Les v Ljubljani na Gruberjevem nabrežju, je bila zaradi najnovejših vesti iz časopisov še posebej nasršena. Prebrali so lahko, da je za poslovno enoto Lesa v Radovljici, kjer so nekateri tudi varčevali, predlagan stečaj, da jih vodstvo Lesa še vedno zavaja s trditvijo, da za njihove hranilne vloge jamči republika, da si je direktorica Gabrijela Makovec kljub blokiranemu žiro računu izplačala bajni osebni dohodek, itd.

Preden se je direktorica Lesa d. d. začela braniti pred obtožbami, je zbrane varčevalce seznanila s tem, kaj so v Lesu storili za izplačilo hranilnih vlog. Povedala je, da so na Republiko Slovenijo vložili zahtevek za izplačilo teh vlog, da so vložili tudi zahtevek za njihovo prednostno izplačilo, če bo šel Elan v stečaj oziroma če bi prišlo do prisilne poravnave na sodišču, da so vložili zahtevek na sodišče proti Gorenjski banki Kranj za izdajo začasne odredbe, da se neupravičeno zasežena sredstva iz Elanovih prilivov iz tujine izločijo na poseben račun, iz katerega bodo poplačani upniki, med njimi tudi Les d. d., na koncu pa je varčevalce poparila z izjavo, da bo izplačevanje hranilnih vlog vezano na postopek reševanja Elana, ki pa za zdaj še ni znan.

Na vprašanje, zakaj se v Lesu obračajo na republiko, če ta noče prevzeti nobenih obveznosti do varčevalcev, je Makovčeva dejala, da je pristojno sodišče po zakonu registriralo njihovo hranilno-kreditno službo, ki je zdaj sekretariat za finance ne priznava, in da mora zdaj prav ta sekretariat odgovoriti na njihov zahtevek, sicer bodo odgovorne tožili. Na vprašanje, kakšna je možnost, da bi varčevalci dobili vrnjen ves naložen denar z obrestmi vred, jim direktorica ni znala natančno odgovoriti, saj je priznala, da je vse v rokah izvršnega sveta oziroma njegovega načina reševanja Elana. Povedala je tudi, da je 17 tisoč varčevalcev vložilo v njihovo banko 57 milijonov dinarjev, da je Les Elanu posodil 117 milijonov dinarjev, manjši del denarja v Elanu je od delničarjev Lesa, drugo pa so posojila, ki so jih druge firme dale Lesu.

● Na medklic enega izmed varčevalcev, kako je mogoče, da si zaposleni v Lesu kljub blokiranemu računu izplačujejo osebne dohodke, je direktorica odvrnila, da po zakonu o zajamčenem osebnem dohodku prejemajo 80-odstotno plačo, o svojih prejemkih pa ni hotela govoriti. Prav tako tudi ni pojasnila, kako je delniška družba Les povezana z zasebno firmo v Naklem, katera soustanoviteljica je tudi sama.

Zaradi vseh nejasnosti, ki se pletejo okoli poslovanja delniške družbe Les, je eden izmed varčevalcev (mimogrede, ta ima v Lesu vloženih 300 tisoč dinarjev) po dolgem prepiranju predlagal, naj najamejo svojega advokata, ki se dobro spozna na finance, (Makovčeva je dejala, da ga Les zaradi blokade ne more plačati), ki bo pregledal vse poslovne dokumente Lesa in, če bo treba, odgovorne v tej firmi tudi tožil. Varčevalci pa so iz svojih vrst imenovali štiričlansko komisijo, ki bo spremljala ukrepanje Lesovega vodstva in sproti obveščala varčevalce. Makovčeva pa je obljubila, da bodo varčevalce z novostmi vsak teden seznanjali prek časopisa Delo.

TONJA SLOKAR

Kako si Petrol zamišlja poslovanje

Petrol je za sovlaganje v lendavsko in reško rafinerijo – Od sodelovanja z avstrijsko firmo se nadeja boljše oskrbe – Novi prodajni prijemi – Tuji partnerji potrebujejo tudi dovolj skladišč

LJUBLJANA, 17. avgusta – V jugoslovanskem naftnem gospodarstvu se doslej nikomur ni bilo treba posebej truditi za svoj delež na trgu z naftnimi derivati. Vse je bilo dogovorjeno, že vnaprej razdeljeno in prepleteno z višjimi državnimi interesi. Neusmiljeni trg s ščepcem tuje konkurence pa je že začel trkati tudi na vrata teh posvečenih hramov, vendar še zdaleč ne tako močno, kot se to dogaja v drugih zahodnoevropskih državah. In še nekaj časa tudi ne bo, dokler ne bo zvezna vlada nehala urejati razmer na tem trgu, še zlasti pa določati ceno naftnih derivatov in njenih sestavin.

Kdo lahko ob prihajajoči konkurenci Petrolu denimo sploh še jamči, da bo še naprej obvladoval 12,5 odstotka jugoslovanskega trga z naftnimi derivati, Ini največji, 31,5-odstotni delež na trgu itn.? Prostor pod soncem si bodo morali pridobiti sami in tega dejstva se nekateri v Petrolu, morda pa v drugih naftnih hišah še bolj, premalo zavedajo, čeprav je treba Petrolovemu novemu vodstvu priznati, da si vsaj približno predstavlja, kako ohraniti, če že ne povečati svoj tržni delež.

Slovenija in z njo Petrol, ki zagotavlja 83 odstotkov potrebnih naftnih derivatov v Sloveniji, imata poseben položaj v jugoslovanskem naftnem gospodarstvu. Nimamo namreč ne omembe vrednih količin lastne nafte ne svoje rafinerije, s čimer pa se ni rečeno, da je Petrol zaradi tega v slabšem finančnem položaju kot drugi oskrbovalci v državi. To, da nimamo svoje rafinerije, niti ni tako usodno, saj se, vsaj v svetu je tako, pri črpanju surove nafte in pri prodaji njenih derivatov vrtijo največji dobički, zato je tuji kapital tudi najbolj zainteresiran za vlaganje v ti dve naftni dejavnosti. Ker nimamo svoje nafte, je Petrol letos dobil dovoljenje za uvoz potrebne nafte, s tem pa tudi možnost pri izbiri rafinerije, ki nam bo predelala to nafto. Tako predelajo Inine rafinerije, predvsem reške, ki je najbližja slovenskemu trgu, 80 odstotkov slovenske nafte. Polovica vseh pridobljenih derivatov v lendavski rafineriji, ki je tudi Inina, gre na slovenski trg, v severozahodno Slovenijo in okolico Maribora, pri čemer ji četrtino surove nafte zagotovi Petrol, drugo pa Ina. Zaradi zastarelosti te rafinerije pa sestava njenih naftnih derivatov ne ustreza tržnim potrebam in jih je na ta konec Slovenije treba dovažati. Prav zato jim je pri Petrolu veliko do tega, da bi lendavsko rafinerijo obnovili, pripravljeni so tudi skupaj z drugimi sovlagati v obnovo. Prepričani pa so, da bi morala lendavska rafinerija postati samostojno in mešano podjetje, kjer bi bil udeležen tudi tuji kapital, novo podjetje pa ne bi smelo podedovati hipotek iz preteklosti, zlasti stroškov v zvezi s prodajo rafinerije Kitajcem. Kakšna pa bi bila poslovna politika nove rafinerije, naj bi po mnenju Petrolovega vodstva odločali tisti, ki bodo prispevali denar za njeno obnovo.

Ker proda Petrol več kot polovico naftnih derivatov na svojih bencinskih črpalkah, je jasno, zakaj se tujci zanimajo za vključitev v prodajno mrežo v Sloveniji. Čeprav pri Petrolu trdijo, da so odprti za tuj kapital in da se bodo morali zato preoblikovati v delniško družbo – pravijo tudi, da so se za gradnjo bencinskih črpalk v Sloveniji zanimale skoraj vse velike tuje naftne družbe – so za zdaj, kot je znano, izbrali le avstrijski ÖMV, ki ima dve lastni rafineriji (predelata 8 milijonov ton nafte na leto), lastna naftna polja v Avstriji (1 milijon ton na leto) in lastne naftne vrtine v Libiji, Kanadi in Severnem morju, lastno petrokemično proizvodnjo, izdelavo maziv in motornih olj, do konca tega leta pa naj bi po prekinitvi pogodbe z Aralom imeli v Avstriji tudi 380 lastnih bencinskih črpalk. Z njim naj bi Petrol gradil bencinske črpalke ob novih slovenskih avtocestah, ustanovili naj bi mešano podjetje, ki naj bi poslovalo po jugoslovanski zakonodaji, dobiček pa bi si delili v skladu z vloženim kapitalom. Petrol pričakuje, da bo poleg denarja v skupno podjetje prispeval tudi svoj prevoz, skladišča, informacijski sistem, vodil računovodske posle in še kaj. V tem sodelovanju vidijo tudi možnost za zagotavljanje dodatnih naftnih derivatov in drugih naftnih izdelkov iz virov te avstrijske firme.

In kako namerava Petrol sodelovati s sosednjimi tekmeci, zlasti Istra-benzom in hrvaško Ino? Za zdaj imata z Istra-benzom, ki je od nedavnega samostojno družbeno podjetje, natančno določena oskrbovalna območja, ki sta jih podedovala še iz družinske zveze. Toda pri Petrolu ne izključujejo možnosti, da bodo tudi na »njihovem območju« z njimi tekmovali pri pridobivanju lokacij za nove bencinske črpalke, najbrž pa se bodo ponudile tudi tuje firme. Istra-benz se bo, pravijo pri Petrolu, moral sam odločiti za obliko sodelovanja.

Veliki Petrolov brat, Ina, ima zdaj v Sloveniji tri bencinske črpalke. Računajo, da se bo tudi Ina kmalu odločila, ali bo pri oskrbi slovenskega trga sodelovala z obstoječima partnerjema ali bo razvijala lastno prodajno mrežo. Pri Petrolu še vedno trdno vztrajajo, da bi sami kupovali surovo nafto, se trdneje povezovali z rafinerijami, pri čemer je reška rafinerija že ponudila Petrolu sodelovanje pri njeni modernizaciji in skupno gradnjo cevovoda od Reke do Ljubljane.

Ker zdaj trgovci z naftnimi derivati živijo samo od marže, ki jo določa ZIS, bodo pri Petrolu prisiljeni iskati tuji denar za širitev prodajne mreže, saj bodo le tako imeli večje možnosti, da bodo pri licitaciji za nove bencinske črpalke tudi izbrani. Prepričani so tudi, da se bodo tuji partnerji povezovali le s tistimi slovenskimi in jugoslovanskimi naftnimi podjetji, ki bodo imela dovolj skladišč. Nato se bo začela bitka za čim večji zaslužek na teh črpalkah. Te bo treba jemati kot trgovino, pravijo pri Petrolu, in večji zaslužek iskati s prodajo dodatnih izdelkov in storitev, kot so mehanične delavnice, avtopralnice, restavracije, trgovine z živili... Ugotavljajo, da naftarjem v tujini prinesejo 60 odstotkov zaslužka naftni derivati in 40 odstotkov spremljajoče storitve in drugi izdelki. Zavedajo se, da bodo morali na samopostrežnih črpalkah v doglednem času znižati cene derivatov, spremeniti zunanji videz črpalk, uvesti razne izboljšave ne črpalkah, z elektronskimi napisi obveščati kupce, katera črpalka je zaprta in kje je odprta naslednja. Prihodnje leto naj bi vpeljali plačevanje goriva tudi s kreditnimi karticami, predvsem pa ne bodo mogli mimo zasebnih črpalk. Tako bodo še letos dali poskusno v najem zasebnikom eno črpalko na Dolenjski cesti, eno pri Kočevju, v Rovtah in še eno na Primorskem. S pomočjo zasebnikov pa naj bi popestrili tudi dodatno ponudbo ob bencinskih črpalkah. Gre seveda le za manjše bencinske črpalke, večje pa nameravajo spremeniti v profitna sredstva, tako da bi več partnerjev vključili v dodatno ponudbo storitev in izdelkov ob črpalkah, ki bi si delili dobiček in skrbeli tudi za nove naložbe.

TONJA SLOKAR

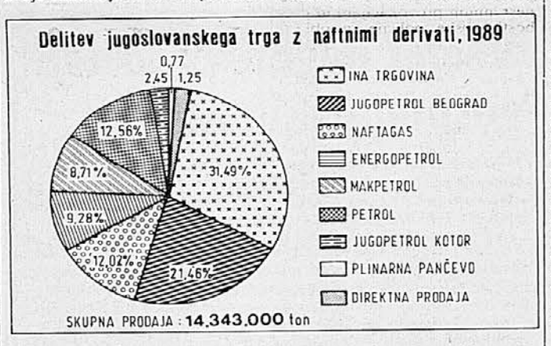

Zaloge nafte pohajajo

● NOVI SAD, 17. avgusta (Tanjug) – Zaloge surove nafte v rafinarijah Pančevo in Novi Sad so pičle in omogočajo le pet do šest dni obratovanja z omejeno zmogljivostjo. Po mnenju naftarjev, bi moral ZIS, da bi se izognili motnjam na trgu, prodajati surovo nafto in derivate iz materialnih rezerv.

Izjalovljen nakup nafte

● REKA, 17. avgusta (Tanjug) – Reška rafinerija bo zaloge surove nafte predelovale do 26. avgusta, trg pa bo lahko brez zastojev oskrbovala z derivati do konca avgusta in verjetno tudi v prvih dneh septembra. Največja jugoslovanska rafinerija si prizadeva kupiti nafto iz več virov, ker se je poskus nakupa 80.000 ton nafte na svobodnem trgu izjalovil. V rafineriji poudarjajo, da bodo imeli z novo nafto okoli 40 dolarjev izgube pri toni, če se cene derivatov ne bodo spremenile do konca avgusta.

PO SLOVENIJI

Oldtimerji se bodo del poti peljali z vlakom

LJUBLJANA, 17. avgusta – Z ljubljanske železniške postaje je danes na pot odšlo pet precej vrednih avtomobilov – oldtimerjev iz tehniškega muzeja v Bistri pri Vrhniki. Avtomobili se bodo udeležili

rallya oldtimerjev do Koroške in nazaj, v muzeju v Bistri pa so se za prevoz z vlakom odločili, ker menijo, da je tak način za tako stare avtomobile najbolj primeren. Tudi za zavarovanje na poti so poskrbeli kar v muzeju. (A. J., Foto: Srdan Živulović)

Lipe – zlatniki in srebrniki

CELJE, 17. avgusta – V Zlatarni so naredili kovanec za 1 lipo iz srebra 925 čistine sterling silver in za 10 lip iz zlata čistine 900. Modeliral ga je Stane Dremelj, na njem pa je oblikovan lik dr. Franceta Prešerna z letnico rojstva in smrti.

Kovanca je naročil holding Lipa, v Zlatarni pa so po besedah izvršne direktorice Anice Berglez-Volkove naročilo sprejeli kot velik izzv za nov program. Izredno uspel začetek, kot tudi že prejšnji dosežki na tem področju, nekako sami po sebi ponujajo možnost, da bi vpeljali proizvodnjo vseh vrst kovancev, tudi spominskih, dopolnjenih z reprodukcijami starih, iz katerega ne izvzemajo niti svetovnega unikata Aureliana, pri katerem bi seveda morali rešiti kar nekaj delikatnih problemov. Takšne kovance bi distribuirali prek bank, kot to delajo v razvitih deželah (kovanca za 1 lipo in 10 lip bosta v prodaji v trgovski mreži Zlatarne).

Sicer v Zlatarni razmišljajo, da bi v Celju ustanovili borzo plemenitih kovin in dragega kamenja za vso državo, za kar imajo tako zamisli kot tehnologijo, vendar bi se za distribucijske kanale po mnenju Anice Berglez morale usposobiti banke. (D. H.)

V Luki zadovoljni s 7-mesečnim pretovorom

KOPER, 17. avgusta – Kljub nekoliko slabšim julijskim rezultatom, ko so opravili le nekaj več kot 83 odstotkov predvidenega pretovarjanja, so v koprski Luki zadovoljni s skupnim prometom v letošnjih prvih sedmih mesecih. Do konca julija so namreč pretovorili kar 3 milijone 139 tisoč ton blaga, kar je skoraj 300 tisoč ton več, kot so načrtovali. Precej so pripomogle tudi pošiljke avtomobilov. Samo v zadnjih treh mesecih so slovenska podjetja preko Kopra uvozila več kot 4.000 avtomobilov daihatsu in hyundai, Cimos je letos tu natovoril že 630 svojih vozil, ki jih je prodal v Alžir in Libijo, precej avtomobilov, predvsem čeških škod, pa je preko Kopra potovalo tudi v tranzitu. Kljub dosedanjemu dokaj ugodnemu poslovanju se v Luki bojijo, da bodo zaostrene razmere v Zalivu v prihodnje vplivale tudi na obseg prometa koprskega pristanišča, saj so tukaj v preteklosti iztovorili in natovorili precej blaga za to območje, posebno za Irak. (J. O.)

Tudi Prekmurje bo dobilo svoj duhovni center

Na željo duhovnikov treh pomurskih dekanij bo duhovni center v Kančevcih

MURSKA SOBOTA, 17. avgusta – Mariborska škofija, natančneje katoliški dekanij iz Murske Sobote in Ljutomera, gradita v Kančevcih na Goričkem v soboški občini duhovni center, v katerem se bodo zbirali zakonci, ministranti in verna mladina. V centru, ki ga gradijo na lokaciji starega župnišča, bo katoliška cerkev po besedah duhovnikov razvijala tudi zunajcerkveno dejavnost, predvsem kulturno. Ob centru, ki bo meril 3800 kvadratnih metrov, želijo urediti tudi park s skulpturami.

Za gradnjo duhovnega centra na Goričkem so se v mariborski škofiji odločili na željo duhovnikov iz treh pomurskih dekanij. Duhovnik Štefan Balažic, ki vodi posle okrog gradnje, je povedal, da so jim občinski upravni organi v Murski Soboti v najkrajšem možnem času izdali vso potrebno dokumentacijo za gradnjo centra.

Center zbira denar pri vernikih: delež protestantskih vernikov je izredno velik, čeprav duhovni center gradi katoliška cerkev. I. G.

Barbarsko uničen spomenik je očitno zasebna črna gradnja

Na prijavo o uničevanju v Kortini pri Pridvoru koprski inšpektorji niso reagirali niti po mesecu dni – Dovoljenja zasebnik nima

KOPER, 17. avgusta – Kdo uničuje zaščiteno arheološko območje v Kortini pri Pridvoru in kdo tako uničevanje dopušča? Koprsko javnost je na uničevanje območja, ki je zavarovano s prvim varstvenim režimom, opozoril z odprtim pismom koprski občinski vladi italijanski državljan slovenskega rodu iz Trsta Domenico Cavrini.

Ugotovil je, da je na območju nekdanjega kaštelirja, kjer so arheologi že večkrat raziskovali tla, le nekaj metrov od kraja, kjer je bil najden srednjeveški grob, zdaj globok izkop, postavljena je lesena baraka... Tam, kjer je potekalo prvo kaštelirsko obzidje, stoji velika betonska garaža, postavljeni so temelji še za novo zidavo, gradbeni stroj pa pridno koplje. Gre za barbarsko uničevanje spomenika, ki po svoje med drugim dokazuje tudi prisotnost Slovencev v Istri.

Na Zavodu za varstvo kulturne in naravne dediščine v Piranu nam je **Božo Guštin** povedal, da soglasja za tak poseg niso dali, da pa so julija opazili to početje, ga poslikali in 17. julija poslali prijavo koprskim inšpektorjem. Koprska urbanistična inšpektorica **Mihaela Valič** pa o vsem tem danes ni nič vedela oziroma od 20. julija koprski inšpektorji na prijavo niso reagirali. Na občini Koper so nam povedali, da upravne službe za ta poseg niso izdale nobenega dokumenta.

BORIS ŠULIGOJ

Klavirska šola na Zemonu

LJUBLJANA, 17. avgusta – Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina prireja že četrto klavirsko šolo na dvorcu Zemono pri Vipavi. Začela se bo v soboto, 18. avgusta, z recitalom profesorja in pianista Leonida Brumberga ob 20.30, ki bo izvedel vse štiri Chopinove Balade in Preludije op. 23 in 32 Sergeja Rahmaninova. Med Brumbergovimi študenti na poletni šoli bo kar 23 mladih pianistov iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Pulja in Ljubljane.

PISMI O NABORNIKIH MED BEOGRADOM IN LJUBLJANO

Sporočilo zvezne vlade slovenski

Zvezni izvršni svet je 9. avgusta 1990 na 86. seji, ki ji je predsedoval predsednik Zveznega izvršnega sveta Ante Marković, obravnaval informacijo zveznega sekretariata za ljudsko obrambo o nezakonitih ukrepih organov SR Slovenije na področju ljudske obrambe.

Pri tem je Svet ugotovil, da pristojni organi SR Slovenije še vedno ne izvajajo posameznih zveznih zakonov in predpisov, sprejetih za izvrševanje omenjenih zakonov na področju ljudske obrambe, zlasti pa tistih, ki urejajo pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije ni uresničil načrta za pošiljanje nabornikov po občinah, s tem pa je postalo zelo vprašljivo pošiljanje teh v JLA v zakonskem roku. Poleg tega je prepovedal pristojnim občinskim organom uresničevanje drugih načrtov nabora, sprejetih v skladu z zveznim zakonom, in ukazal samo uporabo načrta republiškega sekretariata za ljudsko obrambo SR Slovenije.

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je v okviru svojih pooblastil, določenih z ustavo SFRJ in zveznimi zakoni, večkrat opozoril republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije na obvezno izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov in zahteval, da ta sprejme ustrezne ukrepe za njihovo izvrševanje. Pri tem je dvakrat posebej opozoril na obvezno izvrševanje načrta za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka septembra letos. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je natančno obvestil republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije o pošiljanju nabornikov iz SR Slovenije v JLA in o razlogih, zaradi katerih ne more sprejeti teritorialnega načela služenja vojaške obveznosti. Ker pristojni organi SR Slovenije še vedno ravnajo v nasprotju z zveznim zakonom, je bila poslana inšpekcija vojaške obveznosti v republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije, ki je ukazala, da pristojni organi SR Slovenije do 8. avgusta izpeljejo predpisani postopek za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka, česar do sedaj niso storili.

Tudi v pogovorih med predstavniki Zveznega izvršnega sveta in predstavniki izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bilo opozorjeno na neizvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov na področju ljudske obrambe na območju SR Slovenije.

Ker kljub opozorilom in sprejetim ukrepom ter pripravljenosti Zveznega izvršnega sveta in pristojnih zveznih organov, da bi prišli do optimalne rešitve v mejah objektivnih možnosti, pristojni organi v SR Sloveniji, odgovorni za izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov, niso zagotovili njihove izvršitve, Zvezni izvršni svet v skladu s svojimi ustavnimi pooblastili in odgovornostjo opozarja na nujnost in obveznost izvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije.

Zvezni izvršni svet zahteva od izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, da brez odlašanja sprejme vas potrebne ukrepe, da bi pristojni organi v republiki izvršili obveznosti iz načrta pošiljanja nabornikov iz SR Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA in druge obveznosti iz zveznih zakonov in drugih predpisov, ki urejajo odnose s področja ljudske obrambe.

Zvezni izvršni svet zahteva, da ga izvršni svet skupščine SR Slovenije obvesti o sprejetih ukrepih do 18. avgusta 1990.

Zvezni izvršni svet poudarja, da je njegovo večkrat poudarjeno stališče, da zagotovi upoštevanje ustave SFRJ, zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije, odločno in da bo s tem namenom sprejemal ukrepe, določene z ustavo SFRJ in Zveznim zakonom, vštevši tudi neposredno zagotavljanje izvrševanja zveznih zakonov.

Zvezni izvršni svet meni, da bi se izvršni svet skupščine SR Slovenije moral zavedati lastne odgovornosti do Jugoslavije in slovenskega naroda za posledice, ki bi utegnile nastati zaradi neizvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov.

ALEKSANDAR MITROVIĆ, podpredsednik

Slovenska vlada odgovarja zvezni

Skupščina Republike Slovenije je 19. julija 1990 na podlagi tretje alinee 335. člena v zvezi s 301. členom ustave Republike Slovenije sprejela stališča do pošiljanja nabornikov na služenje vojaškega roka (Uradni list RS, št. 29/90, 30/90), v katerih je od pristojnih zveznih organov zahtevala, da začnejo postopoma reševati vprašanje eksteritorialnega služenja vojaškega roka za nabornike iz Slovenije. Pri tem je izhajala iz dejstva, da je mogoče ta problem zadovoljivo rešiti brez spreminjanja ustave SFR Jugoslavije ali zveznih zakonov, saj zakon nikjer ne določa, koliko nabornikov lahko vojaški rok služi v matični republiki.

Delež nabornikov, ki lahko služijo vojaški rok doma, določa zvezni sekretar za ljudsko obrambo z navodilom za nabor in popolnjevanje JLA v miru (ZSLO, št. Z1843-57 z dne 10. 6. 1986., Z1515-1 z dne 17. 7. 1989 in Z 1515-10/89 z dne 5. 2. 1990). Navodilo trenutno določa, da je ta delež 5 in 10 odstotkov, kar je bistveno manj kot pred leti, ko je vojaški rok v Sloveniji že služijo 25 odstotkov nabornikov.

Zavedajoč se, da JLA ne more čez noč zagotoviti možnosti za odpravo eksteritorialnega načina služenja vojaškega roka, je skupščina Republike Slovenije zahtevala, da se septembrski kontingent nabornikov pošlje na 5. vojaško območje, in še to glede na realne možnosti usposabljanja obveznikov. To pomeni, da bi bil precejšen delež (zaradi razmestitve učnih centrov) še vedno napoten tudi zunaj 5. vojaškega območja.

Tak pristop v nobenem primeru ne pomeni nerealne zahteve, posebno še, ker je bila zahteva skupščine Republike Slovenije postavljena pravočasno, ko upravni organi republik še niso obravnavali zveznih deležev za septembrsko napotitev in bi jih bilo tehnično še mogoče spremeniti.

V vašem dopisu z dne 10. 8. 1990 niso natančneje navedeni členi zvezne ustave in zakonov, ki naj bi onemogočali uresničitev zahtev skupščine Republike Slovenije. Takih ustavnih in zakonskih določb namreč ni, zvezni zakon o splošni ljudski obrambi določa le, da se JLA popolnjuje s celotnega ozemlja SFR Jugoslavije. Te splošne določbe zveznega zakona, na katero se predstavniki zveznega sekretariata za ljudsko obrambo običajno sklicujejo (tretji odstavek 118. člena zakona o SLO, Uradni list SFRJ, št. 21/82) pa seveda ni možno enostavno tolmačiti kot tak ali drugačen še dopusten delež nabornikov, ki lahko služijo vojaški rok v matični republiki.

P

Tudi za Jugoslavijo ni bližnjice

Italijanski zunanji minister De Michelis potrjuje, da bo ES sprejela nove člane šele konec stoletja, toda dotlej je tu še Pentagonala

Zelo agilni italijanski zunanji minister Gianni De Michelis, ki je od julija tudi predsedujoči v ministrskem svetu Evropske skupnosti, je v Strasbourgu in Bruslju pred kratkim opisal »štiri sile«, ki bodo »poganjale« ES v času njegovega mandata: prizadevanja za notranje združevanje ES, združevanje Nemčij, razvoj skupnega varnostnega sistema za Evropo in zbliževanje Srednje in Vzhodne Evrope, ki ga je De Michelis poimenoval pentagonalna pobuda.

Tako se je v Benetkah 31. julija začela dvodnevna konferenca petih srednjeevropskih držav (Italije, Avstrije, Jugoslavije, ČSFR in Madžarske) na kateri so predstavniki Pentagonale utrli pot novim oblikam regionalnega sodelovanja (promet, telekomunikacije, ekologija, znanost, kultura, informacije, manjša podjetja ...)

V salonu hotela Danieli, nekdanji palači doža Dandola iz 15. stoletja, je Gianni de Michelis privolil v pogovor za Intervju.

– Kaj menite o trenutnih odnosih med Jugoslavijo in Evropsko skupnostjo? Se lahko še razvijajo?

»Vsi v Evropski skupnosti se zdaj vendarle zavedajo pomena vključitve Jugoslavije v bodoče odnose skupnosti s srednjeevropskimi in vzhodnoevropskimi državami, tako kot z drugimi: Poljsko, ČSFR, Madžarsko itd. Ti odnosi se krepijo in izboljšujejo.«

– Kaj menite o prihodnosti jugoslovanske federacije?

»Tako mi kot druge zahodnoevropske države upamo, da bo Jugoslavija zmogla prebroditi težave in pri tem ohraniti enotnost.«

– V Jugoslaviji živi več narodov in zdi se, da je to naš veliki problem ...

»To je realnost. Morda bi bilo treba nujno spremeniti jugoslovansko ustavo. A to je odvisno od vas, ne od nas. Obstajajo možnosti za preoblikovanje odnosov med različnimi republikami v okviru ene države.«

– V okviru federacije?

»V obliki ene države ali pa v obliki federacije. Po mojem mnenju pa bi se motili, če bi mislili, da bi se republike po odcepitvi republik lažje vključile v Evorpo. Kot veste, so tako zahodnoevropske države kot ZDA opozorile Slovenijo in Hrvaško, naj ne mislita, da bi jima bilo po razglasitvi popolne neovisnosti lažje ohranjati odnose z drugimi evropskimi državami.«

– Kakšna je po vašem mnenju vloga Srbije v jugoslovanski federaciji? V Srbiji še ni bilo svobodnih volitev.

»Prijatelj Lončar mi je dejal, da bo tudi tam pred koncem leta stekel ta demokratični proces. Mi torej upamo, da bo tako, in sodimo, da ga je vsekakor treba začeti in speljati do konca. Svobodne volitve bodo potekale še tudi v drugih republikah, nato pa bodo potekale še federalne. Če se bo vse to zgodilo, se bo pred koncem leta 1990 tudi v Jugoslaviji končal isti proces kot v drugih vzhodnoevropskih državah. Naposled menim, da bo v pogajanjih med svobodno izvoljenimi republiškimi vladami mogoče najti pot za ohranitev enotnosti države, upoštevaje željo po avtonomiji in nemara tudi po poudarjanju identitete posameznih republik, identitete, ki obstaja.«

– Kako lahko pentagonalna pobuda pomaga Jugoslaviji, da bi se približala Zahodni Evropi? Obstaja že skupnost Alpe–Jadran.

»Da, a razlika med Pentagonalo in skupnostjo Alpe–Jadran je takšna kot razlika med združeno Jugoslavijo in fragmentirano Jugoslavijo. V skupnosti Alpe–Jadran sta sodelovali dve republiki – Hrvaška in Slovenija. V Pentagonali pa je Jugoslavija v celoti.«

– Torej verjamete v Jugoslavijo?

– Da, a ne le v Jugoslavijo. Isti problem, le v drugačni obliki ima tudi ČSFR, še veliko hujši pa je v ZSSR. Verjamem torej v pozitivno evolucijo v smeri širših integracij v Evropi. Integracija Evrope in dezintegracija Jugoslavije ali pa ČSFR in ZSSR bi si bili protislovni. Treba bi bilo torej upoštevati dve tendenci: prva je težnja po integraciji, druga pa po nacionalni enotnosti. To je mogoče doseči s spremembo ustavnih oblik in iskanjem možnosti, da bi ostali skupaj, hkrati pa bi bila identiteta posameznih delov zavarovana. Mi o tem nekaj vemo, ker si v Evropski skupnosti prizadevamo za nasprotno: poskušamo združiti 12 različnih držav z različnimi nacionalnimi identitetami. Mislimo pa, da je lahko razdelitev nekaterih vidikov upravljanja koristna za vse.«

– Ali menite, da lahko Jugoslavija v kratkem postane članica ES?

»Ne. Ne Jugoslavija ne druge države. Kot veste, je načrt razvoja skupnosti zelo jasen. Do leta 1992 bomo poskušali okrepiti našo vertikalno integracijo. Po letu 1992 pa bomo obravnavali vprašanje povečanja števila članic. To vprašanje bo v skladu s pragmatično evolucijo. Lažje bo namreč za države članice EFTA kot za vzhodnoevropske in srednjeevropske države. Mislim, da bo mogoče zamisel o 24 državah ES obravnavati konec tega in v začetku prihodnjega desetletja. Poudariti pa moram, da to sploh ni dramatično. Pogajanja o vključitvi Španije in Portugalske so, denimo, trajala okoli osem let.

– Kako lahko Pentagonala dejansko pomaga Jugoslaviji, ČSFR, Madžarski, da bi se približale Evropi?

»S praktičnega, pragmatičnega stališča tako, da vzpostavi tesno povezan krog ljudi, vlad, režimov, ki bi bili lahko skupaj koristni, tako da bi pomagali drugi drugim. Tako je bila, denimo, Italija v zadnjih 12 mesecih v ES »odvetnica« Jugoslavije.«

– Za to smo vam hvaležni.

»Ne, ni vam treba čutiti hvaležnosti, ker je bilo to tudi v našem interesu. In tako smo ravnali. Uveljavili smo seveda posebne stike, ki obstajajo med Jugoslavijo in Italijo. In jutri bomo lahko storili isto tudi za Madžarsko ali ČSFR, na podlagi te oblike posebnih stikov.

– Kaj menite o položaju manjšin v Jugoslaviji?

»Kot veste, se je dvanajsterica v zvezi s Kosovom odločila za poseben pristop, da bi se uveljavila določena mednarodna pravila in da bi upoštevali pravice albanske večine, se pravi manjšine. Manjšine, če upoštevate Srbijo, in večine, če upoštevate Kosovo. Če pa upoštevate stališče Srbije – da je Kosovo del Srbije – imamo tudi pri nas deželo Zgornje Poadižje, južno Tirolsko, ki je del naše države. Toda tam je v večini nemško govoreče prebivalstvo.«

– In?

»Tem ljudem smo dali veliko avtonomijo.«

– Kako lahko primerjate nemško manjšino v južni Tirolski z Albanci na Kosovu?

»Razlika je res velika. Če primerjate okoli 250.000 nemško govorečih prebivalcev Zgornjega Poadižja z okoli 56 milijonov prebivalcev Italije, je to razmerje res drugačno od razmerja med številom Srbov in številom Albancev na Kosovu. Dejansko mislimo, da je treba nujno upoštevati pravice manjšine v diferencirani obliki, ker je jasno, da gre za različne razmere in različne primere.«

TANJA VUJIĆ

Vojaki prihajajo

SAUDSKA ARABIJA, 17. avgusta – Vojaki 82. ameriške zračne enote so s transportnim letalom C-5A prispeli na ameriško vojaško letališče v Saudski Arabiji. Oblečeni so v posebne obleke za boj v puščavi. (Telefoto: Reuter)

Minister Ševardnadze predlaga nadzor nad oboroževanjem

Zadeva je toliko bolj pomembna, ker je ZSSR do vratu vpletena v trgovanje z orožjem v Zalivu in posebej v Iraku

OD NAŠEGA DOPISNIKA

»Dobavljanje klasičnega orožja je pogosto že tisti nevarni kanal, po katerem se širi oboroževalna tekma v najrazličnejša območja sveta,« piše sovjetski zunanji minister v pismu, ki ga danes objavljajo Izvestija.

Širjenje klasičnega orožja se že tesno stika s problemom nešir jenja jedrske, kemične in raketne oborožitve, poudarja šef sovjetske diplomacije nevarne vzajemne vezi med različnimi oblikami oboroževanja. »Sovjetska zveza predlaga, da bi začeli iskati nove odgovore na vprašnja prodaje in dobave orožja, pri čemer v celoti upošteva, da je vse to neločljivo povezano z neodtujljivo pravico držav do individualne in kolektivne samoobrambe, kot jo zagotavlja ustavna listina OZN«, pravi Ševardnadze ter izraža prepričanje, da bi bilo mogoče v sklopu svetovne organizacije zgraditi učinkovit večstranski mehanizem, ki bi preprečeval širjenje vsaj nekaterih zvrsti najbolj nevarnih klasičnih orožij, še predvsem pa raket.

● Pod čedalje hujšim pritiskom domače javnosti so generali le morali vsaj nekaj povedati o tem, »kaj delajo naši vojaki v Iraku«. S tem naslovom namreč Izvestija objavljajo velik intervju, ki pa ima očitno predvsem namen zanikati trditve, ki so jih zadnje dni širile zahodne agencije, češ da so tik pred iraškim napadom na Kuvajt poslali v Bagdad za novega vojaškega atašeja generala Alberta Makašova, tistega namreč, ki je na zadnjem kongresu KPSZ ostro kritiziral Gorbačovovo politiko popuščanja Zahodu in razorožitev nasploh.

Na robu smešnega pa je njegov konkretni predlog o tem, naj bi preko OZN dosegli možnost vpogleda v proizvodnjo in trgovino z orožjem ter »odstranili nepotrebno skrivnostnost« v teh vprašanjih. Na nešteta vprašanja tujih dopisnikov o tem, koliko je sovjetska stran dobavila kakšne vrste orožja Iraku, tukajšnji uradni predstavniki samo ponavljajo pospložene formulacije, češ da obseg ni bil velik ter da v nobenem primeru sovjetsko orožje ni bilo namenjeno za napad na Kuvajt. Pravzaprav je predstavnik za tisk zunanjega ministrstva nekajkrat moral izraziti svoje pomisleke, ko je dobil od vojakov odgovor na kakšno zastavljeno vprašanje. Očitno meri tudi Ševardnadzejev poziv v to smer, saj je s prostim očesom opazno, da gre v Moskvi za temeljite nesporazume med diplomati in generali. Če nadalje zunanji minister predlaga, naj bi v sklopu OZN uvedli celo register prodajnega in kupljenega orožja po posameznih državah, potem naravnost sega po skrivnostih, ki jih sovjetski generali še vedno držijo zase, pa čeprav komentatorji vsak dan segajo po podatkih stockholmskega inštituta SIPRI ter navajajo neizpodbitne ocene o velikosti sovjetske trgovine z orožjem.

ANTON RUPNIK

KRIVCI ZA ZALIVSKO KRIZO

Zahod »ustvaril« Sadama Huseina

Ponoči 17. maja 1987 je iraški mirage izstrelil dve francoski raketi exocet v ameriško ladjo Stark, ki je križarila po perzijskem zalivu. Ubitih je bilo 37 mornarjev in Američani so se takoj odločili za akcijo, vendar proti iraškemu sovražniku Iranu. Ameriške bojne ladje so napadle iranske patruljne čolne, ki so ogrožali kuvajtske naftne tankerje. Do ameriških ukrepov je prišlo v času, ko so iranske čete na fronti napredovale in morda so rešili Irak pred porazom.

Med osemletno iraško-iransko vojno so se Združene države ravnale po arabskem pregovoru; sovražnik mojega sovražnika je moj prijatelj. Podobno pa so ravnale tudi druge države, saj se je Sadam Husein spretno postavljal v položaj branilca arabskih držav pred zunanjo nevarnostjo in ZDA so skupaj z zahodnimi zavezniki v Sadamovih ambicijah videle manjše zlo kot v iranskem islamskem fundamentalizmu. Posledica tega je bila, da je iz Zahoda in iz Sovjetske zveze prihajala v Bagdad obilna gospodarska, vojaška in obveščevalna pomoč.

Kendal Nezan iz Kurdskega inštituta v Parizu (Kurdi so bili žrtve Sadamove represije) pravi, da so svet zaman opozarjali, kako nevaren je režim Sadama Huseina, ker so ga preslepili trgovski interesi. »Posledice so znane, diktator se je spremenil v pošast,« pravi Kendal Nezan.

Oglejmo si, kako so posamezne države (neposredno ali posredno) prispevale k temu, da se je Sadam Husein utrdil na oblasti:

Sovjetska zveza – Leta 1972 sta Moskva in Bagdad podpisala sporazum o prijateljstvu in sodelovanju, s pomočjo katerega je SZ razvila svojo vohunsko mrežo v Iraku, ki je po svoje prispevala k Sadamovemu političnemu vzponu. Konec sedemdesetih let je Sovjetska zveza postala največja oskrbovalka Iraka z orožjem. Ko je Sadam Husein leta 1978 ukazal pobiti komunistične nasprotnike, so se odnosi ohladili, vendar ne za dolgo, kajti Moskva je nujno potrebovala devize, ki jih je dobivala s prodajo orožja Iraku. Iz SZ je prišla polovica orožja v vrednosti 34 milijard dolarjev, ki ga je iraški režim kupil v letih od 1983 do leta 1988 (vključno s sodobnimi tranki T-72 in smrtonosnimi balističnimi raketami scud-B).

Francija – Francozi so radi trgovali z orožjem v zamenjavo za nafto. Prodaja orožja se je začela leta 1978, med zalivsko vojno pa je Francija prodala Iraku orožja v vrednosti okrog 16,6 milijard dolarjev, med drugim izdelke sodobne vojaške tehnologije, vključno s 133 miragi F1 in raketami exocet, ki so zadele ameriško ladjo. Francija se je zganila šele nekaj tednov pred iraško zasedbo Kuvajta in ustavila prodajo, ko se je pokazalo, da Sadam ni reden plačnik.

ZDA – Predsednik Reagan niti s prstom ni mignil, da bi ustavil Francoze in Kitajce, ki so Bagdadu pošiljali tanke. Združene države so Irak odstranile s seznama držav, ki podpirajo terorizem, ko je Sadam Husein obljubil, da bo nagnal iz Bagdada palestinskega terorista Abu Nidala in pred šestimi leti so obnovile diplomatske odnose s to državo. Ameriški diplomati so se osredotočili na Iran in Gadafija, iraški režim pa so začeli presojati kot zmerno politično silo v arabskem svetu. Po obnovitvi diplomatskih odnosov je ameriška vlada Iraku celo zagotovila jamstva za posojila, s katerimi so Iračani kupovali ameriško pšenico in industrijske izdelke.

Za primerjavo povejmo, da so ZDA dajale ugodnejša posojilna jamstva za nakup hrane samo Mehiki. Zaradi velikih iraških nakupov pšenice je med ameriškimi farmarji in družbami, ki so imele dobičke od teh kupčij, nastal vpliven iraški lobby. Popustljiva ameriška politika je spodbudila poslovneže v ZDA in evropskih državah, da so Bagdadu ponudili znanje, tehnologijo in surovine, kar so v Iraku lahko uporabili za proizvodnjo kemičnega ali jedrskega orožja. Ameriški in italijanski preiskovalci sedaj skušajo ugotoviti, ali drži, da je Irak dve milijardi dolarjev posojila (jamstvo so dale ZDA) uporabil za nakup orožja, in ne za hrano. Ameriški davkoplačevalci pa tudi niso zadovoljni, ker je Sadam Husein »pozabil« plačati dve milijardi dolarjev za nakupe v ZDA.

Zanimivo je, da v Združenih državah niso bili kaj prida pozorni na dejstvo, da iraški režim tudi po zalivski vojni ni pomislil na demobilizacijo milijonske armade. Še več, Bushovi svetovalci za nacionalno varnost so Irak uvrstili šele na tretje mesto držav, ki ogrožajo ameriške interese v Zalivu, pred njim pa sta SZ in Iran. Ob vsem tem ni čudno, da se odgovornost za iraški napad na Kuvajt razteza od Washingtona prek Pariza, Bonna in Moskve do Pekinga.

»Newsweek,« New York

NEPOSREDNO S KRIZNEGA OBMOČJA

Kaj se dogaja z Američani?

AMAN, 17. avgusta – Napovedi velikih sprememb in novih negotovosti prinašajo ponavadi na takšnih območjih, kot je zdaj bližnjevzhodno, drobne stvari. Tu sta dve takšni: od sinoči na primer večina tukajšnih poročevalcev tiskovnih agencij tujce, ki množično zapuščajo Kuvajt in Irak, označuje kot – begunce. Vsaj del ameriških državljanov v Bagdadu in Kuvajtu, za katere dolgo ni bilo jasno, kakšen je njihov status, pa se je medtem očitno spremenil v prave talce. Iraške oblasti so namreč sinoči ameriškim konzularnim predstavnikom, ki so bili doslej nenehno v stiku s skupino 35 Američanov v hotelu Al Rašid, brez vsakršnih pojasnil »do nadaljnjega« prepovedali sestajanje z njimi ...

Ta novica je sprožila med tukajšnjimi opazovalci kup vprašanj, mnogi pa so ocenili, da dobiva s tem dogajanje ob Zalivu nove razsežnosti! Posebej še, ker so se sinoči razširile tudi novice, da naj bi se bila začela majati politična stabilnost v Iraku in da naj bi bilo tudi nekaj poskusov »odkritega odpora« politiki Sadama Huseina. Vse skupaj je prišlo tako daleč, da so sinoči v Bagdadu objavili celo sporočilo iraškega obrambnega ministra generala Abdula Džabarja Šanšala o njegovi »lojalnosti iraškemu predsedniku« in poskušali tudi na ta način demantirati vsakršna ugibanja o neenotnosti v najvišjem iraškem vodstvu.

Toda ta »stabilnost« ni Američanov v ničemer pomirila, saj že dva dni ne vedo natančno, kaj se dogaja z njihovimi državljani v Iraku in v Kuvajtu. Tisti, ki so še zmeraj v Kuvajtu (teh je približno 2.500), so namreč že v četrtek zjutraj dobili ukaz, da naj se do večera zberejo v hotelu Intercontinental, ki je v središču mesta, povsem blizu ameriške ambasade. Kaj naj bi to pomenilo, jim ni nihče povedal, vendar pa se jih je do večera zbralo menda le nekaj. Iračani včeraj proti tistim, ki niso prišli v hotel, niso ukrepali, toda danes tu vse zelo skrbi, kaj se dogaja, saj je po sinočnjih ukrepih v bagdadskem hotelu Al Rašid jasno, da iraške oblasti zaostrujejo odnos do ameriških državljanov. Mnogi so celo prepričani, da jih po sinočnji odločitvi ameriškega predsednika o popolni morski blokadi Iraka zbirajo za to, da bi jih odpeljali v internacijo – po naše v »izolacijo«.

● Kot je danes povedal jugoslovanski veleposlanik v Kuvajtu (z začasnim bivališčem v Amanu) Hasan Dervišbegović, naj bi se največji del naših državljanov iz Kuvajta že umaknil. Po njegovem so jo nasploh dobro odnesli, saj ni podatkov, da bi se komurkoli zgodilo kaj posebno hudega – od vseh je bila samo neka učiteljica iz Beograda ranjena v hrbet v prvih dneh iraške zasedbe. Dobro naj bi delovalo tudi osebje našega veleposlaništva v Kuvajtu, saj naj bi bil največji del naše kolonije ves čas zbran v prostorih veleposlaništva in si med seboj pomagal. Tisti, ki so ostali v Kuvajtu, pravi Dervišbegović, so ostali po lastni volji, kajti iraške oblasti so vsem Jugoslovanom dovolile prihod v Bagdad in na jordansko mejo.

To naj bi veljalo tudi za naše ljudi v Iraku. Naša država naj namreč ne bi organizirala nobene evakuacije. Vsak se baje sam odloča o tem, ali bo ostal v Iraku ali pa državo zapustil. Ali pa je to stvar vodstev podjetij, ki v Iraku opravljajo pogodbena dela.

Še zmeraj se tudi povečuje število tujcev, ki se na hitro selijo iz Iraka. Samo včeraj jih je na primer na jordansko mejo prispelo več kot 8.000, 1.000 pa jih je iraško in kuvajtsko ozemlje zapustilo preko saudske meje. V zadnjih dneh je velika gneča tudi na jordanski strani, saj primanjkuje avtobusov, ne glede na to, da so nekateri prevozniki kar za petkrat povečali ceno. Zaradi tega mnogi potujejo z vsemi mogočimi prevoznimi sredstvi, mnogi tudi z odprtimi tovornjaki, na katerih je po sto ali pa še več ljudi. Niso redki niti primeri, da se posamezniki s kovčki na glavi in škatlami na ramenih kar peš odpravijo od iraške do jordanske obmejne postojanke, čeprav je med njima skoraj 80 kilometrov. V soboto pričakujejo tukaj tudi prihod prvega sovjetskega »kontingenta«, v katerem naj bi bilo 250 žensk in otrok, o umiku drugih sovjetskih državljanov pa se doslej iraške in sovjetske oblasti še niso mogle dogovoriti.

DANILO SLIVNIK

Odstavljenih ministrov tožba

Usoda vzhodnonemške vladne koalicije je zaradi odstavitve štirih »nesposobnih« ministrov, predvsem tistih iz vrst socialdemokratov, očitno že zapečatena

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BONN, 17. avgusta – Usoda vzhodnonemške vladne koalicije je 127 dni potem, ko je nastala, očitno že zapečatena. Vodstvo vzhodnonemške socialnodemokratske stranke in pa vodstvo kluba socialnodemokratskih poslancev sta se že sinoči izrekla za izstop iz koalicije, danes pa so začeli po deželi loviti socialnodemokratske člane parlamenta – SPD ima 88 od 400 mest v njem – kajti namesto v torek, kot so napovedovali še včeraj, naj bi klub o izstopu odločal že v nedeljo.

Povod za takšen razpad velike koalicije »črnih« in »rdečih«, koalicije, katere osnovna naloga je bila zagotoviti nemoteno sprejemanje tistih zakonskih in pogodbenih določil, ki naj bi omogočila gladek prehod Nemške demokratične republike »pod okrilje« zahodnonemške ustave, kot se glasi bolj natančen opis združitve obeh Nemčij, so bile demonstracije četrt milijona vzhodnonemških kmetov in kmetijskih delavcev, ki so v nenadni konkurenci z zahodnonemško proizvodnjo nepričakovano obsedeli na svojih pridelkih. Neposredna žrtev prvega velikega izbruha socialnega nezadovoljstva je bil kmetijski minister Pollack, ki sicer ni član SPD, ki pa je postal minister z njeno podporo; Pollacka so se na demonstracijah v sredo lotili tudi s pestmi in jajci, vendar pa je za pravo senzacijo poskrbel premier de Maizière, ki je brž po demonstracijah v zgodnjih večernih urah sporočil, da bo razrešil štiri ministre, dva na lastno željo in dva zato, ker nista bila kos nalogam. Gre za ministra za kmetijstvo Pollacka in pa finančnega ministra Romberga, ki v vladi prav tako zastopa barve SPD.

Potem ko se je včeraj sestalo vodstvo socialnodemokratske stranke, je bilo na dlani, da so bile demonstracije samo povod in da stoje za de Maizièrovo odločitvijo globlja politična nesoglasja. Veliko skupnega oba največja partnerja v koaliciji, krščanski demokrati in socialni demokrati, nista več imela, in v zadnjem času je koalicijo držala skupaj le še želja SPD, da uveljavi nekaj svojega vpliva pri oblikovanju druge, to je združitvene mednemške pogodbe. Prav zastran nje pa je po zadnjem krogu pogajanj s sobesedniki iz ZRN prišlo do ostrih navzkrižij med CDU in SPD.

Medtem ko je premier de Maizière zagovarjal predloženi tekst sporazuma, so se mu socialnodemokratski ministri, med njimi še zlasti minister Romberg, ostro upirali, češ da je v njem položaj vzhodnonemških dežel in občin urejen tako, da bodo pri delitvi proračunskih sredstev še desetletja zapostavljene. Spor je šel tako daleč, da je de Maizière skušal uveljaviti svojo pravico do določanja politične usmeritve vlade in je od upornih socialnodemokratskih ministrov ultimativno zahteval, da izrazijo soglasje k osnutku sporazuma.

Sklep o razrešitvi štirih ministrov je de Maizière sprejel na lastno pest, kar se ni zgodilo prvič: pravilo, da se je treba poprej posvetovati s koalicijskimi partnerji, je pred kratkim kršil tudi, ko je – brez uspeha – predlagal, naj bi prve vsenemške parlamentarne volitve z 2. decembra preložili na 14. oktober. Prav volitve pa so tiste, ki naj bi po mnenju današnjih komentarjev pripravile de Maizièra (za katerim naj bi stal kancler Kohl) do tega, da je začel razbijati vladno koalicijo, saj je bilo jasno, da socialna demokracija, če še kaj da nase, takšne diverzije ne bo mogla mirno požreti. Socialna napetost v NDR narašča in de Maizière je s svojo gesto zdaj pokazal na krivce: krivi naj bi bili pač nesposobni socialnodemokratski ministri, ki ne upoštevajo navodil šefa vlade in ki zavirajo združevalne procese. Toda zdi se, da nezadovoljstvo prebivalstva ni povezano s posamičnimi imeni in da je kapital zaupanja zaigrala kar celotna de Maizièrova vlada; izraz »politiki v prostem času« v NDR očitno ni prišel v obtok brez razloga. Posebej slab vtis pa nastaja spričo dejstva, da celo po mnenju de Maizièru naklonjenih zahodnonemških poznavalcev ustavnega prava premier nima pravice odpoklicati ministrov, ki jih je imenoval parlament.

Vprašanje, ki se zastavlja zdaj, pa se glasi, kako bodo v parlamentu po razpadu koalicije izglasovali drugo, to je združitveno pogodbo med Nemčijama – zanjo je namreč potrebna dvetretjinska večina.

MARJAN SEDMAK

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

Vselej negotova usoda gospodarskih sankcij

WASHINGTON, 17. avgusta (AP) – Gospodarske sankcije Washingtona, kakršna je sedanja proti Iraku, so imele doslej omejen uspeh. Razlog je delno v tem, ker je bilo zanje težko pridobiti tudi druge države.

Leta 432 pred našim štetjem je Atenec Periklej napovedal gospodarsko vojno sosednji mestni državi Megari. Zgodovina ne piše o njeni učinkovitosti. Posledice gospodarske blokade leta 1935, ko je Društvo narodov zaradi napada na Abesinijo (Etiopijo) uvedlo sankcije proti Mussolinijevi Italiji, pa so popolnoma znane. Britanski politik Lloyd George je cinično pripomnil, da so »bile sankcije sprejete za rešitev Abesinije prepozno, vendar zadnji hip za rešitev britanske vlade.«

V začetku osemdesetih let se je ameriški predsednik Jimmy Carter odločil, da bo s prepovedjo izvoza ameriškega žita v Sovjetsko zvezo prepričal Moskvo, naj se umakne iz Afganistana. Ukrep ni prinesel uspeha. Moskva je žito kupila drugod, embargo pa so v svojem žepu dobro čutili ameriški kmetovalci. Kritiki so trdili, da so ZDA s tem kaznovale sebe.

Študija Inštituta za mednarodno gospodarstvo iz leta 1985 kaže, da so bile gospodarske sankcije od leta 1914 uspešne samo 39-krat, 69-krat pa ne. Sankcije ZDA in drugih držav proti južnoafriški vladajoči beli manjšini pa so vendarle upočasnile gospodarski razvoj države na jugu Afrike. Washington je podobno ukrepal tudi proti Libiji, Kubi, Vietnamu, DLR Koreji in Kambodži. Tokrat je ZDA v obsodbi Iraka podprla tudi Moskva, ki je Bagdadu prenehala pošiljati orožje. Druge države, ki Irak oskrbujejo z orožjem, tudi Kitajska, so obljubile, da bodo storile enako. Evropska skupnost je sprejela predlog ZDA o strogih gospodarskih sankcijah, Saudski Arabiji in Turčiji pa so predlagali, naj prekineta pretok iraške nafte po naftovodih na njunem ozemlju.

PREJELI SMO

Lastnina, prijave, roki

Zadnje čase se v časopisih v raznih oglasih pojavljajo obvestila, da je potrebno prijaviti odvzeto premoženje raznim občinskim oddelkom ali celo krajevnim skupnostim.

Ta obvestila vsebujejo celo roke prijav.

Med ljudmi sta se zato razširila nemir in bojazen, da bodo roke zamudili in s tem izpadli iz procesa denacionalizacije.

Zato mora Združenje lastnikov razlaščenega premoženja dati popolnoma jasno in nedvoumno izjavo in sicer:

1. Poudarjeno povejmo, da kakršnikoli datumi **nič ne veljajo** in ne potegnejo za seboj nikakršnih, ne pravnih ne drugih, posledic.

Nevzdržno in nemoralno je bivšim razlaščencem, ki jim je bilo v preteklosti povzročenih toliko krivic in gorja, kakorkoli in kjerkoli postavljati kakršnekoli roke ali pogoje – razen seveda, če jih določa zakon.

Protestiramo proti takim objavam, kjer občinske ali kake druge strukture samoiniciativno servirajo javnosti vse, kar si zamislijo!

2. Prijava odvzete lastnine je le dobra volja občanov in le pomoč pri sicer neurejenih podatkih v oddelkih ali arhivih pri občinah.

Dobra volja – prijaviti svoj primer – lahko temelji le na **prijaznem** povabilu za pomoč pri dopolnjevanju evidence. Sicer pa se morajo ustrezni organi zavedati, da bodo morali v procesu denacionalizacije sami poiskati sledove razlaščencev. Za demokracijo in »Evropo zdaj«, ki zahteva pravično urejene lastninske odnose, je potrebno pač trdo delo.

Združenje lastnikov
razlaščenega premoženja
predsedstvo

Dobri odnosi s sosedi

Polemika med ministrom Ruplom in predstavniki italijanske manjšine je, kakor je videti, dosegla vrelišče in minister je sklical tiskovno konferenco! Na njej pa je v svojo obrambo uporabil tudi nekaj nizkih udarcev in vpletal v spor kar vse komunistične župane na Primorskem in njihovo mednarodno politiko ter s tem seveda tudi mene. Zato naj mu na kratko odgovorim:

1. Na zadnjih volitvah sem bil izvoljen za župana občine Nova Gorica in se počutim župana vseh prebivalcev naše občine, čeprav sem sicer član ZKS-SDP. V tem pogledu imam tudi ministra Rupla za ministra vseh Slovencev, zadolženega za zunanje zadeve Republike Slovenije, in ne za Demosovega ministra Republike Slovenije za zunanje zadeve.

2. Ker si nas je veliko Slovencev pred volitvami prizadevalo za demokratičnejši sistem, se pač moramo zdaj nanj navaditi oziroma ga začeti uresničevati. Nihče, še posebej minister ne, ne bi smel imeti za slabo, če so v slovenskih občinah na oblasti različni župani in je z njimi Slovenija tako pisano posejana, kot je pisana njena pokrajina.

3. Posebej me preseneča, da minister Rupel vpleta v omenjeni spor moje mednarodne pobude glede nadaljnjega sodelovanja obeh Goric. Menim namreč, da sva tovrstno problematiko že razčistila na dveh uradnih sestankih. Tam sem pojasnil, da gre pri pobudi »dve Gorici – eno mesto« doslej le za idejo, katero sem dal svojemu sogovorniku g. Scaranu, županu Gorice, v razmislek o možnosti, kako dvigniti medsebojno sodelovanje na višjo raven.

Pobuda torej ni bila na nivoju predloga, za kar bi po mojem mnenju moral imeti stališča skupščine občine Nova Gorica, ustreznih republiških in zveznih organov. Razčistila pa sva tudi, da gre v okviru pobude za čisto konkretne zadeve, od reševanja skupnih problemov (vode, poplav, komunalne problematike, skupne čistilne naprave) do skupnega načrtovanja urbanističnega razvoja obeh mest in hitrejšega prehajanja meje med mestoma. V tem okviru naj bi tudi razmislili, ali je možno, da bi z nekaterimi skupnimi projekti, ki bi dobili mednarodni značaj, pridobili obema Goricama poseben status znotraj Evrope.

Nikakor pa moja pobuda ni vsebovala predloga za odpravo državne meje, ki ločuje obe mesti, ali predloga ze eksteritorialnost obeh mest. Na teh točkah smo bili soglasni, kot tudi pri navedenih konkretnih zadevah, kjer mi je bila dana načelna podpora.

4. Vsekakor pa izgleda, da se bomo morali skupaj pogovoriti in dogovoriti, kaj je v čigavi pristojnosti pri vodenju mednarodne politike. Nesporno je, da le sosedje sami lahko največ storijo za dobre sosedske odnose in to za prebivalce ob meji še kako drži. Že doslej je bila navedena misel vodilo pri razdelitvi nalog med občinami, republiko in zvezno državo glede mednarodne politike. Upoštevajoč našo skupno željo, da bi se zgledovali po razviti Evropi, lahko rečem, da bodo občine dobivale na tem področju še več kompetenc. Ministru Ruplu so verjetno znane tovrstne tendence v državah Zahodne Evrope, sedaj, ko se približuje leto 1992 in z njim združena Evropa. Nedvomno mu je znana tudi rotterdamska resolucija, ki jo je maja letos sprejelo 400 evropskih mest. V njej je posebej poudarjena vloga lokalne demokracije in vse pomembnejša vloga mest, tudi pri mednarodnih odnosih.

5. Vsekakor pa soglašam, da moramo pri vodenju mednarodne politike sodelovati vsi, in si ne nasprotovati zaradi strankarske pripadnosti, ter upoštevati dosedanje ali novo dogovorjene kompetence na vseh nivojih. Ne samo kompetence republike, tudi kompetence občin, in dokler smo v Jugoslaviji, tudi dogovorjene meddržavne obveznosti. Vsakršnih pobud, tudi na tem področju, bi morali biti veseli, če želimo vsi res tvorno soustvarjati mednarodno politiko. Do novih pobud in njihovih avtorjev pa bi ne smeli biti a priori nezaupljivi in sumničavi.

SERGIJ PELHAN

DELO plus

PISMA BRALCEV

Amnestija – toda za koga?

Oglašam se v zvezi s pismom Silve Grmove »Amnestija – da ali ne?« in novinarskim poročilom Žarka Hojnika »Dopust je izrabil za posilstvo«. Strinjam se z obema, da bi morali pravosodni minister, parlament in vse pravosodne ustanove krepko premisliti, preden amnestirajo ljudi, ki so za to zaprosili. Vsekakor je treba brez odlašanja izpustiti na prostost vse t. i. politične zapornike, kolikor jih v Sloveniji sploh še je. Te kategorije zapornikov namreč kazenski zakonik po mojem mnenju sploh ne bi smel več poznati. Seveda pa to ne velja za ljudi, ki so prišli navzkriž z zakonom zaradi uboja, telesne poškodbe, posilstva, tatvine, torej dejanj, ki jih vse civilizirane družbe na svetu preganjajo in ostro kaznujejo. Menim, da je dosedanja slovenska kazenska zakonodaja taka dejanja premilo kaznovala, kar pa ni veljalo za t. i. politične prestopke. Spomnim se, da je Delo pred leti objavilo, da je bila tatica cvetličnih lončkov kaznovana z enako zaporno kaznijo kot posiljevalec – eno leto, kar nas napeljuje na osupljivo ugotovitev, da so (bili?) cvetlični lončki pred tatovi enako dobro zavarovani kot ženske pred nasilneži. Vse prevečkrat namreč beremo o povratnikih – nasilnežih vseh kategorij, da bi bili ob zahtevi po vsesplošni amnestiji mirni in brez skrbi. Očividno je bila dosedanja kaznovalna politika premila, da bi k takim dejanjem nagnjene ljudi spametovala in jih odvrnila od zločinskega početja. Predlagam, da se pravosodni minister, sodstvo in parlament začnejo raje ukvarjati z vprašanjem, kako poostriti kaznovalno politiko in tudi tako prispevati, da bi bilo zaradi brezvestnih pijanih voznikov in pozverinjenih nasilnežev vseh vrst čim manj prizadetih in nesrečnih.

JURIJ ZOR,
Vodnikova 198,
Ljubljana

Plat zvona za Kras in Škocjanske jame

*Slovenski Kras ima posebno srečo. Čezenj se valijo evropske turistične množice, tovorni promet se prek evropske ceste med severno Italijo in Ljubljansko kotlino veča iz leta v leto, urbano in industrijsko onesnaževanje se veča iz leta v leto, šest vojašnic na Krasu uničuje zlasti z vojaškim manevrskim poligonom ta edinstveni klasični kraški svet, mi sami, prebivalci Krasa, pa mirno gledamo to uničevanje. Premalo je v tem pogledu šolske vzgoje, premalo in prepočasi se zbuja na

Naši košarkarji v finalu SP

V polfinalni tekmi so na SP premagali ZDA z 99:91 (51:43) – Kukoč in Petrović blestela

BUENOS AIRES – Jugoslovanski košarkarji so brez večjih težav premagali ZDA in se z igro, ki je bila še najbolj podobna igri mačke z mišjo, uvrstili v finale 11. svetovnega prvenstva. Pokazalo se je, da so imeli prav tisti, ki so že po Igrah dobre volje trdili, da je moštvo trenerja Mikeja Krzsewskega premalo izkušeno, da bi se lahko enakovredno kosalo z Jugoslovani, ki jih tukajšnji tisk kuje v zvezde.

Jugoslavija : ZDA 99:91 (51:43)

Dvorana Luna Park, gledalcev 6.000, sodnika Afini (Arg) in Jungebrand (Fin).

JURE ZDOVC: »Zadovoljen sem, kajti dobro smo igrali, pa tudi sam sem opravil najpomembnejšo nalogo uspešno. Kenny Anderson kmalu niti ni več poskušal kaj posebnega ukrenit, ker se ni mogel prav razigrati.«

Slovenijašport OPREMLJEVALEC adidas JUGOSLOVANSKE REPREZENTANCE

JUGOSLAVIJA: Petrović 31 (7:8), Perasović 4 (4:4), Kukoč 19 (3:4), Paspalj 15, Zdovc 9 (1:2), Divac 7 (3:6), Savić 14 (2:3).

ZDA: D. Smith 2, Randall 4 (2:2), Mayberry 7, C. Smith 6, Anderson 12 (4:4), Day 5 (1:1), Gattling 13 (6:6), Laettner 2, Owens 11 (3:5), Mouring 28 (0:1).

Le Alonso Mouring je naši obrambi povzročal precejšnje težave, drugega najbolj nevarnega moža reprezentance ZDA, Kennyja Andersona, pa je že takoj na začetku povsem zaustavil Jure Zdovc. Ob tem se Američani, kdo ve zakaj, skušali presenetiti naše, ki vendarle slovijo kot izvrstni strelci, s consko obrambo. Najprej je začel z meti Paspalj, nato pa v prav nevernejših serijah, še zlasti v najbolj kočljivih trenutkih drugega polčasa, ko so se ZDA približale na vsega 3 točke (57:60), še Kukoč in Dražen Petrović. Naši so igrali izjemno modro, napade so začenjali počasi in premišljeno, nato pa bliskovito, v eni ali dveh potezah, preigrali obrambo tekmecev. Najvišjo razliko so dosegli v 33. minuti, ko so vodili s 87:69, kasneje, ko je moral iz igre zaradi petih osebnih napak Vlade Divac, pa so le še modro nadzorovali potek igre. Američani so, tako se je vsaj zdelo, pričakovali tisti znani padec, a so se ušteli. Navsezadnje so jo še dobro odnesli.

DUŠAN IVKOVIĆ: »Seveda sem zelo zadovoljen z veliko zmago proti izredno kakovostni, a premalo izkušeni ameriški ekipi. Tokrat se je pokazala še ena kakovost naše reprezentance – mentalna stabilnost, kar ni bila vselej naša vrlina. Z Američani nismo dovolili hitre igre, ki bi jim ustrezala in čeprav smo imeli spet precej problemov z njihovim skokom v napadu, smo vseeno ves čas kontrolirali igro. Če pogledamo vse prvine, ki jih ta ekipa obvlada, potem zdaj mirno lahko trdim, da je to najboljša generacija, kar jo je Jugoslavija doslej imela. Nikogar ne bi posebej izvzemal, kajti vsak je pokazal maksimum odgovornosti in borbenosti.«

MIKE KRYSZEWSKI, trener ZDA: »Odlično smo igrali, bila je to velika tekma, toda Jugoslavija je prav blestela. V tem veličastnem boju je zasluženo zmagala. Petrović je pokazal, da je velik igralec. Ničesar ne morem svojim očitati, kajti Jugoslavija je vendarle prepričljivo najboljša ekipa svetovnega prvenstva, zato je bila čast igrati z njo, pa čeprav smo izgubili, nisem razočaran.«

STANE TRBOVC

Slavje in trenutek resnice

LJUBLJANA, 17. avgusta – Marjana Lužar, dobitnice srebrne kolajne s svetovnega mladinskega atletskega prvenstva v Plovdivu z novim absolutnim državnim rekordom na 400 m ovire in njen leto dni mlajši reprezentančni in klubski tovariš Matija Šestak, prav tako udeleženec letošnjega MSP, sta bila v družbi ljubljanskih športnih in še zlasti atletskih delavcev gosta na sprejemu pri županu mesta Ljubljane Jožetu Strgarju in njegovih sodelavcih. Ta slovesni trenutek je bil po eni strani počastitev nove postopne uveljavitve slovenske atletike, po drugi pa tudi trenutek resnice. Pogovor je ob sijajnem uspehu Lužarjeve in lepih obetih Šestaka kaj hitro nanesel na razmere, v katerih slovenski atleti delajo in živijo. Atleti so odkrito priznali, da je uspeh Lužarjeve in še nekaterih drugih, tudi skakalca v daljavo Boruta Bilača, omogočil tudi ob BAI '86 prenovljen štadion ŽAK Ljubljane, kjer pa bo, še zlasti v dvorani za zimski trening, potrebnih še nekaj investicij. Ljubljanski župan je obljubil vso pomoč. Na sliki z leve: Marjana Lužar, podpredsednik ŽKK Ljubljana Jelo Ambrožič, Matija Šestak, strokovni sodelavec AZS Jure Novak in ljubljanski župan Jože Strgar. (B. Š., foto: Zoran Vogrinčič).

Šekarićeva se ni uvrstila v finale

MOSKVA – Jugoslovanski strelci so 45. svetovno prvenstvo v Moskvi končali slabše, kot pa so ga začeli. Jasna Šekarić se namreč v nastopu s standardno MK pištolo ni uvrstila v finale. Zgrešila je en strel, kar se ji na velikih tekmovanjih doslej še ni zgodilo. Svetovna prvakinja je postala Marina Logvinenko iz SZ, ki je bila prva na svetu že pred štirimi leti v Suhlu, vendar tedaj še s priimkom Dobrančeva.

Za Jugoslovanke se je neugodno razpletla tudi tekma z MK puško 3 × 20 strelov. Dekletom podobno kot v olimpijskem matchu tudi tokrat ni šlo najbolje, tako da so pristale na 9. mestu. Svetovna prvakinja je postala Bolgarka Vesela Lečeva, svetovna rekorderka v tej disciplini in zmagovalka SP pred štirimi leti. Bolgarke so v ekipnem tekmovanju dosegle tudi nov svetovni rekord. Jugoslovani so končali tekmovanje.

Rezultati: standardna MK pištola – članice: 1. Longvinenko 685 (586), 2. Galuzo (obe SZ) 684 (584), 3. Li (Kit) 684 (585), **13. Šekarić 578, 22. Skoko 573, 36. Poljak (vse Jug) 562; ekipno:** 1. SZ 1751, 2. Švedska 1735, 3. Kitajska 1733, **8. Jugoslavija 1713; MK puška 3 × 20 – članice:** 1. Lečeva (Bolg) 678,2 (581), 2. Wigger (ZDA) 676,1 (582), 3. Valkova (Bolg) 675,5 (577), **24. Mihajlović 567, 27. Horvat 566, 44. Vrbek (vse Jug) 558; ekipno:** 1. Bolgarija 1738 (nov svet. rekord), 2. ZDA 1725, 3. SZ 1720, **9. Jugoslavija 1691.** BRANKO SOBAN

Mulejeva v finalu teniškega DP

BEOGRAD – V ženskem finalu absolutnega državnega prvenstva se bosta pomerili Kranjčanka Barbara Mulej in Splitčanka Nadin Ercegović. Ljubljančanka Karin Lušnic se Ercegovićevi ni mogla prav upirati in je v polfinalu izgubila z 1:6, 2:6, Mulejeva pa je imela tudi kar precej dela s Splitčanko Matičevo in jo je premagala šele po treh nizih s 6:2, 4:6, 6:3. Moški so v četrtfinalu dosegli naslednje rezultate: Muškatirović (Pa. Bg) : Jovanović (Pa. Bg) 7:5, 6:0, Pivčević (St) : Horvat 2:6, 7:5, 6:0, Ševčenko : Galić (Med. Zg) 6:1, 6:1, Čiča (Met. Zg) : Srdjanović (St) 6:3, 6:2.

Favoritinji naprej

LOS ANGELES – Prvi nosilki mednarodnega teniškega turnirja z nagradnim skladom 350.000 dolarjev sta se zlahka sprehodili skozi osmino finala. Martina Navratilova (1) je odpravila Švedinjo Catarino Lundquist s 6:1, 6:1, Monika Seleš (2) pa Američanko Ann Smith (14. nosilko) s 6:3, 6:3. Manj sreče je imela 3. nosilka Argentinka Gabriele Sabatini, ki je izpadla po porazu z nepostavljeno Američanko Stephanie Rehe s 7:5, 4:6, 4:6.

Drugi bolj zanimivi rezultati: Garrison (ZDA) : Fairbank (ZDA) 6:2, 6:0, K. Malejeva (Bol) : Coetzer (JA) 6:2, 6:0, Fernandez : Gildemeister (Peru) 6:3, 6:2, itd.

Ogorčeni boji

NEW HAVEN – Po izpadu vrste nosilcev, med drugim tudi našega Gorana Ivaniševića, se na turnirju z nagradnim skladom 825.000 dolarjev nadaljujejo ogorčeni boji. V osmini finala je namreč izpadel tudi 2. nosilec, Ekvadorec Andres Gomes. Premagal ga je Južnoafričan Christo van Rensburg s 7:5, 6:7, 7:6.

Drugi rezultati osmine finala: Česnokov (SZ) : Grabb (ZDA) 7:6, 6:3, Masur (ZDA) : Chamberlin (ZDA) 6:7, 6:3, 6:3, Caratti (Ita) : Mansdorf (Izr) 5:7, 7:6, 6:3, Woodforde (Avstral) : Svenson (Šve) 6:3, 3:6, 6:4, Woodbridge (Avstral) : Pearce (ZDA) 6:4, 6:4, Shelton (ZDA) : Washington (ZDA) 6:4, 3:6, 7:6, Rostagno (ZDA) : Pugh (ZDA) 6:2, 6:2.

ŠAH

Campomanes je zadovoljen

NOVI SAD – Prizorišče šahovske olimpiade so si te dni ogledali tudi predsednik FIDE Campomanes, predsednik grške šahovske zveze Makropulos in glavni sodnik Beskos. Obiskali so hotele, v katerih bodo bivali šahisti. »Nadvse sem zadovoljen z dosedaj opravljenim delom prireditelj. Menim, da je olimpiada v dobrih rokah,« je dejal Compomanes.

ZR Nemčija z vsemi najboljšimi

NOVI SAD – Po daljšem času bo reprezentanca ZR Nemčije na novosadski olimpiadi nastopila z vsemi najboljšimi, zato na tihem upa na kolajno. Ekipo sestavljajo: Hübner, Hort, Lobron, Bischoff, Kindermann in Walls. Pred vojno je bila Nemčija enkrat že prva, po vojni pa je bila trikrat tretja.

Veliki dogodek za Bežigradom: Olimpija gosti Hajduka

V nedeljo ob 20. uri pomembna tekma ljubljanskega prvoligaša – Olimpijina dilema: Ameršek ali Čeh? S Splitčani tudi »torcida«

LJUBLJANA – Nogometni prvoligaši bodo igrali 3. kolo, blamaža s štarta počasi tone v pozabo, uvodne igre pa tudi niso tako spektakularne, da bi stopnjevale nogometno temperaturo. »Ideološki huliganizem« je za zdaj še najbolj v ospredju, razpored tretjega kola pa tokrat ne obeta velikih spopadov. Še najbolj razburljivo bi utegnilo biti za Bežigradom, kamor bo s Hajdukom prišlo tudi več kot 500 navijačev »torcide«.

PARI 3. KOLA I. ZNL: Rad – Vojvodina, Proleter – C. zvezda, Radnički – Sloboda, Željezničar – Spartak, Olimpija – Hajduk, Budućnost – Sarajevo, Velež – Osijek, Rijeka – Dinamo, Partizan – Zemun, Borac prost.

Crvena zvezda sodeč po formi ne more zanesljivo računati na uspeh v Zrenjaninu, kajti Proleter je na startu dokazal, da je eno boljših prvoligaških moštev. Drugouvrščeni Radnički bo gostil Slobodo, s katero ne bi smel imeti preveč težav. Pričakovati je tudi prvi poraz novinca Zemuna, kajti Partizan na štadionu JLA bo zanj bržkone le prevelik zalogaj. Tudi hrvatski derbi Rijeka – Dinamo vzbuja veliko zanimanja, predvsem zaradi spomladanskega poraza Zagrebčanov, ki je C. zvezdi omogočil lahko pot do naslova.

OLIMPIJA: prelomna tekma

Za Bežigradom vlada tako rekoč izredno stanje, omenjajo celo možnost »puča«, kajti letošnji štart ni bil na ravni lanskega. Tekma s Hajdukom bo bržkone prelomna: ali stabilizacija razmer ali potop? »Razmere so zame vendarle normalne, 50 odstotni izkupiček nikakor ni katastrofa. Nobene panike, prosim! Res pa je tekma s Hajdukom za nas usodna, nevarnost je velika, kajti Splitčani so štartali veliko slabše kot mi. Prav zaradi tega se bojim te tekme, po nekakšni logiki bi moral Hajduk prav kmalu prekiniti neuspehe. Ne smemo dovoliti, da bi se to zgodilo prav na nedeljski tekmi. Za nas je to izredna priložnost, da se uveljavimo z igro, ki bi nam omogočila mirno nadaljevanje,« pravi pred tekmo trener Miloš Šoškić.

V Sarajevu ni branil poškodovani Varvodić, zelo uspešno ga je zamenjal Marić. Ni povsem jasno, kdo izmed ljubljanskih vratarjev bo tokrat v prednosti. Dilema je toliko večja, ker je Zoran Varvodić – tako kot tudi Ivo Šeparović-Hajdukov »otrok«. »Jaz sem nared, odloča pa trener: Te zmage si želim bolj kot katerekoli druge. Toda vem, da pot do nje ne bo lahka. Splitčani niso tako slabi, kot kaže položaj na lestvici. Jarni in Bokšić sta »ekstra« igralca. Če ju bomo zaustavili, potem je za nas skoraj vse opravljeno,« je dejal pred tekmo Zoran Varvodić.

Sporno je tudi mesto zadnjega zveznega igralca: Ameršek, Čeh ali pa celo Šeparović? Odločitev bo bržkone znana tik pred tekmo. Jermanis je začel trenirati, toda premor je bil dolg, tako da tudi njegov nastop ni zanesljiv. Tik pred tekmo pa se je pojavil nov problem: mladi Engларo ima hude težave s preponami.

Verjetna postava: Varvodić (Marić), Miloševič, Lorger, Bosiljčič, Zečević, Tešić, Šeparović, Ameršek, Di. Vrabac, Pate, Komočar.

FRANCI BOŽIČ

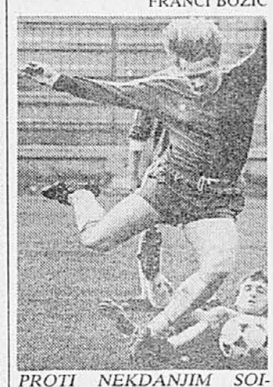

PROTI NEKDANJIM SOIGRALCEM – Ivo Šeparović (Olimpija).

HAJDUK: naposled v popolni zasedbi

Hajduk je na štartu sezone nanizal tri zaporedne neuspehe, od tega kar dva doma. Tekma z Olimpijo je zadnja priložnost za preobrat, za katerega je kar veliko možnosti, saj bodo Splitčani naposled igrali z najboljšim moštvom. Nastopili bodo spet Bokšić, Dražić, Vučević in Jurković, ki so bili poškodovani. Splitski igralci napovedujejo igro na zmago, trener Luka Peruzović pa pravi takole: »Olimpija je doma sposobna premagati vsakega nasprotnika, zato si ne delamo iluzij. Ljubljančane pa bomo vendarle skušali presenetiti z agresivno in napadalno igro. Upam, da se bomo vrnili neporaženi.«

Verjetna postava: Pralija, Kovač, Dražić, Pejović, Štimac, Bilić, Kozinku, Čelić, Jarni, Vučević (Miše), Bokšić.

JOKO SVALINA

II. ZNL

PARI 3. KOLA II. ZNL: Radnički – Bor, Zagreb – Napredak, Dinamo – Leotar, Sloboda – Priština, Kikinda – Šibenik, Pelister – Budva, GOŠK Jug – Mačva, Iskra – Vardar, Borac – Beograd, Sutjeska prosta.

MRNL – zahod

PARI 2. KOLA MRNL – ZAHOD (danes): Izola – Krajina, Jedinstvo – Koper, Varteks – Maribor Branik, Split – Radnik, Trešnjevka – Zadar, Rudar – Mladost, Segesta – Prijedor, Orijent – Jugokeramika, Junak – Primorac.

MARIBOR BRANIK: brez taktiziranja

Mariborčani so pred tekmo z Varteksom, ki so ga v tekmi za trening že premagali, optimisti. Pravijo, da bodo igrali brez taktiziranja in skušali iztržiti čim več. Trener Bloudek nima težav s sestavo enajsterico.

Verjetna postava: Miletič, Petrović, Hribar, Dujmušiš, Taruna, Križan, Milidrag, Binkovski, Poznič, Kotnik, Bakula.

IZOLA: prva zmaga?

Izolski nogometaši so v derbiju s Koprom, ko so nesrečno izgubili, dokazali, da bo treba z njimi resno računati. Danes gostijo enajsterico iz Cazina, prav tako novinko v ligi. Trener Izole Katić bo lahko sestavil najboljše moštvo, saj poškodovanih ni.

Verjetna postava: Kapun, Tripar, Pekrat, Tosić, Omanović, Kraja, Čendal, Djuranović, Bičalkić, Želko, Štampfer.

KOPER: prekiniti tradicijo neuspehov

Nogometaši Kopra so se po pokalni tekmi s Proleterjem odpravili naravnost v Bihać, kjer jih danes čaka tekma z domačim Jedinstvom, ki po porazu v 1. kolu prav gotovo načrtuje prvo prvenstveno zmago. Gostitelji so favoriti, saj na dosedanjih treh gostovanjih Koper v Bihaću ni uspel iztržiti niti točke.

Verjetna postava: Koželj, Galič, Poljšak, Zobec, Ćosić, Ibranović, Benedejčič, Bečaj, Zulič (Finkšt), Pevnik, Ribarič.

SNL

Štart brez ležernosti

Prvo kolo novega republiškega nogometnega prvenstva, prvi derbi. Lani najprijetnejše presenečenje prvenstva, moštvo Domžal, bo gostovalo na Viču pri resda novincu v ligi, ljubljanski Svobodi, ki je med republiške ligaše stopila šele po odpovedi Elkroja, a se je med prestopnim rokom, predvsem po zaslugi novega menežerja Toneta Hrovatiča, močno okrepila. Slovan, ki velja za pravega favorita, bo gostoval pri drugem od petih novincev, Naklu. Tudi izid tega srečanja bo zelo zanimiv, kajti Ljubljančani bodo nastopili brez treh igralcev prve postave: Protega je v Angliji na mednarodnem taboru perspektivnih igralcev pod okriljem FIFA, Valentinčič ima študijske obveznosti, Gruškovnjak pa mora počivati zaradi dveh rumenih kartonov iz prejšnjega prvenstva. Lanski medrepubliški ligaš Ljubljana je po izpadu doživel pravi kolaps in izgubil pravzaprav vse najboljše igralce, tokrat pa bo moral na gostovanje k precej okrepljenemu (tudi po zaslugi Elkroja) Ingradu Kladivarju.

Pravzaprav si bo lahko le malokdo privoščil ležerno »boksarsko otipavanje prve runde«. B. Š.

Tomlje proti gostom

LJUBLJANA – Tokrat bo šlo zares. Matjaž Tomlje, tudi eden od organizatorjev pete letošnje dirke za državno gorsko avtomobilistično prvenstvo, sicer pa premočni zmagovalec zadnje dirke v Vlasenici, ko je za celih 25 sekund popravil svoj lanski rekord proge, se bo jutri na domačem terenu, na dirki Dolenjska 90, od Podturna do Baze 20, pomeril z vodilnima v najmočnejšem razredu (preko 1600 ccm) Dagmarjem Šusterjem in Branetom Küzmičem. Nedelja bo torej na Dolenjskem za prijatelje avtomobilističnega športa sila zanimiv dan, kajti prvenstvo se bo prav s to dirko prevesilo v odločilni del, ne le v najmočnejšem, temveč tudi v vseh ostalih razredih. Šlo pa bo še vse za kaj več, za poskus oživljanja te atraktivne športne panoge v Sloveniji ob že uveljavljenem rallyju Saturnus. Organizatorji iz AMK Dolenjske obljubljajo, da bodo ob atraktivni dirki ponudili gledalcem še veliko druge zabave, od nastopa ansambla Riva, lanskega zmagovalca evrovizijske popevke, do veselice s pečenim volom, in to na obeh koncih proge na štartu v Podturnu ter na cilju na Bazi 20 pri Lukovem domu. rening se bo danes začel ob 14.20, štart prve vožnje bo jutri opoldne, druge pa ob 14.30. B. Š., S. D.

● **Žal, je v drugem polčasu pod našim košem obležal Žarko Paspalj, ki je bil eden ključnih mož polfinalne zmage. Kaže, da si je znova poškodoval gleženj, zaradi katerega je moral počivati že med Igrami dobre volje.**

Poraz Smelta Olimpije

PULJ – Košarkarji Smelta Olimpije so na turnirju v okviru košarkarske akademije izgubili tekmo z domačimi Gradinami z 71:88 (33:43). Druga rezultata: Šibenka : Paini 73:65 (35:25), Charlotenburg : Vevey 73:64 (27:35).

BERI SPORED

DANES

KOTALKANJE

LJUBLJANA: odprto prvenstvo Ljubljane, ob 8. uri na kotalkališču v Tivoliju.

NOGOMET

MRNL-zahod: Izola – Krajina (17).

REKREACIJA

RIBNO PRI BLEDU: teniški turnir za rekreativce – posameznike kolektiva hotela Ribno, začetek ob 8. uri.

TENIS

KOPER: razigravanje za vstop v 2. republiško ligo, Koper–Kočevje, na teniških igriščih na Bonifiki, pričetek ob 9. uri.

JUTRI

AVTOMOBILIZEM

DOLENJSKE TOPLICE: dirka za gorsko hitrostno DP. Štart (prva vožnja ob 12., 2. vožnja ob 14.30) v Podturnu, cilj na Bazi 20 pri Lukovem domu.

NOGOMET:

LJUBLJANA: Olimpija – Hajduk, tekma I.ZNL, ob 20. uri za Bežigradom.

SNL: Svoboda – Domžale (10.30), Steklar – Vozila, Mura – Jadran Lama, Rudar (V) – Partizan Hmezad, Ingrad Kladivar – Ljubljana, Rudar (T) – Elan, Medvode – Nafta, Naklo – Slovan (vse ob 17. uri).

REKREACIJA

TRBOVLJE: 5. rekreativni kolesarski vzpon na Čebine, štart ob 10. uri pred muzejem ljudske revolucije.

TRIATLON

SEVNICA: triatlon Lisca, ob 8. uri na sevniškem kopališču.

OD TOD IN TAM

Sarajevo v znamenju atletskega DP

SARAJEVO – V metropoli BiH so zbrani domala vsi atleti in atletinje, ki se bodo danes in jutri na štadionu Koševo potegovali za naslove državnih prvakov, nekateri med njimi tudi za norme, ki jih bodo popeljale na EP v Split. Pred današnjim tekmovanjem bo pripotovala še Biljana Petrović, ki je sinoči nastopila na mednarodnem atletskem mitingu v Vzhodnem Berlinu.

Sicer pa je prva skupina reprezentantov, ki so se ves teden pripravljali na Brdu pri Kranju, pripotovala že v četrtek, sinoči pa je v Sarajevu pristalo tudi letalo z glavnino slovenskih atletov in atletinj. Že prvi dan bo zanimiv, zlasti v moškem teku na 400 m, skoku v daljavi in metu kopja. V teh disciplinah so namreč več kot trije tekmovalci dosegli normo za nastop na EP 90 v Splitu (po propozicijah pa lahko država prijavi največ tri tekmovalce na disciplino) in prav gotovo bodo tukajšnje uvrstitve in rezultati nadvse važen dejavnik pri krojenju končnega seznama naših udeležencev. L. Č.

Smola naših mladincev

MINDEN –V 5., zadnjem kolu predtekmovanja v skupini A na letošnjem mladinskem odbojkarskem EP je Jugoslavija premagala Poljsko s 3:2 (12, 8, -9, -9, 13), a se ni uvrstila med štiri najboljše, saj je gostitelj reprezentanca ZRN presenetljivo premagala Italijo s 3:0 in zaradi boljše razlike v nizih zasedla drugo mesto. V tretji tekmi skupine A je Nizozemska premagala Finsko s 3:0.

Vrstni red: Italija 8, ZRN 6 (13:9), **Jugoslavija 6 (11:10),** Poljska 4, Nizozemska 4, Finska 2.

Skupina B: Bolgarija : Turčija 3:0, ČSFR : Portugalska 3:0, SZ : NDR 3:0; vrstni red : SZ 10, ČSFR 8, NDR 6, Bolgarija 4, Portugalska 2, Turčija 0.

V finalno skupino so se uvrstile: SZ, ČSFR, Italija in ZRN. C. H.

Bonča drugi

WINDHAAG – Zmagovalec uvodne preizkušnje na mednarodni kolesarski dirki po Zg. Avstriji je Hauer (A), ki je dobil kronometer na 21,5 km v 33:49,8. Valter Bonča je bil drugi z zaostankom 11,9, Sandi Papež pa deveti z 1:08,4 zaostanka. R. C.

Kadeti Kopra prvaki Slovenije

KOPER – Kadetska selekcija koprskih vaterpolistov je z osvojitvijo republiškega naslova potrdila, da pri PVK Koper z mladimi dobro delajo. Okrnjena udeležba – republiškega kadetskega prvenstva so se v Žusterni udeležile le tri ekipe, med njimi rovinjski Delfin – dovolj zgovorno kaže na šepavo prihodnost slovenskega vaterpola, ki razen v Kranju in Kopru povsem odmira.

Rezultati: Koper : Delfin 10:7, Delfin : Triglav 9:5, Koper : Triglav 14:8. Končni vrstni red: 1. Koper, 2. Delfin, 3. Koper.

MEDNARODNO PODJETJE SLOVENIJALES
IN NJEGOV KAPITALNI SOLASTNIK ÖSTERREICHISCHE LÄNDERBANK
GLOBOKO PRETRESENA SPOROČATA, DA JE NENADOMA PREMINIL

GOSPOD
DIPL. OEC.
GERHARD WAGNER
GENERALNI DIREKTOR ÖSTERREICHISCHE LÄNDERBANK

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU

MEDNARODNO PODJETJE SLOVENIJALES

LJUBLJANA, 17. AVGUSTA 1990

Begunci so poskusili še enkrat

LIPICA, 17. avgusta – Vztrajnost je lepa čednost, vendar ne vselej. To še posebej ne velja za skupino 40 beguncev, med katerimi so bili zvečine Turki, trije Filipinci in Egipčan. Graničarji so dan pred svojim dnevom, ki ga praznujejo 15. avgusta, v zgodnjih jutrnjih urah ustavljali s streli skupino 30 Turkov in jih izročili mejnim policistom, včeraj okoli pete ure pa se je zgodba ponovila.

Skupina približno 40 Turkov je namreč spet skušala srečo na državni meji z Italijo blizu Lipice. Tokrat so graničarji izstrelili v zrak 25 nabojev. Noben ni zadel živega cilja. Vojaki so prijeli 10 Turkov, ostalim pa je uspelo pobegniti v Italijo. Zvedeli smo, da gre za iste Turke, ki so že minuli torek poskušali bežati čez mejo. Prenočili pa so v ljubljanskem hotelu Bellevue, kjer so čakali vodiča. Na meji so graničarji našli tudi dve torbi z oblačili in potnimi listi, ki sta ju izgubila dva Filipinca.

Ž. H.

Sodišče: poskus umora, pa četudi žrtev trdi drugače

Dušana Žorža-Angelovskega so obsodili na tri leta zapora, ker je z nožem večkrat zabodel svojo teto, a se je že pritožil – Že večkrat obsojen

LJUBLJANA, 17. avgusta – Čeprav je celo njegova žrtev na glavni obravnavi zatrjevala, da ji ni hotel storiti ničesar hudega, najmanj pa streči po življenju, so na ljubljanskem temeljnem sodišču kljub temu 30-letnega Ljubljančana Dušana Žorža-Angelovskega obsodili za poskus umora svoje 73 let stare tete na tri leta zapora. Na prvostopenjsko sodbo, izrečeno sredi letošnjega julija, pa se je že pritožil in predlaga tukajšnjemu višjemu sodišču, da ga oprosti obtožbe.

Gre za družinsko dramo (ki se na srečo ni sprevrgla v tragedijo), saj je obtoženec zaradi neurejenih družinskih razmer zadnjih sedemnajst let živel pri teti na Topniški ulici, po poroki pa z ženo ostal pri njej in sta zelo navezana en na drugega.

Toda 28. februarja letos je Dušan Žorž-Angelovski prišel domov okrog 2.40 očitno slabe volje in je v kuhinji pričel zganjati hrup. Teta se je zbudila in najprej mislila, da se prepira z ženo, s katero sta šla zvečer skupaj od doma. Odšla je pogledat, kaj se dogaja in zadevo umirit, vendar nečakove žene ni bilo. Čez čas se je končalo z vdorom miličnikom, kajti iz stanovanja so se razlegali tetini klici na pomoč. Poklicala jih je spodnja soseda, ki je najprej slišala, kako jo kliče Marija Žorž, opozarjala pa jo je tudi s trkanjem s palico ob tla. Sama si ni upala nadstropje više, kajti Dušan Žorž-Angelovski je bil do takrat že večkrat nasilen, nekoč jo je že udaril in se ga je večina stanovalcev bala ter čutila, da je zaradi njega v nevarnosti.

Miličniki so najprej zvonili, nato butali ob vrata, toda vrat, izza katerih je prihajalo vpitje Marije Žorž, kočno pa še cviljenje in obupno zavijanje njene psice, ni odprl nihče, zato so končno vdrli. Po stanovanju je bilo vse krvavo in razmetano, v predsobi pa je stal vidno razburjen obtoženec z nožem v rokah. V sobi so našli na tleh ležečo njegovo teto vso krvavo. Ko jih je zagledala, je vstala in nasprotovala, da bi jo reševalci odpeljali v bolnišnico. Končno je popustila. Zdravniki so ugotovili, da ima poleg podplutb po obrazu od pretepanja tudi več vbodnih ran od kuhinjskega noža – med drugim po obrazu, rokah in gornjem delu telesa, najhujša pa je bila vbodna rana v prsih, zaradi katere je bila v smrtni nevarnosti, saj je zaradi vdora zraka v prsni koš dobila pnevmotoraks. Z nudenjem hitre pomoči so jo rešili.

Marija Žorž je spočetka preiskovalnemu sodniku povedala, da se je je nečak najprej v kuhinji lotil s pestmi in je iz njegovih besed razbrala, da ji očita, da ga je zaradi nje zapustila žena, zato ji je navrgel, da bo ubil njeno psičko: če že sam ne more več imeti ljubljene osebe, potem tudi ona ne bo več imela svojega psa, ki ga ima rada.

Teta je pred nečakom po vsem tem pobegnila v sobo, toda pritekel je za njo s kuhinjskim nožem in jo napadel. Z nožem je zabodel tudi njenega psa, da so ga zaradi hude rane na hrbtu morali usmrtiti z injekcijo. Na glavni obravnavi pa je teta trdila, da je rane od noža dobila le zato, ker je nečaku hotela preprečiti, da bi zabodel njeno psičko, ko mu je hotela izpuliti iz rok nož.

Obtoženec je že v preiskavi zatrjeval, da tete ni hotel ubiti, pa tudi psa ni mogel, sicer pa se dogodkov ne spominja preveč, kajti tisti večer je pojedel več pomirjeval in še neke druge tablete. Teta sama mu vsega tega ni zamerila in ga je obiskala v priporu ter mu povedala, da ga razume in da je delno kriva za ta dogodek.

Kazenski senat je moral tudi ponovno dobiti mnenje sodnega izvedenca medicinske stroke, ker je žrtev na prvi glavni obravnavi zatrjevala, da sploh ni bila tako hudo ranjena. Izvedenec je ostal pri prvotnem mnenju: rane so bile napadalne, ne pa obrambne narave in nož usmerjen v vitalne dele telesa.

Kazenski senat po vsem tem ni bil v nobenem dvomu, da je šlo v resnici za poskus umora, kot je zatrjevala obtožba. Teti je obtoženec skušal vzeti življenje res da le z eventualnim, ne pa direktnim naklepom, toda vendarle. Čustvena navezanost enega na drugega in žrtvino odpuščanje je lahko imela le vlogo kot ena od olajševalnih okoliščin pri odmeri kazni. V krvi so obtožencu res našli sled pomirjeval in bil je nekoliko alkoholiziran, toda po mnenju izvedenca le nebistveno zmanjšano prišteven. Sledov drugih tablet, na katere se je skliceval v svojem zagovoru, niso našli. Po mnenju psihiatra gre za osebnostno motenega človeka, s takšno oceno pa se je sodišče seznanilo že na prejšnjih sojenjih. Obtoženec je bil namreč že večkrat obsojen zaradi kaznivih dejanj z elementi nasilja: povzročitve lahke telesne poškodbe, sodelovanja v pretepu in nazadnje leta 1986 zaradi povzročitve hude telesne poškodbe. Takrat pa je prav tako uporabil nož, obsojen pa je bil na deset mesecev zapora. Sodišče je upoštevalo, da ni imel urejenega družinskega življenja, da je prizadet zaradi nesreče z očmi, da se je zaradi bolečin po številnih operacijah navadil na tablete in alkohol (a od njih ni odvisen), kot najbolj tehtno okoliščino pa je pri odmeri kazni upoštevalo odnos med njim in teto, pri katerem gre dejansko za tesno čustveno navezanost.

BARBARA GUČEK

Ukradel drva

ČRNOMELJ, 17. avgusta – V minulih desetih dneh je iz gozda pri Vimolju izginilo petnajst kubikov bukovih drv, ki si jih je Anton K. iz Potoka pri Črnomlju pripravil za zimo. Za neznancem, ki je odpeljal kakih pet tisoč dinarjev vredno kurivo, še poizvedujejo. (K. D.)

Ubila ga je električna

IDRIJA, 17. avgusta – Včeraj popoldne se je v kraju Makuže pri Črnem vrhu nad Idrijo pri podiranju dreves smrtno ponesrečil 40-letni Franc Mikuž iz Zadloga. Ko je v bližini 110 kilovoltnega daljnovoda podiral zadnjo bukev, se je drevo naslonilo na žice daljnovoda, Mikuž ga je hotel sprostiti, odsekal je nekaj vej, takrat pa se je ena od žic strgala in stopila. Konca sta padla na tla tako blizu Mikuža, da ga je elektrika ubila. Sosed, za katerega je delal, je stekel po pomoč, sam namreč ni mogel ničesar storiti, vendar je bilo prepozno. (K. D.)

Našli truplo ustreljenega vojaka

LJUBLJANA, 17. avgusta – Pristojni vojaški organi sporočajo, da so v četrtek, 16. 8. 1990, v večernih urah našli ustreljenega Alojza Špendov iz Spodnje Dobrave pri Kropi. Pokojnik je služil vojaški rok v V. P. 8360 v Titovi Mitrovici na Kosovu. Vojaški organi menijo, da gre za samomor. Preiskava je v teku, sporoča republiški sekretariat za informiranje.

Konoplja v stanovanju

LJUBLJANA, 17. avgusta – Ko so kriminalisti UNZ Ljubljana mesto stopili v stanovanje 19-letnega Aleša F. v Polju, so bili kar malce začudeni. V stanovanju so našli 27 sadik indijske konoplje, poleg tega pa so odkrili še 54 gramov marihuane. Vse skupaj so seveda zasegli. Zaradi suma, da Aleš ni droge prideloval le zase, saj je je bilo le malce preveč, ampak je omogočil uživanje tudi drugim, so ga s kazensko prijavo izročili preiskovalnemu sodniku. (M. S.)

Neznanci so hladnokrvno ubili štiričlansko družino

OD NAŠEGA DOPISNIKA

TRST, 17. avgusta – Veliki šmaren se je v majhnem kraju Pontevicu, med Cremono in Brescio, končal s štirikratnim umorom, ki je presunil Italijo. Neznanci so s streli iz pištole umorili štiri izmed petih članov družine Viscardi, zločin pa je včeraj po naključju odkril sin, ki je prišel na obisk. Policija domneva, da je šlo najverjetneje za rop, med katerim je storilce presenetil najstarejši sin, ki se je zadnji vrnil domov.

Neznanci naj bi v hišo prišli 15. avgusta pozno zvečer, ko so se 57-letni Giuliano Viscardi, njegova 53-letna žena Agnese in 23-letna hči Francesca spravljali spat. Policija domneva, da sta bila roparja najmanj dva, saj so bile žrtve ubite z dvema pištolama različnega kalibra. Giuliana Viscardija so prisilili, da je odprl hišno blagajno, v kateri ni bilo ničesar, pa tudi sicer je bilo v hiši le nekaj sto tisoč lir denarja. Viscardijevi so imeli piščančjo farmo, vendar niso bili zelo premožni.

Roparje naj bi po domnevi preiskovalcev presenetil 29-letni Luciano Viscardi, ki se je domov vrnil zadnji, okoli polnoči. Kaže, da se je roparjem postavil po robu, enemu pa je celo strgal z glave lasuljo, ki so jo našli v pritličju. Domnevajo, da je Luciano ali pa kdo izmed ostalih družinskih članov pri tem napadalca spoznal, zaradi česar naj bi roparjem popustili živci. Najprej so z dvema streloma ubili Luciana, potem pa so hladnokrvno ubili še ostale tri. Ker so jim pred tem zvezali roke in noge, se niso mogli upirati, ustreljeni pa so bili v glavo iz neposredne bližine.

Družina ni imela sovražnikov, živeli so mirno in se ukvarjali predvsem s piščanci. Preiskovalci menijo, da ni šlo za poskus ugrabitve, saj družina ne bi zmogla plačati kakšne zelo visoke odkupnine. Nihče izmed sosedov tudi ni slišal strelov, niti ni videl karkoli sumljivega, tako da policija nima lahkega dela.

MIŠO RENKO

Več kot 17 mrtvih, ker je razneslo gumo

CASTRO DAIRE, 17. avgusta (Reuter) – Več kot 17 ljudi je umrlo, 31 pa jih je ranjenih v avtobusni nesreči na severu Portugalske pri kraju Viseu. Domnevajo, da je avtobus zletel s ceste, ker mu je razneslo gumo. Med ranjenci so Brazilci, portugalski izseljenci v ZDA in britanski državljani kitajskega porekla.

Prometna varnost se slabša, čeprav je ranjenih manj

Ali bodo miličniki reševanje v gorah začeli zaračunavati? – Letos je čez mejo v obe smeri potovalo že 67 milijonov potnikov – Policisti na meji?

LJUBLJANA, 17. avgusta – Slovenski policisti so ob polletju naredili manjšo inventuro in prišli do sklepa, da so imeli v tem času precej več dela kot v enakem lanskem obdobju. Doslej so obravnavali več kot 12 tisoč raznih kršitev oziroma za približno tri odstotke več kot v tem času lani. Tudi prometna varnost je precej slabša, čeprav se je število nesreč in ranjenih zmanjšalo. Problemi na meji so spet v ospredju zanimanja širše javnosti in tudi policistov.

Ne dolgo tega smo na RSNZ poslušali poročilo o tem, kako so svoje delo opravili slovenski kriminalisti, zdaj pa bi radi nekoliko osvetlili napore uniformiranih policistov, ki so po besedah **Alojza Žista**, pomočnika načelnika slovenskih policistov, še zmeraj miličniki, a ne dolgo več. V RSNZ so prišli do spoznanja, da takšna služba, kot so policisti v uniformah, ne more brez tako imenovane opazovalne službe, to je tistih miličnikov, ki bi morali peš patruljirati, kot so to počeli nekoč. Vendar pa je Alojz Žist ob tem povedal, da bi za takšno delo potrebovali še najmanj 700 policistov. To pa je mogoče, vendar pod pogojem, da vlada zagotovi dodatna finančna sredstva in ustrezno nagrajevanje zaposlenih v organih za notranje zadeve. Problem pa ni le v tem, temveč tudi v varstvu pri delu, saj večina policistov že zdaj uporablja pri svojem delu računalnike. Ker gre za nekoliko stare modele, je žarčenje nekoliko močnejše, zato se nekateri miličniki upirajo delu z računalniki. Na ta problem so minuli teden opozorili tudi miličniki na mejnem prehodu Šentilj, ki niso hoteli delati z računalnikom. V RSNZ so že pripravili dodatne zaščitne zaslone, tako da ne gre za velik problem, ki bi kakorkoli ogrozil zdravje policistov.

● Miličniki, usposobljeni za reševanje v gorah, ter piloti letalske enote milice, imajo v zadnjih letih veliko dela pri reševanju ponesrečenih v gorah, zato so začeli razmišljati, da bi kdaj kasneje tovrstne storitve začeli tudi zaračunavati. Helikopterska ura reševanja stane 2000 DEM, poleg tega pa je treba pilotu plačati še 30-odstotni dodatek na težavnost. Alojz Žist je bo tem postregel s podatkom, da je reševanje italijanskih jamarjev stalno približno 600 tisoč dinarjev. Kdo bo to plačal, še ni znano.

Policisti iz naše republike sicer obravnavajo med drugim tudi približno 80 odstotkov splošne kriminalitete. Kako so pri tem uspešni, ni natančno znano, vendar je treba povedati, da bi se to poznalo s tako imenovano opazovalno službo. Še zmeraj pa imajo policisti največ dela z raznimi kršitvami javnega reda in miru, pa tudi v prometu. Ob polletju so sodniku za prekrške prijavili domala 9000 raznih kršitev. Še zmeraj je največ kršitev javnega reda in miru po stanovanjih in gostinskih lokalih. Gre za kričanje, pretepanje, pa tudi omalovaževanje uradnih oseb ni redek pojav. Med ostalimi kršitvami je bilo tudi nekaj primerov sramotenja države, pisanja žaljivih gesel itd.

Tudi prometne kršitve so precej pogoste, še zlasti tiste, ki so ponavadi glavni vzrok za številne hude nesreče. Slišali smo, da je bila v tem času tretjina voznikov, ki so se zapletli v nesrečo, pod vplivom alkohola. Res je, da se je zmanjšalo število nesreč in ranjenih, je pa za to več mrtvih. Tudi prometne policiste tare pomanjkanje ljudi, zato tudi ni pričakovati, da bodo povsod in vselej na voljo, kot se zdi in kakor nekateri pričakujejo. Niti pretirano visoke kazni in strogi ukrepi ne morejo preprečiti najhujših cestnih tragedij. Jih lahko le zmanjšajo, medtem ko je precej odvisno tudi od voznikov samih, boljših cest in tehnično popolnih vozil.

Ob vseh številnih nalogah morajo naši policisti skrbeti tudi za varnost na raznih prireditvah, sodelovati pri spremljanju vrnjenih beguncev iz tujine, pa tudi tistih naših ljudi, ki so v tujini zagrešili razna kazniva dejanja in kršitve. Veliko dela odpade tudi na policiste na meji, ki so najbolj obremenjeni med glavno turistično sezono. Letos imajo sicer nekoliko manj dela pri pregledu potnih listov tujih turistov, ki lahko k nam prihajajo le z osebnimi izkaznicami in zaračunavanjem raznih turističnih in drugih taks. Toda kljub temu pa je veliko dela pri pregledu prtljage in potnikov. V zadnjem času so na meji odkrili pravcate orožarne, pa tudi potujoče prodajalne raznega tihotapskega blaga, ki ga tihotapijo bodisi naši ali pa tuji državljani, še zlasti iz vzhodnoevropskih držav.

● Naše mejne prehode je doslej prestopilo v obe smeri že 67 milijonov vseh potnikov, je povedal Branko Celar, vodja sektorja za mejne zadeve v upravi milice pri RSNZ. Od tega števila je prišlo k nam več kot 32 milijonov tujcev. Izračunali so, da je letos potovalo čez naše mejne prehode za 21 odstotkov več potnikov, kot v enakem lanskem času.

Seveda pa policiste na mejah v prihodnosti čaka še več dela. Razmišljanje in tudi že konkretni predlogi, da bi varovanje meje v naši republiki postopoma prevzela milica, predstavlja dodatne kadrovske okrepitve in tehnično opremljenost. Gre za to, da bi se po vzoru nekaterih zahodnoevropskih držav in po priporočilu o varovanju skupnih meja v Evropi tudi mi približali temu načinu varovanja meja. Seveda je to za zdaj še vprašanje časa, pa tudi finančnih sredstev.

Policistovo delo je zmeraj na očeh davkoplačevalcev, zato se ne gre čuditi, da pri stiku z ljudmi prihaja do neljubih dogodkov ali celo pritožb. Občani so se zoper postopke policistov ob polletju pritožili kar 143-krat, vendar le 37-krat upravičeno. Toda tudi občani niso ravno pohlevne ovčke, saj so policisti v kar 40 primerih občutili njihovo napadalnost na svoji koži. Najhujši so, kot kaže, kršitelji cestno prometnih predpisov in tisti, ki jih mirijo zaradi kršitve javnega reda in miru. Ni kaj, državljani Slovenije niso ravno naklonjeni policistom, seveda le tedaj, ko jih ne potrebujejo.

ŽARKO HOJNIK

Prijeli tihotapca zlata

GEVGELIJA, 17. avgusta (Tanjug) – Na mejnem prehodu Bogorodica na jugoslovansko-grški meji sta bila aretirana 45-letni Ndue Palokaj in 34-letni Pren Kacinari, ki sta skušala iz Grčije prenesti 1,7 kilograma zlatega nakita, vrednega 442.000 dinarjev. Kmeta iz Prizrena sta nakit skrila v svojem mercedesu. Zadržali so ju v priporu v Gevgeliji.

Obvestilo čebelarjem

o donosih medu na opazovalnih postajah gozdnega medenja

Prevalje – Breznica, 14. 8. + 0,90 kg; **Fala**, 15. 8. – 0,10 kg, **Lovrenc na Pohorju**, 15. 8., + 0,10 kg; **Topolšica**, 15. 8., + 0,20 kg, podrast; **Gornji Grad**, 16. 8., tehtnica izravnana; **Ljubljanski vrh**, 16. 8., tehtnica izravnana; **Laze – Logatec**, 16. 8., tehtnica izravnana; **Dolenjske Toplice**, 16. 8., + 0,50 kg, hoja.

Pospeševalna služba čebelarstva, Medex

Izdala 439 nekritih čekov

Ljubljansko banko je oškodovala za 16.632 dinarjev – Vsakokrat, ko je prišla v previsok minus, je odprla nov tekoči račun – Osem mesecev zapora

LJUBLJANA, 17. avgusta – Morda bo prvostopenjsko sodbo zoper Karmen Potočnik Dular iz Ljubljane zaradi spremembe zvezne kazenske zakonodaje višje sodišče nekoliko spremenilo, ni pa nujno, kajti izdaja nekritih čekov v znesku 16.632 dinarjev še vedno ostaja kaznivo dejanje, vendar od 6. avgusta naprej kot temeljno in ne več kot kvalificirano. Karmen Potočnik Dular pa je bila konec julija obsojena na ljubljanskem temeljnem sodišču zaradi hujše oblike tega kaznivega dejanja, ki predvideva kazen od enega do desetih let zapora, po novem pa je za izdajo nekritih čekov nad 15.000 dinarjev predvidena kazen od šestih mesecev do petih let zapora.

Že prvostopenjsko sodišče jo je pravzaprav obsodilo na omiljeno kazen, ker je samohranilka mladoletnega otroka, to pa je bila tudi edina olajševalna okoliščina, ki jo je izdatno upoštevalo in jo za nadaljevano kaznivo dejanje izdaje nekritega čeka obsodilo pod spodnjo mejo predvidene kazni, na osem mesecev zapora.

Od 24. novembra 1988 do lanskega 11. avgusta je namreč na škodo Ljubljanske banke izdala kar 439 nekritih čekov, pri tem pa ji je šlo na roko tudi neažurno bančno poslovanje s časovnim zamikom evidence prispelih čekov. Sicer pa se ne bi moglo zgoditi, da je lahko Karmen Potočnik Dular vsakokrat, ko je na tekočem računu prišla v krepak minus in so to pogruntali, odprla v drugi ekspozituri Ljubljanske banke nov tekoči račun in dobivala nove čekovne blankete.

Ko je na škodo bežigrajske ekspoziture izdala 280 nekritih čekov, je odprla nov račun v ekspozituri na Bratovževi ploščadi, na škodo te poslovalnice izdala 119 nekritih čekov in odprla še en račun, tokrat pri Ljubljanski banki Gospodarski banki, tu pa zaokrožila številko s še 39 nekritimi čeki. Zoper njo je bilo po vsem tem vloženih več obtožb, sodišče pa jih je združilo in zadeve ovrednotilo kot eno nadaljevano kaznivo dejanje izdaje nekritega čeka, saj je šlo očitno za kontinuirano dejavnost.

Karmen Potočnik Dular je sicer del škode poravnala, toda šele v času sojenja, leto dni po izdaji nekritih čekov, ša vedno pa dolguje vso glavnico z enega od tekočih rčaunov, medtem ko ni plačala še niti dinarja zamudnih obresti. Povračilo škode med sojenjem je sodišče spregledalo kot prozorno potezo, ki naj bi na kazenski senat naredial dober vtis in vplivala na izrek kazni.

Očitno na Karmen Potočnik Dular dosedanje kazni niso imele učinka, saj je bila že leta 1981 obsojena zaradi izdaje nekritega čeka, leta 1982 pa zaradi kaznivega dejanja zatajitve, ko si je prilastila denar sindikata. Na tokratnem sojenju pa se je izgovarjala na poslovanje banke, češ da ni vedela za tako visoko negativno stanje na svojih računih, saj so ji v banki vedno znova dajali čekovne blankete in je zato mislila, da je vse v redu. Ni pa znala prepričljivo pojasniti, zakaj je v sorazmerno kratkem časovnem obdobju odprla več tekočih računov. Navajala je, da zato, ker je bila vsaka ekspozitura bliže njenemu domu.

Nekrite čeke je izdajala po trgovinah in bankah v Ljubljani, Domžalah, Kamniku, Mengšu, Podgradu, Divači, Portorožu, Umagu in Poreču, večkrat celo serijo naenkrat – v Divači 8. marca lani kar 41 čekov.

BARBARA GUČEK

Roparja so hitro izsledili

LJUBLJANA, 17. avgusta – Včeraj v večernih urah je prihitel na postajo milice Center 21-letni fant in povedal, da so ga oropali.

Na Cesti VII. korpusa sta k njemu pristopila neznanca, ga po starem običaju prosila za ogenj, ko pa je segel v žep po vžigalnik, sta udarila. Z udarci sta ga zbila na tla in mu vzela denarnico z dokumenti in denarjem, nato pa pobegnila.

Seveda so bile o dogodku v trenutku obveščene vse patrulje in ekipa prometne milice je kmalu izsledila enega od osumljencev. Ker je bil še na begu in se kljub klicem ni hotel ustaviti, je eden od miličnikov opozorilno ustrelil v zrak. Zlikovec je prestrašen pobegnil v grmovje in se tam skušal skriti, vendar so ga našli in prijeli. Ugotovili so, da gre za 23-letnega Edina M., doma iz Priština, sicer že znanega tatu in klateža ter povratnika. Prav tako kot prometniki so se podali v akcijo tudi miličniki postaje železniške milice. Ti so v kolodvorski restavraciji našli drugega roparja, 22-letnega Hašima B., klateža, doma iz Čazina. Denar so našli pri Edinu in ga vrnili oškodovancu, ki k sreči ni bil huje ranjen, oba zlikovca pa so s kazensko prijavo izročili preiskovalnemu sodniku. M. S.

Rdeči petelin požira zelenje

V Grčiji bi morali pogozditi 700 tisoč hektarov na leto, če bi hoteli vzpostaviti zaradi požarov porušeno ekološko ravnotežje – Obsedno stanje

ATENE, 17. avgusta – V zadnjem času skoraj ni dneva, da v Grčiji ne bi izbruhnil kakšen gozdni požar. Gasilci in vojaške enote so že dolgo na nogah, vendar gozdovi kljub temu gorijo na vseh straneh – blizu Aten, v severni Grčiji, na številnih otokih, predvsem v Egejskem morju. Zaradi ognjene stihije sta umrla že dva gasilca.

»Grška vlada in jaz osebno z veliko zaskrbljenostjo in obžalovanjem spremljamo podatke o številnih požarih v naši državi,« je pred kratkim izjavil premier Konstantin Micotakis. »V večini primerov je bil ogenj podtaknjen, vendar motivov za požige ne poznam.

Država skuša narediti vse, kar je v njeni moči. Že pred začetkom poletja je med gasilci in posebnimi vojaškimi enotami razglasila posebno stanje. Nakupili so nova vozila, vendar požari tudi to poletje besnijo na vseh straneh. K temu so prispevale tudi visoke temperature in suša, kakršne že dolgo ni bilo. Grški premier je v začetku avgusta pozval obrambno ministrstvo in oborožene sile, naj skušajo z vsemi močmi preprečiti gozdne požare.

»Vlada je odločna, da bo naredila vse za rešitev tega problema. To pa ni dovolj ... Pozivam državljane, da bi vsi skupaj zavarovali gozdove, ki so še ostali v Grčiji,« poudarja premier Micotakis. Obljubil je tudi, da se bo njegova vlada prihodnje leto bolje pripravila na boj proti temu problemu. Če se bo namreč val požarov nadaljeval, Grki kmalu ne bodo več vedeli, kaj so zelene površine.

Kot piše atenski časopis Ta Nea, pogoltne ogenj vsako leto okoli 300.000 hektarov rastlinja. Prizaneseno ni niti nasadom oliv niti drugim plantažam južnega sadja. V tem stoletju je v požarih izginilo okoli 30 milijonov hektarov gozdov. Za ponovno pogozditev teh površin bi potrebovali tisoč let. Med sredozemskimi državami ima Grčija na tem področju neslaven rekord, trdijo tukajšnji strokovnjaki. Na drugem mestu je Španija.

Posledice vse pogostejših požarov so velikanske, pojavil se je problem erozije. Za vzpostavitev ekološkega ravnotežja bi bilo treba pogozditi okoli 700.000 hektarov na leto. Najbolj opozarja primer Atike. Do tridesetih let tega stoletja je bilo okoli Aten 80.000 hektarov gozdov, danes pa jih je ostalo le še četrtina. Če se bo tako nadaljevalo tudi v prihodnje, že čez nekaj let ne bo ostalo nobeno drevo. V Pireju in Atenah pride na prebivalca samo 1,3 kvadratnega metra zelenih površin, kar je 20-krat manj kot v večini evropskih držav. Nič bolje ni niti v drugih delih države. V začetku stoletja je bilo poraščenih okoli 48 odstotkov površin, danes pa jih je le še 19 odstotkov, piše atenski dnevnik.

Vlada se zaveda, da bo treba razvezati državno blagajno, saj je posredna in neposredna škoda zaradi požarov velikanska. Povprečno znaša okoli 17 milijard drahem na leto (110 milijonov dolarjev).

VOJISLAV LALIĆ

DELO plus

Kočevska med preteklostjo in pogumom

(9)

Piše: Božidar Pahor
Fotografije: Janez Zrnec

Kosec meni, da so bili nekateri komunisti po vojni hujši kot kapitalisti. »Pravi komunist ni kradel. Pravi komunist je bil pravi komunist. Če je imel kos kruha in ga kdo drug ni imel, mu ga je dal pol. Vzemite mojega strica. On je reveže podpiral in jim pomagal preživeti. Pa jim je službo zrihtal. In kar je imel, je dal. To je zame komunizem, ne pa da kradeš.«

Potem se je pogovor zasukal na edino hišo, ki ni bila porušena in je zdaj obnovljena. S Koscem sva stala pod orjaškima lipama, pod katerima je sedanji lastnik hiše in kmetije, mladi Blatnik postavil kamnito mizo. Tu ob cesti Kočevje–Novo mesto, sto metrov vstran, rasteta dve orjaški lipi. Zanimivo je, da Kočevarji niso sadili hrastov, ki so simbol nemštva, ampak lipe. Skoraj povsod, kjer so bile njihove vasi, rastejo mogočne lipe, neredko stare tristo do štiristo let. In bodo še rasle.

Sredi gostih smrek in samote

Pri Mali Gori se odcepi cesta, ki vodi proti Polomu, Seču, Žvirčam in potem naprej proti Strugam, Dobrepoljem in Turjaku. Prvi del poti se vije sredi tako gostega smrečja, da se človeku zdi kot pragozd. Veličastna pokrajina je nekoliko srhljiva zaradi gozda, ki sega prav do roba ceste z obeh strani: kot vojska, razporejena v nepreglednih strnjenih trumah, kot zelena falanga, ki je ne predre nobena sulica. In vendar sta tudi ob tej cesti dve obnovljeni vasi: Polom in Seč. Slednja je zadnja kočevska vas pred Suho krajino. Zadnja vas, v kateri so pred vojno živeli Kočevarji.

In potem se svet nenadoma odpre: vas Polom. Bil je jasen poleten dan in s fotoreporterjem Zrncem sva se ustavila pri hiši Antona Hočevarja. Toda bolj od hiše, ki je bila videti zapuščena, je zbudil najino pozornost čebelnjak, okrog katerega so rojile čebele. Sredi te kočevske idile so od nekod priplavali k meni verzi irskega pesnika Yeatsa, v katere je izlil vse hrepenenje narodnega barda po neskaljenem miru v naravi in človeški sreči:

Vstal bom in odšel, v Innisfree bom šel,
iz gline in iz protja bo stala koča moja,
devet redi fižola in panj bom tam imel,
živel bom sam na jasi sredi čebeljega roja.

In mir bom tam užival, saj mir počasi pripolzi
iz pajčolanov jutra, kjer črički so doma,
kjer je polnoč vsa svetla in poldne kar žari
in brezovček v večeru frfota.

Brezovčki niso frfotali v večeru, ker je žarelo kočevsko opoldansko sonce, pač pa so v zraku švigale lastovke. In namesto enega panja sem zagledal čebelnjak s šestdesetimi panji in tudi fižolovih prekel je bilo za več kot devet redi. Toda občutje je bilo lirično.

Potem je prišel izza čebelnjaka Stanko Glavič, ki je točil med. Spoznal sem tudi njegovo ženo Ano in njegovega svaka Antona Hočevarja, ki stalno živi v Polomu na številki 1. Začel se je nadvse zanimiv in poučen pogovor.

Čebelar Stanko Glavič, ki živi v Ljubljani, je povedal, da je letošnje leto zelo slabo. Namesto 1500 kilogramov medu, kot ga običajno pridela, ga je letos pridelal samo 500 kilogramov.

»Do zdaj ...?«

»Ja, do zdaj ... Zdaj je že konec. Če ne bo hoja zamedila, bo porazno.«

»Samo tukaj ali povsod po Sloveniji?«

»Povsod. Tisti, ki vozijo panje, so nekoliko na boljšem. Sicer v Vipavi niso nič dobili, v Gorici niso nič dobili na akaciji. Tudi jaz sem vozil do lani, potem pa sem prodal. Je preveč naporno za starega človeka.«

Torej bo verjetno ostalo pri petsto kilogramih, saj je bil Stanko Glavič razočaran že pri prvem panju tistega dne. Povedal je, da je spomladanski med cvetlični in regrat, potem je lipa, včasih zamedi tudi smreka in na koncu hoja, ki bi morala začeti mediti v začetku avgusta. »Vendar tako slabega leta še nismo imeli,« je dejal Glavič, »saj bo letošnji pridelek komaj za tretjino dobrega pridelka.«

Stanko Glavič, ki je bil pred sedemdesetimi leti rojen v Žvirčah, kakih sedem kilometrov od zadnje kočevske vasi Seč, se dobro spominja mladosti in Kočevarjev. V Polomu so živeli samo kočevski Nemci. Neka ženska, Slovenka, se je primožila iz Bakrca in je še živa. Njen mož ni hotel leta 1941–1942 pozimi zapustiti domačije z drugimi Kočevarji.

Kočevarji so bili lastniki vse Kočevske. »Poleg tega,« se spominja čebelar Glavič, »se ni smela nobena Kočevarka poročiti s Slovencem. Z njihovimi dekleti se nisi smel niti pogovarjati. Kje pa!«

»Polom je bil velika, lepa vas. V vasi so bile štiri gostilne, trgovine, pošta je bila tukaj.«

»Kako ste se v resnici gledali s Kočevarji?«

»Dokler ni prišla vojna, je bilo še v redu. Mi iz Žvirč smo morali hoditi tod mimo v Kočevje. Pri nas smo bili zelo revni in jaz sem nosil jajca v Kočevje in jih tam prodajal. Kočevarji pa so bili zelo strogi. Niso nam pustili niti gob nabirati. Ižice, hrastov plod, ki smo ga nabirali, je bil tudi prepovedan sad. Morali smo bežati ko hudič, če smo slišali kako kočevsko govorjenje. Tudi mahu nismo smeli nabirati. Zelo smo morali paziti, da nismo naleteli na kakega Kočevarja ...«

STANKO GLAVIČ V POLOMU toči med, ki ga bo letos trikrat manj kot v dobrih letih. Za njim stoji svak Anton Hočevar, desno je Glavičeva žena Ana.

»In kaj se je zgodilo, če so vas zasačili?«

»Vse so pobrali in nas natepli. In če smo na drevju obirali mah, smo morali takoj iti, sicer so nam pobrali polno vrečo mahu, deset, dvanajst kil ... No, potem ko so začeli prihajati iz Nemčije delat zgago, so Kočevarji govorili, da bodo postavili vislice za Kranjce. ‚Sakrament, Kranjci, boste viseli!' In to so nam lepo po slovensko govorili. Toliko so že znali slovensko.«

Vendar se Stanko Glavič spominja še neke druge dogodivščine. »Še pred kratkim sem pripovedoval ženi Ani – doma je z Rakeka – da sva z očetom peljala v Kočevje pujska, zaklanega in očiščenega, in nama je konj opešal. Bil je visok sneg in od Žvirč do Kočevja je sedemnajst kilometrov. Poklicala sva Kočevarja Hönigmana, ki je vstal, nama dal liter vina in krmo za konja, tako da sva potem lahko nadaljevala pot v Kočevje.«

Stanko Glavič mi je potožil, da mu lovska družina nagaja. Nočejo mu dati jelena za odstrel, češ da ni s prostovoljnim delom sodeloval pri graditvi lovske koče. Vendar člen 54 lovskega pravilnika pravi, da lovci, stari nad 60 let, niso dolžni opravljati fizična dela. »Jaz pa sem star 70 let,« je pristavil.

Anton Hočevar, ki z ženo živi v prvi hiši v Polomu, je povedal, da se je v družini rodilo pet otrok, ki so zdaj vsi odrasli in razsejani po svetu. Prepričan je, da bi se za vsakega pridnega kmeta našla zemlja na Kočevskem. »Kdor hoče delati, naj pride na Kočevsko,« je nekajkrat ponovil in pristavil: »Tako je. Nekoč ni bilo tako, zdaj pa smo prišli na tisto: kdor bo delal, bo imel, kdor ne bo delal, pa ne bo imel!« je pribil Hočevar.

»Potemtakem se je spremenilo, pravite?«

»Spremenilo se je vse.«

»In kdaj se je spremenilo?«

Iz sveta avtomobilizma • Iz sveta avtomobilizma

• *General Motorsovi načrti s Češkoslovaško*

Interes zahodnoevropskih, japonskih in severna ameriških avtomobilskih tovarn za sodelovanje z vzhodnoevropsko avtomobilistično industrijo oziroma temi gospodarstvi nasploh nikakor ne pojenjuje. Tako ameriški General Motors, največji izdelovalec vozil na svetu, proučuje možnost, da bi na Češkoslovaškem začel izdelovati avtomobilske menjalnike. Letno naj bi v tovarni (ali bo to skupna naložba ali pa kaj drugega, še ni čisto jasno) izdelali 250 tisoč menjalnikov. Američani upajo, da se bodo pogovori končali še pred koncem tega leta, tako da bi serijska izdelava stekla leta 1992. Neodvisno od tega se GM pogovarja tudi z bratislavskimi Avtomobilove Zavody (BAZ), kjer naj bi sestavljali lahka gospodarska vozila, januarja letos pa so se za nekaj podobnega dogovorili z madžarsko tovarno RABA. Zakaj takšen naval? Zaradi nižjih stroškov, pa domneve, da se bo prodaja vozil tistih evropskih tovarn, ki so v okviru GM, do sredine devetdesetih let povečala za 25 odstotkov.

• *Avtotehna ponuja hondo vision*

Ljubljanska Avtotehna poleg oplov in nissanov prodaja tudi motocikle japonske tovarne Honda. Prav sedaj je ponudbo popestrila z vespo vision, ki je bila prvič pri nas na ogled na letošnjem beograjskem sejmu avtomobilov. Vespa je namenjena le enemu potniku oziroma vozniku, poganja jo 49-kubični motor, najvišja hitrost pa je približno 60 kilometrov na uro. Že ti osnovni podatki kažejo, modri in beli barvi. Vespe vision so na zalogi, da je vozilce namenjeno predvsem mestnim vožnjam, na voljo pa je v rdeči, maloprodajna cena z vsemi dajatvami vred pa je 31.469 dinarjev.

• *Leta 1992 novi saab*

Ameriški avtomobilski velikan General Motors si je s 500 milijoni dolarjev zagotovil 50-odstotni delež švedske avtomobilske tovarne Saab-Scania. Zajetna dolarska finančna injekcija sedaj že rojeva prve sadove (lani je Saab, ko je bil še samostojen, prodal vsega nekaj več kot

70 tisoč vozil, kajti leta 1992 naj bi na trg prišel naslednik saaba 900. Zunanja oblika je delo hišnega stilista Björna Envalla, kar je na risbi novega modela bolj ali manj očitno. Ker pa je Saab že v General Motorsovi hiši, kjer ima ustrezno mesto tudi zahodnonemški Opel, so si Švedi in Nemci pri razvoju novega avtomobila podali roko. Tako bo imel novi saab marsikaj tistega, kar poznamo že pri vectri, in glede na to, da gre Oplovo vozilo zelo dobro v promet, komercialna prihodnost še vedno švedskega avtomobila pod varstvom GM tudi ne bo pretirano vprašljiva.

• *Novi range rover*

Konkurenca na trgu terenskih vozil je čedalje hujša in glede na to, da je range rover kot model star že skoraj deset let, se angleški Land Rover pripravlja na obnovitev avtomobila. Novo vozilo oziroma naslednik današnjega range roverja naj bi bil daljši, močnejši in s tem hitrejši, notranjost naj bi bila udobnejša. Po napovedih naj bi

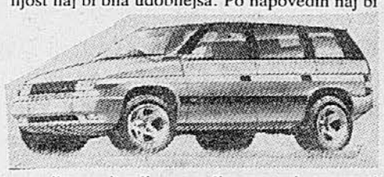

v vozilo vgrajevali osemvaljne motorje, osnovni model pa naj bi bil opremljen s 3,9 litrskim motorjem, posebej zanimiva pa bo nova armaturna plošča. Vsekakor bo novi avtomobil precej udobnejši od predhodnika, kar je pač tudi posledica prevladujočega okusa, ki tudi v terencu zahteva običajno avtomobilsko počutje.

Pripravlja: Janez Kovačič

• *Kaj je kaj pri avtodomih*

Ker smo sredi počitnic in ker pogostokrat pišemo tudi o avtodomih, objavljamo ilustracijo, ki naj pojasni nekatere osnovne pojme oziroma delitve pri tej vrsti vozil. V prvo skupino (A) spadajo kombiji, ki so nekakšni začetniki ali predhodniki današnjih avtodomov. V skupini B so tako imenovani motohomi z nadgradnjo,

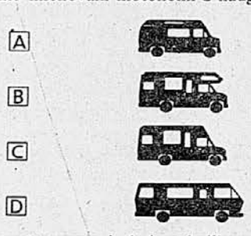

kar preprosto pomeni, da je nekoliko prirejena počitniška prikolica pritrjena na avtomobilsko šasijo. V skupino C lahko razvrstimo polintegrirne avtodome, ki se čedalje bolj uveljavljajo. Zanje je značilno, da delitve na prikoliški in avtomobilski del ni več tako očitna. V skupino D pa spadajo integrirni avtodomi, ki so na trgih prav tako vse bolj priljubljeni in je avtodom nekakšna celota. Razvoj, ki pač sledi tržnim zahtevam, gre v smeri integrirnih in polintegrirnih avtodomov in vse kaže, da njihova prihodnost sploh ni vprašljiva.

• *Manjša prodaja avtomobilov na trgih Zahodne Evrope*

V letošnjih šestih mesecih so na zahodnoevropskih trgih prodali 7,22 milijona novih vozil, kar je za 0,6 odstotka manj kot v lanskem prvem polletju. Prodaja je bila manjša predvsem junija, sicer pa v celoti večja na 11 od 17 zahodnoevropskih avtomobilskih trgih. Še naprej je v ospredju ZR Nemčija (1,57 milijona vozil), sledijo pa Italija (1,36 milijona), Francija (1,18 milijona) itd. V tem času se je prodaja avtomobilov najbolj zmanjšala na Švedskem (za 16,9 odstotka), v Veliki Britaniji (za 10,9 odstotka) in Španiji (za 9,9 odstotka). Med največjimi izdelovalci avtomobilov pa je šlo še najslabše torinskemu Fiatu, ki je obseg prodaje v letošnjih šestih mesecih zmanjšal za 3,8 odstotka, medtem ko gre velikemu tekmecu, zahodnonemškemu koncernu Volkswagen, precej bolje, kajti njegov tržni delež se je povečal od lanskih 14,7 na letošnjih 15,2 odstotka, prodaja pa je večja za 2,4 odstotka. Slabše prodaja Fiat predvsem v Italiji, kjer se je njegov tržni delež zmanjšal od lanskih 58 na 54,3 odstotka.

S trženjem so lahko zadovoljni pri General Motorsu, in to predvsem ob pomoči Opla, kajti kupcev je letos za 3,1 odstotka več kot lani v tem času. Posebej veseli so tudi Japonci, ki so v celoti prodali na zahodnoevropskih trgih za 2,7 odstotka več, pri čemer pa je pravi rekorder Mazda s celo 15,4-odstotnim povečanjem prodaje. Vse druge evropske tovarne pa so lahko ob teh podatkih bolj zaskrbljene, kajti šestmesečna bilanca zbuja skrb. »Rekorder« je švedski Saab, ki je prodajo zmanjšal za 17 odstotkov, manj pa so prodali tudi pri Jaguarju (skoraj 15-odstotni padec), BMW (7,7 odstotka manj), pa tudi pri Mercedesu, kjer je bilo kupcev za 1,8 odstotka manj. Le ni samo Crvena zastava v škripcih.

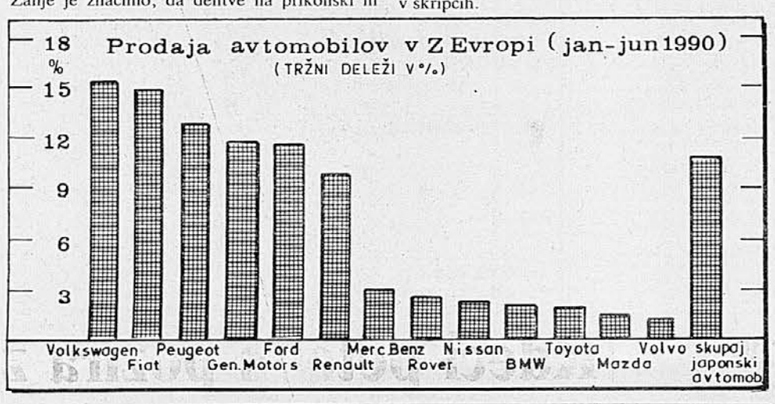

Jesen se začenja tudi z novim escortom

Da bo letošnja avtomobilska jesen še bolj pestra in zanimiva, so poskrbeli tudi pri Fordu. Za konec septembra oziroma začetek oktobra napovedujejo uradno predstavitev novega escorta oziroma oriona. Čeprav je sedaj slišati, da v oblikovnem pogledu novinec vendarle ni

nič posebnega »avtomobil za vsak dan«), pa so ga nekateri že krstili za »jesensko zvezdo«. Kakorkoli že, novi escort je – sodeč po fotografijah – pobral nekaj malega od sedaj znanih avtomobilov, kar tudi ni posebno presenečenje. Razumljivo je, da bodo pri Fordu v vozilo vgrajevali cel kup različnih motorjev, ki so znani že sedaj. Nòvo serijo motorjev, ki bodo namenjeni tudi escortu, pri Fordu šele pripravljajo in naj bi na trg prišli čez nekaj let. Vse dotlej bo escort na prodaj z najmanjšim 1,1-litrskim bencinskim motorjem, nekakšno sredino bo predstavljal 1,4-litrski motor, tisti z globljim žepom pa si bodo lahko omislili tudi agregate s prostornino od 1,6 do 2,0 litra. Brez dizelskega pogona tudi pri Fordu seveda ne bo šlo, tako da bodo na svoj račun prišli tisti, ki se jim bosta zdela 1700-kubični dizelski in turbodizelski motor (z enako prostornino, pa večjo močjo – 75 KM) primerna za novega escorta. Nobenega dvoma ni, da bodo pri Fordu prav kmalu pripravili tudi športne različice (z oznako XR 3i RS), vendar naj bi bile te naprodaj šele čez leto ali še kasneje. Jasno je, da bo poleg štirivratni limuzini in vozilu s prisekanim zadkom mogoče kupiti tudi kabriolet in karavan in da bo seznam dodatne opreme izjemno dolg. O cenah vsaj za sedaj še nič ne govorijo, upajmo pa, da bo beograjski Interkomerc, ki pri nas »uradno« prodaja forde, nekoliko hitrejši, kot je bil pri fiesti. Sicer pa bo moral biti, kajti pravega monopola ob zasebnem uvozu novih tujih avtomobilov ni več in tudi zaradi tega se bo novi escort na naših cestah pojavil prej kot bi se.

NAGRADNA KRIŽANKA

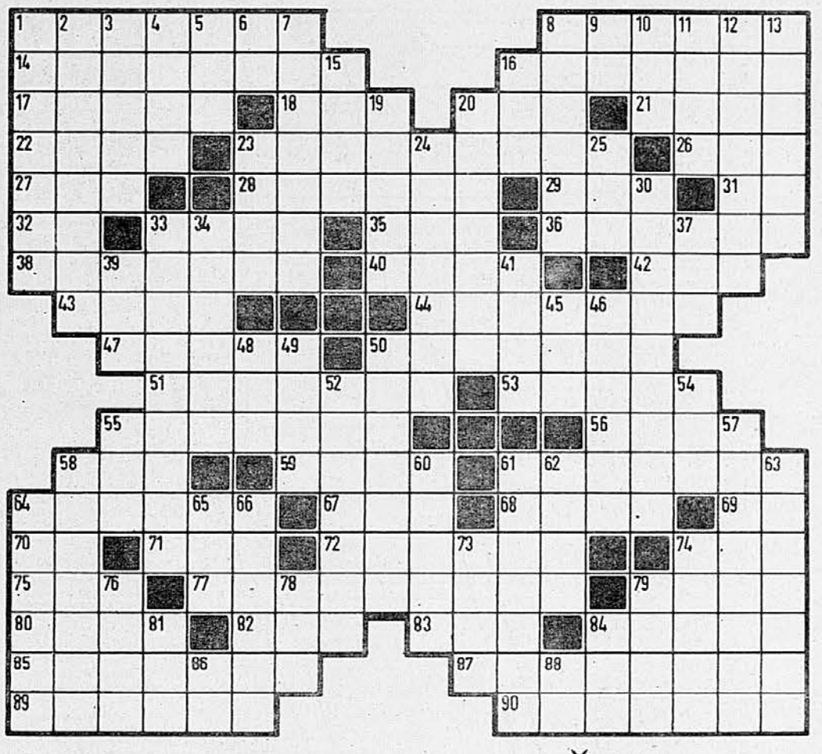

VODORAVNO: 1. streža na ladji ali letalu, 8. območje največjih morskih in oceanskih globin, 14. zrakoplovec, 16. bizamska podgana z dragocenim krznom, 17. ptičji organ za letenje, 18. španskih pisatelj in filozof (Eugenio de), 20. namizno pregrinjalo, 21. ime ameriškega jezikoslovca Chomskega, 22. nemški idealistični filozof (Immanuel), 23. strokovnjak za vejo matematike, 26. angleško svetlo pivo, 27. avstrijska poročevalna agencija, 28. produkt žlez z notranjim izločanjem, 29. slovenski pisatelj (Ivan, 1881-1938, »Brambovci«), 31. kemijski znak za ilinij, 32. nota iz solmizacije, 33. staroperzijski didaktični pesnik (Muslih ed-Din, 1184-1283), 35. ime slovenske gledališke igralke Starc, 36. staro rudarsko mesto na Notranjskem, 38. slovenska popevkarica (Meri), 40. naslov pripadnikov visokega plemstva v Angliji, 42. starojudovski kralj, 43. glasbena mera za ritem, 44. najtrše železo z lastnostmi jekla, 47. mesto ob Donavi, nedaleč od Dunaja, 50. človeka nevredno dejanje, 51. biblijski velikani v južnem Kanaanu, 53. drama Igorja Brešana, 55. reka v Peruju, 56. angleška filmska igralka (Diana) 58. živaljenjska tekočina, 59. smukec, 61. preddverje antičnih svetišč, 64. s kemikalijami in vročino nakodrani lasje, 67. Krajše ime prejšnjega brazilskega glavnega mesta, 68. budistični svečenik, 69. začetnici avstrijskega lirika Trakla, 70. tuj dvoglasnik, 71. orel iz germanskega grboslovja, 72. prebivalec našega največjega polotoka, 74. francoski skladatelj filmske in zabavne glasbe (Francis), 75. vulkan na Havajih (Mauna), 77. enobožec, 79. ameriški skladatelj musicalov (Jerome), 80. tuje žensko ime, 82. britanski otok v Irskem morju, 83. premikanje po zraku, 84. spremljevalci boga Erosa, 85. indijansko naselje v zahodni Kanadi, 87. vrste trte ali vina, 89. kratko bodalce s trikotnim rezilom, 90. ferment.

NAVPIČNO: 1. egiptovska vas pri Memfisu, veliko »mesto mrtvih«, 2. zdravnik, izkušen v terapiji, 3. starogrška pesnica, 4. enota za merjenje električne napetosti, 5. češka pritrdilnica, 6. kemijski znak za radij, 7. hrvaški filmski igralec (Boris), 8. otočje v Ameriki, 9. začetnici bolgarskega gledališkega režiserja Danovskega, 10. ime bivšega državnika Južne Rodezije Smitha, 11. Zenonova filozofska šola, 12. bršljanu podobna sobna rastlina, 13. kovinski listič ali jeziček, 15. ukana, zvijača, 16. enotni vektor v matematiki, 19. nekdanji slovenski alpski smučar (Boris), 20. starinska mina za podiranje trdnjavskega zidovja, 23. Verdijeva opera, 24. leposlovno delo v obliki zapiskov o minulih dogodkih, 25. banja, 30. denarni prispevek za preživljanje, 33. izločanje, 34. tipalka pri žuželkah, 37. manjši otok v Jadranskem morju, 39. ribiška mreža, 41. kraljica pri šahu, 45. ljudstvo v Burmi in Tajski, 46. gnojna bula, 48. nemški pisatelj pustolovskih in potopisnih romanov (Karl), 49. morska riba, 50. literat, ki piše v izbranem slogu, 52. ruski cerkveni pisec v 11. stoletju, 54. turški zemljiški gospod, 55. priprava za merjenje časa, 57. eden od utemeljiteljev dialektične teologije (Friedrich, 1887–1967), 58. mineral, aluminijeva ruda, 60. velika, navadno okrogla ali valjasta posoda za kuhanje, 61. kipar, 62. nabožni pisatelj iz Prema (Gvido), 63. turistično naselje pri Jablancu (Hrvaška), 64. bivši slovenski tednik, 65. jezero v Tibetu, 66. snov, ki daje prijeten, plemenit vonj, 73. nemški skladatelj (Ferdinand), 74. italijanski slikar iz 16. stoletja (Leone), 76. mesto v Piemontu, 78. perje pri repi, 79. pokrajina v jugozahodni Sloveniji, 81. otoček v Prespanskem jezeru, 84. prva ženska po bibliji, 86. avtomobilska oznaka Messine, 88. začetnici italijansko-francoskega filmskega igralca Venture. (BRANKO KOZULIĆ)

Rešitev nagradne križanke

VODORAVNO: 1. Kyovsky, 8. popart, 14. pravopis, 15. otavčič, 17. proces, 18. mandrit, 20. brk, 22. altin, 23. Voyager, 24. leno, 25. Lean, 26. moneta, 27. kosir, 28. A(natolij) K(arpov), 29. Esad, 31. onanistka, 34. Mia, 36. erika, 39. Alan, 40. Ian, 41. Ajdovščina, 44. pliš, 46. L(ana) T(urner), 47. Saale, 48. Sitte, 50. nam, 52. mir, 53. Stoli, 54. olsk, 57. wš, 59. Onek, 612. nastavitev, 64. Oka, 66. Joel, 68. Skale, 69. Ika, 70. Lancaster, 73. Mock, 75. S(tane) S(ever), 76. krtek, 77. Cankar, 80. Reti, 82. Epir, 83. Leicens, 85. Bolan, 86. Rad, 87. pentada, 88. Menina, 89. Rowicki, 91. rabulist, 93. tartan, 94. akolada.

NAVPIČNO: 5. S(andi) P(apež), 12. R(ado) Č(asl), 90. W(oody) A(llen).

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v sobotnem DELU 4. avgusta, smo dobili 962 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada (500 din): Pina Dodič, 63331 Nazarje 6

2. nagrada (300 din): Matic Pečovnik, 63312 Prebold N. H.

Osem nagrad po 100 din prejmejo:

Zofija Longo, Kidričeva 3, 68270 Krško

Helena Spanring, Strossmayerjeva 16, 61000 Ljubljana

Matjaž Šuligoj, Kidričevo nas. 10, 66230 Postojna

Zlatko Bogataj, Vrbnje 16, 64240 Radovljica

Hilarij Bučinel, Kvedrova 14, 66000 Koper

Matevž Uhan, Verovškova 40, 61000 Ljubljana

Niko Kumer, Prisoje 53, 62391 Prevalje

Melhior Dacar, Poljska pot 6, 64260 Bled

Nagradni razpis

Za pravilne rešitve nagradne sobotne križanke bo delil žreb odslej nagrade v skupni vrednosti 1600 dinarjev, in sicer takole:

1. nagrada: 500 din

2. nagrada: 300 din

osem nagrad po 100 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Dela, poštni predal 29, 61001 Ljubljana.

Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA 18. 8. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do torka, 28. avgusta.

Anekdota za danes

Na današnji dan leta 1873 se je rodil avstrijski operni pevec češkega rodu Leo Slezak, znan junaški tenor pred prvo svetovno vojno in po njej (umrl 1946).

»Imeli smo očarljivo kolegico,« piše v svojih spominih Slezak, »bila je izredno privlačna, z umskimi sposobnostmi pa ni bila posebno bogato obdarjena.«

»Ali že veš, da je umrl Edison?« sem jo vprašal.

»Kakšen Edison? Kavarnar z ogla?«

»Ne, punca, izumitelj Edison!«

»Kakšen izumitelj?«

»Ali nisi še nikoli slišala za izumitelja Edisona?«

»Ne. Kaj pa je izumil?«

»Poslušaj. Preden so odkrili električno energijo, smo si svetili s petrolejkami. Potem pa je prišel Edison in izumil žarnico, ki nam daje električno svetlobo.«

»In ta je zdaj umrl?«

»Na žalost.«

»No, si bomo pa spet svetili s petrolejkami!«

18. avgust

***Matematik in astronom Avguštin Hallerstein** se je rodil 18. avgusta 1703 v Mengšu. Stopil je v jezuitski red, se šolal v Gradcu in na Dunaju, študiral je predvsem matematiko in astronomijo in si že od otroških let želel potovati na Kitajsko. Leta 1735 se mu je želja izpolnila, preko Genove in Lizbone je odpotoval na Kitajsko, v Peking, kjer je bil sedež jezuitskega misijona. Izredno znanje matematike in astronomije mu je pomagalo, da je hitro napredoval, bil je sprejet na dvor in že leta 1743 postal član kitajskega matematičnega tribuna, kmalu pa tudi dvorni astronom. Na Kitajskem je bil Hallerstein izredno delaven. Ogromno je potoval, kartiral je Mandžurijo in na podlagi dohodninskih (davčnih) registrov izračunal število Kitajcev (okoli 198 milijonov). Potovanja so ga izčrpala in moral se je odpovedati terenskemu delu. Ko pa je leta 1773 izvedel, da so jezuitski red razpustili, ga je zadela kap. Umrl je 29. oktobra 1774 v Pekingu.*

Matematika je bila za Hallersteina podlaga za astronomsko in kartografsko delo. Največje delo v kartografiji je opravil v Mandžuriji, ko je na izredno napornih potovanjih zbiral podatke za mapiranje te dežele, iz katere je izhajala tudi takratna vladarska družina. Delo je bilo povezano s pripravo izdaje velikega atlasa Kitajske, ki je izšel leta 1769. O svojem delu je poročal jezuitom v pismih, ki so bila objavljena, nekaj pa jih v prepisu sorodnikov hrani arhiv Slovenije. Strokovna poročila pa je pošiljal na londonsko Royal Society, objavljena pa so bila še v publikacijah petrograjske akademije in v posebni knjigi, ki je izšla leta 1768 na Dunaju. Poleg astronomskih opazovanj je Hallerstein napisal še nekaj naravoslovnih in drugih spisov. Bil je znan poznavalec Kitajske, podatke o tej daljni deželi je pošiljal v različne konce sveta. Njegovo priljubljenost na Kitajskem pa dokazuje imenovanje za mandarina in ime, ki so mu ga Kitajci dali. Imenovali so ga Lieou Song Ling K'iao Hien.

Dogodki na današnji dan

1450 *Rodil se je hrvaški renesančni pesnik **Marko Marulić** (umrl leta 1524).*

1812 ***Napoleon** je pri Smolensku premagal rusko armado in nadaljeval pohod proti Moskvi.*

1896 *Francija si je priključila **Madagaskar.***

19. avgust

***Gaj Julij Cezar Oktavijan Avgust (Augustus), rimski cesar** in Cezarjev naslednik (rojen 63. pred našim štetjem) je umrl 19. avgusta leta 14. Po zmagi nad Antonijem in Kleopatro je postal vodja rimske države in njen prvi cesar. Pravijo, da Antonij ni bil dober vojskovodja, da pa je bil genialen politik, ki je v burnih časih državljanske vojne znal vigujati med različnimi skupinami in klikami ter znal uporabiti vsa sredstva, da bi dosegel cilj, ki si ga je zastavil. Tudi po zmagi med nasprotniki se je Antonij izkazal za dobrega gospodarja. Rimsko državo je zaokrožil in razširil, osvojil Balkan do Donave, območje Alp in dokončal osvajanje Pirenejskega polotoka. Ponesrečila se mu je tudi vključitev germanskih plemen v državo – po izgubljeni bitki pri Tevtoburškem gozdu. Osvojene krajine je Avgust priključil državi in uvedel stalno, cesarju vdano vojsko. Stare vojske niso poznale vojašnic in stalnega vojaškega življenja, tudi Avgust ni uvedel te novosti, dobro pa se je zavedal, da nezadovoljna, brezdelna in ob tem še oborožena množica predstavlja stalno nevarnost. Zato je poskrbel, da je vojska imela vedno dovolj dela; če se ni vojskoval, jo je uporabil za druga dela. Tudi vlogo senata je spremenil. Senatorji niso bili več tisti, ki bi krojili usodo Rima, postali so delovna skupina, na katero se je Avgust obračal, ko je potreboval pomoč v administraciji ali upravi. Svojo častihlepnost in pravo naravo je dobro skrival, po prevzemu oblasti in ko je bil prepričan, da se je dobro utrdil na prestolu, je formalno sicer uvedel rimsko republiko, vendar je od senata sprejel naslov Avgust – božanski.*

Kljub častihlepnosti pa je bil Avgust dober državnik in obdobje njegove vladavine je najsijajnejše obdobje rimskega cesarstva, imenovano tudi »zlata doba«. Rim je olepšal s številnimi spomeniki in zgradbami, pospeševal je znanost in kulturo. Njegov pogreb je bil veličastna manifestacija moči in priljubljenosti, spremljali so ga ogromen sprevod voz, na katerih so bili v naravni velikosti iz voska izdelani vsi rimski voditelji od Romula in Rema dalje, in predstavniki vseh slojev. Tistemu, ki je videl iz grmade izleteti njegovo dušo, so vsi verjeli, kakor so verjeli, da je Augustus – božanski.

Dogodki na današnji dan

1646 *Rodil se je angleški astronom **John Flemsteed** (umrl leta 1719), prvi kraljevi astronom in vodja Greenwicha.*

1848 *Newyorški časopis Herald je objavil poročilo o velikih **najdbah zlata v Kaliforniji.** Sprožil je zlato mrzlico, ki je v to zeleno deželo pripeljala na tisoče zlatosledcev, pustolovcev in delomrznežev.*

1883 *Rodila se je francoska modna ustvarjalka **Gabrielle Chanel – Coco Chanel** (umrla leta 1971).*

ODETTE FERRY

Satanov poročevalec

37. nadaljevanje

Leo se je boleče nasmehnil: »Vedno najprej pomislim na Lorraine, smešno, kajne? Pravzaprav si posebnež, Chuck. Toliko veš, pravzaprav vse, a zdi se mi, da ne poznaš najvažnejšega na svetu.«

Tatum zares ni poznal najvažnejšega na svetu. Do predsinoči je mislil, da je poglavitno, če prebere svoje ime na prvi strani največjih časnikov v ZDA. Zdaj ni bi več prepričan, da je to res. Vrednostna lestvica reči se je prekucnila.

Naglas je zasanjano rekel, bolj zase kakor za poslušalca: »Prav imaš, Leo, ne poznam tistega, kar je najvažnejše na svetu. In če ti priznam, Leo, ne verjamem, da je na tem svetu kaj resnično važnega . . .«

V teh besedah Minosa ni našel pravega smisla. Vendar je nekako začutil praznino v Chucku, iz katere so se porodile, to pa je bilo nekaj, česar pri svojem prijatelju ni poznal. Poskusil se je opreti na komolce, da bi ga pogledal, a je kmalu odnehal, kajti napor mu je vzel še zadnjo sapo. Hropeč je padel vznak.

»Te boli?« je zamrmral Chuck nerazločno. Mehko je prijel Leovo vročo roko. »Tudi jaz imam bolečine, veš prave bolečine. Ampak kje so, kje me žrejo, tega, tovariš, ti ne morem pojasniti.«

Leo je zajecljal: »Poslušaj, Chuck, jaz sem uboga para, pa ti mogoče lahko vseeno pojasnim: čutiš bolečine, ker jih jaz čutim in ker si moj prijatelj.«

Tatuma so zadele besede kakor udarec s pestjo v želodec. On – prijatelj Lea Minosa? Pravi prijatelj, resnično – spi z njegovo ženo in ga pusti poginiti. Zakaj je moral sredi vseh odvratnih, umazanih ljudi, ki se potikajo po zemlji, ravno tukaj naleteti na nekoga, ki se zaupljivo obrača nanj? Bilo je še toliko huje, ker mu je bil Leo simpatičen. V resnici je bil Leo prvi človek, do katerega je občutil takšno nagnjenje.

V bistvu ni bil odgovoren za to, kar se je zgodilo med njim in Lorraine. Že od prvega dne, ko se je z njo srečal, je vedel, da ga bo to bitje peljalo v skušnjavo. Izogibal se je je, kolikor je le mogel. Lorraine pa je bila erotično vznemirljiva. Zavedala se je, da je lepa in da vzbuja pri moških poželenje. Ona je torej izzvala njega.

Vendar vse to ni moglo spremeniti dejstva, da je svinja. Za vsako ceno mora obdržati Lea v veri, da je njegova žena svetnica. To ni bilo težko, kajti odkar je bil Leo zasut in ločen od nje, jo je s pomočjo svoje domišljije obdal z vsemi dobrimi lastnostmi. Chuck ni smel razbiti njegove iluzije, zato je moral oditi – hitro oditi. Enostavno ni mogel več lagati. Boot bi se posmehoval, ko bi vedel, da je izvezeno načelo v njegovi pisarni prišlo novinarju do živega: »Govorite resnico!« A na srečo Boot tega ne bo nikdar izvedel. Ne on ne kdo drug. Tatum je bil dovolj močan, da bo komedijo lahko igral dalje, dokler bo treba. Samo tile nevarni pogovori z Leom ne smejo biti predolgi.

Pogledal je na uro, se dvignil in rekel: »Čas je, da te zapustim, Leo. Opravke imam. Grem pogledat, kako daleč so že prišli.«

Z otrdelimi dlanmi se je Leo premaknil. Odkrušilo se je nekaj peska, ki se je skotrljal navzdol in obstal v vdolbini. Poskusil se je odkašljati in dati svojemu glasu čvrstejši zven.

»Ne misli, da je še vredno truda, Chuck,« je rekel razločno. »Dobremu prijatelju se ne laže, kajne! No, torej – pa poslušaj: vem, da ne bom prišel živ iz te podganje luknje – in pri bogu, žal mi je le zaradi Lorraine, tebe in mojih staršev. Ampak, za božjo voljo, naj nehajo z vrtanjem? Saj me poznaš, nisem zajec, ampak tega ni mogoče več vzdržati. Trušč, neprestano ropotanje, ki mi brni v glavi, ki mi gre v srce in v jetra, prisegam ti, da tega ne morem več vzdržati? Kladivo mi bo zdrobilo lobanjo.«

Tatum je stisnil zobe. Slišal ga je, to strašno vrtalno kladivo, a slišal je tudi Leove besede.

»Leo, bodi miren. V oseminštiridesetih urah bo že vse minilo, bo konec tvojih muk.«

»Da,« je tiho odvrnil Leo, »vsega bo konec in odrešen bom . . .«

Dal je znamenje, naj se Chuck skloni k njemu, kajti njegov glas je postal skoraj nerazumljiv.

»Oprosti mi, Chuck, in obljubi mi, da boš prišel jutri kar se da zgodaj. Jutri bo velik dan, jutri ti bom vse povedal.«

Tatum mu je obljubil. Mehanično si je otresel pesek s hlač in srajce, da je tiho zašelestelo kakor pri studencu.

Donenje vrtalnega kladiva, ki je pretresalo stene, ga je spravljalo v obup. Beng . . . beng . . . beng! Šel je proti izhodu. Še nikoli se mu hodnik ni zdel tako dolg in teman. Grmenje stroja mu je ves čas sledilo. Bolj ko se je bližal izhodu, silovitejše je bilo. Kadar se je dotaknil stene, se je usul peščen dež, ki je zatemnil električno svetilko in prisilil novinarja, da je postal. Cel hrib je bil vibrirajoča in grmeča kletka, ki so jo stresli svedri. Hrib pa je bil tudi kakor telo, ki je trpelo nasilje.

Sarah Harrison

VROČI DIH

51. nadaljevanje

»Veseli me, da to slišim,« je rekel GD. »Samo najboljše je dovolj dobro za našo zvezdniško pisateljico.«

»O, hvala lepa,« sem rekla. »Res se že veselim.«

Še en izbruh vročičnega smeha, na katerega bi morala biti GD in jaz ponosna. Spet se je sklonil nadme in sikajoče zmrmral v uho: »Moja žena mi je povedala, da ste zadnje čase čedalje bolj pikantni.«

»Kaj res?« sem se delala presenečeno. »Najbrž samo v knjigah?«

Pri tem so se vsi tako zelo smejali, da sem se resno bala za njihovo varnost, GD pa se je hladno, a odobravajoče nasmehnil.

»Raziskave v praksi so precej naporne,« sem si upala duhovičiti, saj me je zanesel moj uspeh pri GD. Pomislila sem, da bodo vsi prisotni dobili božjastni napad.

Sredi vse te dobrodušnosti in prisrčnosti si je Tristan upal vprašati: »Gospod, ste morda kaj želeli od katerega izmed nas?«

»Ne, dečko, prišel sem pozdravit gospo Blairovo.« GD je bil znan po tem, da je pozabljal imena svojih uslužbencev. To je bilo njegovo glavno orožje v razrednem boju.

»Boste prišli v Fartenwald, gospod?« je vprašal Chris.

GD je pogledal gospo Fuktotum, ki je zmajala z glavo. »Čisto mogoče, da bom prišel,« je rekel muhasto, »vendar to nobenega izmed vas prav nič ne briga. Vi kar nadaljujte s prodajo knjig moje najboljše pisateljice.« In s temi besedami me je GD še zadnjič potrepljal po ramenih, da so mi kosti zaškrtale in odšel.

Celo minuto smo sedeli in se pogovarjali neumnosti za vsak primer, če bi GD čepel zunaj in škilil skozi ključavnico ter nas opazoval. Ko pa je v sobo vstopila tapirka s kavo in je razkrila, da je zrak čist, si je Chris s tresočo roko prižgal Marlboro in izrekel besede, ki so nam vsem ležale na jeziku: »Klinc ga gleda! Pravi sadist!«

Tistega večera sem sedela za pisalnim strojem in zdelo se mi je, da je bilo tisto, kar sem zapisala, še posebej prikladno. Obravnavala sem namreč Mariino nalogo, ki jo je morala opraviti oblečena v dečka. Napotila se je v tabor rojalistov v Bradburyju. Ves čas sem mislila na direktorjevo ženo, kako poležava na razkošnem kavču v kratkih hlačah kakijeve barve in v dokolenkah in se vživlja v dogodivščine moje junakinje.

»Mesečina, mrzla in skrivnostna,« sem pisala, »je vrtove Kersey Housa potopila v srebrno svetlobo. Maria je smuknila skozi kuhinjska vrata in se tiho premikala v senci zidovja in okoli hiše. Nenaden izbruh surovega moškega smeha in petje, ki je bilo nevarno blizu, sta jo spomnila, v kakšno nevarnost se podaja. Parlamentarci so sedeli okoli ognjev, popivali in praznovali zmago, ki se je v resnici zdela, da je že njihova. Njihovi topovi so bili usmerjeni na elegantne stolpiče Kersey Housa, dobro hranjeni vojaki pa so morali samo čakati, kdaj bodo ponosni in oholi Hawkhursti ponižno prilezli ven . . .

Maria se je ugriznila v ustnico. Ne bo jih razočarala. Ne bo razočarala Richarda. Priložnost za pobeg je imela skozi kuhinjski vrt, potem pa skozi hrastova vrata v kamnitem zidu. Tu je sovražniki ne bodo videli, kajti zakrivala jo bo vrsta visokih hrastov. Ko bo enkrat na drugi strani, mora samo ponosno in predrzno stopati in zaupati svoji novi zunanjščini . . .

Tako je bila Maria zatopljena v prestrašena razmišljanja, da ni videla, dokler ni bilo že prepozno, visoke postave, ki ji je zaprla pot. Nenadoma jo je prijela za zapestja, ji zvila roko na hrbtu, surova roka ji je pokrila usta in znan glas ji je zarenčal na uho:

»Kaj pa imamo tukaj, prosim? Nekakšnega fantèta, pametnjakoviča, ki bi rad s svojimi lepimi trepalnicami malce namignil tistim ostržencem (parlamentarcem, op. prev.) in za to dobil novčič ali dva? Ti bom že dal, otroče, naučil te bom, kaj je prav in kaj ni!«

In s tem pogovorom o izdajstvu sem ugasnila pisalni stroj in se odpravila spat, pri tem pa sem se počutila presenetljivo dobro.

DESETO POGLAVJE

Dneve med mojim izletom v London in soboto, je obogatila obljuba nogometnega turnirja, zato so minevali v megli srečnega pričakovanja. Dve novi ugodni okoliščini sta se razvili iz mojega srečanja z založniki: GD ne bo šel na sejem in drugo, še pomembneje, prepustili me bodo samo tako imenovani dinamiki. Tako bom lahko prepričala založniške trdobučneže, da sem ob večerih preveč izčrpana in mi zato prija le lahka in hitra večerja, temne ure, ki bodo temu sledile pa bodo moje in bom lahko počela, kar bom hotela. To sem vzela kot dobro znamenje in zato je bilo moje srce lahko in je razbijalo ob pričakovanja.

DNEVNA OBVESTILA

FESTIVAL LJUBLJANA

38. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL

Sobota, 18. 8., ob 20.30 – Križanke
CAMERATA LABACENSIS
Komorni orkester RTV Ljubljana
solist: Dubravka Tomšič Srebotnjakova
dirigent: Anton Nanut
program: W. A. Mozart
Nedelja, 19. 8., ob 20.30 – Križanke
Marinko OPALIĆ
Kitara skozi stoletja
18.–19. stoletje
Ponedeljek, 20. 8., ob 20.30 – Križanke
B. Brecht: ZASTORI.
Dramski recital **Sande Langerholz-Miladinov** na glasbo K. Weilla, P. Dessaua, H. Eislerja
glasbeni sodelavec: Veselko Barešić
Petek, 24. 8., ob 20.30 – Križanke
monomusical
PO ČEM JE SLAVA? – Premiera.
Glasbenozgodovinska vznemirljivka za eno damo in eno godbo, ki jo sestavlja en gospod.
Dama je Simona Vodopivec
gospod z godbo: Martin Žvelc
avtor: Tone Fornezzi-Tof
Vstopnice so v prodaji pri blagajni FESTIVALA LJUBLJANA, v prodajalni plošč v pasaži Maximarketa in poslovalnici Kompasa-Titova 12.
Informacije FESTIVAL LJUBLJANA – tel.: 226 544 in 221 948.

CANKARJEV DOM

MARC CHAGALL
100 jedkanic k La Fontainovim Basnim
Galerija CD, 30, 15 din: **do 9. 9.** od 12. do 20. ure, nedelja od 15. do 18. ure (vhod iz Kidričevega parka)

Od 22. do 29. avgusta
B. Brecht: MALOMEŠČANSKA SVATBA
Gostovanje Drame SNG Ljubljana v Seulu na Mednarodnem gledališkem festivalu
organizator: Cankarjev dom
gostovanje so omogočili: Komite za kulturo RS; Globtrade, S. p. A. Italiana, Gorica; Emona Obala, Koper.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

sobota nedelja

POLETNI KINO
ob 21. uri
MLADI EINSTEIN (YOUNG EINSTEIN), ZDA, 1989, komedija. I.: Yahoo Serious.

KINOTEKA
sobota ob 17. in 19. uri
BRANCALEONOVA VOJSKA (L'ARMATA BRANCELEONE), Italija, 1965. I.: Vittorio Gassman, Catherine Spaak.

KOMUNA
ob 10. uri matineja
MLADI ZALJUBLJENI DOHTARČKI (YOUNG DOCTORS IN LOVE), ZDA, komedija. I.: Michael McKean.
ob 17., 19., 21. uri
DOBRO JUTRO VIETNAM (GOOD MORNING VIETNAM), ZDA, 1989, vojna drama. R.: Barry Levinson. I.: Robin Williams (Društvo mrtvih pesnikov). KLASIFIKACIJA SPS: A.
V NEDELJO NI MATINEJE.

UNION
ob 16., 18. in 20. uri
BOGOVI SO ZOPET PADLI NA GLAVO (GODS MUST BE CRAZY 2), ZDA, 1989, komedija. R.: Jamie Uys.

MINI KINO UNION
Blagajniški hiti prvega poletja:
ob 17. in 19.30
ROJEN ČETRTEGA JULIJA (BORN ON THE FOURTH OF JULAY), ZDA, 1989, melodrama. R.: Oliver Stone. I.: Tom Cruise. (nagrada OSKAR za režijo in montažo).

VIČ
ob 18. in 20. uri
MOŽ Z RDEČIM ČEVLJEM (THE MAN WITH ONE RED SHOE), ZDA, 1988, komedija. I.: Tom Hanks. Film se izteka.

BEŽIGRAD
ob 18. in 20. uri
POLICIJSKA AKADEMIJA VI. (POLICE ACADEMY 6.), ZDA, 1989, komedija.

ŠIŠKA
ob 18. in 20. uri
NEVARNO POSLANSTVO (TEHRAN INCIDENT), ZDA, 1988, akcijski. R.: Leslie H. Martinson. I.: Peter Graves, Curty Virgens, Michael Dante.

TRIGLAV
ob 18. in 20. uri
BARVA DENARJA (THE COLOR OF MONEY), ZDA, melodrama. I.: Paul Newman, Tom Cruise. Repriza. Film se izteka.

MOJCA
ob 16.30
MEDVEDKI DOBREGA SRCA, ZDA, risanka.

SLOGA
ob 10. in 12. uri
BLONDINKA, ZDA (V)
ob 14., 16., 18., 20. uri
PORNO BABY, ZDA.
ob 22. uri
POSILJEVALKE, ZDA. (V).
V NEDELJO NI PREDSTAV OB 10., 12. IN 14. URI.

DOMŽALE:
ob 18. in 20. uri
MOŽJE PRAVICE (THE STAR CHAMBER), ZDA, 1988. I.: Michael Douglas. Premiera.
ob 22. uri
NOČI GOSPE SIMONE, Italija. Repriza.
V NEDELJO NI PREDSTAVE OB 22. URI.

Dvorane so klimatsko hlajene.
Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

KUHAMO GROZNO, PRIDEMO VEDNO PREPOZNO
BIMBO
najhitrejša dostava tople hrane in pijače na dom.
Tel. (061) 317-831

Spored za soboto
CANKARJEV DOM – VRHNIKA: amer. KICKBOXER, ob 18. uri.
Ital. SUPERLEPOTEC, ob 20.30.
MARIBOR
PARTIZAN: amer. HIŠA OB CESTI, ob 17., 19. in 21. uri.
Amer. NEOBOROŽENI IN NEVAREN, ob 10. uri.
Amer. erot. PRAVE STRASTI, ob 12. uri.
UNION: amer. SILVERADO, ob 17.30 in 20. uri.
KINO GLEDALIŠČE: angle. KLJUKEC MÜNCHAUSEN, ob 16.30 in 18.30.
Amer. erot. ROJENA ZA LJUBEZEN (1. del) Ob 20.30.
Amer.-nem. erot. MILION DOLLAR LADY, ob 20.30.
NARODNI DOM – LOGATEC: amer. KICKBOXER, ob 20.30.
DOLGI MOST: amer. REŠITEV V ZADNJEM TRENUTKU, ob 16. uri.
Amer. ZDRAV SEKS V ZDRAVEM TELESU, ob 18. uri. (Trda erotika).
Mladini film ni primeren.
SVOBODA – DOL PRI LJUBLJANI: amer. POLICIJSKA AKADEMIJA (5. del), ob 21. uri.
SORA – ŠKOFJA LOKA: amer. DRAGNET, ob 18.30.
Amer. NIKOLI NE SPI SAMA, ob 20.30.
CENTER – KRANJ: amer. FANTOM IZ NAKUPOVALNEGA CENTRA, ob 17. in 19. uri.
Amer. ZDRAV SEKS V ZDRAVEM TELESU, ob 18. uri. (Trda erotika).
Mladini film ni primeren.
SVOBODA – DOL PRI LJUBLJANI: amer: POLICIJSKA AKADEMIJA (5. del), ob 21. uri.
SORA – ŠKOFJA LOKA: amer. DRAGNET, ob 18.30.
Amer. NIKOLI NE SPI SAMA, ob 20.30.
CENTER – KRANJ: amer. FANTOM IZ NAKUPOVALNEGA CENTRA, ob 17. uri 19. uri.
LETNI KINO:
GRAD KIESELSTEIN: premiera amer. NAKLJUČNI POPOTNIK, ob 21. uri.
STORŽIČ – KRANJ: amer. (trda erotika) SERVIS ZA AVTOMOBILE IN MOŠKE, ob 18. in 20. uri – premiera. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
ŽELEZAR – JESENICE: angl. SHIRLEY VALENTIN, ob 17. in 19. uri. Premiera amer. (trda erotika), Super desetka, ob 21. uri Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
DUPLICA: premiera amer. SLEPI BES, ob 17. in 19. uri. Premiera amer. MOŽ ZA REŠETKAMI, ob 21. uri.
RADOVLJICA: amer. GOLA PIŠTOLA, ob 18. uri.
Amer. FANATIKI ZLA, ob 20. uri.
BLED: amer. DELTA FORCE KOMANDO ob 18. in 20. uri.
BOHINJ: amer. ČRNI DEŽ, ob 20. uri.
DELAVSKI DOM – TRBOVLJE: amer. STRELJAJ, DA UBIJEŠ, ob 18. uri.
Amer. SVILA, SATEN IN SEKS, ob 20.30.
DELAVSKI DOM – HRASTNIK: amer. VRNITEV NAVAHO GROMA, ob 10. uri.
Amer. POLJUBI ME V SLOVO, ob 17. uri.
Amer. PET ŽIGOSANIH, ob 19. uri.
Amer. LJUBEZEN V SVILI, (trda erot). ob 21. uri.
Amer. POLICAJ Z BEVERLY HILLSA (II), ob 19. uri.
NOVO MESTO: amer. FANTAZIJA, ob 18. uri.
Amer. GORILE V MEGLI, ob 20. uri.
Amer. KRATKO SREČANJE, ob 22. uri (trda erotika).
DOM JLA – NOVO MESTO: KNEZ TEME, ob 17. in 19. uri.
ROGAŠKA SLATINA: amer. amer. DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV, ob 20. uri.
Amer. ZELO NEZVESTE ŽENSKE, ob 22. uri (trda erotika).
ŠMARJE PRI JELŠAH: amer. NAROD VESOLJA, ob 20. uri.
SOČA – NOVA GORICA: amer. MUHA (II), ob 18.30 in 20.30.
Amer. erot. LAHKO NA VSAK NAČIN, ob 22.30.
SVOBODA – ŠEMPETER PRI GORICI: amer. DOVOLJENJE ZA UBIJANJE, ob 20.30.

CANKARJEV DOM – VRHNIKA: italijanski, SUPERLEPOTEC, ob 18. uri. Ameriški, KICKBOXER, ob 20.30.
MARIBOR
PARTIZAN: ameriški, HIŠA OB CESTI, ob 17., 19. in 21. uri.
UNION: ameriški, SILVERADO, ob 17.30 in 20. uri.
KINO GLEDALIŠČE: angleški, LAŽNIVI KLJUKEC MÜNCHAUSEN, ob 16.30 in 18.30.
Ameriški erotični, ROJENA ZA LJUBEZEN, (1. del) ob 20.30.
Nemški erotični, MILLION DOLLAR LADY, ob 22.30.
NARODNI DOM – LOGATEC: ameriški, KICKBOXER, ob 17. uri. Ameriški, LEGENDA, ob 20.30.
DOLGI MOST: ameriški, REŠITEV V ZADNJEM TRENUTKU, ob 16. uri. Ameriški, ZDRAV SEKS V ZDRAVEM TELESU, trda erotika, ob 18. uri. Mladini film ni primeren.
SVOBODA – DOL PRI LJUBLJANI: ameriški, POLICIJSKA AKADEMIJA (5. del), ob 15. uri.
SORA – ŠKOFJA LOKA: ameriški, DRAGNET, ob 18.30. Ameriški, NIKOLI NE SPI SAMA, ob 20.30.
CENTER – KRANJ: ameriški, FANTOM IZ NAKUPOVALNEGA CENTRA, ob 17. in 19. uri. Premiera ameriška, MOŽ ZA REŠETKAMI, ob 21. uri.
STORŽIČ – KRANJ: ameriški (trda erotika), SERVIS ZA AVTOMOBILE IN MOŠKE, ob 18. in 20. uri. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
ŽELEZAR – JESENICE: angleški, SHIRLEY VALENTIN, ob 17. in 19. uri. Ameriški (trda erotika), SUPER DESETKA, ob 21. uri. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
DUPLICA: ameriški, SLEPI BES, ob 17. in 19. uri. Premiera amer. NAKLJUČNI POPOTNIK, ob 21. uri.
RADOVLJICA: italijanski, ČLOVEK, IMENOVAN BULDOŽER, ob 18. uri. Ameriški, GOLA PIŠTOLA, ob 20. uri.
BLED: ameriški, SKRIVNOST ZLATE PIRAMIDE, ob 18. uri. Ameriški, ČRNI DEŽ, ob 20. uri.
BOHINJ: ameriški, DELTA FORCE KOMANDO, ob 20. uri.
DELAVSKI DOM – ZAGORJE: ameriški, NOČI V HARLEMU, ob 18. uri. Ameriški, KO JE HARRY SREČAL SALI, ob 20. uri.
DELAVSKI DOM – TRBOVLJE: ameriški, STRELJAJ, DA UBIJEŠ, ob 18. uri. Ameriški, SVILA, SATEN IN SEKS, ob 20.30.
DELAVSKI DOM – HRASTNIK: ameriški, VRNITEV NAVAHO GROMA, ob 10. uri. Ameriški, PET ŽIGOSANIH, ob 17. uri. Ameriški, POLJUBI ME V SLOVO, ob 19. uri. Ameriški, LJUBEZEN V SVILI, trda erotika, ob 21. uri.
DOL PRI HRASTNIKU: ameriški, VRNITEV NAVAHO GROMA, ob 16. uri. Ameriški, POLICAJ Z BEVERLY HILLSA II, ob 18. uri.
ČRNOMELJ: ameriški, VZPETINA SMETI, ob 21. uri.
NOVO MESTO: ameriški, FANTAZIJA, ob 18. uri. Ameriški, GORILE V MEGLI, ob 20. uri. Ameriški, KRATKO SREČANJE, ob 22. uri, (trda eroika.)
DOM JLA – NOVO MESTO: KNEZ TEME, ob 17. in 19. uri.
KRŠKO: nizozemski, MAMA JE ZNORELA, ob 18. uri.
ROGAŠKA SLATINA: ameriški, DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV, ob 18. in 20. uri.
ŠMARJE PRI JELŠAH: ameriški, POLICAJ POD NADZOROM, ob 18. in 20. uri.
SOČA – NOVA GORICA: ameriški, MUHA (II), ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA – ŠEMPETER PRI GORICI: ameriški, DOVOLJENJE ZA UBIJANJE, ob 18.30. Ameriški, erot. LAHKO NA VSAK NAČIN, ob 20.30.

Black Jack CLUB
Nedelja, 19. 8. Glasba 60. let.
Ponedeljek, 20. 8. Večer hitov desetletja

Dežurna ptt enota, 61106 Ljubljana, Pražakova 3, Ljubljana
Sporoča, da telegrafske, telefonske in poštne storitve opravlja tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih od 0–24.
Blagajna (izplačila in vplačila na hranilne knjižice in čeke poslovnih bank in Poštne hranilnice, vplačila na položnice, menjalna služba) je ob sobotah odprta od 7.–18., ob nedeljah in praznikih pa od 8.– 12. ure

SOS telefon za ŽENSKE IN OTROKE – ŽRTVE NASILJA
VSAK DAN od 18. do 23. ure na št. (061) 441-993.

LOTO
LOTERIJA SLOVENIJE

Poročilo za 32. kolo lota z dne 14. 8. 1990
Izžrebane številke: 6, 15, 16, 18, 19, 25, 29 in dodatna 21.

7	1,578.911,00 din
6+1	263.151,80 din
6	23.743,00 din
5	436,00 din
4	31,30 din

Ljubljana, 16. 8. 1990

DEŽURNI ZDRAVNIK

LJUBLJANA
1. Nujna ambulantno-medicinska pomoč v Ljubljani za odrasle neprekinjeno v Urgentnem bloku Univerzitetnega kliničnega centra (vhod iz Bohoričeve ulice): za otroke in mladino do 15. leta starosti – ob delavnikih čez dan v otroških in šolskih dispanzerjih Zdravstvenega doma Ljubljana; – ponoči od 19. od 7. ure, ob nedeljah in praznikih v pediatrični dežurni ambulanti – dispanzer za otroke Center, Ulica stare pravde 2, tel. 327-942.
2. Za nujno zdravniško pomoč na domu kličite po tel. 323-060. V primeru življenjske nevarnosti ali ogroženosti pa po tel. št. 94. Za otroke in mladino do 18. leta starosti se ob delavnikih od 7. do 19. ure obračajte na otroške in šolske dispanzerje Zdravstvenega doma Ljubljana. Pediatrična dežurna ambulanta od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih pa bo zagotavljala le v izjemnih primerih prevoz otrok z reševalnim vozilom v ambulanto. V takem primeru kličite po tel. 327-942.
3. Prebivalci občine Grosuplje – Ivančna Gorica naj kličejo za nujno zdravniško pomoč na domu podnevi v redne ambulante. Ponoči od 19. do 7. ure zjutraj in ob nedeljah ter praznikih ves dan pa na telefonsko številko 783-039 ali 783-006. Če se zdravnik ne javi, ker je na terenu, naročite obisk na Reševalno postajo Ljubljana, telefonska številka 94, ki ga bo preko radio-zveze posredovala zdravniku na teren.
4. Nujna zobozdravstvena pomoč je vsak delavnik, nedeljo in praznik v prostorih TOZD Center, Zdravstvenega doma Ljubljana, Metelkova ulica 9, pritličje, soba št. 50.
Ambulanta nudi pomoč v nujnih primerih in sicer ob delavnikih od 19. do 23. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 7. do 23. ure.
Ob delavnikih med 7. in 19. uro nudijo zobozdravstveno prvo pomoč dispanzerji za zobozdravstveno varstvo Zdravstvenega doma Ljubljana.
»Klic v duševni stiski« deluje od 19. do 7. ure naslednjega dne. Kličite po tel. (061) 313-715.

DEŽURNA LEKARNA

LJUBLJANA
Nočna in nedeljska dežurna služba: CENTRALNA LEKARNA, Ljubljana, Prešernov trg 5. Izdaja nujnih zdravil in zdravil na recepte, predpisane istega dne.
MARIBOR
Nočna in nedeljska dežurna lekarna: Lekarna Glavni trg 29.

Telefon ZATE – ZAUPNI TELEFON za otroke, ženske, družino, žrtve nasilja in vse nemočne 323-353
vsak dan od 16.–21. ure

Več terenskih
komercialistov
redno zaposlimo za nedoločen čas.
Poskusno delo traja tri mesece.
Zaželena je praksa in izobrazba V. ali VI. stopnje.
Vse prijave in dokazila o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Papirotehna, 61000 Ljubljana, Šmartinska 152.
18-5155

OBVESTILA

URŠKA
več kot plesna šola
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU
hala B2/II – tel.: 327-651
INFORMACIJE, REZERVACIJE, VPIS: od 10. do 12. ure in od 15. do 20. ure

Vabimo k vpisu v plesno šolo za otroke in mladino ter v plesne tečaje za odrasle.

Informacije, vpis 16.–20. ure
POČITNICE SE KONČUJEJO
Vabimo vas, da ZAPLEŠETE Z NAMI. Vpisujemo od 20. 8. dalje

PLESNA ŠOLA
DOM SVOBODE ŠENTVID
Prušnikova 99
tel.: 50-762
Vpis od 9.–17. ure
ZA OTROKE (5–15 let): celoletna plesna šola
ZA MLADINO (16–20 let): NOVOST: latino-hit tečaji, jazz in step
ZA ODRASLE: družabni plesi v I., II. in III. stopnji
Obiskovalci naše plesne šole imajo prost vstop na kopališče SUPER LI v Vevčah!

DISKOTEKA ENCIJAN

Zagorica 7, Stranje pri Kamniku. V nedeljo, 19. 8., ob 20. uri večer valčkov in polk. Vabljeni!

Angleščina, nemščina. Intenzivni tedenski tečaji, od 27. avgusta naprej. Tel. (061) 265-002, od 14. do 16. ure.
t-51528

MALI OGLASI
TEL. 318-866

Pri okencu:
Šubičeva 1, Titova 35
Sprejem oglasov vsak dan
od 7. do 19. ure
ob sobotah in dan pred praznikom
od 7. do 11. ure.
Oglase za naslednji dan sprejemamo:
na okencih **do 9.30,**
po telefonu **do 10.30**

STANOVANJA

prodam

PRODAM za gotovino trisobno stanovanje (centralno ogrevano) v Domžalah. Možna je tudi menjava za enako ali manjše stanovanje na slovenski obali. Ogled vsak dan do 31. avgusta od 17. do 19. ure pri Vlahović Mariji v Domžalah, Ulica Veljka Vlahoviča 4 d, stanovanje št. 12/III.
a-2983-10-st

STANOVANJE, enoinpolsobno, 46 m² z opremljeno kuhinjo, spalnico in otroško sobo, garažo, vrtom, telefonom ob Ljubljanici v Podpeči 52, prodam za 85.000 DEM. ☎ (061) 766-139, zvečer ali 315-366, int. 2469 od 14.–15. ob delavnikih.
a-3003-10-st

DVOSOBNO stanovanje v Domžalah, prodam za gotovino. ☎ (061) 714-153.
t-51575-10

DOMŽALE – v dvostanovanjski hiši prodam trisobno stanovanje, 88 m², za 2000 DEM/m² v din. protiv. oz. po dogovoru. ☎ (061) 723-440, v soboto in nedeljo dopoldan.
ptt-841-10

DVOINPOLSOBNO stanovanje 70 m², na Fužinah, prodam. ☎ (061) 272-209.
t-51150-10

POREČ! Stanovanje (40 m²), brez davka, opremljeno, takoj vseljivo, prodam. ☎ (053) 32-603.
t-51321-10

ENOSOBNO stanovanje, 45 m², v Ljubljani – Fužine, prodam. ☎ (063) 778-144.
t-51443-10

ENOSOBNO stanovanje, 31 m², atrij, na južni strani, s pokrito garažo, na Brilejevi, prodam ali zamenjam za večje oziroma starejšo hišo, z doplačilom. ☎ (061) 577-798.
t-51455-10

ENOSOBNO, novejše stanovanje s kabinetom, v Kranju, primerno tudi za poslovno dejavnost, prodam ali oddam. ☎ (061) 59-545.
t-51493-10

ENOSOBNO stanovanje v centru Domžal, Ljubljanska cesta, prodam. Cena 1900 DEM din. prot. za 1 m². ☎ (061) 575-261.
t-51650-10

PRILOŽNOST! V ožjem središču Maribora prodam 100 m² stanovanja, zaradi izredne lege primerno tudi za dejavnost. ☎ (069) 81-010.
t-51735-10

NOVO, enosobno stanovanje, 45 m², s parkirnim prostorom v 1. kleti, v Županičičevi jami, prodam. ☎ (061) 218-510.
705850-10

MANSARDNO stanovanje v Trnovem, 64 m², potrebno obnove, prodamo. ☎ 554-888, Barbara.
705857-10

RADOVLJICA. Dvoinpolsobno stanovanje, 58 m², s telefonom, kabelsko TV, prodam. ☎ (064) 74-440.
p-6061-10-st

DVOSOBNO stanovanje, v Kamniku, 64 m², v prvem nadstropju, prodam. ☎ (061) 831-181.
pt-51387-10

STANOVANJE, 30 m², v Celju, Na Lavi, prodam. ☎ (061) 313-493 ali (064) 27-790.
pt-51863-10

INFO-STAN
Zaloška c. 99, telefon 061/443-242
Če želite zamenjati, prodati, kupiti, oddati ali najeti stanovanje, hišo, parcelo, lokal ali kakšno drugo nepremičnino, se oglasite pri nas na Zaloški 99, ali pa nas pokličite vsak delavnik med 9. in 13.30 ali v soboto med 10. in 12. uro.

ENOSOBNO stanovanje, 30 m², nasproti Gospodarskega razstavišča, prodam. Cena 2250 DEM/m². ☎ (061) 321-804.
p-6064-10-st

ZELO lepo, delno opremljeno galerijsko stanovanje za Bežigradom, prodam. ☎ 348-512.
st-6117-10

PORTOROŽ–LUCIJA.
Opremljeno enoinpolsobno stanovanje, 50 m², v tri leta starem bloku, prodam, delno na obroke. Šantl, Fazanska 4, Lucija. Ogled od 18. do 20. ure.
pt-51285-10

ENOINPOLSOBNO stanovanje 52 m² prodam ali zamenjam za večje z doplačilom. ☎ (061) 454-543.
pt-51333-10

PREUREJENO enoinpolsobno stanovanje 48 m², v Domžalah prodam. ☎ (061) 714-323.
t-51929-10

ENOSOBNO stanovanje, komfortno, telefon, SAT TV, 44 m², v BS 3, prodam. Ponudbe pod »Stolpnica«.
t-51954-10

NOVEJŠE dvosobno stanovanje 56 m², v centru Mengša, prodam za 1800 DEM/m² v dinar. protiv. ☎ (061) 738-497, vsak dan od 19. do 20. ure.
t-52032-10

GARSONJERO, 30 m², v Logatcu, izredna lokacija, prodam. ☎ (061) 443-040.
t-52050-10

DVOINPOL sobno stanovanje 71 m² pri Stadionu Bežigrad, prodam. ☎ (061) 343-090.
t-51855-10

DVOSOBNO stanovanje na Glinškovi ploščadi, 51 m², I. nadstropje, vseljivo takoj, prodam po 2000 DEM/m² v din. protivrednosti. ☎ (061) 301-382, zvečer.
t-52056-10

ENOINPOL ali dvosobno stanovanje, lahko starejše in potrebno manjše adaptacije, kupim. ☎ (061) 50-081.
t-52061-10

TAKOJ vseljivo dvoinpolsobno novejše stanovanje, 70 m², v Šiški nasproti avtoemone, prodam. ☎ (061) 52-375.
t-52073-10

ENOSOBNO stanovanje, centralno ogrevano, za Bežigradom, prodam ali zamenjam za lokal v središču mesta Ljubljane. ☎ (061) 572-785, zvečer ali ☎ (061) 263-776, dopoldan.
t-52102-10

DVOSOBNO stanovanje 60 m², v Medvodah Preska, centralna, kabelska TV, prodam. ☎ (061) 611-344, cena po dogovoru.
T-52125-10

DVOSOBNO stanovanje v Šiški na Goriški ulici, 51 m², ugodno prodam za 84.000 DEM v dinar. protiv. ☎ (061) 556-257.
t-52163-10

STANOVANJE, 61 m², s centralno in telefonom, v Domžalah, prodam. ☎ (061) 721-260.
t-52173-10

TRISOBNO stanovanje v Izoli, prodam. ☎ (021) 462-912, od 17. do 21. ure.
705872-10

STANOVANJE 70 m², v 1. nadstropju Trubarjeve c v Ljubljani, prodam po 1300 DEM/m² protivrednosti. Ponudbe pod »Gotovina«.
705892-10

PRODAM stanovanje, trisobno, v ulici Vide Pregarc 22, Moste-Polje. ☎ (061) 444-812.
808459-10

ENOSOBNO stanovanje 42 m², na Glinškovi ploščadi, prodam. Cena 1900 DEM/m². Ogled samo danes po 15. uri. Kapušin, Glinškova pl. 16.
808499-10

PRODAM dvosobno stanovanje v Mengšu 65 m², v račun vzamem garsonjero ali samo sobo s sanitarijami. Ponudbe pod »Gotovina«.
808504-10

V ZASEBNI hiši v Mostah prodam dvosobno stanovanje. Ogled v soboto in nedeljo od 18. do 20. ure. Mesič, Vide Pregarčeve 43.
808518-10

PRODAM stanovanje na Fužinam, 66 m², s telefonom, Marinkov trg 12. ☎ (061) 621-860.
808530-10

ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Ljubljani prodam, vseljivo takoj. Ponudbe pod »Gotovina«.
808560-10

TAKOJ vseljivo dvosobno stanovanje, 56 m², v Ljubljani, opremljeno, centralna, telefon, prodam za gotovino. Ponudbe pod »2000 DEM din. protiv. za m².«.
t-51793-10

DVOSOBNO atrijsko stanovanje, takoj vseljivo, za Bežigradom, prodam po 2000 DEM din. protivred. m². Ponudbe pod »Glinškova«.
t-51800-10

DVOSOBNO stanovanje na Glinškovi ploščadi (telefon, toplovod, dvigalo, plin) in dodatno opremljeno prodam. Ponudbe pod »Ključ-denar«.
t-51838-10

KOMFORTNO stanovanje, 95 m² z atrijem, na obrobju Fužin, prodam tudi na kredit in obroke. Vseljivo jeseni 1991. ☎ (061) 487-638.
t-51845-10

kupim

STANOVANJE s centralno in telefonom do cca 80.000 DEM V din. protivrednosti kupim v Ljubljani, z gotovinskim kreditom in gotovino. ☎ (061) 214-533 int. 252 ali ☎ 265-964.
t-51869-12

KUPIM za gotovino stanovanje cca 35 m², po možnosti v pritličju ali v 1. nadstropju. ☎ (061) 218-508, po 15. uri.
a-3034-12-st

KUPIM sobo z ločenim vhodom in sanitarijami v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod »Sobica«.
a-3052-12-st

ENOSOBNO stanovanje v BS 3, kupim. ☎ (061) 346-348.
t-52012-12

TRISOBNO stanovanje na Viču, kupim ali zamenjam za dvosobno na Viču z doplačilom. ☎ (061) 262-076.
t-52030-12

ZASEDENO stanovanje v Ljubljani kupim. Cenjene ponudbe z opisom in ceno oddajte pod »September«.
705926-12

ENOSOBNO stanovanje (35–40 m²), v Luciji (v bloku), kupim. Ponudbe pod »Ugoden nakup«.
pt-51424-12

najamem

SLOVENEC iz Karantanije išče opremljeno, dvosobno domovanje v Ljubljani (Karantanija) ☎ (061) 441-067.
3014-13-st

STANOVANJE ali hišico najamem, lahko tudi v okolici Ljubljane. ☎ 216-122 (267) od 8. do 16. ure.
3016-13

ENOINPOL ali dvosobno stanovanje, s telefonom, takoj najamem. Možnost predplačila. Ponudbe pod »Takoj«.
p-6080-13-st

MLAD zakonski par išče stanovanje v Ljubljani. ☎ (061) 484-467, po 16. uri, v soboto po 12. uri.
pt-51353-13

SOBO, ogrevano, v Ljubljani, išče študentka. ☎ (063) 31-507.
pt-51716-13

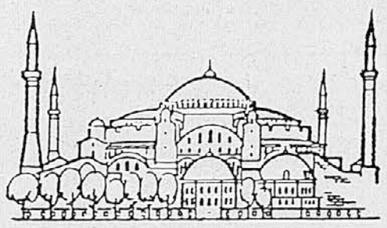

NOVI LETI V ZLATI ROG

Bi radi doživeli del razkošja vzhodnjaških pravljic? Bi radi videli mesto neizmernega bogastva v oniksu, zlatarskih mojstrovinah, draguljih, porcelanu itn.? Potem izkoristite nove polete Adrie Airways ob sredah in petkih in si oglejte eksotično mesto Istanbul – mesto tudi za ugodne nakupe za vso družino.

Dodatne informacije: Adria Airways, Kuzmičeva 7, Ljubljana, tel. 061/318-944, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312 in pri vseh pooblaščenih turističnih agencijah

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

LAMA p.o. Okovje, Montažni sistemi, Orodja, trgovina p. o. Dekani
Poslovna skupnost ŠKOP r.o.

iščemo
zunanje sodelavce — ambiciozne podjetnike

za prodajo pohištva v vseh večjih slovenskih mestih – po izjemno ugodnih cenah
Dober zaslužek.
Pogoji:
– primeren poslovni prostor
– urejen status za opravljanje trgovske dejavnosti
– minimalne delovne izkušnje v trgovini
Informacije: Žarko Sajič, tel. 066/54-100 in 54-025, faks 54-064
11-4957

STIKOVA VROČA LINIJA
ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

MLADE DRUŽINE IN PODJETNIKI IZJEMEN AKCIJSKI POPUST DO 31. 8. 1990
Ste se osamosvojili? Iščete najugodnejše variante za opremo vašega novega bivalnega ali poslovnega prostora? Vaša rešitev je sestavljivi program OMEGA, ki ga lahko dobite po izredno ugodnih, 50% nižjih cenah v **SALONU POHIŠTVA NOVOLES** v Novem mestu in ostalih trgovinah s pohištvom. Akcijski 10 – 40% popust pa velja tudi za ostali Novolesov jedilniški (SKAND – 40%, BARBARA – 30%, ...) in pohištveni program.
INFROMACIJE: SALON POHIŠTVA NOVOLES NOVO MESTO telefon (068) 25-091 IN OSTALE TRGOVINE S POHIŠTVOM.

KLUB »VICTORIA«, Derenčinova 25/4, Zagreb, tel. (041) 415-129, 448-330
ŠPANIJA LLORET DE MAR: 8 dni, 28. in 29. 8., 1., 10., 15., 28. 9. iz Ljubljane, polni penzion, 2.400 din ● **PARIZ** 8 dni, 28. 8., 15. 9. 1.000 din + 800 FRF ● **RIM** 7 dni, 27. 8. in 16. 9. Organiziramo programe po želji. Skupine imajo velik popust.

ŠKODA FAVORIT 136L iz zahodnonemškega trga
SLOVENIJA AVTO Podjetje TRG, Ljubljana, Celovška c. 150 (II. nad. soba 211) vas obvešča, da v mesecu avgustu pričakuje omejeno število vozil. Pohitite z vplačili, možnost koriščenja kredita za carinske dajatve.

SILVERADO
Ljubljana, Ižanska c. 282. Jahalni klub SILVERADO vam nudi šolo jahanja, terensko jahanje in izlete.

MOSKVA-LENINGRAD-KIJEV UGODNO
Za 10-dnevno potovanje z avtobusom-letalom-vlakom v **BUDIMPEŠTO-LVOV-LENINGRAD-MOSKVO-KIJEV-BUDIMPEŠTO** z odhodom 19. 9. se lahko prijavite pri YUGOTOURSU, Ljubljana, Titova 36, tel. (061) 321-794, 321-795 ali pri pooblaščenih agencijah v Sloveniji. Cena zelo ugodna: od 3.120 din – 3.840 din. Polni penzioni.

INOR RIBNICA
Žlebovi: bakreni – 167 din/m, pocinkani – 36 din/m ... z vsem drugim priborom, spajka 60% (cin) 114 din/kg, bakrena pločevina 71 din/kg, pocinkana pločevina 14 – 15 din/kg. INOX (nerjeveči) program: šivne in brezšivne cevi, profili, fitingi (holandec, koleno ...), različni vijaki, M6 × 20 – 1,45 din (kos).
Pri nakupu nad 7.000 din blago brezplačno pripeljemo na dom. Dodatne inf. in naročila po telefonu ali telefaksu: (061) 863-493.

HYDS, d.o.o., proiz. trg. podj. Groblje 2, Domžale tel. (061) 711-562
Napredni in mladi, prodorni, POZOR! Nudimo vam **UVOZ** vseh vrst **obutve** italijanske najnovejše proizvodnje pod ugodnimi pogoji – franco vaša trgovina.
Izdelamo kompletno opremo trgovine, organizacijo in propagando prodaje.

INTENZIVNE TEČAJE TUJIH JEZIKOV organizira DU BORIS KIDRIČ
zelo uspešno že vrsto let. Ta semester vabimo tudi vas, da se naučite kakšnega izmed uporabnih svetovnih jezikov ali izpopolnite že pridobljeno znanje.
Pričakujemo vas od 20. avgusta dalje, vsak delavnik med 8. in 17. uro pri nas na **DELAVSKI UNIVERZI BORIS KIDRIČ, LJUBLJANA,** Miklošičeva 26. Telefon: 322-791, 311-785.
Pridite! Čakajo vas izkušeni profesorji!

SOBOTNO KOSILO
Zelenjavna ragu juha, nadevano piščančje stegno, vinska omaka, praženi krompir, kumarična solata **za 45 din. Gostinsko podjetje Črnuče, PE BEŽIGRAJSKI HRAM,** tel. 322-714.

NAVČEK Trgovina z nagrobnimi dodatki
Pod ježami 10. Delovni čas od 9. – 13. in od 16. – 19. ure, sobota od 9. – 13. ure. **tel. 346-494.**

**NICA-LL

STIKOVA VROČA LINIJA
ZVEDELI VČERAJ - VELJA DANES!

SVETOVALNICA FORTUNA, p. p. 348, 61101 Ljubljana

PREIZKUSITE UDOBJE PREJEMANJA NASLOVOV USTREZNIH PARTNERJEV ZA ZAKON ALI PRIJATELJSTVO NA DOM! Izpolnite le vprašalnik in FORTUNA VAM BO Z RAČUNALNIŠKO OBDELAVO PODATKOV IN FOTOGRAFIJ PO METODI, ki jo v zahodnih državah uporabljajo že DESETLETJA, odprla pot številnih možnosti. Nikamor vam ne bo treba hoditi, pošljite le naslov z navedbo starosti in izobrazbe in posredovali vam bomo podatke o delovanju z vprašalnikom. Cene so različne: od 100–500 din.

KRIŽARJENJE z veliko, 30-metrsko ladjo

Vse kabine s tušem in WC, 7 polnih penzionov, odlična hrana, živa glasba na krovu. Vse to in še mnogo več – **za samo 2.700 din!** Odhod 25. 8. **MERITUR,** Bičevje 1, tel. 264-264, 273-494.

VAKO d. o. o., Črnomelj, Kolodvorska 56, tel. (068) 52-073

Izredno ugodne cene za kompresorje NECCHI M4J in BOSCH V612E. ELCO ventilatorji za hladilne naprave 5 W in 10 W z elisami. Sušilne patrone KENMORE KMP. Ves material za hladilstvo in klimatehniko.

PUPI, d. o. o., Lj., Mivka 23, tel. 225-566 oglaša:

nudimo vam lesene senčnike velikosti ø3 metre in lesene baročne karnise.
Se priporočamo!

ŠPANIJA
KITAJSKA – TIBET

21. 9.–28. 9. – avtobus
6. 9.–20. 9. – atraktivno in ugodno
Možnost obročnega odplačevanja.
SLAVNIK, Tavčarjeva 8a, tel. 321-351 ali 321-552.

SATELITSKA TELEVIZIJA

Iskra omogoča izredno ugoden nakup kompletov za individualni sprejem satelitskih TV programov
Izbirate lahko med kompleti:
– velikost parabole ø90, ø120 ali ø140 cm
– sprejemniki vodilnih proizvajalcev satelitske elektronike ECHOSTAR, MASPRO ali ROCKDALE
– mikrovalovni konverterji s šumnim številom 1.3 do 1.8 dB.
Končna cena kompletov, **vključno z montažo,** so od 9.900,00 do 13.320,00 din.
Pokličite nas! Takoj vam bomo poslali ponudbo s prospektnim materialom in se dogovorili za dostavo in montažo. Nudimo tudi posamezne komponente.
In še posebno pomembno obvestilo: naša ponudba je najugodnejša, saj smo prvi, ki dajemo GARANCIJO 24 mesecev. **Informacije:** Iskra Videomatika, Ljubljana, Trg revolucije 3, tel. (061) 213-213, int. 21-19, 21-92, 21-29 ali ISKRA Antene Vrhnika, Idrijska 42, telefon (061) 752-616 in 751-079.

NIANSA Domžale

DEUTSCH, ENGLISH, ITALIANO ● Tel.: 712-012, od 19. do 21. ure.

ANDRAŽ 19. 8. ob 16. uri

tega dne vas vabimo na veliko slovensko zabavo v ANDRAŽ PRI POLZELI. ZABAVALI VAS BODO: KARLI GRADIŠNIK, NARODNOZABAVNI ANS. MELOS, ZVEZDA VEČERA PA BO ZORAN CILENŠEK in njegova skupina, ki vam bo predstavil HIT KASETO LETA: »SLOVENEC SEM«.

NOVO Butik BALONČEK, Levstikov trg 8

Predsezonska razprodaja jeansa; jeans jopa (jakna) od 298 din dalje in jeans hlače od 198 din dalje. **VELIKO ZNIŽANJE OSTALIH POLETNIH OBLAČIL.**

JEZIKOVNA ŠOLA BABYLON

Po izredno uspešnih poletnih tečajih začenja vrsto začetnih in nadaljevalnih tečajev angleščine in nemščine v Ljubljani, Kranju, Celju in Mariboru, za otroke, mladino in odrasle. V tečajih poučujejo domači in tuji profesorji. Inf. po tel. (063) 36-390, v Ljubljani, Komenskega 11, soba 49 od 15.–18. ure ali po tel. (061) 317-980.

NOVO V ITALIJI

ŠPANIJA

Največji nakupovalni center v naši bližini RECORD-PORTOGRUARO površine 8.500 m², odhodi vsako soboto.
Azurna obala, Llored de Mar, Barcelona, Andora, odhodi 25. 8. in 21. 9.
SLAVNIK, Tavčarjeva 8a, Ljubljana, tel. 321-351, 321-552.

ALPLES SALON POHIŠTVA Železniki, tel. (064) 66-155 Posebna ponudba:

SAM SVOJ MOJSTER!
Ugodno po nizki ceni prodajamo dele pohištva, plošče, letve...
Repromateriale: vijake, tečaje, ročaje, folijo...
Odslej vsak TOREK od 10. do 18. ure.
Postanite tudi vi Sam svoj mojster!

NAJCENEJŠI BARVNI TELEVIZORJI

SAMSUNG SWICOM, zaslon 51, 30 kanalov, 99 programov, daljinsko upravljanje. Cena 5.945,50 din. Možnost bančnega kredita. Naročila: **LIST,** Brilejeva 3, Lj., tel. (061) 574-660 in Tržaška 43, Lj., telefon (061) 263-676.

Šolski dresi in telovadne žabe firme »FOR YOU«

Velika ponudba različnih atraktivnih modelov in barv. Vabimo vas na ogled naše ponudbe v trgovine:
OMNIA ŠPORT, Cankarjeva 4, Kranj,
MAKLER, Titova 4, Ljubljana, tel. (061) 219-455
in v **lokalu firme »FOR YOU«** na Gornjem trgu 24, Ljubljana, pri gostilni Amerikanec (Marco Polo), tel. (061) 551-568.

PAPIRNICA PIKA, Dolenjska c. 66, tel. 215-206

Ne odlašajte z nakupom in ne silite v gnečo! Poskrbite za svojega šolarčka in obiščite papirnico Pika. Po zelo ugodnih cenah vam nudimo celoten šolski pribor iz uvoza, jolly program, torbe in še mnogo drugih stvari. **Papirnica PIKA** je do 2. 9. odprta tudi ob sobotah in nedeljah od 8.–19. ure.

DO IMPEX IMPORT EXPORT d. o. o. Avdio-video-TV-minimarket, Tržič, tel. (064) 52-378

IZREDNA PRILOŽNOST!
Kolesa BMX made in Hongkong po **SAMO 1.700 din.**
Nakup mogoč tudi na Gorenjskem sejmu v paviljonu DO IMPEXA v hali A.

Butik MADE IN ITALY pri Zmajskem mostu

Italia vam nudi najboljše – še **znižane cene za 30%** v Butiku **MADE IN ITALY** v Ljubljani pri Zmajskem mostu.

Butik ROKI, Tržaška 7, Ljubljana

Modna trgovina za mlade in najmlajše vam nudi za poletna oblačila 30% popusta. Imamo tudi ugodne cene dolgih hlač za vaše šolarje od 200–300 din.

ZDRAVJE

Največja jugoslovanska revija o zdravju telesa, duha in okolja; **od 1. 9. za naročnike 10% popusta.** Naročite z dopisnico – Titova 35, Ljubljana. Tel. (061) 319-360.

Slovensko popotniško društvo ERAZEM, Kersnikova 4, Lj., tel. 318-454

NEPAL – trekking v območje Anapurne, odhod 5. 10. ● **MEHIKA** – po poti Mayev, odhod 26. 10. in 16. 11. ● **TAJSKA** – preživite najdaljšo noč v letu na Tajskem otoku, odhod 19. 12. ● **STROMBOLI** – drugače, spust z jadralnim padalom, odhod 7. 9. Inf. od 17.– 19. ure.

AGROTEHNIKA SPOROČA KMETOVALCEM

Mesec avgust je čas sejmov v Kranju in Gornji Radgoni ter mesec ugodnega nakupa kmetijske mehanizacije s popusti v vseh trgovinah Agrotehnike. **Konkurenčne in znižane cene. Gotovinski popusti do 25%.** Na zalogi imamo najcenejša sredstva za varstvo rastlin in tudi nadomestne dele. **Avgusta meseca kupujemo le v trgovinah Agrotehnike.**

KERAMIKA MARAZZI V KURIVOPRODAJI

Vabimo vas na razstavo več sto modelov, vzorcev in dimenzij keramičnih ploščic Marazzi. Cene so ugodne, zato pohitite. Kurivoprodaja, Letališka 1, tel. 441-582, odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah do 13. ure.

Agencija SANJA, Reboljeva 7, tel. (061) 349-954

MÜNCHEN TJA IN NAZAJ 31. 8. povabila na ugodne razprodaje.

TEČAJ NEMŠČINE N. O. M.

Nemščina za otroke in mladino, pouk v skupinah do 6 otrok. Začetek v septembru. Tel. 310-114.

SEMENARNA LJUBLJANA NUDI BLAGO IZ UVOZA

POZOR, POZOR! Semenarna Ljubljana – trgovine na Gosposvetski 5, v Škofji Loki in na Vrhniki vam nudijo po zelo ugodnih cenah omejeno količino sestavljivega namakalnega sistema **Uniflex** (Italija) za vaše trate in vrtove – v teh vročih dneh.
Poleg gornjega prodajamo v prodajalni Gosposvetska 5 tudi **uvožen** nov program prehrane in pribora za vaše male »hišne prijatelje«.

HERMES LJUBLJANA, MOŠE PIJADE 27, Ljubljana

vas obvešča, da so prejeli gorska kolesa iz Hongkonga z 18 prestavami in jih prodajajo po ceni 3.080,00 dinarjev.
Še vedno lahko kupite najnovejše kotalke (rolerje), ki so tudi v Ameriki pravi hit športne rekreacije, ne samo za otroke, ampak tudi za odrasle, po ceni 2.400,00 dinarjev

Razprodaja se nadaljuje

ŠE VEČ – **z dodatnim 20% popustom** pri plačilu z gotovino lahko do 18. avgusta v I. nadstropju **Emona blagovnice Bežigrad** kupite konfekcijo in obutev.

STE OSAMLJENI?

Z našo strokovno pomočjo in vašim zaupanjem do idealnega partnerja za življenje v dvoje. **Podjetje SLAP,** tel. (061) 343-487 od 8. do 12. in 14. do 17. ure.

MESEC POHIŠTVA V KOČNI KAMNIK

– Izredno znižanje cen pohištva z brezplačno montažo
– Posebno ugoden nakup kuhinj
– Pohištvo tel. (061) 831-296.

NAROČILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVI VROČI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 329-559 IN NA NASLOV ČGP DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 35, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN – DO ZAPOLNJENOSTI PREDVIDENEGA PROSTORA.

NA ISTO TELEFONSKO ŠTEVILKO LAHKO NAROČITE TUDI OBJAVLJANJE VAŠEGA SPOROČILA NA SVETLOBNEM »DISPLAYU« NA STAVBI GOSPODARSKE ZBORNICE V LJUBLJANI.

STIKOVA VROČA LINIJA TUDI NA RADIU PLUS OB 8.15 ○ ☆ NA TELETEKSTU TV LJUBLJANA

SOBO, za Bežigradom ali v Centru, išče študent. Plačam tudi vnaprej. ☎ (062) 688-302. **pt-871-13**

ŠTUDENTKA išče sobo s souporabo kuhinje in kopalnice, v Ljubljani, po možnosti v Rožni dolini ali Viču. ☎ (069) 21-760, od 7.–15. ure. **910-13**

ŠTUDENT iz Prekmurja išče garsonjero, ali sobo s souporabo kopalnice. ☎ (069) 23-608. **912-13**

GARSONJERO najamem za študenta ekonomije, Bežigrad, Šiška ali center. Nudim predplačilo. ☎ (063) 33-588. **922-13**

ŠTUDENTA najameta sobo s kopalnico ali garsonjero. ☎ (063) 776-062. **925-13**

ŠTUDENT medicine išče stanovanje v Ljubljani ali bližnji okolici. ☎ (062) 33-010. **929-13**

ŠTUDENTKA išče sobo v Ljubljani ali gre za sostanovalko. ☎ (062) 414-466. **930-13**

ENOSOBNO stanovanje, v Šiški, iščem. ☎ (061) 578-363, ali 219-550. **3020-13**

NAJAMEMO sobe, stanovanja, hiše, lokale v Ljubljani. ☎ (061) 443-242. **a-3039-13-st**

ŠTUDENTKI iščeva dvosobno stanovanje v bližini centra Ljubljane. ☎ (062) 411-332 ali ☎ (062) 511-958 **928-13**

ŠTUDENTKA arhitekture išče garsonjero ali enosobno stanovanje v bližini centra Ljubljane. ☎ (0602) 83-360. **pt-50056-13**

ŠTUDENTKA išče garsonjero ali sobo s kuhinjo in kopalnico za daljše obdobje. ☎ (0601) 42-178. **pt-51734-13**

GARSONJERO ali enosobno stanovanje, s telefonom, lahko za več let, najame zaposleno dekle. Za primerno ceno – delno predplačilo. ☎ (061) 577-374. **t-51908-13**

GARSONJERO išče veliko odsotna uslužbenka. Ponudbe pod »Brez predplačila«. **t-51937-13**

ENOSOBNO stanovanje ali večjo sobo, lahko neopremljeno, iščeta študentki. ☎ (063) 776-709. **t-51959-13**

Novejšo hišo – vilo

z večjim vrtom, prednost center in Šiška ali staro hišo z večjim zemljiščem za nadomestno gradnjo **kupimo** za gotovino

Agencija FUNDUS, Lj. Beljaška 20, tel. (061) 551-434.

za leto dni najamemo opremljeno dvo ali trosobno stanovanje s telefonom za tujega strokovnjaka.

Za tri leta **oddamo** novejšo opremljeno hišo.

14-5061

V KRANJU najamem enosobno stanovanje. ☎ (064) 24-612. **t-52019-13**

PAR, ki študira v Ljubljani, najame garsonjero ali kakršnokoli manjše stanovanje. ☎ (0608) 81-366. **t-52067-13**

ŠTUDENTKA išče sobo v Ljubljani. ☎ (064) 74-761 po 15. uri. **t-52087-13**

DVOSOBNO stanovanje najameta študenta. ☎ (061) 319-066, int. 60, ob delovnikih in (061) 455-492, popoldne. **t-52146-13**

NAJAMEM dvosobno stanovanje v stari hiši – stara Ljubljana ali Rožna dolina. Cena po dogovoru. ☎ (061) 213-990, zvečer. **pt-52153-13**

GARSONJERO ali sobo, z možnostjo kuhanja, iščeta dve študentki. ☎ (065) 56-069. **t-52172-13**

SOBO ali garsonjero najame študent elektrotehnike. ☎ (068) 87-035. **t-52178-13**

TRIČLANSKA družina najame stanovanje. ☎ (061) 224-032. **t-52187-13**

GARSONJERO ali enosobno stanovanje, po možnosti s telefonom, v centru Ljubljane, najame študent. Možno predplačilo. ☎ (062) 23-533 ali Horvat, Tomšičeva 27, Maribor. **t-52189-13**

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero, s predplačilom, najame mlad zakonski par brez otrok. ☎ (061) 50-591. **t-52197-13**

DVO- ali dvoinpolsobno stanovanje s telefonom in centralno kurjavo v Ljubljani najame za daljšo dobo družina nekadilcev. Predplačilo po dogovoru. Ponudbe po tel. (064) 82-906. **p-705461-13**

ENO ali dvosobno stanđvanje, v Šiški, najraje v Kosezah, najamem za krajši čas. Ponudbe pod »Odličen plačnik«. **p-705841-13**

STANOVANJE ali hišo najame tričlanska družina. Ponudbe pod »Čimprej«. **705868-13**

STANOVANJE išče mlad zakonski par brez otrok. Ponudbe pod »Reden plačnik«. **705875-13**

ENOSOBNO stanovanje iščeta mlada izobraženca brez otrok. Možnost predplačila. ☎ 441-944, int. 2286 ali 322-455. **705876-13**

SOBO ali garsonjero, s 1. septembro, možno manjše predplačilo, išče absolventka računalništva. ☎ (068) 44-147. **705882-13**

ŠTUDENTSKI par želi najeti kakršnokoli stanovanje v Ljubljani. ☎ (065) 81-055. **705883-13**

ŠTUDENT arhitekture išče garsonjero ali enosobno stanovanje, bližu centra. ☎ (062) 25-896. **705884-13**

MLAD par nujno išče garsonjero ali sobo s posebnim vhodom v območju mestnega prometa. Nudimo mesečno plačilo 250 DEM din. protiv. ☎ (061) 442-878. **705889-13**

DVOSOBNO ali manjše stanovanje nujno najameva absolventka in absolvent za nemoteno dokončanje študija. ☎ (066) 35-420. **705890-13**

OPERNI komponist in manekenka nujno išceva dvosobno stanovanje, lahko neopremljeno. ☎ (061) 329-830. **705891-13**

VEČ sobno stanovanje ali hišo, opremljeno ali neopremljeno, najamemo za več let. Ponudbe po ☎ (066) 76-037 ali ponudbe pod »Nujno«. **705914-13**

DVO ali večsobno stanovanje, lahko tudi hišo, najamemo za več let. Ponudbe na ☎ (0608) 88-200 ali ponudbe pod »Čim prej«. **705915-13**

DVO ali trisobno stanovanje najame samski učitelj zgodovine. Ponudbe pod »Predplačilo«. **p-808356-13**

KOMFORTNO bivališče, do 40 m², v Ljubljani, najameta absolventa gopodarske znanosti. ☎ (065) 59-526. **p-808402-13**

HIŠO ali trisobno stanovanje, v Ljubljani ali okolici, za obodbje enega leta, najame tričlanska ameriška družina. Ponudbe pod »Navedite ceno in telefonsko številko«. **808456-13**

STANOVANJE išče zaposlen par, ☎ (065) 26-152, ob delavnikih, od 7. do 15. ure ali ponudbe pod »Dogovor«. **808469-13**

DVOSOBNO stanovanje najameta študentki. ☎ (061) 708-417. **808478-13**

VEČJE stanovanje ali hišo v Ljubljani najamejo štirje resni ljudje. ☎ (061) 708-417. **808479-13**

SOBO, neopremljeno ali stanovanje, nujno iščem. Ponudbe pod »Čimprej«. **808484-13**

PAR brez otrok najame stanovanje. ☎ (061) 340-134. **808491-13**

MLAD par brez otrok nujno išče enosobno stanovanje (garsonjero) v območju mestnega prometa. Ponudbe pod »300 DEM« ali po telefonu ☎ (061) 263-679 (Marina), dopoldan (razen nedelje). **808498-13**

NAJAMEM eno ali dvosobno stanovanje po možnosti s telefonom. Ponudbe pod »Enoletno predplačilo«. **808502-13**

MLAD par najame garsonjero ali večje stanovanje. ☎ (061) 579-429, v ponedeljek od 12. do 18. ure. **808515-13**

MLAD par išče garsonjero ali enosobno stanovanje. Ponudbe pod »Nujno«. **808516-13**

UREJENA resna študentka 4. letnika najame garsonjero. Ponudbe pod »Nujno« ali ☎ (0602) 55-296. **808523-13**

MIREN in urejen nujno najamem enosobno stanovanje v Ljubljani (center). ☎ (061) 487-661. **808528-13**

NUDIMO 2-letno predplačilo za 2–3 sobno stanovanje (hišo) v Ljubljani ali okolici. Lahko neopremljeno. ☎ (061) 342-850. **808529-13**

NUJNO iščem sobo za študenta, po možnosti Rožna dolina. ☎ (0608) 31-572. **808531-13**

STANOVANJE v Ljubljani najamem, najraje s telefonom. ☎ (0602) 22-402. **808540-13**

ŠTUDENTKA in uslužbenka najameta dvosobno stanovanje s septembrom. Ponudbe pod »Mirni in redni plačnici«. **808543-13**

NAJAMEM garsonjero ali manjšo samostojno stanovanjsko enoto, nudim nekaj predplačila. ☎ (061) 321-320. **808563-13**

SOBO z možnostjo kuhanja in prania išče študentka zdravstva. Ponudba pod »Stiska«. **808566-13**

IŠČEM sobo za študenta ekonomije. Plačilo dobro, možno tudi dobro plačano delo na domu za stanovanje. ☎ (063) 853-316. **a-2999-13-st**

IŠČEM stanovanje v centru Ljubljane od 1. oktobra. Ponudbe pod »Karantanija«. **6013-13-st**

ŠTUDENTKI najameta v Ljubljani garsonjero ali enosobno stanovanje s telefonom. Možnost predplačila. ☎ (064) 74-337 sobota popoldan in nedelja. **t-51570-13**

BRAT in sestra – študenta, rabita sobo ali garsonjero v Ljubljani z uporabo kuhinje in kopalnice. ☎ (066) 23-505. **t-51591-13**

SOBO v Ljubljani za študenta od 1. oktobra dalje, iščem. ☎ (062) 510-373. **t-51609-13**

PAR, študent tretje stopnje in absolventka, nekadilca, iščeta veliko sobo, garsonjero ali stanovanje, v Ljubljani. ☎ (063) 701-460. **ptt-859-13**

ŠTUDENT najame ogrevano garsonjero ali sobo s kopalnico. Hrešćak, Ul. Nade Žagar 9, Koper. ☎ (066) 36-667. **t-51082-13**

MIREN študent 1. letnika išče sobo v Ljubljani. ☎ (068) 26-575. **t-51108-13**

GARSONJERO ali stanovanje v Ljubljani najamem. ☎ (061) 346-761. **t-51395-13**

ZA GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Ljubljani se resno zanimata dve študentki nekadilki. Nudiva vam redno mesečno plačilo po dogovoru. Ponudbe pod »Ljubeznivi in redoljubni«. **t-51405-13**

SESTRI študentki iščeta garsonjero ali enosobno stanovanje. ☎ (0608) 31-209. **t-51406-13**

SOBO iščem. Ponudba pod »Šiška«. **t-51453-13**

UČITELJICA najame stanovanje v Ljubljani. ☎ (0601) 81-984. **t-51490-13**

DEKLE najame sobo s souporabo kuhinje in kopalnice. ☎ (061) 226-156, v soboto in nedeljo. **t-51531-13**

Pritlične skladiščne prostore

v ožjem središču mesta, z možnostjo naravne osvetlitve, kupimo ali najamemo.

Potrebna kvadratura 200 do 400 m².

Tel. (061) 225-032, od 9. do 13. ure.

14-5076

INTELEKTUALKA najame enosobno stanovanje ali garsonjero. ☎ (061) 347-990. **t-51625-13**

ŠTUDENT elektrotehnike z Reke, išče sobo, po možnosti v centru Ljubljane. ☎ (051) 809-368 v soboto in nedeljo, oziroma (051) 420-899. **t-51714-13**

TRIČLANSKA družina najame dvo ali večsobno komfortno, opremljeno stanovanje v Ljubljani, po možnosti s telefonom, za dveletno predplačilo s 1. septembrom. ☎ (061) 374-973 dopoldne ali (061) 482-270, popoldne. **t-51742-13**

ŠTUDENTKA najame garsonjero ali enosobno stanovanje blizu centra Ljubljane. ☎ (063) 857-355. **t-51761-13**

UREJENA študentka najame sobo ali garsonjero v Ljubljani. Tudi sostanovalsko. ☎ (062) 775-256. **t-51762-13**

IŠČEM sobo ali garsonjero v Ljubljani, podiplomski študij. ☎ (063) 35-308. **705829-13**

ŠTUDENT najame garsonjero ali sobo s kopalnico in posebnim vhodom. ☎ (061) 347-262. **705846-13**

GARSONJERO po možnosti v Zg. Šiški, za eno osebo, vzamem v najem. ☎ (061) 302-760. **705854-13**

SOBO s souporabo kopalnice in kuhinje najame miren intelektualec, nekadilec. ☎ (061) 345-160. **705863-13**

MIREN mlad par – inženirja, najame manjše stanovanje s telefonom v Ljubljani ali okolici. ☎ (064) 81-876. **808386-13**

Agencija Fundus, Lj., Beljaška 20

proda stanovanja:
dvoinpolsobno v Trnovem, dvoinpol in večje dvosobno z garažo za Bežigradom, dvosobno v Šiški, enosobno v Medvodah in Kranju, štirisobno v Fužinah, enosobno v Portorožu;
proda hiše:
nedograjene v Ljubljani in okolici (Koseze, Pirniče, Lesno brdo, Brezovica itd.), zgrajene hiše v Preddvoru, na Rakitni, v Spodnji Besnici pri Pulju ter oddaja, prodaja in kupuje poslovne prostore.

Telefon: 061/551-434.

18-50610

ŠTUDENTKA medicine najame garsonjero v Ljubljani po ugodni ceni. Ponudbe pod »Odgovorna«. **808422-13**

MIREN, nekadilec, študent 4. letnika prava, išče ogrevano sobico v bližini centra. Ponudbe ☎ (062) 26-866. **907-13**

MLAD par išče stanovanje v Ljubljani – nujno. Možnost predplačila. ☎ (062) 31-497. **909-13**

DVE študentki iščeta sobo v Ljubljani, z možnostjo kuhanja. Ponudbe na naslov: Andreja Šmerc, Šmarjeta 3, 63211 Škofja vas. **3026-13-sta**

PRAVNIK iz Maribora išče opremljeno garsonjero s centralnim ogrevanjem s telefonom v centru Ljubljane ali bližini sodišča. Ponudbe pod »Čimprej v septembru«. **6038-13-st**

MLAD zakonski par išče sobo ali garsonjero za daljši čas, po možnosti mesečno plačilo. ☎ (061) 441-001, v soboto od 12. dalje. **6075-13-st**

MIREN študent, nekadilec, išče sobo v Ljubljani. ☎ (068) 42-241. **t-51774-13**

ENO ali dvosobno stanovanje v Brežicah ali Krškem najamem. ☎ (0608) 61-072, Gašperin. **t-51802-13**

MLAJŠI študentski par, nujno najame opremljeno stanovanje v Ljubljani. ☎ (061) 446-022. **t-51815-13**

SESTRA in brat, študenta, iščeta v Ljubljani dvosobno stanovanje. ☎ (066) 22-941, vsak delovnik od 8. do 14. – Vilma. **t-51826-13**

GARSONJERO najamem. ☎ (061) 40-552. **t-51883-13**

V NAJEM vzamemo stanovanje ob morju ali v hribih za eno leto. ☎ (0608) 33-298. **t-51891-13**

NAJAMEM manjše stanovanje v Ljubljani. ☎ (064) 78-578. **t-51896-13**

oddam

DVOPOSTELJNO sobo, delno opremljeno, takoj oddam dekletu ali dvema dekletoma, z uporabo kopalnice in sanitarij v bloku, poseben vhod v Ljubljani, šestmesečno predplačilo. Kilofanović Vojko, Goriška 67, Ljubljana, ogled vsak dan od 10. ure naprej. **3027-14-sta**

SOBO v atrijski hiši nudim študentki (srednješolki) event. s kosili. ☎ (061) 341-546. **6082-14-st**

SOBO za pomoč starejši ženi oddam. Ponudbe pod »Poštena«. **t-51850-14**

ENOSOBNO novo, 44 m² komfortno stanovanje, delno opremljeno, telefon, centralna, kabelska TV, lahko tudi garaža, oddam za 1-2 leti s predplačilom najboljšemu ponudniku. ☎ (061) 579-506, 374-185. **pt-51356-14**

OPREMLJENO sobo s prostim vhodom s souporabo kopalnice oddam nekadilcem za predplačilo. ☎ (061) 316-542. **t-50554-14**

SOBO v Šiški oddam mirnemu študentu s prvim oktobrom. Ponudbe pod »Predplačilo«. **t-51670-14**

GARSONJERO, opremljeno, oddam takoj. Ponudbe pod »Nekaj predplačila«. **705847-14**

ENOSOBNO stanovanje, komfortno opremljeno, oddam za Bežigradom. ☎ (061) 340-506. **808299-14**

V LOGATCU oddam v najem garsonjero samski ženski. ☎ (061) 59-149. **808430-14**

V OPREMLJENO stanovanje iščemo sostanovalko. Dogovor danes od 10.–11., Kvedrova 1/4 nad. st. 31. **a-3011-14-st**

SOBO, centralno ogrevano, s kopalnico na Viču, oddam. Ponudbe pod »Najboljši ponudnik«. **t-51557-14**

SOBO oddam zakonskemu paru brez otrok. ☎ (061) 482-334. **3055-14-st**

KUHINJO in sobo, v Tivoliju, za šest mesecev, oddam. Samo redne ponudbe pod »Resen interesent«. **6098-14-st**

OBRTNIKI POZOR!

V izoli, zraven avtobusne postaje in industrijske cone imamo na razpolago še prostih mest za prenočišča vaših delavcev. Zaželene so večje skupine. Cena po dogovoru!

Tel. (066) 63-119 ali (067) 76-221 vsak dan od 16. do 23. ure.

pt-51234-14

V CENTRALNO ogrevano sobo, s souporabo kopalnice, sprejmem študentko ali študenta. ☎ (061) 59-882. **t-51026-14**

ENOSOBNO komfortno opremljeno stanovanje v nizkem bloku z veliko zelenja, oddam. Ponudbe pod »Najboljši ponudnik«. **t-51033-14**

SOBO v Šiški z WC in kopalnico, oddam. Predplačilo. ☎ (061) 559-128, od 16. do 18. ure. **t-51416-14**

SOBO, v Črnučah, oddam dvema mirnima študentoma. ☎ (061) 485-692. **t-51971-14**

ENOSOBNO kletno, suho, sončno, stanovanje, poseben vhod, potrebno prebeliti, takoj oddam. ☎ (061) 446-671. **t-51973-14**

SOBO v okolici Ljubljane oddam – najraje dvema študentoma. ☎ (061) 371-666. **t-519756-14**

GARSONJERO, komfortno, za enega ali dva uslužbenca, oddam. Ponudbe pod »Navedite telefon«. **t-51977-14**

SOBO oddam – Pot na Rakovo Jelšo 27, Ljubljana. **t-51994-14**

HIŠO, novejšo, z vrtom, telefonom, pri Ljubljani, oddam v najem. Ponudbe pod »Smer Gorenjska«. **t-52059-14**

SOBO v kleti, centralno ogrevano, s souporabo kopalnice, oddam. Zaželjena manjša pomoč. Ponudbe pod »Poseben vhod«. **t-52077-14**

SOBO in kuhinjo, v Centru, oddam skromni mamici z otrokom, ki bi pomagala 1× tedensko (2 uri). ☎ 214-590, popoldan. **705874-14**

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero najamem. ☎ (061) 323-031. **705880-14**

STANOVANJE, 34 m², v Kosezah, oddam s predplačilom. Ponudbe pod »330 DEM din. prot.« **705887-14**

ENOINPOLSOBNO stanovanje, v Šiški, oddam za eno leto. Predplačilo. ☎ (061) 553-111. **705896-14**

SOBO, s souporabo kuhinje in kopalnice oddam študentki 1. letnika ali 2. ☎ (061) 261-128. **705913-14**

STARO hišo oddam v najem. Kadunc, Jurčičeva III/1, Grosuplje. **p-808438-14**

PORTOROŽ – oddam 2-sobno stanovanje v času 15. september 1990 do 15. maj 1991, možen tudi drugačni dogovor. ☎ (066) 73-925 ali (061) 225-199. **808455-14**

PLESNI TEATER LJUBLJANA

išče za svoje pedagoge neopremljeno ali delno opremljeno dvosobno stanovanje v Centru ali Trnovem.

Tel. 317-111 ali 223-651. Ponudbe pod »PTL 90/91«.

808472-14

DVOPOSTELJNO sobo oddam. ☎ (061) 553-515. **808473-14**

SOBO, s souporabo kuhinje in kopalnice, oddam starejši ženski brezplačno za manjšo pomoč. Ponudbe pod »Ljubljana«. **808525-14**

ENOSOBNO, opremljeno stanovanje, v Ljubljani, oddam za dobo enega leta. Ponudbe pod »Predplačilo«. **808561-14**

zamenjam

ZAMENJAM 25 let staro 3-sobno (63 m²), lastniško stanovanje, na Kodeljevem, s telefonom, brez centralne, za dve manjši enoti, lahko z doplačilom. Ponudbe pod »Kodeljevo«. **3053-15-st**

DVOSOBNO družbeno stanovanje v Piranu, v prvem nadstropju, na obali, ob pristanišču zamenjam za enakovredno v Luciji ali v Portorožu. ☎ (066) 73-721. **st-6095-15**

LJUBLJANA–Beograd–Novi Sad–Obrenovac–Valjevo–Šabac–Čačak. Dvosobno družbeno stanovanje zamenjam. ☎ (061) 571-557. **t-52065-15**

ENOSOBNO stanovanje, 37 m², na Igu, zamenjam za podobno ali večje v Ljubljani. ☎ (061) 559-603. **t-52154-15**

DRUŽBENO stanovanje, 80 m², s telefonom in garažo, zamenjam za dvosobno v Ljubljani. ☎ 738-553. **808507-15**

TUZLA–LJUBLJANA. Stanovanje v Tuzli, 64 m², družbeno, centralna, telefon, zamenjam za podobno v Ljubljani. ☎ (061) 320-100, do 14. ure, vsak dan. **808511-15**

ZAMENJAM veliko super komfortno štirisobno družbeno stanovanje za Bežigradom za manjše. Lokacija zaželena v Zupančičevi jami. Ponudbe pod »Družbeno«. **80d8553-15**

TRISOBNO družbeno stanovanje, v Kopru, zamenjam za Ljubljano, lahko bližnja okolica. Ponudbe pod »Telefon«. **808567-15**

Ford Sintschnig

Südbahngürtel 8 (pri železniški postaji), CELOVEC, tel. 9943/463 32 1 44

GLAVNI ZASTOPNIK FIRME Ford V CELOVCU

VELIKO SKLADIŠČE NOVIH VOZIL
FORD FIESTA: TAKOJŠNJA DOBAVA!
Veliko skladišče nadomestnih delov, hiter in kakovosten servis.
Prosimo za telefonsko rezervacijo termina za popravilo ali servis vašega vozila (g. KRUSCHITZ in g. NIKOLIĆ).

DVOINPOLSOBNO stanovanje, 66 m² in enosobno stanovanje, 36 m², oboje v Ljubljani, zamenjam za hišo v Ljubljani ali okolici. ☎ (061) 486-133. **808562-15**

ENOSOBNO stanovanje, komfortno, s centralno, zamenjam v Kamniku za Ljubljano ali za Slovensko obalo. Ponudbe pod »Nižje«. **6047-15-st**

SONČNO štirisobno družbeno stanovanje (127 m²) s telefonom v strogem središču Ljubljane, primerno tudi za poslovne prostore, zamenjam za dve stanovanjski enoti. Ponudbe pod »Ljubljana«. **3017-15-st**

LASTNIŠKO dvosobno stanovanje, 56 m², v centru Ljubljane, zamenjam za manjše na morju. Ponudbe pod »Istra, Červar«. **t-51794-15**

LJUBLJANA za Beograd – menjam enoinpolsobno družbeno stanovanje za enako. ☎ (061) 572-042. **t-51861-15**

STANOVANJSKA OPREMA

prodam

UGODNO prodam rabljeno pohištvo, električni štedilnik, pomivalni stroj. ☎ 653-778 od ponedeljka dalje. **6072-20-st**

PRODAM posteljo z jogijem. ☎ 328-721. **st-6077-20**

RABLJENO sedežno garnituro, kupersbush štedilnik in štedilnik 2 plin + 2 elektrika prodam. ☎ (064) 77-783. **t-51885-20**

FRANCOSKO posteljo 140×200 cm in garderobo omaro z mostom ugodno prodam. ☎ (061) 301-082. **t-51890-20**

SEDEŽNO garnituro ugodno prodam. ☎ (061) 552-257. **t-51758-20**

KUHINJSKE elemente, kombiniran štedilnik, napo, sedežno garnituro, pisalno mizo, TA peč, plinski bojler, plinsko peč itd., zaradi selitve prodam. ☎ (061) 224-130. **705849-20**

TROSED in dva fotelja ugodno prodam. ☎ (061) 712-007. **t-51582-20**

SEDEŽNO garnituro, rabljeno, raztegljiv kavč in dva fotelja poceni prodam. ☎ (061) 312-002. **t-51586-20**

RABLJEN razteglјiv kavč in posteljo z jogijem, prodam. ☎ (061) 445-610. **t-50977-20**

DVOSED z mehanizmom in dva fotelja, prodam. ☎ (061) 343-382. **t-51448-20**

KÜPERSBUSCH trajno-žarečo peč, rabljeno dve sezoni, poceni prodam. ☎ (0601) 62-210. **t-51495-20**

DVA razteglјiva kavča in dve omari, zelo ugodno prod

VELIKA POLETNA RAZPRODAJA – ZNIŽANJE DO 60%

FLIESEN Leeb
Celovec,
Völkermarkterstr. 277,
tel. 9943/463-35286

KLINKER PLOŠČICE (kamnina) 30/30 cm vrhunske kakovosti od **192 ATS/m² neto** naprej
PLOŠČICE ZA TERASO, 20/20 cm od **135 ATS/m² neto** naprej
PLOŠČICE ZA KOPALNICO, modre »ciro« 20/25 cm I. kakovost **149 ATS/m² neto**

ŽAGO krožno, mio standard, za barvne kovine, kadi in 200 A usmernik za galvano ter kompresor trudbenik 250 l/min, prodam. ☎ (065) 62-947. t-51439-40

PLETILNI stroj empisal, elektronski, kompletni, prodam. Možne tudi inštrukcije. Kličite popoldan ali zvečer. ☎ (061) 772-921. t-51489-40

PLETILNI stroj brother KH 910, komplet z elektromotorjem in vso dodatno opremo, prodam. ☎ (061) 310-038. t-51491-40

PERTINAX, dvoplastni, bakreni, keširani PF-3 donit, prodam. ☎ (064) 34-606. t-50605-40

ŠIVALNI stroj bagat v omarici, na nožni in električni pogon, prodam za 4500 din. ☎ (064) 74-078. t-51085-40

STROJ za kemično čiščenje oblačil aquila, 15 do 18 kg, prodam. ☎ (064) 57-225. t-51290-40

EXCENTER stiskalnico, 25 t, nerabljeno, prodam. ☎ (061) 445-077, v ponedeljek. 705860-40

REVOLVERSKO stružnico mittler, ø 48 mm in stružni avtomat tornos, ø30, prodam. ☎ (061) 781-287. ptt-861-40

BULDOŽER caterpilar d 6 in VIBRO valjar Bomag 215, prodam. ☎ (058) 85-115. t-51668-40

EKSCENTRIČNO stiskalnico, 25 ton, prodam. ☎ (068) 87-238. t-51705-40

BRIZGALNI stroj negri bosi, 7/9, 76 gramov, prodam. ☎ (065) 66-225. t-51723-40

IZREDNO atraktivne polavtomatske aparate za palačinke, prodam. ☎ (088) 419-362, od 14. do 18. ure. pt-50311-40

OFSET tiskarski stroj Rotaprint, RT 400, format B4, prodam za 3.000 DEM din. prot. ☎ (063) 853-321 int. 536. pt-50649-40

MLINE za plastiko, večje in manjše, nove, prodam po zelo ugodni ceni. ☎ (0608) 32-673. pt-50952-40

XENON – kopirne luči – za kopiranje sit in ofset plošč, prodam. ☎ (064) 27-757. pt-51088-40

INDUSTRIJSKE šivalne stroje iberdeck kansai special, overlock, jamato, dvoigelni, štirinitni, nož za rezanje blaga okta, knaker za drukerje, ter ter večjo količino niti, blazinice, trakove za izdelovanje trenirk ugodno prodam. ☎ (061) 579-506 ali 374-185. pt-51324-40

STRUŽNICO, letnik 70, stružne dolžine 1250 mm, prodam. ☎ (068) 44-894. pt-51496-40

VAKUUMIRKA illig SB 74, B3, miza 500×800 ali 400×800, prodam. ☎ (061) 712-862, danes ali ponedeljek popoldan. t-51769-40

KOMPRESOR 300 l, 15 atm, prodam. ☎ (066) 23-310, od 7. do 8. ure. t-51780-40

TELEFONSKO centralno selecom 04, prodam. ☎ (064) 622-182. t-51781-40

SITOTISK stroj na polavtomatsko pnevmatiko in vakuum, dimenzije 1000×1300 mm, prodam. Janez Vidmar, Izlake 139, (0601) 73-532. t-51832-40

NAKLADALEC gosenicar zelo ugodno prodam. ☎ (062) 781-292. t-51833-40

VIDEOKAMERO VHS – C, novo, japonsko, in fotoaparat Olympus AZ 300 super zoom, avtomatik, z elektronskim teleobjektivom 35–105 mm, ugodno prodam. ☎ (063) 854-867 in (063) 858-005. t-51851-40

STRUŽNICE prvomajsko – 420, novo, kikindo – 350 in prvomajsko TNP-160, ter stiskalnico muller 25 t, z orodji, wagner glavo za rezanje navojev do M 27 in stroj za plastiko 180 g, prodam. ☎ (063) 26-962. t-51873-40

DEBELINSKI skobelni stroj (Debelinka), prodam. ☎ (061) 51-886. t-51888-40

DRAGE gospe. Ob vsakem času vam na vašem domu nudim komplet frizersko uslugo. ☎ (061) 442-136. t-51771-165-31

ZIDARSKA skupina prevzame vsa gradbena dela, vključno z adaptacijami in novogradnjami, ter jih izvede hitro in kvalitetno. ☎ (061) 226-518. t-51777-165-31

DALJINSKE telefone vseh vrst popravljamo, prodajamo in montiramo. Solishop, Hošminhova 9, Ljubljana, ☎ (061) 346-031 in tehnične informacije ☎ (064) 69-291. t-51867-165-25

OPRAVLJAM vsa sobosliarska, pleskarska in fasaderska dela po konkurenčnih cenah. ☎ (0601) 61-894, od 18. do 20. ure. pt-44803-165-6

POLAGAM, brusim, lakiram in izdelujem parket. ☎ (061) 448-411. t-52098-165-56

AKVIZITERJE in organizatorje skupin za posamezno in dekorativno kozmetiko, iščemo (od 40 odstotkov). ☎ (052) 78-540. pt-50963-165-42

POMIČNO streho za vse vrste avtomobilov, od 2000 din, kompletno z nabavo in vgradnjo. ☎ (0608) 69-627. pt-51047-165-4

PREVOZNIŠTVO SLEJKO! Kompletne selitve, vključno selitve blagajn, klavirjev in strojev. Prevozi iz tujine! ☎ (061) 345-417. t-51446-165

KROVSKO-KLEPARSKA dela opravljam. Barvanje žlebov in napušč ev, polaganje tegule in eternita. ☎ (061) 451-655. t-51748-165-7

ZASTEKLJUJEMO vse vrste balkonov in teras – poceni, kakovostno. Možnost tudi obročnega odplačevanja. ☎ (061) 613-067. 808433-165-76

AKVIZITERJE, prodajalce za prodajo atraktivne ženske konfekcije, iščemo. Zaslužek plačan po prometu, – ni omejitve. ☎ (021) 624-452. t-51637-170-42

PRODAJALCE za prodajo iskanih artiklov na tržnicah po Sloveniji iščem. ☎ (061) 654-020, ob delavnikih od 7. do 14. ure. t-51720-170-42

PREVOZNIŠTVO SLEJKO! Kompletne selitve, vključno selitve blagajn, klavirjev in strojev. Prevozi iz tujine! ☎ (061) 345-417. t-51446-165

AKVIZITERJI nudim vam možnost odličnega zaslužka s prodajo kakovostnih nogavic po najnižjih cenah. Ponudbe pod »Vaš telefon«. 705853-170-42

TELEFAKS

panasonic, KX-F 120 B, s tajnico, telefonom, 99 spominov, timer, avtomatika, kopiranje, popolnoma nov, z računom prodam.

Telefon (061) 455-873.

p5975-40-st

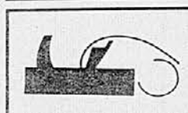

LESENE stenske in stropne obloge polagam. ☎ (061) 211-001. t-52134-165-5

SLIKOPLESKARSKA dela, opravimo po ugodnih cenah. ☎ (061) 455-383. t-52212-165-6

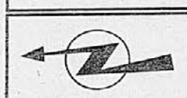

ELEKTROINŠTALACIJE opravljamo na novogradnjah in obnavljamo remonte industrijskih strojev s projektiranjem pop. obrt. ☎ (061) 332-905. 705888-165-24

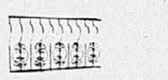

OGRAJE izdelujem in montiram vse vrste kovinskih ograj za balkone, stopnišča, vrtne, okenske, vratne. ☎ (061) 268-878. 705910-165

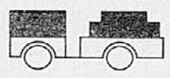

AVTOPREVOZNIŠTVO nudi prevoze hlodovine, drv, dela z dvigalom dolgih konstrukcij, prevozi vseh gradbenih materialov, pripeljemo savski pesek in razne druge frakcije, zemljo, zasipni material, opravljamo rušenje starih objektov, izkopi temeljev, kanalizacij, vodovoda, ter delo s kompresorjem. Cene konkurenčne. ☎ (061) 662-403. p-808358-165-17

NUDIM usluge, svetovanje, projektiranje, gradnja. ☎ (061) 221-779. 808532-165-30

ORGANIZATORJI skupin, posebna ponudba! Iščemo organizirane skupine za prodajo tekstilnih izdelkov. ☎ (061) 482-077, od 7. do 9. ure in 19. do 20. ure; ob delavnikih. t-52159-170-42

OBRTNIK prevzame krovsko kleparska dela barvanje žlebov in napušč e tesarska dela. ☎ (061) 556-606. 6106-165-07

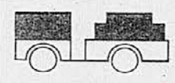

KOMPLETNE selitve, montaža in demontaža pohištva, prevozi iz tujine, naročila non-stop. ☎ (061) 221-386 in (061) 226-009. pt-40671-165-17

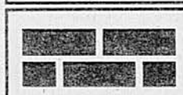

POLAGAM keramične ploščice, umetni kamen z materialom in postavljam kamine. ☎ (061) 52-937, do 9. ure ali po 20. uri, vsak dan. pt-51307-165-2

BREZŽIČNI protivlomni alarmi za vso hišo, stanovanje, trgovino in podobno, z jamstvom za 5.600 din. ☎ (064) 622-416. t-51941-165

MONTAŽO pohištva, lesenih oblog, manjša mizarska pravila, in dela opravimo hitro in poceni. ☎ (061) 578-947, od 8. do 9. in od 19. do 20. t-51947-165-5

INTELIGENTNI AVTOMOBILI

VELIKA RAZSTAVA NOVIH TOYOTA MODELOV – NA OGLED TUDI ODLIČNO OHRANJENI RABLJENI AVTOMOBILI!

COROLLA '90
od 1,3 l, 55 kW/75 PS
do 1,6 l, 92 kW/125 PS
LIMUZINA GL-I + RV
WAGON S 4 WD
12 ALI 16 VENTILOV
DOBAVA TAKOJ!
TOYOTA LIPNIK

Govorimo slovensko!
CELOVEC, Pischeldorferstr. 222, tel. 9943/463-44846
TOYOTA

KOMPLETNO opremo za trgovino, z novimi prodajnimi pulti in stenskimi elementi, prodam. Vida Kozelj, Sr. Jarše 62, 61230 Domžale. pt-850-50

KIOSK imgrad enojni prodam za 3800 DM. ☎ (061) 557-108. st-3057-50-a

PRODAM poslovne prostore v Mostah 210 m², 666.000 DEM, din. prot. ☎ (061) 443-242. 6011-50-st

PRODAM novo trgovino, opremljeno za prodajo kozmetike in tekstila, v velikosti 50 m². Maribor Nova vas 1. ☎ (062) 39-620. 906-50

Poslovni prostor v občini Ljubljana Center,

cca 100 m², trofazni tok, dve telefonski liniji, centralna, ločena pisarna, s poslovanjem fotokopirnih strojev in trgovine, s stroji in delom prodam.

Ponudbe pod »Canon«.

t-51383-50

kupim

NUJNO kupim ali vzamem v najem poslovni prostor, velikosti od 50 m² dalje, primeren za pizzerijo v Ljubljani (Center ali bližnja okolica). ☎ (052) 22-931. 705862-52

LOKAL oz. prostor, primeren za lokal, cca. 20 m², v Ljubljani, kupim. ☎ (061) 313-493 ali (064) 27-790. pt-51864-52

oddam v najem

GOSTILNO na Goriškem oddam v najem. Pogoj je odkup inventarja. ☎ (067) 65-073 dopoldan. pt-51545-53

GOSTILNO z dolgo tradicijo, na dobri lokaciji oddamo. Ponudbe pod »Odkup investicije«. p-808310-53

Portorož — ekskluzivno!

Nov lokal za trgovinsko dejavnost – super lokacija, oddam v najem.

Tel. (085) 26-006.

t-51116-53

Trgovski lokal

skladiščem 68 m², sanitarijami (tudi za mirno obrt) oddam v najem. Pisne ponudbe na: Janko Vranešič, Črnomelj, Kolodvorska cesta 49.

t-51235-53

računalniki

PRODAM commodore C-64, disketnik 1581, kasetofon, modul, igralne palice, programi. ☎ (063) 35-375. 915-41

TISKALNIK Comodore MPS-1200, brezhiben, skoraj nov, malo rabljen, ugodno prodam. ☎ (061) 331-120. t-51939-41

RAČUNALNIKA AT 286, 65 Mb in 21 Mb, novo, ugodno prodam. ☎ (063) 857-525, Toni, zvečer. t-52088-41

STRUŽNICO, potisje, dolžine 1M, vreteno Ø 90, dobro ohranjeno, kupim. ☎ (061) 316-515. 705925-42

COMMODORE 64, disketnik 1541 II, monitor phillips in tiskalnik seikosna SP 180 VC + modul + navodila – vse novo, ugodno prodam. ☎ (061) 486-235. 808482-41

TISKALNIK epson LX-400 in kabel centronics prodam. Oboje popolnoma novo. Cena 5000 din. ☎ (061) 555-578. 808486-41

RAČUNALNIK AT-286, 1MB ram, 45 MB HD, YU znaki in računalnik XT-12MHZ, ugodno prodam. ☎ (061) 261-370. 808547-41

COMMODORE 64, z ekranom, kasetarjem in dvema vojstickoma, prodam za 500 DEM din. protivrednosti. Mlaka 16, Komenda. t-51059-41

RAČUNALNIK commodore + 4, z vso opremo, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (065) 24-739. t-51510-41

MS X philips – računalnik z 2 disketnima enotama, monitorjem in tiskalnikom, prodam. ☎ (061) 852-448 t-51691-41

PC AT 16 MHZ NHEAT 65 MB hard diskom, star mesec dni, prodam za 20.500 din. ☎ (061) 215-277. t-51759-41

PRODAM amigo 2000, 1,5 MB, z disk enoto, 20MB trdi disk, grafika 700×500×4016 barv, monitor, miška, digitalizator zvoka, TTL in comp. grafični izhod, 150 disket s programi. ☎ (061) 444-429. a-2984-41-st

kupim

UPORABEN krojaški stroj pfaff in singer, kupim. ☎ (061) 723-440. pt-t-842-42

KUPIM elektro motor od 15. do 18. kW, 950 obratov. ☎ (0602) 20-122, dopoldan. 705905-42

kmetijski stroji

BALIRKO prešo za baliranje sena in slame, s transporterjem, ter kosilnico BCS-bertolini s sedežem in obračalnikom, ugodno prodam. Grabrovec, Podlehnik 3, Podlehnik pri Ptuju. t-52052-43

KOMBAJN kormik in snopovezalko BCS prodam. Franc Kukman, Jablan 23, 68216 Mirna peč. t-51110-43

TRAKTOR bautz, 14 KM, v dobrem stanju in traktor pascquali, 21 KM, prodam. ☎ (061) 861-661. t-51427-43

MOTOKULTIVATOR Gorenje, z vsemi priključki, zelo ugodno prodam. ☎ (0601) 73-589. t-51613-43

fotoaparati

FOTOAPARAT nikon N 800 AK, objektiv nikon 35–70 AF, fleš vivitar 285 HV, prodam. ☎ (061) 214-784. 808441-44

CANON videofotoaparat, nov, z garancijo, nujno, ugodno prodam. ☎ (064) 42-622 med 18. in 20. uro. t-51812-44

FOTOAPARAT canon EOS 600 z zoom objektivo, 35–70 mm, prodam. ☎ (061) 271-031. t-51831-44

LOKALI

prodam

BILJARDNE mize velikosti št. 6, 7, 9, prodam. ☎ (061) 325-329. sta-3060-50

PULT, posebne oblike za trgovsko dejavnost, prodam. ☎ (061) 373-918, od 16. do 19. ure. t-51731-50

BIFE prikolico, popolnoma opremljeno za delo, prodam. ☎ (063) 345-98 dopoldan in 27-305 zvečer. 50996-50

IGRALNI avtomat Jack point prodam. ☎ (064) 51-062. t-51916-50

VIDEO pokre nove z garancijo, prodam. ☎ (061) 315-678 ali 272-038 t-52072-50

IGRALNE aparate jack point, poceni prodam. ☎ (061) 487-642. t-52076-50

INVENTAR, kompleten za gostinski lokal prodam. Ponudbe pod »Astoria«. t-52143-50

PRODAM komplet ali posamezno gostinsko opremo za kuhinjo. ☎ (061) 722-276. 808552-50

V STROGEM centru Ljubljane, prodam poslovni prostor 92 m². Ponudbe pod »Blizu sodišča«. 705927-50

LOKAL 24 m² v centru Ljubljane prodam. Ponudbe pod »Rimska 13«. 808463-50

LOKAL vzamem v najem v Ljubljani (bife, bar, pizzerijo ali podobno). Nudim predplačilo in kasnejša možnost odkupa inventarja. ☎ (061) 553-179 ali (061) 268-833. p-5924-54-st

UMETNIŠKI atelje najamem. Plačilo za leto naprej. ☎ (061) 321-639, do 15. ure. pt-51106-54

POSEST

prodam – hiše

FARMA japonskih prepelic + stanovanjska hiša + zazidljiva parcela, možnost razširitve ali kooperacije, ugodno naprodaj. Ponudbe pod »Možna menjava s hišo v Lj.«. p-6008-60-st

FARMA japonskih prepelic + stanovanjska hiša + zazidljiva parcela, možnost razširitve ali kooperacije, ugodno naprodaj. Ponudbe pod »Možna menjava z hišo v Lj.«. p-6008-60-st

HIŠO s 16 sobami in gostilno, kompletno opremljeno, v Vodicah. 50 m od morja, na zelo lepi legi, zelo ugodno prodam. ☎ (059) 43-144. pt-49886-60

VRSTNO atrijsko, montažno hišo, 160 + 30 m² stanovanjske površine, v Drulovki pri Kranju, prodam. ☎ (064) 34-834. pt-51019-60

HIŠO ob morju, 90 m², pritličje, nadstropje, dvorišče, parkirišče, prodam. Zlatko Rajić, Premantura 81, Draga, 52000 Pula, ☎ (052) 75-059, od 21. do 22. ure. pt-51053-60

POSEST na Dolenjskem – Gabrovka, z gospodarskim poslopjem in vseljivo kmečko hišo, z zemljiščem 3,5 ha, primerno tudi za vikend, prodam. ☎ (061) 796-006. pt-51002-60

HIŠO zgrajeno do IV. faze v Novem mestu, z 10 ari zemljišča ugodno prodam. Primerno za obrt. ☎ (068) 24-248. pt-51117-60

HIŠO z vrtom v Portorožu prodam po ugodni ceni. Ponudbe pod »Ugoden nakup«. pt-51425-60

VSELJIVO, starejšo, dvostanovanjsko hišo v Sevnici, prodam. ☎ (061) 214-791, 312-351. p-808210-60

STAREJŠO hišo, potrebno delne obnove, delno je že, prodamo v Dragomerju, poseben vhod, ocenjena na 100.000 DEM din. protiv., najboljši ponudnik jo dobi. ☎ (061) 324-262. p-808321-60

PRODAM vrstno hišico. ☎ 267-719. 3018-60-sta

GOSPODARSKO poslopje v Črčah 29 pri Kranju prodam. ☎ (064) 38-218. t-51783-60

HIŠO prodam. Markočič Milan, Sp. Škofije 97, 66281 Škofije. t-51816-60

MONTAŽNO hišico, primerno za vikend v okolici Šmarja pri Jelšah prodam. ☎ (063) 821-163. t-51835-60

HIŠO v Pulju, 120 m² stanovanjske površine, 1100 m² parcele, prodam za 120.000 DEM v din. protivrednosti. ☎ (062) 221-942, po 19. uri. t-51882-60

V HRVAŠKI Istri v Plominu ugodno prodam starejšo hišo, 76 m². ☎ (066) 75-807 t-51674-60

NA GORENJSKEM, 20 km iz Ljubljane, prodam novo hišo z vrtom ob gozdu. ☎ (064) 40-197. t-51677-60

STARO hišo na vzhodni obali Istre prodam. ☎ (051) 428-290. t-51688-60

TRNOVO. Polovico hiše z dvema stanovanjema, 110 m² (komfortno 4-sobno, 2 kopalnici, 3 stranišča, terasa) in 70 m² (dvoinpolsobno v pritličju), garažo in malo vrta, prodam po možnosti enemu kupcu. Ponudbe pod »Kombinacije«. t-51704-60

STAREJŠO kamnito hišico, z vrtom in gospodarskim poslopjem, v Ližnjanu pri Puli, 800 m od morja, prodam. ☎ (052) 33-188. t-51719-60

NOVEJŠO hišo, 60 km iz Ljubljane, na 1000 m² površine, komfortno, opremljeno, z vrtom in sadnim drevjem, z 200 m² stanovanjske površine in 100 m² še nevpeljanega lokala, ob glavni cesti na lepi lokaciji, prodam. Ponudbe pod »Sončna lega«. t-51721-60

NA ČRVENEM vrhu, Umag, prodam začeto vilo na parceli 600 m. Možna tudi zamenjava za stanovanje ali hišo v Ljubljani. Ponudbe pod »Doplačilo«. 705831-60

NOVO hišo v Grosupljem, cca 300 m² stanovanjske površine, na 700 m² zemljišča, dve garaži, primerno za manjšo obrt, prodam ali zamenjam za manjšo v bližini okolici Ljubljane. ☎ (061) 772-227. 705858-60

V ZADRU na Boriku prodam hišo 300 m². Atraktivna lokacija za turizem in gostinstvo. ☎ (041) 532-259, vsak dan po 16. uri. 808344-60

HIŠO, novo, v Istri, z nekaj zemlje, prodam. Ponudbe pod »Okolica Vrsarja«. t-51645-60

MONTAŽNI del stanovanjske hiše Marles S-411, 80 m², v Krmelju pri Sevnici, prodam. ☎ (061) 454-116. t-51648-60

STAREJŠO poslovno-stanovanjsko hišo, potrebno adaptacije, v središču naselja Grad na Goričkem, v Prekmurju, s sadovnjakom in vrtom, prodam ali zamenjam za stanovanjsko hišo na območju Kranja ali Ljubljane. ☎ (064) 35-443, od 20.-22. ure. t-51005-60

HIŠO v centru Fažane, vseljivo, staro, zemljišče za vikend ali vikend 25 m² z zemljiščem, prodam. Pešić Andrija, 8. mart 3, Fažana (pri Puli). 51230-60

VRHPOLJE, zaradi smrti prodamo 13 let staro hišo, skupaj s pohištvom, 62 m². Cena 100.000 DEM v din. protivrednosti, ali po dogovoru. ☎ (065) 65-775. 51360-60

HIŠO v bližini Kanala prodam ali zamenjam za garsonjero ali enosobno stanovanje v Ljubljani, Novi Gorici ali v Istri. ☎ (065) 32-309. 51456-60

POLOVICO novejše hiše v Lj. Polje, štirisobno stanovanje – prodam ali oddam v najem s predplačilom. ☎ (061) 482-477. 51503-60

KOMFORTNO hišo, 180 m² stanovanjske površine, klet, garaža, mirna lokacija, bližina Celja, prodam. Ponudbe pod »Prekorje«. pt-860-60

GUMILAR Friderik Pečarovci, pošta Mačkovci, proda enonadstropno hišo s trgovskim lokalom poleg cerkve. ☎ (069) 77-057. 904-60

V VERŽEJU v bližini termalnega kopališča Banovci, prodam starejšo hišo z vinogradom in parcelo za gradnjo v izmeri cca 50 arov. ☎ (0602) 31-955 t-51520-60

STAREJŠO hišo na Socerbu z razgledom na Trst prodam. Cena po dogovoru. Ogled vsako soboto od 16–19 ure; Socerb 3. t-51589-60

HIŠO v gradnji, ugodna lega, zemljišče 800 m², prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068) 44-277 po 15. uri. t-51599-60

V TRBOVLJAH prodam hišo z vrtom. ☎ (063) 25-269, od 16. do 18. ure. 914-60

V VALTURI pri Puli prodam manjšo pritlično hišo z garažo na parceli 880 m², asfalt do hiše in 15 minut do morja. Okvirna cena 80.000 DEM in možnost plačila na obroke. ☎ (061) 349-370 ali 340-025 v večernih urah. psta-2974-60

NA VRHOVCIH prodam del starejše stanovanjske hiše s kletjo in garažo cc 200 m², možna manjša obrt. ☎ (061) 332-555. 6088-60-st

PRODAM hišo z vrtom za 80.000 DEM din. pr. Ribnica na Dol. , Opekarniška 26. ☎ (061) 575-031 po 15. uri. p-705911-60

Ford
Kaposi
INFORMACIJE
Pokličite 064/85-579
(po 18. uri), gospod VAVTAR

POSREDUJEMO

v prometu nepremični na področju Istre.

Nudimo hiše, stanovanja, gradbišča in ostale nepremičnine. Izredna ponudba starih hiš in posesti, od 70.000 din dalje. Istra marketing, tel. (053) 49-205, Višnjan, Beograjska 1, vsak dan, razen četrtka in nedelje, od 8. do 12. in od 17. do 18. ure.

t-46255-60

HIŠO s pogledom na morje, Vrsar, ugodno za nekatere poslovne dejavnosti, prodam. Živojin Vukičević, Rade Končarja 19, Vrsar. pt-49117-60

STARO hišo z ohišnico, 3500 m², v Istri, Ročko polje, ugodno prodam. ☎ (051) 39-162. pt-51348-60

NAD Trbovljami prodam hišo v gradnji. ☎ (067) 22-153. t-51921-60

MORJE Poreč–Červar, trisobno hišo, moderno opremljeno, telefon, vrt, novo, zaradi selitve nujno prodam izpod tržne cene. ☎ (053) 32-728. t-51933-60

HIŠO v centru Kobarida, prodam. ☎ (065) 82-909, ali (065) 86-061, Beguš. t-52062-60

HIŠO v starem delu Izole, celo ali po zaključenih enotah, prodam. ☎ (061) 331-434 ali 877-004 po 21. uri. t-52091-60

BUJE takoj prodam novejšo stanovanjsko hišo, lahko na obroke. ☎ (053) 52-939, Zoran. t-52103-60

NEDOKONČANO hišo v naselju Dvori–Grosuplje, Kajuhov dvor 6, 19 km iz Ljubljane, prodam. Hiša stoji na 370 m² parcele, izdelana je zunanja fasada, vgrajena vrata in okna, vsi instalacijski priključki, urejena okolica, 50 m od hiše je triplex garaža. Cena po dogovoru (okvirno 140.000 DEM v din. protivrednosti). Možnost delnega plačila s kreditom. ☎ (061) 446-335. t-52104-60

3 ha zazidljive zemlje, v bližini Škocjana na Dolenjskem, prodam. ☎ (061) 445-890. p-705804-60

STARO hišo, primerno za rušenje – nadomestna gradnja z 800 m vrta, električno, vodo na parceli, čist zrak in mir, prodam najboljšemu ponudniku. ☎ (061) 746-516. p-70901-60

V UMAGU prodam vrstno hišo za 10.000 din m². ☎ (061) 557-106. p-808031-60

HIŠO z lokalom, v Žireh, prodamo. Ul. XXXI. divizije 76, ogled 18. in 19. avgusta 1990. p-808352-60

STARO nadstropno hišo v Volčah pri Tolminu z gospod. poslopjem prodam ali zamenjam za starejše stanovanje v Ljubljani. Ponudbe pod »Oboje vseljivo«. 808454-60

MANJŠO kmetijo (4 ha) v Petkovcu nad Logatcem prodam. Oglasite se na naslov: Trček Alojz, Prisojna 1, Vrhnika. ☎ (061) 751-079, v službo. 808457-60

PRODAM hišo. Pot na Rakovo Jelšo 299, Lj. čez južno obvoznico, Dobrosavljević Mića. 808535-60

HIŠO starejšo vseljivo z vrtom in njivo 50 km iz Ljubljane, smer Dolenjska prodam za 100.000 DEM, protivrednosti. Ponudbe pod »Dogovor«. 808565-60

HIŠO v dvojčku 3. faza gradnje, 220 m² stanovanja prodam ali zamenjam za stanovanje z doplačilom. Ponudbe pod »Sp. Šiška«. 808569-60

prodam – parcele

GOZD, v izmeri 6 ha 50 a, prodam. Ogled bo 19. 8. 1990 pri cerkvi ob 14. uri: Sela pri Ajdovcu, p. Dvor pri ŽBK. 3032-61-st

GRADBENO, zazidljivo parcelo, v izmeri 1160 m², v Beričevem, na izjemno lepi lokaciji, primerno za posameznega graditeja ali za dva, prodam. Če ste resen interesent, pokličite ☎ (061) 486-488, od 19. do 20. ure. pt-51308-61

ŠTIRI km iz Tolmina v Tenepeju, prodam gradbeno parcelo z vso dokumentacijo, voda, elektrika, asfalt, sončno. ☎ (065) 82-967. t-51956-61

V ŠMARTNEM poq Šmarno goro, prodam parcelo 700 m² z lokacijsko odločbo in materialom do tretje gradbene faze. ☎ (061) 556-039, popoldan. t-51972-61

PARCELO, 3000 m², kmetijsko, ob Ižanski cesti, prodam. ☎ (061) 332-558. t-51995-61

V BERTOKIH pri Kopru, prodam 655 m² zazidljive parcele z dokumentacijo za 80.000 DEM v din. protivrednosti. ☎ (066) 25-735, od 19. do 20. ure. t-52000-61

PARCELO z gradbenim dovoljenjem prodam. Zvone Mlaker, Rova 1 a, Radomlje. t-52042-61

ZAZIDLJIVO parcelo, 900 m², elektrika, voda, kanalizacija, ob asfaltni cesti, 4 km od Portoroža, prodam. ☎ (066) 62-729, dopoldne. t-52068-61

ZAZIDLJIVO z dokumentacijo urejeno parcelo v bližini Šmartna pri Litiji prodam ali zamenjam za nov avto. ☎ (061) 882-111. t-52078-61

MEŠANI gozd, 8600 m², v lepem kraju ob cesti, okolica Grosuplja, prodam. ☎ (061) 579-057. t-52131-61

ZAZIDLJIVO parcelo 660 m², 20 km od centra Ljubljane, prodam. ☎ (061) 373-084. t-52219-61

PRODAM parcelo na Škofljici z lokacijskim dovoljenjem. ☎ (061) 667-681. 705904-61

PARCELO 2840 m² – vinograd, sadovnjak in njiva, na sončnem in mirnem mestu, blizu Metlike, prodam. ☎ (068) 43-709, od 20. do 21. ure. t-51480-61

ZAZIDLJIVO parcelo v okolici Grosuplja 1300 m², voda, asfalt na parceli, elektrika v bližini, prodam. Ponudbe pod »Sončna lega« na podružnico Kranj. t-51539-61

ZEMLJO 1 km od morja, z zazidljivim gospodarskim poslopjem prodam. Ponudbe pod »Vikend« na oglasni oddelek Delo Koper. t-51566-61

PARCELE za kampiranje v Peroju, 1 km od morja – hrastov gozd – ugodno prodam. ☎ (052) 35-987. t-51676-61

V LOGATCU prodam parcelo, 800 m², z začetno gradnjo in urejeno dokumentacijo. Cena 200.000 din. Tomaž Istenič, Tovarniška 12 F, Logatec. ptt-839-61

PARCELO za gradnjo, 540 m², v Dugi Luki pri Rabcu, 100 m od morja, prodam. ☎ (051) 444-316, Reka. ptt-840-61

NA GORENJSKEM v Kočni prodam parcelo z vso potrebno dokumentacijo. ☎ (064) 74-078. 51086-61

NEURBANIZIRANE parcele v Medulinu prodam. ☎ (052) 76-359 ali (041) 715-574. 51351-61

NAJBOLJŠEMU ponudniku, prodam zazidljivo parcelo z vso potrebno dokumentacijo, 2200 m², z gradbenim materialom za dokončanje do III. gradbene faze, v Novi Gorici (Rožna dolina), v bližini mejnega prehoda. Gradbena dokumentacija je prirejena za izgradnjo stanovanjske hiše, oz. kombinacija stanovanjskega in poslovnega objekta. Pisne ponudbe pošljite na Delo pod »222.000-C«. 51500-61

Kräuterlisl
Vaša Reformt prodajalna v Celovcu
KOMBUCHA ČAJNI NAPITEK

pospešuje presnovo in ohranja ravnotežje kislinskih baz ter obnavlja črevesno floro.
Poleg tega pomaga pri zaprtju, debelosti, nečisti koži in utrujenosti ter nasploh pri drugih »civilizacijskih« boleznih.

Kräuterlisl
A-9020 CELOVEC,
Siriusstrasse 3,
tel. 9943/463-511438-12

Rosentalerstrasse, za železniškim podvozom desno, čez štiri križišča – Siriusstrasse desno, nasproti Legro. Lasten prarkirni prostor!

V NEPOSREDNI bližini Ljubljane prodam parcelo primerno za tenis igrišča, velikost 2300 m². Cena 10 DEM v din. protiv./m². ☎ 267-137. 808409-61

NEURBANIZIRANO zemljišče, 1884 m², prodam. Cena 45 din. Kamnik pod Krimom, ☎ (061) 342-836. 808416-61

ZAZIDLJIVO parcelo, 2000 m², v Ljubljani, prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Ižanska«. 808443-61

V LOGATCU prodam parcelo, 800 m², z začetno gradnjo in urejeno dokumentacijo. Cena 200.000 din. Tomaž Istenič, Tovarniška 12 F, Logatec. ptt-839-61

PARCELO, v Kavranu, 50 m od morja, prodam. ☎ 484-784. p-5996-61-st

PARCELE blizu morja, v Medulinu pri Puli, prodam. ☎ (052) 32-822 pt-50536-61

PARCELO, na Bledu (Zaka), z vsemi komunalnimi napravami, ugodno prodam. Ponudbe pod »Lep razgled«. p-808377-61

BLIZU Atomskih toplic prodam 2100 m² zazidljive parcele. Cena 20.000 DEM din. protivrednosti. ☎ (061) 443-101, int. 744, od 7. do 14. ure. t-51844-61

kupim

POSESTVO, 1 do 6 ha, največ dve parceli, z objektom ali brez, na Gorenjskem, vključno z širšim območjem Domžal, Kamnika in Ljubljane, kupim. Ponudbe pod »Čimprej«. t-51809-62

ZAZIDLJIVO parcelo od 500 do 1500 m², v Ljubljani ali okolici do 10 km, kupim. ☎ (061) 579-286. t-52193-62

VZAMEM v najem ali odkupim hišo, lahko tudi štirisobno stanovanje, po možnosti v centru mesta v Ljubljani. ☎ (062) 514-691. t-51572-62

VRSTNO hišo, novejšo, kupim ali zamenjam za simpatično enoinpolsobno stanovanje z doplačilom. Ponudbe pod »Vič–Podutik«. 705843-62

V MURGLAH kupim hišo, možnost zamenjave za novo garsonjero in poslovni prostor – biro, v strogem Centru, ter gotovinsko doplačilo. Ponudbe pod »Dobra lokacija«. 705855-62

VEČJO hišo, s telefonom na območju Ljubljane (do 15 km iz Centra), kupimo na mesečne obroke 10.000 DEM, ali nudimo partnerski delež. Ponudbe pod »Takoj – 50.000 DEM«. p-6006-62-st

zamenjam

OBNOVLJENO enonadstropno hišo, cca 80 m², z vrtom v Piranu, zamenjam za pritlično ali atrijsko hišo v Ljubljani. Ponudbe pod »Jesen 90«. t-51627-63

PARCELO z gradbenim dovoljenjem, 1000 m², povim stanovanjskim objektom, 40 m², z greznico, vodo, elektriko, sadovnjakom, 4 km od Poreča, z možnostjo gradnje družinske hiše, zamenjam za apartma od Novigrada do Vrsarja. Pogoj bližina plaže. ☎ (065) 32-317. 51297-63

vikendi

APARTMA s 3 ležišči za 40 DEM in apartma s 5 ležišči za 70 DEM dinarske protivrednosti zelo ugodno oddam od 20. avgusta naprej v sončni šibeniški Rogoznici s kristalno bistrim morjem. ☎ (058) 583-406. 51273-64

NOV dvoetažni-, montažni, opremljen vikend, 60 m², na Kureščku ob avtobusni progi

mazda

626 2,0 i, 1998 cm²
od 138.000 ATS neto naprej

Vse 626 modele – tudi s klimatsko napravo – dobavimo takoj!

REZERVACIJA IN DOGOVOR O DOBAVNEM ROKU MOŽNA ZE PRI NAPLAČILU 1000 DEM!

MAZDA 323, 1,3, SEDAN, 4 vrata
MAZDA 323, 1,6, SEDAN, 4 vrata

ZA NOVE MAZDE 323 SPET MINIMALNA ČAKALNA DOBA!

MAZDA MARKO
LIPNICA, Marburgerstr. 24, tel. 9943/3452-3656

RENAULT
WURM KG
NADOMESTNI DELI
Posebna ponudba: zimske gume s platišči, servis, popravilo motorja in karoserije
Rabljena vozila vseh znamk
CELOVEC, Sl. Veiter Ring 25-27, tel. 9943/463-54400-0

ALBATROS
Turistična agencija,
tel. (011) 187-350, 180-166,
faks (011) 628-737

organizira ekskluzivna potovanja v
PEKING
in druga kitajska mesta
8 dni – z letalom
vsak četrtek
5.000 din + 400 USD

Poceni avtomobilski HLADILNIKI in takojšnja vgraditev
Hladilniki za vse tipe osebnih avtomobilov, tovornjakov, traktorjev in gradbenih strojev.
Pokvarjeni hladilnik prinesite s seboj
A. HARMOS
Popravljamo tako kovinske hladilnike kot tudi hladilnike s plastičnim ohišjem
8020 GRADEC, Grünegasse 2a
Telefon: 9943/316/914619
Pon – petek, 7.00 – 16.00
Izhod z avto ceste Graz-West - Hauptausfahrt - Ausfahrt Graz-West
Lendplatz - Wiener Straße - Grünegasse

AVTOUSLUGA d.o.o.
prodaja vozil:
1. lada niva 1600, l. 1987
2. fiat ritmo 70 GL, l. 1987
3. VW golf JGLD, l. 1985
4. simca talbot horizon, l. 1982
5. ida ascona, l. 1986
6. BMW 320 i, l. 1985
7. BMW 316, l. 1986
8. mazda XR 7, l. 1987
9. škoda 120 L, l. 1979
10. alfa romeo 2000, l. 1983
11. Z 750, l. 1980

Prodajamo in vgrajujemo sončne strehe Farmont za vse vrste vozil. V zalogi imamo po ugodnih cenah karoserijske dele za vozila R 5 campus, R 4 GTL, zastava in VW golf, stari in novi tip. Posebna ponudba: okrasna maska golf JX z dodatnimi žarometi, cena 1.900,00 din.

Vsa pojasnila po telefonu 061/667-846, od 8. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.
18-5178

Ford Kaposi & Co.
CELOVEC, Pischeldorferstr. 219, tel. 9943/463-42200
Ford Service
- delavnica in lakirnica
- centralno skladišče nadomestnih delov
- športni dodatki za avto
- avtokleparstvo
- rabljeni nadomestni deli

SUZUKI motorna kolesa in nadomestni deli

KAWASAKI motorna kolesa in nadomestni deli

Diskontne cene za akumulatorje in zimske gume s platiščí. Gospoda WUKSCH in VAVTAR govorita slovensko.
70 sodelavcev se veseli vašega obiska od ponedeljka do petka, od 8. do 12. ure in 13. do 17. ure. Ob sobotah je skladišče nadomestnih delov odprto od 8. do 12. ure.

DIANO 6, letnik 1978, neregistrirano, prodam za 1000 DEM v dinar. protiv. Jože Cigut, Koseze 3, pošta Vodice, ogled v soboto. **t-51860-72**

fiat

FIAT REGATA 100 S, letnik 1986, prodam za 13.000 DEM din. prot. ☎ (061) 722-666. **t-51813-73**

AVTO FIAT JEEP diesel, terenski, reg. do 17. 7. 1991, prodam. ☎ (061) 873-178. **t-51820-73**

FIAT Uno turbo I. E, junij 88, prodam. ☎ (061) 485-204. **p-3010-73-st**

FIAT CHROMA IE 2000 ccm, 120 KS, star 2 leti, dodatno opremljeno, prodam za 280.000 din ☎ (061) 221-061. **pt-49757-73**

FIAT TIPO, letnik 1988, prodam. ☎ (053) 57-051, od 8. do 16. ure. **pt-51027-73**

LANCIA PRISMO 1600, letnik 86/87, 63.000 km, zelo ohranjeno, prodam. ☎ (061) 621-127. **t-51636-73**

UNO 45 S fire, konec novembra 87, rdeče barve, 33.000 km, dobro ohranjen, prodam. Ogled v soboto na naslov: Adrovič, Groharjeva 4, Kamnik. **t-51050-73**

FIAT COMA 1600, dve leti star, moder, prevoženih 40.000 km, cena 21.000 DEM protivrednosti, nujno ugodno prodam. ☎ (069) 22-204. **900-73**

REGATA 100 SL november 86, reg. do maja 1991, prodam za 98.000,00 din. ☎ (063) 776-782. **924-73**

FIAT 127 sport, letnik 82, 1.3, 75 KM, registriran do 3/91, črne barve, prodam za 9.500 DEM. ☎ (061) 667-290. **3049-73-sta**

FIAT 126 PGL prodam, star 1 leto, ☎ (061) 225-868. **3054-73-sta**

UNO 75 IE črn dec. 87, odlično ohranjen, prodam ali zamenjam. ☎ (061) 314-203. **6110-73-st**

UNO, italijanski, letnik 88, dobro ohranjen, prevoženih 29.000 km, ugodno prodam. ☎ (061) 572-715. **6116-73-st**

FIAT UNO S dizel, letnik 1986, prodam za 19.000 DEM din. protivred. ☎ (061) 752-125, popoldan. **pt-51347-73**

FIAT pando 45 TL, letnik november 87 prodam. ☎ (061) 654-342. **t-51918-73**

UNO 45 jugo, nov tip, prodam, ☎ (061) 59-760. **t-51948-73**

FIAT duna DS vrstni red po lizingu, dobava v septembru, odstopim. ☎ (063) 821-325. **t-52097-73**

LANCIO THEMO, letnik 1987, odlično ohranjeno, prodam, ☎ (061) 448-831. **t-52174-73**

FIAT 125 italijanski, prvi lastnik, garažiran poceni prodam. ☎ (061) 219-513. **705873-73**

FIAT CROMO 1600, avgust 1988, prodam. ☎ (061) 555-631. **p-808287-73**

golf

GOLFA starega 9 meseccev, z novo karoserijo prodam. ☎ (063) 33-026. **921-74**

GOLF diesel – S paket, l. 84, prodam. ☎ (064) 36-245, po 14. uri. **3043-74-sta**

GOLF D, l. 86, odlično ohranjen, prodam. ☎ (061) 348-764. **sta-3062-74**

GOLF diesel, september 1988, garažiran, malo vozen, prodam. ☎ (061) 316-300. **p-6055-74-st**

GOLF letnik 1986 diesel, prodam. Prušnikova 59, Šentvid Ljubljana. **6091-74-st**

PRODAM golf diesel, l. 88/9, temno rdeč, 4 vrata, prevoženih 35.000 km. Cena 20.500 DEM. ☎ (061) 772-845. **6104-74-st**

GOLF diesel, JX rdeč, štiri leta in pol star prodam. ☎ 222-656. **st-6121-74**

GOLF diesel, november 1984, S paket, prodam za 10.800 DEM din. prot. ☎ (063) 701-613. **pt-866-74**

GOLF gl diesel, letnik 1984, registrirano, bele barve, prodam za 10.800 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 261-915. **t-51905-74**

GOLF JX D, letnik 86, prodam. ☎ (061) 712-593. **t-51915-74**

GOLF JL, letnik 80, druga lastnica, reg. do avgusta 91, bež barve, prodam za 5800 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 374-773. **t-51920-74**

JETO, letnik 1987, prodam. ☎ (061) 832-032, po 14. uri. **t-51942-74**

JETA diesel, letnik 1984, nujno prodam. ☎ (063) 854-704. **t-51945-74**

GOLF JGL 1,3 letnik 81, bel, reg. do 7/91, 100.000 km, garažiran, prodam. ☎ (061) 481-160. **t-52022-74**

GOLF JX diesel, letnik 1987, december, 4 vrata, prodam ali zamenjam. ☎ (061) 714-017. **t-52055-74**

GOLF diesel, letnik 1984, S paket, 62.000 km, prodam. ☎ (061) 741-870 **t-52058-74**

JETTO bencin, junij 1987, prodam. ☎ (061) 331-332. **t-52060-74**

GOLFA, letnik 1986, ugodno prodam, ☎ (063) 38-477. **t-52064-74**

GOLF, črne barve, GTI, letnik 1981–1982, prodam. ☎ (061) 666-327. **t-52083-74**

GOLF bencin, letnik 1989/9, 29.000 km, rdeče barve, prodam. ☎ (061) 483-576. **t-52105-74**

JETTO, letnik 1987, menjam za golf diesel S paket ali bencin, letnik 1981–82, Kvedrova 3, IV. nadstropje, št. stanovanja 22. **t-52169-74**

GOLF l. 87 prodam. ☎ (061) 482-611. **6108-74-st**

GOLF diesel, letnik 1986, garažiran, prevoženih 47.000 km, prodam za 16.000 DEM din. protiv. ☎ (061) 483-712. **705886-74**

GOLF bencinar 9/87, prodam. ☎ (061) 221-816. **705897-74**

GOLF diesel moder dec. 1983, odlično ohranjen, garažiran, 66.000 km, prodam. ☎ (061) 722-284. **808448-74**

japonski avtomobili

JEEP NISSAN patrol turbo diesel, kratki, ugodno prodam. ☎ (011) 336-470 ali (011) 340-763. **t-51841-75**

HONDO 2000 I, novo, registrirano, prodam. ☎ (0608) 67-012. **t-51871-75**

FEROZA diahatsu, star štiri mesece, karamboliran, prodam. Ogled vsak dan, od 8. do 8.15, Zg. Bitnje 277. **pt-51087-75**

NISSAN SUNY 1.6 SLX, letnik 87, prodam. ☎ (0601) 61-774. **t-51635-75**

NOVO, neregistrirano toyoto corolo liftback 1,3 XL, ugodno prodam, ☎ (071) 617-172. **t-51686-75**

TOYOTO COROLLO XL 1.3 sedan, novo, registrirano, prodam. ☎ (066) 24-858. **t-51687-75**

NISSAN SUNNY hatchback, letnik 87, prodam. ☎ (064) 50-812, po 20. uri, od ponedeljka dalje. **t-51733-75**

MAZDA 323 1,3 avtomatik, okt. 81, dobro ohranjen, prodam za 60.000 din. Štefan Matjaž, Ljubno ob Savinji 211, ☎ (063) 831-392, od 14. do 15. ure. **t-51429-75**

MAZDA 323 F, rdeče barve, let. 90, prodam. Ponudbe pod »Mazda«. **t-51507-75**

TERENSKI avto suzuki SJ 413, let. 85, prevoženih 42.000 km, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (064) 83-055. **t-51515-75**

SUZUKI vitara, letnik 1990, prodam. ☎ (061) 746-028. **t-51558-75**

VRSTNI red za daihatsu charade turbo diesel, CS, prodam. ☎ (068) 51-944. **t-51602-75**

MAZDA!

Organiziramo takojšen ugoden nakup mazd, modelov 121, 323 in 626 – tudi na kredit!

Gabrijela Koren, Slov. Bistrica, Titova 26 A, tel. (062) 811-083.
876-75

TOYOTA corola DX, let. 89 ugodno prodam. ☎ (061) 882-996. **6087-75-st**

NISSAN micra LX, nov registriran, prodam. ☎ (061) 372-615. **t-51964-75**

NISSAN pathfinder, november 1988, dodatno opremljen, prodam. ☎ (061) 371-222. **t-52027-75**

mercedes

MERCEDES 200 diesel, letnik 12/1988, 28.000 km, prodam ali zamenjam za manjši avto. ☎ (061) 882-210 **t-52006-76**

MERCEDES 190 E, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (065) 75-213. **t-52041-76**

MERCEDES 200 D, tip 123, letnik 1979, ugodno prodam. V račun vzamem tip 115 ali cenejši avto. ☎ (061) 375-125. **t-52115-76**

MERCEDES 240, diesel, letnik 82, ohranjen, garažiran, prodam. ☎ (061) 749-117. **t-52130-76**

MERCEDES 190 D, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (041) 259-239. **t-52175-76**

MERCEDES 220 D, tip 115, letnik 69, 25.600 km, prodam za 33.000 din, Agrež Marko, ☎ (063) 713-914. **t-51975-76**

MERCEDES 250 D, tip 124, rdeč prevoženih 55.000 km, star tri leta prodam. ☎ (068) 49-137. **808489-76**

OLDTIMER mercedes 170 V, letnik 1952, obnovljen, ugodno prodam. ☎ (061) 221-132. **808548-76**

MERCEDES 200 bencinar, letnik 1974, sive metalik barve, reg. za eno leto, lepo ohranjen, prodam za 6000 DEM. Božidar Bulog, Stadion Šiške, Miličinskega 2, Ljubljana. **6025-76-st**

MERCEDES 200, let. 66, motor generalno obnovljen, dobro ohranjen, ugodno prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068) 23-421, danes od 17. do 20. ure. **t-51111-76**

MERCEDES, tip 115, celega ali po delih prodam. ☎ (061) 746-140. **t-51289-76**

MERCEDES 190 E, reg. 6. 1. 86, prevoženih 75.000 km, prodam za 280.000 din. ☎ (062) 33-845. **t-51454-76**

MERCEDES 190 D, star pet let, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (061) 212-819. **t-51617-76**

MERCEDES 200 D, letnik 1972, prodam za 49.000 din. ☎ (061) 267-605. **t-51702-76**

VETERAN mercedes 170 V, letnik 1949, brez motorja, poceni prodam. ☎ (068) 23-529, zjutraj ali po 21. uri. **t-51797-76**

opel

KADETT karavan, letnik 1970, registriran do maja 1991, prodam. ☎ (061) 52-169 **t-51799-77**

OPEL VECTRA 1,6 I, GLS, 5 vrat, kovinske barve, popolnoma nov, prodam. ☎ (0608) 69-225. **t-51848-77**

OPEL KARAVAN, let. 86, 1.3 bencin, prodam. ☎ (068) 44-894. **pt-51497-77**

OPEL OMEGA, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. ☎ (064) 47-845. **t-51614-77**

OPEL KADETT 1,3 LS, letnik 1985, 5 vrat, prodam. Toni Derossi, Savska 4 a, Lesce. **t-51696-77**

OPEL KADETT GLSJ, letnik 86, prvi lastnik, prodam. ☎ (061) 841-384. **t-51722-77**

OPEL ASCONO, neregistrirano, letnik 1975, kompletno ali po delih, prodam. Erjavec, Idrija, Rozmanova 33. **t-51752-77**

KADETT 1,3, let. 86, prodam. Franc Kukman, Jablan 23, 68216 Mirna peč. **t-51109-77**

OPEL KADETT 1,3 S, let. 87, prodam za 21.000 DEM v din. protiv. ☎ (064) 80-706. **t-51252-77**

OPEL KADETT 1,6 D, avgust 88, prodam. ☎ (061) 375-732. **t-51359-77**

KADETT 1,6 diesel, let. 83, prodam za 13.500 DEM v din. protiv. ☎ (069) 22-210, int. 204. **t-51452-77**

OPEL CORSA 1,5 diesel, star 12 mesecev, kovinsko modre barve, z radio aparatom in drugo opremo, prodam za 20.000 DEM din. prot. ☎ (063) 811-642. **t-51543-77**

OPEL REKORD 20 S karavan, letnik 1979, registriran do avgusta 1991, prodam za 48.000 din. ☎ (061) 707-074. **t-51598-77**

OPEL REKORD 200 S, vsega ali po delih, kupim. Franc Bizovičar, ☎ (064) 65-418, med 6. in 14. uro. **pt-848-77**

OPEL vectra 1.6 I, staro mesec dni, metalne barve, katalizator prodam za 40.000 DEM. ☎ (068) 40-009. **6105-77-st**

OPEL kadett limuzina, 1.3, letnik 1986, z dodatno opremo, prodam. ☎ (0608) 81-126. **t-51967-77**

OPEL kadett 1.6 D, letnik 83 prodam. ☎ (061) 812-593. **t-51914-77**

OPEL kadett GL, 1.3 S, letnik 87 (konsignacijski) prodam. ☎ (061) 221-884. **t-51925-77**

OPEL askona 1,3, letnik 80, prva barva, registriran do februarja 1981, brezhiben prodam za 11.000 DEM v dinar. protiv. ☎ (061) 225-588 poldan. **t-51931-77**

OPEL kadett 1.2, letnik 85, 49.000 km, prodam. ☎ (061) 267-597. **t-51981-77**

OPEL kadett karavan 1.3 S, letnik 1987, prodam. Gnezda, Verje 16, 61215 Medvode. **t-52010-77**

OPEL record 20 E, letnik 81, prodam. ☎ (061) 51-420. **t-52023-77**

OPEL kadett 1.3 S, 8/89, prevoženih 19.000 km, prodam za 175.000 din. ☎ (061) 271-449. **t-52034-77**

OPEL kadett 1,3, letnik 11/79, rumene barve, lita platišča, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (061) 487-642. **t-52075-77**

OPEL CORSO 1,5 D, staro 4 mesece, 5 vrat, kasko, avtoradio, prodam. ☎ (063) 721-028. **t-52188-77**

OPEL kadett 1.3 LS, star 10 mesecev, karamboliran, prodam. Sobota od 10. do 12. ure ☎ (061) 349-231. **t-51923-77**

OPEL kadett 1.3, 5 vrat, sept. 89, 14.700 km, prodam. ☎ (061) 612-267 **t-52025-77**

OPEL rekord, diesel furgon, let. 1983, prodam za 11.000 DEM din. protiv. ☎ (061) 273-077. **808538-77**

OPEL ascona 1,6 S, letnik 1985/6, rdeče barve, 70.000 km, prodam. ☎ (061) 221-132. **808550-77**

renault

RENAULT 18, letnik 1980, 91000 km, prodam za 40.000 din. Peter Desaneič, Proletarske 13, Tržič. **pt-863-78**

RENAULT traffic 8+1, letnik 1983, izredno ohranjen prodam, registriran je do junija 1991, ☎ v soboto in nedeljo po ☎ (061) 262-905, od ponedeljka naprej po ☎ (061) 211-375. **3051-78-sta**

R 4 GTL, letnik junij 88, kovinsko modre barve, registriran do junija 91, prevoženih 41.000 km, prodam za 7500 DEM, v dinarski protivrednosti. ☎ (063) 853-727 ali 857-028. **pt-51322-78**

R 5 GTL 1,4, letnik 1986, rdeče barve, prodam za 110.000 din. ☎ (066) 63-775. **t-52207-78**

PRODAM R 4, letnik 78, tehnično pregledan za 900 DEM. ☎ (061) 559-735, zvečer. **6097-78-st**

PRODAM jetto, 1600 ccm pet stopenjski menjalnik, l. 87, ☎ (061) 572-663, v soboto in nedeljo od 10. do 12. ure. **808501-74**

GOLF J, let. dec. 77, dobro ohranjen, prodam. Arharjeva 12, Lj. Šentvid. **808533-74**

GOLF diesel, let. avg. 87, prodam. ☎ (064) 621-279, do 10. ure ali po 18. uri. **808542-74**

GOLF JX diesel, letnik 1989/5, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (061) 221-132. **808549-74**

GOLF turbo diesel, intercooler, letnik 1986, prodam. ☎ (068) 24-596. **t-51551-74**

GOLF diesel, letnik 1988, 4 vrata, 21.000 km, prodam za 22.000 DEM din. protiv. ☎ (066) 24-529. **t-51564-74**

GOLF JX diesel, decembar 1986, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (066) 76-943. **t-51606-74**

GOLF, sept. 77, nemški, motor obnovljen, pločevina potrebna popravila, prodam za 25.000 din. ☎ (061) 442-733. **t-51380-74**

GOLF JX diesel, marec 88, prodam. ☎ (061) 667-509. **t-51423-74**

GOLF JX diesel, let. 89, prodam. ☎ (063) 778-144. **t-51442-74**

GOLF JGLD, letnik 85, prodam. ☎ (061) 711-612. **t-51444-74**

JETTO 1,6, staro 3 leta, 44.000 km, prodam za 22.000 DEM v din. protiv. ☎ (061) 722-664. **t-51465-74**

GOLF bencinar, let. 88, rdeče barve, prodam. ☎ (064) 43-197. **t-51484-74**

GOLF JX bistro, rdeče barve, letnik 11/1988, benzin, 15.000 km, garažiran, prodam. ☎ (061) 315-792 **t-51697-74**

GOLF JXD, letnik 1987, dodatno opremljen, prodam. ☎ (061) 832-651. **t-51700-74**

GOLF diesel, letnik 1987/11, s petimi vrati, prodam. ☎ (064) 36-281. **t-51717-74**

GOLF, letnik 1987, spredaj rahlo karamboliran, reg. do 9. 1991 prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061) 796-006. **t-51003-74**

GOLF JX bistro, bencin, september 1988, 32.000 km, kovinsko siv, prodam. ☎ (061) 711-950. **pt-51037-74**

GOLF JX diesel, december 87, prodam. ☎ (066) 79-857, popoldne. **pt-51134-74**

GOLF diesel, star 2 leti, 37.000 km, zadaj malo karamboliran, prodam za 16.200 DEM v din. protiv. ☎ (061) 212-938. **pt-51404-74**

GOLF bencinar, star 10 mesecev, 1600 ccm, 75 KM, 5 prestav, prodam. ☎ (064) 631-573. **pt-51595-74**

GOLF GLD, letnik 1988, bele barve, prevoženih 19.000 km, prodam. ☎ (071) 212-027. **6079-74-st**

GOLF JGLD, letnik 1982, dodatno opremljen, nujno in ugodno prodam. ☎ (061) 653-017. **6084-74-st**

GOLF JX 1600, bencin, letnik 1987, prodam. ☎ (061) 832-961 **t-51808-74**

JETTO, letnik 1981, prodam. ☎ (061) 225-318, po 20. avgustu, po 17. uri. **t-51848-74**

GOLF JXD, letnik 1986, 8000 km, 4 vrata, pomična streha, radio itd., prodam. ☎ (061) 773-522. **t-51877-74**

GOLF JXD, letnik 1986, svetlo rdeče barve, 67.000 km, ugodno prodam. Jože Gliha, Meniška vas 63, Dolenjske Toplice. **t-51897-74**

zastava

Z 128, letnik 1981, reg. do maja 1991, lepo ohranjena, prodam. Naspot na Labar 25, Zalog. **3031-79-st**

JUGO 55 AX prodam za 6900 DEM dinarske protiv. ☎ 327-134. **6052-79-st**

Z 750, letnik 1978, karamboliranо, ugodno prodam. ☎ 577-324. **6062-79-st**

Z 128, letnik 1988, reg. do februarja 1991, prodam 60% nove cene. ☎ (061) 265-991, po 15. uri, v soboto in nedeljo ves dan. **6073-79-st**

ZASTAVO 750, letnik 1979, registrirano, dobro ohranjeno, prodam. Jože Dolšak, Vrbljenje 23, lg. **6076-79-st**

Z 101 GTL 55, letnik 1985, prodam. Podreča 23, Mavčiče, Kranj. **6083-79-st**

LADO RIVO 1300, julij 1988, prodam. ☎ (0601) 62-465. **t-51766-79**

FIAT 126 PGL, lentik 1987, rdeč, prva lastnica, garažiran in že registriran do 1. 9. 1991, prodam za 4200 DEM din. protiv. ☎ (064) 723-387, ogled v Ljubljani. **t-51773-79**

LADO SAMARO, letnik 1987, 30.000 km, prodam za 9200 DEM din. protivred. ☎ (061) 267-313. **t-51786-79**

ZASTAVO 850, letnik 1985, 42.000 km, prodam. ☎ (065) 77-136. **t-51790-79**

SAMARO 1300, oktober 1987, ugodno prodam. ☎ (064) 77-636. **t-51791-79**

JUGO 60, v garanciji, prodam. ☎ (061) 667-520. **t-51804-79**

JUGO 45 A, garažiran, brezhiben, letnik 86, 22.000 km, registriran do julija 91, prodam. ☎ 575-744. **705898-79**

Poceni avtomobilski HLADILNIKI in takojšnja vgraditev
Hladilniki za vse tipe osebnih avtomobilov, tovornjakov, traktorjev in gradbenih strojev.
Pokvarjeni hladilnik prinesite s seboj
A. HARMOS
Popravljamo tako kovinske hladilnike kot tudi hladilnike s plastičnim ohišjem
8020 GRADEC, Grünegasse 2a
Telefon: 9943/316/914619
Pon – petek, 7.00 – 16.00
Izhod z avto ceste Graz-West - Hauptausfahrt - Ausfahrt Graz-West
Lendplatz - Wiener Straße - Grünegasse

RENAULT fuego 2000 GTX, temno zelen, kovinski, temna stekla, aluminijasta platišča, prodam za 13.000 DEM din. prot. ☎ (064) 78-648. **pt-51640-78**

R 18, letnik 1986, prodam. Tomaževič, Kranerjeva 11, Ljubljana, Podutik, ☎ (061) 579-906. **t-51957-78**

R 4 GTL, letnik 89, prodam. ☎ (061) 312-625. **t-51974-78**

RENAULT 9, ekskluzivic, letnik 88, malo vožen, ugodno prodam. ☎ (061) 447-885, od 16. ure dalje. **t-52063-78**

R 5 SL, letnik 1987, rdeč, garažiran, odlično ohranjen, prodam. ☎ (064) 75-018. **t-52147-78**

R 4 GTL, letnik 1982, prodam. ☎ (061) 612-806. **t-52161-78**

RENAULT 5 GTD, letnik 1986, prodam. ☎ (066) 81-156. **t-52165-78**

R 5 GT turbo, februar 1989, rahlo poškodovan, prodam. ☎ (061) 226-079. **t-52195-78**

PRODAM R 18 TLJ letnik 86, prevoženih 68.000 km za 11.800 DEM. ☎ (061) 310-940. **6103-78-st**

R 4, letnik 78, ohranjen, reg. do februarja 91, prodam za 14.000 din. ☎ (061) 374-021. **t-51930-78**

R 21 TXE posebna izvedba, nov. 86, 37.000 km, prodam zaradi odhoda v tujino za 27.500 DEM. ☎ (061) 331-981. **705922-78**

R 5 ekspres, star eno leto, karamboliran, v voznem stanju, prodam. ☎ (061) 52-739. **t-51559-78**

R 4, star 3 leta, brezhiben, garažiran, prodam. ☎ (061) 331-375. **t-51567-78**

R 4, letnik 1978, izredno ohranjen, prodam. ☎ (061) 666-215. **t-51573-78**

R 11, letnik 1985, delno karamboliran, prodam. Urhova 7, Komenda. **t-51596-78**

R 14, letnik 1980, vozen, neregistriran, poceni prodam. ☎ (061) 841-043 **t-51600-78**

R 18 TLJ, september 1984, prodam. ☎ (061) 551-957, od 14. do 20. ure. **t-51604-78**

R 5 GT turbo, ugodno prodam. ☎ (063) 26-977. **t-51188-78**

R 4, oktober 1981, 65.400 km, zaščiten, dobro ohranjen, prodam za 27.000 din. Keser, Prvomajska 12, Lj. ☎ (061) 444-727. **t-51386-78**

R 4 tip 2, staro 2 leti, prodam. ☎ (067) 21-312. **t-51414-78**

R 18, letnik 12/79, 63.000 km, prodam za 35.000 din. ☎ (061) 219-695. **t-51417-78**

R 5 SL, letnik 1988, francoski, rdeče barve, gume michelin, ugodno prodam. ☎ (064) 82-189. **t-51469-78**

R 5 GTL, letnik 1985, odlično ohranjen, prodam. ☎ (063) 857-750. **t-51524-78**

R FUEGO GTS, star šest let, kot nov, ugodno prodam. ☎ (061) 212-819. **t-51618-78**

R 25 GTS, letnik 1987, prodam. ☎ (061) 738-523. **t-51626-78**

R 30, karamboliran, ugodno prodam. ☎ (061) 721-709. **t-51629-78**

R 4, letnik 1979, registriran, prodam za 14.000 din. ☎ (061) 832-344. **t-51652-78**

R 4 TLS, letnik 1980, ugodno prodam. ☎ (061) 443-934. **t-51680-78**

R 9, konsignacijski, letnik 88, prodam. ☎ (063) 741-945, zvečer. **t-51715-78**

R 5 CAMPUS, marec 90, prodam. ☎ (063) 38-350. **t-51739-78**

RENAULT 4 GTL, star 7 meseccev, 12.000 km, rdeče barve, prodam. ☎ (064) 631-359. **t-51749-78**

R 4, star 8 meseccev, karamboliran, prodam. ☎ (067) 22-776. **pt-51049-78**

RENAULT 5 turbo, letnik 1987, prodam ali menjam za fiat uno z doplačilom. ☎ (064) 74-059, od 13. do 17. ure. **pt-51154-78**

R4 GTL, januar 90, prodam. ☎ (061) 832-085, popoldne (sobota ves dan). **t-51410-78**

R 5 CAMPUS, star 6 meseccev, sivo modre barve, 5500 km prodam za 18.000 DEM v din. protiv. ☎ (061) 268-028. **pt-51434-78**

R 4 GTL, letnik 1983, dobro ohranjen, prodam. Cena 30.000 din. ☎ (061) 454-383. **pt-51730-78**

RENAULT 4, letnik 1978, registriran do 14. 6. 1991, ugodno prodam. ☎ (061) 861-638. **3028-78-st**

RENAULT 18 TL, december 1982, prodam. ☎ (061) 653-710. **6053-78-st**

R 5 GTL, junij 1985, 68.000 km, prodam. ☎ (061) 722-630. **6054-78-st**

R 5 CAMPUS, star 8 meseccev, prodam. ☎ (061) 373-606. **t-51807-78**

R 4 GTL, november 1987, prevožen 21.000 km, prodam. ☎ (061) 771-253. **t-51839-78**

LADO RIVO 1300, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (0601) 41-043 **t-51805-79**

LADO RIVO 1300, letnik 1988, september, prodam. ☎ (061) 273-035. **t-52151-79**

JUGO KORAL 55, letnik 1990, ugodno prodam. ☎ (0601) 73-559. **t-52155-79**

FIAT 128 S, potreben popravila, nujno prodam. Cunelo, Brest 38, Ig pri Ljubljani. **t-52156-79**

FIAT 125 P, letnik 1985, dobro ohranjen, reg. do julija 1991, prodam. ☎ (0602) 43-272, po 16. uri. **t-52158-79**

Z 128, letnik 1988/3, 21.000 km, garažiran, ugodno prodam za 53.200 din. ☎ (061) 556-257. **t-52164-79**

ZASTAVA JUGO 1,1 GX, letnik 1988, prevoženih 26.000 km, registriran do marca 1991, prodam. ☎ (061) 448-742 dopoldan. **t-52166-79**

JUGO 45 AX, oktober 1987, temnomodre barve, ugodno prodam. ☎ (061) 481-480. **t-52179-79**

FIAT 750, letnik 1984, reg. do 17. 8. 1991, prodam. ☎ (060) 22-677. **t-52192-79**

SKALA 55, zastava 128, letnik 1989, prodam. ☎ (061) 347-396. **t-5223-79**

JUGO koral 45, maj 89, 16.000 km, prodam. ☎ 264-688, Jamova 48, Lj., V. nad, st. 36. **705871-79**

ZASTAVO 750 letnik 1976, registriran do junija 91, zelo ugodno prodam. ☎ (061) 331-984. **705881-79**

ZASTAVO 128 letnik 4/88, garažiran, 23.000 km, prodam. ☎ 211-879. **705918-79**

JUGO KORAL 60, nov, bele barve in 126 P, rdeč, nujno prodam 10% ceneje. ☎ (069) 81-609. **p-808373-79**

FIAT 126 P, letnik 1978, prodam za 700 DEM din. prot. ali zamenjam za hi-fi komponente. ☎ (061) 271-150. **p-808410-79**

ZASTAVO 101, letnik 80, prodam. ☎ (061) 218-803. **808451-79**

Z 101, letnik 77, registriran do januarja 91, dobro ohranjen, poceni prodam. Bojan Kolšek, Za Savo 3, Hrastnik, ☎ (0601) 41-284. **t-51847-79**

LADO 1300 S, november 1986, prevoženih 23.000 km, prodam. ☎ (0601) 81-796. **t-51854-79**

LADO NIVO, letnik 1986, prodam za 8500 DEM v din. protivrednosti. ☎ (063) 850-242. **t-51881-79**

JUGO 55, avgust 1988, prodam. ☎ (061) 574-176, od 9. do 16. ure. **t-51894-79**

ZASTAVO 128, februar 1988, prodam. ☎ (064) 631-800. **pt-867-79**

FLORIDO, letnik 1990, ugodno prodam. Poznič, Pohorska 6, Celje. **pt-870-79**

JUGO KORAL 55, star 11 meseccev, 12.500 km, prodam. ☎ 375-556. **3040-79-st**

LADO NIVO z mercedesovim 200 D motorjem in pet, stopenski menjalnik, letnik 84/10 ugodno prodam. ☎ (0601) 73-693 Rebolj. **3047-79-st**

126 P, letnik 80, oranžne barve, registriran do konca septembra, lepo ohranjen, prodam za 11.000 din. ☎ (061) 667-290. **3048-79-st**

JUGO KORAL 45, maj/1990 ugodno prodam. Blažič, Verje 25, Medvode ali ☎ 315-366 int. 20-35, nedelja od 12.–20. ure. **6094-79-st**

JUGO 55 let. 85, prodam. Ves dan na naslov Notranje Gorice 6. **6101-79-st**

FLORIDO novo, neregistrirano in tomos avtomatik, bullet, nov, ugodno prodam. ☎ (061) 831-632. **6111-79-st**

FLORIDO, novo, letnik 90, rdeč, registriran, prodam. Cena 18800 DEM din. prot. s prepisom. ☎ (061) 261-915. **t-50774-79**

JUGO 55, letnik 1986, metalik barve, prodam. ☎ (061) 746-219, popoldan. **pt-51666-79**

NOV JUGO 45 koral, prevzem v Zastava avtu prodam. Dobava takoj. ☎ (061) 841-589. **t-51917-79**

FLORIDA 1.4, januar 1990, modra, 13.000 km, garažirana, prodam, ☎ (061) 746-151. **t-51936-79**

ZASTAVA 101, mediteran, letnik 82, registriran do avgusta 91, prodam za 3500 DEM din. protivrednosti. ☎ (061) 51-936. **t-51949-79**

ZASTAVO 750, letnik 1979, nova registracija, ugodno prodam. ☎ (061) 448-824. **t-51953-79**

ZASTAVA 101, december 83, prva registracija januar 84, odlično ohranjen, 45.000 km, prodam. ☎ (061) 881-315. **t-51961-79**

ZASTAVA 101, letnik 83, pravkar registrirana, ugodno prodam. ☎ (061) 741-464. **t-51962-79**

JUGO 45, popolnoma nov, izbera barve, prodam po znižani ceni in z vsemi popusti. ☎ (061) 346-204. **t-51966-79**

ZASTAVA 101, letnik 79, garažirana, ugodno prodam. ☎ (061) 310-184. **t-51983-79**

LADO RIVO in Lado Samaro, letnik 87, prodam ali zamenjam za avto do 5000 DEM din. prot. ☎ (061) 614-080. **t-51990-79**

LADO SAMARO, karambolirano, 1000 km, prodam. ☎ (061) 667-202. **t-51992-79**

ZASTAVO 101 C, karamboliran, letnik 1981, ugodno prodam. ☎ (061) 52-818. **t-52011-79**

ZASTAVO 750 LE, letnik 1981, prodam. ☎ (061) 51-904. **t-52029-79**

SAMARO letnik 1988, z dodatno opremo, prodam. ☎ (061) 372-964 zvečer 310-150. **t-52036-79**

ZASTAVO 101, letnik 1981, dobro ohranjen, prodam. ☎ (061) 752-190. **t-52053-79**

Z 101, skala 55, letnik 1989/januar, zaščiten in garažiran, prodam. ☎ (061) 576-078. **t-52070-79**

**NOV JUG

SPORED ZA SOBOTO

TELEVIZIJA

TV SLOVENIJA I

8.35–10.55 in 15.30–1.45 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 IZBOR TEDENSKE PROGRAMSKE TVORNOSTI
RADOVEDNI TAČEK: PUST
9.15 ZLATA PTICA: LISICA IN KOZICA, pravljica
9.20 MOJA DRUŽINA IN OSTALE ŽIVALI, angleška nadaljevanka, 7/13
9.50 ČUDEŽNA LETA, ameriška nanizanka, 9/18
10.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 6. oddaja
10.45 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev
PRI HUXTABLOVIH (COSBY SHOW), 9/22
POLNOČI KLICI, ameriška nanizanka, 16/17
HOOPERMAN, 10.-zadnji del amer. nanizanke
18.00 TV DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 IZ TUJIH KUHINJ: PAKISTAN, ponovitev 9.-zadnjega dela izobraževalne oddaje
18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
CVETLIČNE ZGODBE: OŠABNA VRTNICA, angleška risana serija, 12/13
18.50 ZBIS: O. Župančič – N. Grafenauer:
ABECEDA NA POLJU IN V GOZDU
19.05 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 TV DNEVNIK 2
19.50 VREME
19.54 UTRIP
20.15 ŽREBANJE 3×3
20.30 TEMNA STRAN SONCA, angleški film
22.10 TV DNEVNIK 3, vreme
22.30 POLETNI DAN V STINICI, zabavnoglasbena oddaja
23.30 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH (COSBY SHOW), ameriška nanizanka, 10/22
POLNOČNI KLICI, 17.-zadnji del ameriške nanizanke
ROŽNATA NANIZANKA, francoska nanizanka, 6/8
1.35 VIDEO STRANI

TV SLOVENIJA II

eventuelo: Buenos Aires: SP V KOŠARKI, prenos (če igra Jugoslavija za 3. mesto)
15.00 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI
16.25 KAKO BITI SKUPAJ: SREČANJA NA SEVERU EVROPE, oddaja HTV
16.55 Sarajevo: DP V ATLETIKI, prenos
19.00 POJE VAM OKTET LIP BLED
19.30 TV DNEVNIK
19.55 GALA KONCERT L. PAVAROTTIJA, posnetek iz Milana
21.05 EX LIBRIS: AKT
22.05 30 LET GLASBENIH VEČEROV V SV. DONATU, dokumentarno glasbena oddaja
23.35 TV FELJTON
0.20 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI (do 1.30)

HRVATSKA TV I

9.25 TV KOLEDAR
9.35 ČEBELICA MAJA, risana serija
10.00 PROGRAM PLUS, ponovitev
12.10 LOV ZA SREČO, kanadska nadaljevanka, 2/14
13.00 FLUID, ponovitev zabavne oddaje
13.45 RISANKA
13.55 CIKLUS FILMOV PO DELIH M. TWAINA
SKRIVNOSTNI TUJEC, ameriški film
15.20 EKRAN BREZ OKVIRA, NOČNI PROGRAM IZ KULTURE, ponovitev
16.50 POROČILA
16.55 NACHRICHREN FÜR AUSLÄNDISCHE TOURISTEN
17.00 NARODNA GLASBA
17.30 ULICA STRAHOPETCEV, angleška nanizanka, 3/13
18.20 SEDMI ČUT, oddaja o prometu
18.30 ŽETVENE PRIREDITVE, reportaža iz Subotice
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 NEONSKA DŽUNGLA ameriški film
21.40 TV DNEVNIK
21.15 ŠPORTNA SOBOTA
22.20 NEWS FOR FOREIGN TOURISTS
22.15 PROGRAM PLUS:
sMEJMO SE NAPREJ, humoristična serija;
SANTA BARBARA, ameriška nadaljevanka;
V 80 DNEH OKOLI SVETA, dok. serija, 5/7
0.40 POROČILA
0.45 EKSTRA PROGRAM PLUS: HOROSKOP
OPERNE ZGODBE (do 1.45)

HRVATSKA TV II

10.35 TEST
10.45 TV KOLEDAR
10.55 IGRE BREZ MEJA: Italija
12.55 Argentina: SP V KOŠARKI, posnetek
14.25 KAKO BITI SKUPAJ: SREČANJA NA SEVERU EVROPE
14.55 VSOTA, otroška oddaja
15.55 Split: TURNIR V VATERPOLU, 70 LET JADRANA: Mladost – Spandau
16.55 ATLETIKA – posamično prvenstvo Jugoslavije
19.00 Split: PLAVALNI MITING
20.00 DP V TENISU – mladinci (Ž)
21.30 POROČILA
22.05 GLASBENI VEČER
23.35 FELJTON

KOPER

13.45 SVETOVNO PRVENSTVO (tekma za prvo ali peto mesto)
15.30 NOGOMET, NEMŠKO PRVENSTVO »BUNDESLIGA« '90–'91 (neposredni prenos)
KAISERSLAUTERN – EINTRACHT FRANKFURT
17.30 RAZISKOVALNA BAZA
18.00 KOŠARKA – SVETOVNO PRVENSTVO (posnetek)
tekma za peto mesto
20.00 TVD STIČIŠČE
20.30 JUKE BOX
21.00 ODBOJKA, SVETOVNI POKAL
ITALIJA – NIZOZEMSKA (ponovitev)
23.00 TV NOVICE
23.10 POLETNI BOKS
23.45 NOGOMET, NEMŠKO PRVENSTVO
KAISERSLAUTERN – EINTRACHT FRANKFURT (ponovitev)

AVSTRIJA I

9.00 POROČILA
in
TRI IZ OKREPČEVALNICE, ponovitev
9.30 SIMPTON IN STRAH, 2. del
10.30 KRALJ ARTUS, 2. del: Okrogla miza in pravljični svet
11.05 SREČNEŽI (nemški film, 1936)
12.30 JOUR FIXE, Smisel absurda
13.30 POROČILA
13.30 MI, ponovitev
14.10 RAJI ŽIVALI, Sivi velikani
14.35 SANDERS ŽIVI NEVARNO (nemški film, 1934)
16.00 OTROŠKI WURLITZER
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 NADALJEVANJA NI! TV-knjižna polica z Edgarjem Böhmom
17.35 MUPPETS SHOW, Gost: Elton John
18.00 POGLEDI S STRANI
18.25 VPRAŠANJA KRISTJANOV, odgovarja župnik Hansjörg Eichmeyer
18.30 NOGOMET
19.00 MILIJONSKO KOLO, vodi Chris Lohner
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.53 VREME
20.00 ŠPORT
20.15 KDOR REČE A, vodi Peter Rapp
22.20 SALEM MORA GORETI (Salem's Lot – 2. del ameriškega TV filma, 1979)
23.45 POROČILA
23.50 VOHUNI (Les espions – francoski film, 1957)
1.30 EX LIBRIS

AVSTRIJA II

15.45 BORZNA POROČILA
16.00 20 LET SALZBURŠKEGA CESTNEGA GLEDALIŠČA: SOKRIVCI, komedija Johanna Wolfganga Goetheja
17.00 BOSONOGA V POSTELJI, 6. del
18.30 TRI IZ OKREPČEVALNICE, serija
18.30 SLIKA AVSTRIJE
19.00 AVSTRIJA DANES
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 SKRIVNOST SANTE VITTORIE (The Secret of Santa Vittoria – ameriški film, 1969)
22.25 ŠPORT
22.55 COMEDY EXPRESS
23.25 MASTERS OF JAZZ: SATCHMO, Louis Armstrong in dvajseto stoletje
1.00 EX LIBRIS

RAI I

9.00 TAO TAO
9.30 BEETHOVNOVA SONATA
10.00 NEZVESTE, igrani film
12.05 POLETNI MARATON
13.30 TV DNEVNIK / TRI MINUTE O...
14.00 PADEC RIMSKEGA IMPERIJA, igrani film
ŠPORTNA SOBOTA
SEDEM TV DNI
SEDEM DNI V PARLAMENTU
TURBO TEEN, risanke
18.25 SOBOTNI ZLATI CEKIN
19.25 BESEDA IN ŽIVLJENJE: NEDELJSKI EVANGELIJ
19.40 ALMANAH
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.40 IGRE BREZ MEJA
ODDAJA
TVD
0.00 NOČNI TV DNEVNIK
0.10 SOBOTNI KLUB

RAI II

9.00 LASSIE
ODDAJA O RASTLINAH
VELIKE PUŠČAVE
CIKLUS DR. KILDAIRE, film
13.00 OB TRINAJSTIH
13.30 TRIINTRIDESET
13.50 BEAUTIFUL
14.35 POSTALI BODO SLAVNI, serija
15.20 GHIBLY
MR. BELVEDERE
FILM
18.30 ŠPORTNA POROČILA
18.45 ULICE SAN FANCISCA, serija
19.45 TV DNEVNIK
20.15 ŠPORT
20.30 MARNIE, film
NOCOJ
ŠE O FILMU
ROCK POP JAZZ
SEDEM TV DNI
ŠPORT

MADŽARSKA I

7.00 SONČNICA, kulturni program
9.00 VIDEO STRANI
9.05 VERSKE MINUTE, za protestantsko mladino
9.10 TV TELOVADBA, za otroke
9.15 TRETJE NADSTROPJE, 6. del mladinske serije
10.25 POLIP, italijanska serija, pon.
11.25 PANORAMA, svetovna politika, pon.
12.25 MAGAZIN CULTURAL, v romunščini
12.55 VIDEO STRANI
15.45 HIŠNI PRIJATELJ
16.10 ZVEZDNIK – MESTO, József Kovács – Budapest
16.55 NOGOMET, Ujpest Dózsa-Ferencváros, prvenstvena nogometna tekma, prenos iz stadiona Magyeri ut
19.10 VEČERNA PRAVLJICA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 PESEM ZA VSAKOGAR, Anna Ahmatova: Enostavno življenje
20.10 MADŽARSKA STOLETJA, druga dunajska odločitev
20.30 SOLZE V DEŽJU, angleški TV film
22.15 STRAŽNI OGENJ, dokumentarni film
22.45 TV DNEVNIK
23.00 MONTSERRAT CABALLÉ, večer arij v Kongresnem centru, pon.

MADŽARSKA II

15.30 TV 2 – Video strani – Reportaže – Vreme – Glasba – Za najstnike; Počitnice, 4. del
16.30 KATEREGA IZMED TREH, KVIZ
17.00 ANGLEŠČINA, za staro in mlado
18.00 TV 2
18.25 ZA OTROKE, Smrkci, risanka
19.00 MESTO POD MORJEM, sic. film
20.28 TV 2
21.00 TV DNEVNIK
21.30 TV 2 – zaključek dnevne redakcije
22.15 TENIS, Budimpešta-Podeželje, z otoka Margit
22.55 DOBITNIK JE OREL, brazilski film, pon.
0.35 SPITE Z NAMI, Kasino bedenja
2.15 PO SLEDEH PILKINGTONA, angleški TV film

SATELITSKA TV

3sat

14.05 Gledališče, otr. odd; **14.35** Dogodivščine Johna Klinga; **15.00** Naravno zdravje; **15.30** Posebna športna oddaja; **17.25** Neptunova odiseja, film; **19.00** Dnevnik / 3 sat – studio; **19.30** Kako je bilo nekoč?, film; **21.00** Satirični magazin; **22.00** Popotovanje s slikami, film; **22.40** B. Smetana: Moja domovina; **00.00** Športna oddaja; **1.00** Poročila

SAT 1

7.00 Dobro jutro s SAT 1; **8.30** Charlijevi angeléki, pon.; **9.25** Horoskop / Gospodarski forum; **10.05** Teleshop; **10.30** The real Ghostbusters, pon.; **11.00** Pokol v Gvajani, film; **12.45** Kremenčkovi; **14.40** Kuharski nasveti; **14.50** Ukaz vesti, melodrama; **16.30** Znanstveni nasveti; **16.40** Novo v kinu; **17.05** Na potep, Gradovi ob Loiri; **17.35** Poročila; **17.50** Fantasy Island, Žrtev ljubezni; **18.45** Poročila / Vreme; **19.05** Batman; **20.00** Stingray, Sveti kamen; **20.55** Šport; **21.00** Jake in McCabe; **21.55** Poročila; **22.05** The Wanderers, film; **00.05** Diagnoza: Umor, krimin.; **1.30** Pregled sporeda

RTL plus

8.00 Konfeti; **9.35** Klak; **10.15** Pravljice iz vsega sveta; **10.45** Treba je znati; **11.00** Pravo življenje Alice v Čudežni deželi; **12.30** Klasika opoldne; **13.00** Kremenčkovi otroci; **13.25** C. O. P. S.,; **13.50** Teenage mutant hero turtles; **14.15** Sterntaler junior; **14.25** Talkie-Walkie; **15.15** Mož iz Atlantide; **16.05** High Mountain Rangers; **16.55** Angel na zemlji; **17.45** Čudovita leta; **18.15** Nori hotel; **19.00** Nogomet; **20.15** Junak v zaledju; **22.00** Vse ali nič?; **23.00** Zvezda na pohodu, film; **00.15** Seksualne pustolovščine treh muškетirjev, film; **1.35** Aerobika

TV 5

16.00 Poročila; **16.15** Šport; **17.00** Tekmovanje mladih solistov 1989; **18.00** Zgodovina vlakov; **19.00** Živali sveta; **19.40** Kakšen večer!; **21.00** Thalassa; **22.00** Poročila; **22.35** Velika šahovnica

SUPER CHANNEL

7.00 Super Boos; **10.00** Mix; **16.00** Velika dolina; **17.00** Videomoda; **17.30** Cocacola – evropska lestvica; **18.00** Vreme; **20.05** Ultra šport; **20.00** E. B. C; **21.00** Sobotna noč

RADIO

PRVI PROGRAM

(Krvavec stereo 91,8 MHz)
4.30 Jutranji program; **5.50** Rekreacija; **6.50** Dobro jutro, otroci; **8.05** Počitniško popotovanje od strani do strani; **9.05** Z glasbo v dober dan; **9.35** Turistični napotki za goste iz tujine; **10.05** Kulturna panorama; **11.05** Mariborski feljton; **12.10** Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; **13.00** Danes do 13.00; **14.40** Radijski Merkurček; **15.00** Radio danes, radio jutri; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Od melodije do melodije; **17.00** Tedenski aktualni mozaik; **18.05** Znano in priljubljeno; **19.00** Radijski dnevnik; **19.35** Lahko noč, otroci; **19.45** Z zabavnimi ansambli; **20.00** Radio na dopustu; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Kratka radijska igra; **22.40** Veliki zabavni orkestri; **23.05** Literarni nokturno – Manos Kralis: Pesmi; **23.15** Nočni program

DRUGI PROGRAM

(Krvavec stereo 98,8 MHz, Krim stereo 93,5 MHz)
5.30 Val 202 – jutro; **8.00** Val 202 – dopoldan; **13.00** Val 202 – popoldan; **13.00** Danes do 13.00; **15.30** Dogodki in odmevi; **19.00** Radijski dnevnik; **19.30** Sobotni disco club; **22.00** Zrcalo dneva; **22.20** Pop-rock-country

TRETJI PROGRAM

(Krim stereo 96,5 MHz)
16.00 Dober dan; **16.05** Prijubljene zborovske skladbe Genadija Ljivovskega, Petra Česnokova, Borisa Zinovljeva, Dmitrija Bortnjanskega in Davida Smolenkiga; **16.30** Dvignjena zavesa; **16.50** Novosti iz našega glasbenega arhiva; **18.00** Poročila; **18.05** Vokalna lirika: Mitja Gregorač, tenor – Herman Prey, bariton (Hugo Wolf, Carl Loewe); **18.25** Veliki mojstri simfonije: L. van Beethoven: Simfonija št. 4 v B-duru, op. 60, F. Mendelssohn: Simfonija št. 5 v D-duru, op. 107 – »Reformacijska«; **19.30** Predstavitev večernega programa; **19.32** Tretji program vam predstavlja; **20.00** Pavel Sivic: Cortesova vrnitev, opera v treh dejanjih; **21.30** Od Vivaldija do Griega; **22.30** Izbrana proza – John Updike: Še uporabno; **22.50** Jugoslovanska glasba; **23.50** Napoved sporeda za nedeljo; **23.55** Lirični utrinek

RADIO ŠTUDENT

(89,3 in 104,3 MHz)
00.00–12.00 Satelitski programi – poskusni prenosi; **14.30** Razširjamo obzorja: Chumbawamba – English Rebel Songs 1381–1914; **16.00** Tolpa bumov: Meat beat manifesto – 99% (pias) (1); **21.00** DJ ghost: Zlobec Two Steos To Heavep; **00.00** Zatemnitev / satelitski programi – poskusni prenosi

RADIO GLAS LJUBLJANE

(Krim stereo 100,2 MHz, Grad stereo 102,4 MHz)
8.00 Dober dan, Ljubljana; **8.15** Prve novice; **8.30** Kam danes v Ljubljani, **8.45** Servisni radio; **9.00** do **12.00** Sobotno dopoldne na RGL, kontaktne oddaje; **11.15** Učimo se angleščine na RGL; **13.15** Informativni blok; **14.00** »Trinajst ožigosanih«; **15.15** do **16.00** Sobotno popoldne z nami; **18.15** Novice RGL; **19.00** Marlboro No. 1; **20.00** Glasba do jutra

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88,6-93,8-100,3-100,6-104,3-107,6 MHz)
6.00 Glasba za dobro jutro; **6.30** Jutranjik in cestne informacije; **7.00** Druga jutranja kronika; **7.30** Poročila in pregled tiska; **7.35** Kulturni servis; **8.00** Prenos II. programa Radia Ljubljana; **13.00** Vodeni kontaktni program – Kruh in sol; **13.30** Dnevnik Radia Koper; **14.35** Pesem tedna; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Glasba po željah; **17.15** Zamejska reportaža; **17.30** Primorski dnevnik; **18.00** Dajmo naši; **18.35** Glasbena starinarnica; **19.00** Radijski dnevnik

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in in 90,4 MHz, SV 558 KHz)
4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana; **7.15** Dobro jutro; **9.00** Glasbeni radiogram; **10.05** Otroški radijski studio; **10.30** Top 17; **12.05** Sestanek starejših; **13.00** Slovensko-bistriška panorama; **14.00** Iz slovenskih goric; **14.30** Poročila, osmrtnice, obvestila, glasba; **14.45** Od Ptuja do Ormoža; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Želeli ste, poslušajte; **16.30** Dnevnik radia Maribor; **17.00** Želeli ste, poslušajte; **18.00** Alfi Nipič vam predstavlja; **19.00** Večerni radijski dnevnik; **19.30** Prenos III. programa R Lj.; **00.00** Prenos I. programa R. Lj.

SPORED ZA NEDELJO

TELEVIZIJA

TV SLOVENIJA I

8.50–13.10 in 15.30–23.30 TELETEKST TV SLOVENIJA
9.05 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKA MATINEJA
ŽIV ŽAV
10.05 PET PRIJATELJEV, ponovitev angleške nanizanke, 9/11
10.35 ZGODBE IZ MEST: BANJA LUKA, dokumentarno glasbena oddaja TV Sarajevo, 9/11
11.30 PO DOMAČE S STANKO KOVAČIĆ
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA – RADGONSKI SEJEM
13.00 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 J. Marek: PRAŠKI PANOPTIKUM, češkoslovaška nanizanka, 6/10
17.00 TV DNEVNIK 1
17.05 POSLOVNE INFORMACIJE
17.10 NEVESTIN OČE, ameriški film (ČB)
18.40 ZBIS: O. Župančič: NASLIKAM TIČKO, oddaja za otroke
18.50 RISANKA
19.05 TV MERNIK
19.20 TV OKNO
19.30 TV DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 Kazimir Klarič: POZITIVNA NIČLA, nadaljevanka Hrvaške TV, 3/6
20.50 ZDRAVO
22.10 TV DNEVNIK 3, VREME
22.35 PERESTROJKA JAZZ: BIG BAND MINSK, 2. oddaja
23.20 VIDEO STRANI

TV SLOVENIJA II

10.50 DANES ZA JUTRI, oddaja za JLA in
KAJ PA JAZ, DRAGA, jugoslovanski film
13.50 ŠPORTNO POPOLDNE
16.55 Sarajevo: DP V ATLETIKI, prenos
18.30/19.00 NADALJEVANJE ŠPORTNEGA POPOLDNEGA
20.00 VELIKI TEKTONSKI JAREK, angleška poljudnoznanstvena serija, 1/3
20.55 DP V GORSKIH AVTOMOBILSKIH VOŽNJAH, reportaža iz Kočevja
21.15 POROČILA
21.20 TV RAZSTAVA
21.30 ROCK TEATRON, zabavnoglasbena oddaja
22.00 DP V NOGOMETU: Proleter – Crvena zvezda, reportaža
22.30 DP V NOGOMETU: OLIMPIJA – HAJDUK, reportaža iz Ljubljane
22.52 Buenos Aires: SP V KOŠARKI, finale, prenos
0.30 ŠPORTNI PREGLED (do 1.15)

TV HRVATSKA I

9.20 POROČILA
9.25 SMRKCI, ponovitev risane serije
9.50 NEDELJSKO DOPOLDNE ZA OTROKE: KONCERT STEVANA MILENKOVIĆA
11.00 KMETIJSKA ODDAJA
12.00 RESNA GLASBA
12.50 RISANKA
13.00 POSLOVNA ŽENSKA, angleška nadaljevanka, 2/6
13.50 POROČILA
13.55 NEDELJSKO POPOLDNE
16.10 ODKRITJA POD VODO, angleška poljudnoznanstvena serija, 3/5
17.00 NACHRICHTEN FÜR AUSLÄNDISCHE TOURISTEN
17.05 CIKLUS ŠPORT NA FILMU: RIBA, KI JE REŠILA PITTSBURG, ameriški film
18.45 SMRKCI, risana serija
19.10 TV FORTUNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ČE NEKOČ POTRKAŠ NA MOJA VRATA, italijanska nadaljevanka, 2/4
21.10 IGRE BREZ MEJA: Jugoslavija, zabavna oddaja
22.40 TV DNEVNIK
23.00 NEWS FOR FOREIGN TOURISTS
23.05 PROGRAM PLUS
'ALO, 'ALO, angleška nanizanka
VZEMI ME VSO
1.25 POROČILA

HRVATSKA TV II

7.40 TEST
8.00 TV KOLEDAR
8.10 PROGRAM PLUS
10.50 DANES ZA JUTRI in
KAJ NE POVEŠ
13.50 ŠPORTNO OKO
14.00 DP V TENISU
17.00 DP V ATLETIKI, prenos
19.00 Split: PLAVALNI MITING
20.00 TURNIR V VATERPOLU
21.15 POROČILA
21.30 ROCK TEATRON
22.00 NOGOMET: Proleter – CZ, reportaža
22.30 NOGOMET: Olimpija – Hajduk, reportaža
0.30 ŠPORTNI PREGLED

KOPER

13.45 NOGOMET, Prijateljska tekma: LECCE – MILAN (posnetek)
15.30 ODBOJKA, World League: SZ – BRAZILIJA (ponovitev)
18.15 KOŠARKA, Svetovno prvenstvo / pos. prenos
(tekma za sedmo mesto)
20.00 FISH EYE
20.30 JUKE BOX
21.00 KOŠARKA, Svetovno prvenstvo / pos. prenos
(tekma za tretje mesto)
med odmorom: TV novice
22.45 POLETNI NOGOMET
23.30 NOGOMET, Prijateljska tekma: LECCE – MILAN (ponovitev)

AVSTRIJA I

9.00 POROČILA
9.05 DISKRETNA DRUŽBA, Zgodovina prostozidarstva
9.50 Univerzum: LJUBEZENSKO ŽIVLJENJE RASTLIN, producent: Oxford Scientic Film
10.35 TEDNIK, z vremensko napovedjo za prihodnji teden
11.00 PARK DOŽIVETIJ, Donavski rokav vzhodno od Dunaja
12.00 HELLO AUSTRIA, HELLO VIENNA, tedenska oddaja o Avstriji v angleškem jeziku
12.30 ORIENTACIJA
13.00 Evropa: ROJSTNA MESTA SREDNJE EVROPE, Ljubljana – mlada prestolnica Slovenije
13.45 TRI IZ OKREPČEVALNICE, ponovitev
14.10 POPAJ, Dogodivščina v džungli, risanka
14.15 TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE (Tarzan, The Ape Man – ameriški film, 1959)
15.35 HELMI – OTROŠKI PROMETNI KLUB
15.40 SMRKCI, risanka
15.55 ZLATI TURBAN, lutkovna predstava
16.25 MINI ČAS V SLIKI
16.35 MAPETKI, risanka
17.00 X-LARGE, oddaja za mlade z »X-Charts«
18.30 KNIGHT RIDER, Ugrabitev
19.15 LOTO 6 IZ 45 Z JOKERJEM
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.48 ŠPORT
20.15 USODNA SILA, ameriški TV film
21.55 PETER IN SUZANA, komorna glasba
22.55 MONOBALETI, na glasbo Paul Konta
23.35 HAYDNOV KONCERT
0.20 POROČILA

AVSTRIJA II

9.00 POROČILA
9.05 KULTURNI TEDNIK
9.30 KULTURA ZA ZAJTRK
10.30 POTOVANJE PO AMAZONKI, dokumentarec
11.55 POKRAJINE ZEMLJE, Deževni gozd
12.55 COMPUTERANIMATION, Prix Ars Electronica 89
13.00 DOBER DAN, KOROŠKA, oddaja za koroške Slovence
13.30 SLIKE IZ AVSTRIJE
14.30 RAZSTAVA NA ROSENBURG
15.00 ŠPORTNO POPOLDNE
17.15 KLUB ZA SENIORJE, sestanek z vsemi, ki so po srcu ostali mladi
18.00 TRI IZ OKREPČEVALNICE, serija
18.30 SLIKA AVSTRIJE
18.55 KRISTJAN V ČASU
19.00 AVSTRIJA DANES
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.48 ZAKLADNICA AVSTRIJA, sprehod po dunajskem Okrajnem muzeju
20.15 JAMES BOND 007 – OGNJENA KROGLA
22.25 POROČILA
22.30 DOLGO POLETJE (nemški film, 1989)
0.00 MANNIX, Kje je Ramona Verona?
0.50 POROČILA

RAI I

9.00 KOMISAR DE VINCENZI
10.00 V MORJU STARIN
11.00 MAŠA
12.00 BESEDA IN ŽIVLJENJE: NOVICE
12.15 KMETIJSKA ODDAJA
13.30 TV DNEVNIK / TRI MINUTE O...
14.00 PADEC RIMSKEGA IMPERIJA, film
ITALIJANSKA NEDELJA
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.40 A VISO COPERTO
KOLOSEJ
ŠPORTNA NEDELJA
0.00 NOČNI TVD
0.10 FILM

RAI II

9.00 LASSIE
13.00 OB TRINAJSTIH
13.45 BEAUTIFUL, serija
14.30 POSTALI BODO SLAVNI, serija
15.15 ODDAJA
PLAVANJE
FILM
18.45 ULICE SAN FRANCISCA, serija
19.45 TV DNEVNIK
20.00 ŠPORTNA NEDELJA
20.40 HUNTER, serija
FILM
NOCOJ
PROTESTANTIZEM, verska oddaja

MADŽARSKA II

9.00 TV MAGISTER, kulturni program, (do 12.00)
16.00 TV 2 – Video strani – Reportaže – Vreme – Glasba – TV doktor, zdravniški nasveti – Za boljši jezik
17.00 BLIŠČ IN BEDA KURTIZAN, francoska serija, pon. 7. dela
17.58 TV 2
18.00 ZA OTROKE, tri risanke
18.49 TV 2
19.00 BUMBURY, angleški TV film
20.51 TV 2
21.10 LA SYLPHIDE, balet
22.15 TV 2 – zaključek dnevne redakcije
23.00 MADŽARSKI FOTOGRAFI, v letih 1970–80
0.10 TV 2

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

7.00 Super boos; **10.00** Mix; **11.00** Coca Cola Eurochart; **11.30** Leben konkret; **13.30** Zdravo Avstrija; **14.00** Mix; **15.00** Napisano je; **15.30** Mix; **16.00** Turistični magazin; **17.00** Mix; **17.30** Svet jutri; **18.00** Poslovno poročilo; **19.30** Videomoda; **20.00** Dundee in Culhane; **21.00** Nedeljski igrani film;

3 SAT

13.15 Kultura za zajtrk; **14.15** Posebna športna oddaja; **17.40** Pregled kulture; **18.05** Eldorado Perdido; **19.00** Dnevnik; **19.30** Petrova mladost, film; **23.00** Ritmi Brodwaya; **00.30** Pregled sporeda; **00.55** Poročila;

SAT 1

8.05 Kremenčkovi; **8.30** Batman; **9.20** Kuharski nasveti/Horoskop; **9.30** Novo v kinu; **10.00** Šport; **10.30** Na potep; **10.55** Tako videno; **11.00** Ukaz vesti; **12.40** Kremenčkovi; **13.10** Fantasy Island; **14.00** Nasveti za prosti čas; **14.10** Glav'ca, glav'ca, kviz; **14.35** Fuzzy; **15.25** Kitajska lutka; **17.05** Juanitov veliki prijatelj, film; **18.45** Poročila; **19.05** Hawk, serija; **20.00** Upornik iz Mehike, vestern; **21.50** Poročila in šport; **22.05** Poletni kosti; **23.05** Dave – Doma v vsaki postelji, komedija; **00.35** Tenis; **02.35** Pregled sporeda;

RTL PLUS

8.00 Otroška oddaja; **9.40** Deset zamorčkov, film; **11.00** Vstaja v Laramieju, vestern; **12.25** Klasika opoldne; **13.00** Scrabble, igra; **13.10** Moj oče je z drugega planeta; **13.30** Kremenčkovi otroci; **14.00** Dr. Who, Hiša tisočerih strahov III; **14.25** V pragozdu je izbruhnil pekel; **16.00** Naukročena Catherine, komedija; **17.35** Ruleta; **17.45** Umetnost kot sporočilo; **17.50** Velika ljubezen Afrika; **18.45** Poročila; **19.05** Hammer; **19.30** Vaš nastop, Al Mundy; **20.05** Mister Cory; **21.45** Spiegel; **22.15** Prime time – pozna izdaja; **23.30** Tenis v živo; **01.00** Crime story; **01.45** Aerobika;

TV 5

16.05 Poročila; **16.15** Planet zemlja: Morja in čuda; **17.15** Šola za obočevalce; **18.00** Povedaao drugače; **19.00** Trideset milijonov prijateljev; **19.40** Champs Elysees; **21.00** Šport; **22.00** Poročila; **22.35** Filmski festival v Locarnu; **23.35** V Fredovem svetu;

RADIO

PRVI PROGRAM

(Krvavec stereo 91,8 MHz)
5.00 Jutranji program; **5.50** Rekreacija; **8.05** Radijska igra za otroke – M. O. Isaac: Zgodba o lenem Si Lakhdarju; **8.47** Pop rock za mlade; **9.05** Pomnjenja; **9.35** Preludij; **10.05** Nedeljska matineja; **10.30** Nedeljska reportaža; **11.03** Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; **13.20** Za naše kmetovalce; **15.30–15.45** Dogodki in odmevi; **16.00** Lojtrca domačih; **17.05** Pojo amaterski zbori; **17.30** Homoreska tega tedna – Woddy Allen: Humoreska; **18.00** Priljubljene operne melodije; **19.00** Radijski dnevnik; **19.35** Lahko noč, otroci; **19.45** Glasbene razglednice; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Za prijeten konec dneva; **23.05** Literarni nokturno – Wit Jaworski: Nove pesmi; **23.15** Nočni program – glasba

DRUGI PROGRAM

(Krvavec stereo 98,9 MHz, Krim Stereo 93,5 MHz)
6.00 Val 202 – jutro; **8.00** Val 202 – dopoldan; **13.00** Val 202 – popoldan – Zimzelene melodije; **15.30** Dogodki in odmevi; **19.00** Radijski dnevnik; **19.30** Drugi val; **22.00** Zrcalo dneva

TRETJI PROGRAM

(Krim stereo 96,5 MHz)
16.00 Dober dan; **16.05** Znana in manj znana glasba; **18.05** Spomini, pisma in potopisi – Josip Vidmar: Rihard Jakopič; **19.30** Predstavitev večernega programa; **19.32** Zborovske pesmi slovenskih in drugih avtorjev (20. stoletja) v izvedbi zbora Obala iz Kopra; dir. M. Slosar; **20.00** Sedmi dan; **20.15** W. A. Mozart: Klavirski kvartet v Es-duru K 493, Kvintet za klavir in pihala v Es-duru, K. 452; **21.13** Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere »Falstaff«; **22.00** Nove prevodne strani – Tom Clancy: Domoljubne igre; **22.25** Tako muzicirajo . . .: Angleški komorni ansambel na avtentičnih instrumentih s solisti in umetniškim vodjem Trevorom Pinnockom, pianista Christoph Eschenbach in Justus Frantz s Hamburškimi simfoniki, Herbert von Karajan z berlinskimi filharmoniki (na sporedu dela Haendla, Bacha in Beethovna); **23.50** Napoved sporeda za ponedeljek; **23.55** Lirični utrinek

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88,6-93,8-100,3-100,6-104,3-107,6 MHz)
10.00 Sosednji kraji in ljudje; **11.30** Polje, kdo bo tebe ljubil; **12.00** Glasba po željah; **12.30** Primorski dnevnik; **12.45** Vanka in Tonca; **14.35** Pesem tedna; **15.00** Nedeljski rtim: glasba šport, ep; **15.30** Radio Koper na obisku; **16.30** Vročih 10; **18.30** Humoreska; **19.00** Radijski dnevnik

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in 90,4 MHz, SV 558 KHz)
4.30 Prenos programa R. Lj.; **10.05** Šport; **10.30** Kmetijska oddaja; **11.00** LOM; **11.30** Osmrtnice, obvestila; **12.00** MF; **13.00** Poročila; **13.05** Novčič v Jugotonovem avtomatu; **13.30** Želeli ste, poslušajte; **19.30** Prenos III. programa R. Lj.; **00.00** Prenos I. programa R. Lj.;
ponedeljek

RADIO ŠTUDENT

(89,3 in 104,3 MHz)
00.00–11.00 Satelitski programi – poskusni prenosi; **11.00** Vžig; **12.00** Tedenski sprehod čez TB; **13.00** Lestvični bastardi; **14.30** Oči, da ne vidijo: Listina; **16.00** Tolpa bumov: Tom Verlaine – Wonder (polydor) (1); **17.00** Retrovizor: Pred novo vojno? **20.00** Nove pisarije: Eva D. Bahovec – Za teorijo šolskega polja II.; **22.30** Koncert RS: Pepe Kalle & Empire Bacuba – Moers 90; **00.00** Zatemnitev / satelitski programi – poskusni prenosi

RADIO GLAS LJUBLJANE

(Krim stereo 100,2 MHz, Grad stereo 102,4 MHz)
12.00 Dober dan; **12.15** Servisni radio; **12.30** Nedeljski klepet; **13.00** Glasba na RGL; **14.15** Novice; **14.30** Nedeljski program za vas; **16.30** Nedeljski klepet; **17.25** Glasba na RGL; **18.15** Nedeljski kontakt; **18.15** Novice; **19.00** American top 40; **22.30** Glasba star SAT radio do jutra

FIAT 190, vlačilec, l. 78, generalno obnovljen, prodam. Edvin Mršnik, Šercerjeva 9, Ilirska Bistrica. t-50747-85

KOMBI fiat ducato, letnik 1984, odlično ohranjen, prodam. Ul. Milana Majcna 6, Ljubljana. t-51055-85

PRIKOLICO za osebni avto prodam. ☎ (064) 42-693. t-51089-85

CITROEN 35 RD, letnik 1985, prodam. ☎ (068) 23-122. t-51207-85

KAMION fiat 662 z dvigalom in enoosnim priklopnikom prodam. ☎ (067) 79-176. t-51264-85

AVTOBUS neoplan, letnik 1975, klima, video, TV, 35 sedežev, prodam. ☎ (064) 75-597. t-51397-85

TAM 4500 kesonar v voznem stanju prodam. ☎ (0608) 81-242. t-51481-85

KOMBI C 25 D, letn

KALCHER CELOVEC. Pischeldorferstr 101. tel 9943 463-43343 in 43658

KAKOVOSTEN MATERIAL ZA VAŠO CENTRALNO KURJAVO

visokokakovostni **OLJNI GORILEC** – nemški izdelek **5.300 ATS neto**

Odprto: ponedeljek - četrtek, 7.30 do 12. in 13. do 17. ure, petek 7.30 do 12. ure, po telefonskem dogovoru tudi ob sobotah.

Informacije tudi v KRANJU: tel. 064/28-974

Najdete nas: do konca Rosentalerstr. pri križišču desno, pri drugem križišču levo Pischeldorferstr. okoli 200 m za železniškim podvozom

BRAKO prikolico ugodno prodam. ☎ (061) 445-230. **t-51072-93**

KAMP PRIKOLICO IMV 250 2 + 2, s kopalnico in predprostorom, prodam. ☎ (063) 25-483. **t-51100-93**

BRAKO prikolico, 3× rabljeno, poceni prodam. ☎ (061) 662-058. **t-51369-93**

RABLJENO holandsko šotor prikolico Alpen-Kreuzer, prodam. ☎ (064) 26-802. **t-51440-93**

PRIKOLICO adria 380 – 3+1, garažirano, odlično ohranjeno, z baldahinom in dva ležalnika z jogijem, ugodno prodam. ☎ (061) 572-508. **t-51624-93**

BRAKO prikolico, lepo ohranjeno, s predprostorom, prodam za 500 DEM v din, protiv. ☎ (064) 631-269. **pt-51593-93**

PRIKOLICO adria 380, zimsko-letno, s predprostorom, staro 10 let, ugodno prodam. ☎ (061) 455-669. **t-51765-93**

BRAKO prikolico, malo rabljeno, odlično ohranjeno, prodam. ☎ (063) 82-980. **t-51775-93**

BRAKO prikolico skif, prodam. ☎ (061) 446-677. **t-51778-93**

GLASBILA

prodam

SINTHESIZER roland JX – 8 P in kitaro charwel – jakson, novo, ugodno prodam. ☎ (063) 701-237. **t-51822-100**

KLAVIRSKO harmoniko Hohner verdi II, 96-basno prodam. ☎ (0608) 32-118. **t-51895-100**

ELEKTRONSKE orgle znamke godwin, prodam. ☎ (063) 741-944 ali (063) 741-945. **t-51747-100**

BOBNE ludwig s paiste činelami, mikrofon shure 565, s stojalom in kovček za bas kitaro, prodam. ☎ (051) 821-047. **t-51058-100**

KLAVIR z angleško mehaniko, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (061) 221-154. **z-51420-100**

ELEKTRIČNO kitaro Fender ter dvomanualne električne orgle Lewrey prodam. ☎ (061) 861-254. **t-51585-100**

ELEKTRONSKE bobne simonds SDS 9, činele paiste 2002, mikser dinacord 1230 in alesis midi reverb 2, prodam. ☎ (0601) 81-145. **pt-51394-100**

HARMONIKO weltmeister, novo, zelo poceni prodam. ☎ (061) 571-557. **t-52066-100**

KLAVIR stingl, original, starejši, dobro ohranjen, prodam. ☎ (069) 25-231. **t-52190-100**

kupim

ICB 3 D, 4×4, turbo, prodam. ☎ (061) 219-514. **t-52119-40**

KUPIM trivrstno diatonično harmoniko. ☎ (061) 771-454, kličite dopoldan. **705912-102**

AKUSTIČNI APARATI

prodam

VIDEOREKORDER fisher in TV panasonic stereo, novo, poceni prodam. ☎ (064) 34-184. **t-51819-105**

Tehnična trgovina, posrednik PARTNER

video rekorderji, playerji, kamere, TV aparati, hi-fi, avtoradii, računalniška oprema, telefoni, telefaxi in ostala tehnika.

Povšetova 62, tel. (061) 455-873. st-5895-105

AKAI VS 425, nov, stoječa slika, upočasnjena slika, programer itd. ugodno prodam. ☎ (061) 376-086. **t-51628-105**

GRAMOFON dual CS 505-3, prodam. ☎ (064) 35-726. **t-51655-105**

VIDEOREKORDER fisher, star 20 mesecev, brezhiben, prodam. ☎ (064) 34-781. **t-51325-105**

VSO ozvočenje za diskoteko in light show, prodam. ☎ (061) 831-235. **t-51398-105**

TV ORION, barvni, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ (061) 485-140. **t-51569-107**

TV SHARP, ekran 37, ugodno prodam. ☎ (061) 314-425. **t-51605-107**

NOV video recorder akai, ojačevalec yamaha, mini hifi stolp sony na daljinsko in vrhunske brezžične slušalke sony, ugodno prodam ali zamenjam. ☎ (061) 721-490. **6088-105-st**

PRODAM videorekorder ugodno nov in video kasete. ☎ 310-940. **6102-105-st**

SONY barvni TV, ekran 65 cm in videorekorder ter kamkorder panasonic novo, deklarirano, prodam. ☎ (061) 831-632. **6113-105-st**

ORGLE roland E 20, ugodno prodam. ☎ (062) 794-643. **t-52044-105**

VIDEOREKORDER goldstar, nov, prodam za 5.000 din. ☎ (061) 877-262. **t-52140-105**

ZVOČNIKE turbo sound 300 in 100 W in mcfarlow 100 W, prodam ali zamenjam. ☎ (061) 262-035 ali ☎ 524-410. **t-52202-105**

RECEIVER sansui R-30 in zvočnike pioneer 40/60 W, prodam. ☎ (061) 219-115 ali 373-673. **705909-105**

tv aparati

PRODAM iskra barvni tv 16 kanalov 5,5 let staro, zaslon 56 za 550 DEM. ☎ 376-238. **705900-107**

BARVNI tv iskra, z daljincem, star 3 leta, za 600 DEM ali dinarje prodam. Šuligoj, Črtomirova 25, Lj. **st-3022-107**

TV COLOR grundig, ekran 66, daljinsko upravljanje, ugodno prodam. ☎ (061) 574-082. **t-51952-107**

TV BARVNI Goldstar, ekran 51, z daljinskim upravljanjem, popolnoma nov, prodam. Cena 5700 din. ☎ (061) 221-679. **t-52024-107**

SYNTHESIZER farfisa, tip 90, za 10.000 din, prodam. ☎ (061) 861-245. **t-51377-107**

BARVNI TV, star 5 let, iskra azur, prodam. ☎ (061) 882-306. **t-51447-107**

BARVNI TV philips, zaslon 55 cm, nov, prodam. ☎ (061) 445-333. **t-51679-107**

TV ČB ISKRA, prenosni, skoraj nov, letnik 89, prodam. ☎ (061) 322-524 ali (064) 46-167. **t-51787-107**

TV SHARP, 55 cm, tip SV 2145 G, stereo, teletekst, raven ekran, nov, prodam. Cena 9900 din. ☎ (061) 341-765. **t-51789-107**

NOV TV Goldstar (daljinec), prodam, lahko v dveh obrokih. ☎ (063) 28-010. **t-51865-107**

UMETNINE IN STARINE

prodam

PRODAM starinski šivalni stroj. ☎ 344-558. **st-6115-110**

GOBELINE »Konji v galopu«, 70 × 50 cm in »Na vodnjaku«, 50 × 48 cm, poceni prodam. Sofrenović, Krimska 21, Ljubljana. **p-705837-110**

STARONEMŠKO (altdeutsch) mizo in omaro prodam. ☎ (061) 262-713. **705899-110**

LONČENO peč (porcelan) bele barve gladke pečnice, staro 100 let, razstavljeno, prodam. ☎ (061) 219-115 ali 373-673. **705907-110**

SLIKO impersionista olje cca 37×34, prodam. Ponudbe pod »Matija Jama«. **808256-110**

PRODAM predalnik. ☎ (061) 332-262. **808564-110**

SPALNICO iz masivnega lesa – mahagoni, stara 50 let, naglas dvoposteljna – dve posteljni omarici, komoda za perilo in tridelna omara, prodam. Cena 35.000. ☎ (061) 314-703, vsak dan od 15. do 16. ure. **807347-110**

KNJIGE

prodam

100 ROMANOV, novo izdajo ugodno prodam. ☎ (061) 882-234. **t-51836-120**

LEPO ohranjene šolske knjige za 8. razred osnovne šole ugodno prodam. ☎ (061) 320-930, od 17. ure dalje. **6043-120-st**

kupim

UČBENIKE za 2. letnik elektro smeri kupim. ☎ (061) 667-348. **807370-122**

DELO

dobi

MONTERJA centralnih kurjav in prodajalca zaposlimo. ☎ (061) 51-421. **t-51662-130**

DOBREGA zidarja z vozniškim dovoljenjem in enega delavca zaposlim. ☎ (061) 226-041, v soboto popoldne. **t-51701-130**

GOSPODINJO za starejšo mamo iščemo. Nudimo sobo in plačilo. Ponudbe pod »Takoj – Ljubljana«. **t-51754-130**

MIZARJE za zahtevnejšo mizarsko delo zaposlim. Ponudbe pod »OD 10.000 din«. **808359-130**

MIZARJA za montaže takoj zaposlim. Pisne ponudbe na naslov: Rupert Stanislav, Celovška 83, Ljubljana. **808367-130**

DOPOLDANSKO honorarno delo dobi urejena oseba. Pisne vloge na naslov: Kacin Ivana, Hošiminhova 5, Ljubljana. **808392-130**

PRIPRAVNICO za »ženski frizerstvo« sprejmem s 1. septembrom. Ponudbe pod »Znanje«. **808420-130**

FRIZERKO samostojno s prakso sprejmem s 1. septembrom. Ponudbe pod »Dobra moč«. **808421-130**

KV ALI PK slaščičarja zaposlim takoj. Titova 119, Ljubljana. **808432-130**

HONORARNO zaposlim žensko za čiščenje lokala. ☎ (061) 211-760, po 12. uri. **808442-130**

Avstrijsko podjetje išče

sodelavca s skladiščem

(garaža ipd.) za prodajo čistil

Interesenti naj se javijo ob sredah in četrtih po telefonu 9943/463-512 415 12, Austrochem Klagenfurt/Celovec

POLAGALCI marmorja in umetnega kamna dobijo zaposlitev. ☎ 556-840. **a-2997-130-st**

KLAVIATURISTA, vokalista išče gorenjski ansambel. ☎ (064) 74-119. **t-51541-130**

KUHARSKO pomočnico takoj zaposlim. Gostilna Benčak, Medvode. ☎ (061) 612-349. **t-51548-130**

NATAKARJA ali natakarico za delo v dnevnem baru iščem. Bar Ideja, Kidričeva 35, Kamnik. **pt-51675-130**

Naš team potrebuje okrepitev:

zaposlimo

avtomehanika in avtokleparja

Nudimo: odlično delovno vzdušje, stalno delovno mesto, nadaljnje izpopolnjevanje in izobraževanje, ustrezno plačilo za opravljeno delo.

Hitro pokličite g. prokurista Weissbäcka, 9943/316-91 15 20/36

Autohaus Robinson KG, 8020 Gradec, Kärntnerstrasse 30

Največji zastopnik za mazdo v južni Avstriji. 191-176

Firma Galeb

redno zaposli 3 nove delavce

potnike

za maloprodajo tekstila na terenu.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: Dreu, Maribor, Cafova 5. 18-931

KOROŠKA/ AVSTRIJA

Kavarna – restavracija zaposli

natakarico/ blagajničarko.

Pogoj je znanje nemškega jezika. Tel. 9943/4276-4422.

2 KV ZIDARJA zaposlim. Pogoj 3-letna šola in 3 leta prakse. OD po dogovoru. ☎ 481-703, vsak dan, po 15. uri. **3035-130-st**

ŽENSKO za nego starejše osebe, na domu v dop. času, iščemo. ☎ (061) 345-557. **3041-130-st**

TAJNICO, brez obveznosti, takoj zaposlimo. Podaljšan delovni čas, vse sobote, občasno terensko delo. Visok OD. ☎ (061) 321-936. **3042-130-st**

KUHARICO, za kuhanje malic, od 7. do 11. ure in dekle za strežbo za šankom, takoj zaposlim. Mivka 28, ☎ (061) 442-859 dopoldne do 10. ure ali 214-081 popoldne po 17. uri. **50231-130**

GOSTILNA »Na obali« iz Boštanja takoj zaposli natakarico in kuharico. Ostale inf. po ☎ (0608) 82-633. **pt-51202-130**

BIFE v Šmarju Sap zaposli kvalificirano natakarico. ☎ (061) 772-889. **pt-51241-130**

AVTOKLEPARJA zaposlim takoj. ☎ (061) 375-923. **pt-51268-130**

REDNO ali honorarno zaposlim natakarico v novem bifeju. ☎ (061) 346-470 **pt-51673-130**

HONORARNO zaposlimo dekle za delo v kava baru. ☎ (061) 327-759. **t-51901-130**

DNEVNI Bar Pl, Linhartova 7 (Plava laguna), zaposli pridno dekle. **t-51902-130**

DNEVNI bar Astor, Celovška 159, zaposli pridno dekle. **t-51903-130**

ZA NEGO in družbo bolani materi iščem prijetno gospo, navajeno dela z bolniki, najraje mlajšo upokojenko zdravstvene smeri. Ponudbe pod »Dobro plačilo«. **t-51904-130**

NOVA sodobna sampostrežna trgovina, na Linhartovi 42, vabi k sodelovanju urejene KV prodajalke živilske stroke s prakso. ☎ (061) 344-988 ali 302-814. **t-51940-130**

KUHARICO, v dopoldanskem času honorarno zaposlim v internem bifeju. Ponudbe pod »Rožna dolina«. **t-51978-130**

PRIJAZNO dekle za delo v Kava baru v Domžalah zaposlim. ☎ (061) 711-072. **t-51984-130**

VOZNIKA na vlačilcu, z večletno prakso, zaposlim. ☎ (061) 843-030. **t-51988-130**

ZAPOSLIM urejeno dinamično dekle nad 25 let za samostojno delo v gostinskem kiosku z vrtom. ☎ (061) 343-861. **t-52038-130**

V REDNO delovno razmerje sprejmemo delavca cvetličarske stroke. Pogoj – cvetličar z dveletno prakso. ☎ (061) 481-628. **t-52057-130**

KUHINJSKO pomočnico iščemo. ☎ (064) 42-735. **t-52116-130**

ŽENSKO za čiščenje gostinskega lokala, v dopoldanskem času zaposlim. ☎ (061) 447-847. **t-52123-130**

ZASTOPSTVO TUJE FIRME

v Jugoslaviji išče sposobne delavce po pogodbi o delu na področju Gorenjske.

Tel. (064) 34-978 od 8. do 12. ure. 52168

ZAPOSLIMO dve natakarici in čistilko. Bar Mitnica, Kamnik, Kidričeva 31. **pt-52196-130**

V STALNO delovno razmerje sprejmemo dve dekleti z veseljem do gostinskega poklica. Restavracija Trdinova klet Mengeš, ☎ (061) 737-237 ali ☎ 739-240. **t-52201-130**

SMG SPLOŠNO MIZARSTVO GRANDOVEC

Cesta 15, Videm Dobrepolje zaposli več samostojnih KV stavbenih in pohištvenih mizarjev.

Plača po dogovoru.

Pisne ponudbe pošljite na zgoraj navedeni naslov.

Tel. (061) 782-123. 52209-130

PRIVATNO PODJETJE

išče ugodne dobavitelje in uvoznike različnega blaga.

Tel. (055) 242-919, Slavonski Brod. 62217

KV KUHAR dobi redno zaposlitev v pizzeriji Botra, Opekarska 17, Trnovo. Nedelje in prazniki prosto. **p-705800-130**

DEKLE v strežbi, možnost priučitve, minimalni od 7500 in fanta za peko pic, možnost priučitve, minimalni OD 9000, zaposlimo. Pisne prošnje: Pizzeria »Tango«, Celovška 34. **p-705827-130**

NATAKARICO z delnim znanjem kuhe, poznejše vzame lokal lahko v najem, sprejmem. Ponudbe pod »Dolenjska«. **p-705834-130**

PRIJATELJE za konstruktivno sodelovanje v donosnem delu iščemo. Ponudbe pod »Voznik z vozilom«. **705867-130**

KAMNOSEKI, brusča marmorja zaposlim honorarno. Ponudbe pod »Takoj«. **705877-130**

DELAVCA za fizična dela zaposlim. Ponudbe pod »Honorarno«. **705878-130**

DVE VESTNI dekleti s smislom za gostinstvo takoj zaposlim. ☎ (061) 328-290, po 17. uri. **705894-130**

GOSPODINJO potrebuje tričlanska družina, z dvoinpolletno deklico, za popoldansko pomoč v gospodinjstvu, od 15. do 20. ure, v svoji hiši za Bežigradom. Veselje do otroka. ☎ (061) 349-661, dopoldan ali po 20. uri. **p-808353-130**

MARKETING ORGANIZACIJA

vabi k skupnemu sodelovanju tiskarja ter grafika. Delovni prostor in del sredstev za nakup strojne opreme zagotovljen. Delo vpeljano.

Vse interesente prosimo, da kličejo po tel. (061) 264-978. 808447

PIZZERIJA, v središču Ljubljane, zaposli natakarja za delo v strežbi in nočnega čuvaja. ☎ 216-555, od 15. do 19. ure. **808506-130**

HONORARNO zaposlim dekle za strežbo v dnevnem baru. Nedelje proste. ☎ 312-276. **808536-130**

ZAPOSLIMO samostojnega vodovodnega instalaterja ali monterja, centralne kurjave. Ponudbe pod »Vesten«. **808546-130**

PRODAJALKO za prodajo otroške konfekcije, na Glavni tržnici, iščem. ☎ (061) 558-735. **808557-130**

FRIZERKA dobi delo. Ponudbe pod »Delovne izkušnje«. **t-51399-130**

PEKA z izkušnjami in poznavanjem izdelovanja proizvodov iz listnatega testa zaposlim. OD 14.000 din. ☎ (051) 441-365, od 20.–22. ure. **t-51407-130**

GOSTILNA v Kamniku sprejme kuharja ali kuharico v redno delovno razmerje – priprava malic. Sobote, nedelje prosto, dober OD. ☎ (061) 831-451. **t-51504-130**

Iščemo poklicne bolničarje/ke, pripravljene zamenjati bivališče. Omogočamo primeren dohodek, možnost rednega delovnega razmerja, stanovanje. Zahteve: diploma poklicne šole in znanje italijanščine.

Življenjepis pošljite na: SPI Cassetta 48/R, 30170 Mestre (Venezia) – Italia.

DEKLETA in fante za delo na tržnici sprejmemo takoj. Prednost lasten prevoz. ☎ (061) 321-936. **pa-2962-130-st**

VEČ komercialistov za italijansko, avstrijsko, nemško tržišče, lasten prevoz, znanje jezikov, dobi stalno ali honorarno, odlično stimulirano zaposlitev. ☎ (061) 321-936. **p-5921-130-st**

K SODELOVANJU vabim ginekologa(injo), odličen honorar. ☎ (061) 321-936. **p-5922-130-st**

SPREJMEMO voznike z lastnim vozilom, redno ali honorarno. ☎ 302-683. **p-6007-130-st**

ZAPOSLIMO dve natakarici. OD 5000 din. ☎ (061) 785-102. **pt-51066-130**

AVTOPRALNICA Herbi, Viška 4, išče dva pridna fanta. **pt-51158-130**

MLAD zakonski par išče stanovanje v Ljubljani. ☎ (061) 484-467, v soboto po 12. uri. **pt-51353-13**

Društvo vrtnarjev Slovenije

vabi k sodelovanju in prodaji spominkov, predmetov, narodnih običajev in vrtnarske opreme

na mednarodni razstavi »Cvetje Evrope«, ki bo od 7. do 10. septembra v parku »Savinjski gaj« v Mozirju.

Informacije po tel. 061/574-214. 14-5057

Bi želeli delati v tujini.

Pokličite na tel. (061) 579-734. t-51740-130

DELAVCE in zidarje zaposlim. ☎ (061) 263-764. **t-51784-130**

VOZNIK z lastnim avtomobilom dobi honorarno zaposlitev, GKG Kuclar, Ljubljana Polje, Studenec 3, 20. 8. 1990 od 8. do 12. ure. **t-51803-130**

GOSTIŠČE v Portorožu zaposli natakarico z znanjem italijanskega in nemškega jezika ter kuhinjsko pomočnico. Stanovanje in hrana zagotovljena. ☎ (066) 76-367. **t-51840-130**

Zunanje-trgovinsko podjetje

vabi k sodelovanju trgovska podjetja, zasebne trgovce in akviziterje.

Tel. 065/71-384. t-51868-165

VOZNIKA C, E kategorije s petletno prakso v špediciji takoj zaposlim. Ponudbe pod »Odličen osebni dohodek«. **t-51870-130**

TAKOJ zaposlim KV kuharico in KV natakarico. Hrana in samsko stanovanje v hiši. ☎ (061) 482-872. **t-51884-130**

išče

Družbenim in privatnim podjetjem nudim predstavništvo za Italijo. Imam stanovanje v Rimu, telefon in telefax. Govorim angleško in italijansko, obvladam tudi arabski jezik. Zainteresirani naj se javijo na telefon (071) 641-276. t-51233-132

NEGO in pomoč bolnim in starejšim osebam nudi med. tehnik s strokovnim izpitom. ☎ 262-754, ali 372-664. **808423-132**

HONORARNO tipkam diplomske naloge in ostale tekste, hitro, kvalitetno in poceni. ☎ (064) 633-646. **t-51555-132**

EKONOMSKI tehnik išče redno zaposlitev v dopoldanskem času. Relacija: Kamnik–Domžale. Ponudbe pod »Zanesljiva«. **3045-132-st**

DELO za industrijski pletilni stroj, finočа 10, iščem. ☎ 773-764, vsak dan dopoldne. **3050-132-st**

SERIJSKO šivanje vzamem na dom. Večje količine. ☎ (063) 732-762. **t-51922-132**

DELO, kakršnokoli, na domu, sprejmem. Nudim tudi prevoz in telefon. Ponudbe pod »Poštenost«. **705864-132**

KAKRŠNOKOLI zaposlitev sprejmem redno ali honorarno. Ponudbe pod »Vesten«. **p-808399-132**

SPREJMEM delo kot varnostnik. Ponudbe pod »Odgovorno delo«. **p-808400-132**

IŠČEM delo: grafično oblikovanje s pomočjo računalnika. Ponudbe pod »Izkušnje«. **808470-132**

TIPKAM vse vrste besedil. ☎ (061) 313-044, int. 46-78, po 15. uri. **808527-132**

SPREJMEM delo na dom, imam delavnico, prednost ključavničarstvo ali plastika. Ponudbe pod »Moravče«. **p-808568-132**

varstvo

VARSTVO za enoletno deklico nujno potrebujemo na vašem ali našem domu, v Mostah ali bližnji okolici ali Centru. ☎ (061) 454-421, od ponedeljka dalje. **t-52039-133**

VARSTVO za enaindvajset mesecev staro deklico iščem. Nudim dobro plačilo, lahko tudi stanovanje pri nas. Vaše pondube pošljite na naslov: Bernarda Majkič, Ul. Gubčeve brigade 74, Ljubljana ali se zglasite osebno. **705919-133**

MLAJŠO žensko za varstvo fantka na našem domu v Šiški za 5 ur dnevno iščemo za čas enega leta. ☎ (061) 553-146. **t-50050-133**

VARSTVO za dveletnega sina iščemo med 6. in 15. uro na našem domu na Rudniku. Ponudbe pod »Primož – oktober«. **808427-133**

INŠTRUKCIJE

nudim

PROF. FRANCOŠČINE, z izkušnjami, inštruira in pripravlja na izpite. ☎ 318-317. **2995-140**

PROFESOR matematike nudi inštrukcije iz matematike za vse stopnje. ☎ (061) 326-837. **80852J-140**

PEDAGOGINJA klavirja z dolgoletnimi izkušnjami poučuje klavir otroke od 6. leta dalje. ☎ (061) 446-462. **t-51671-140**

ASISTENT inštruira matematiko in druge tehnične predmete za vse stopnje, po intenzivni metodi priprav-lja tudi kandidate za popravni. ☎ (061) 267-043. **pt-47404-140**

PROFESOR inštruira matematiko za vse stopnje. ☎ (061) 320-772. **pt-48193-140**

MATEMATIKO za srednje in osnovne šole uspešno inštruiram. ☎ (061) 321-508. **p-808304-140**

SGS d. o. o.

najame 500 do 700 m² velik poslovni prostor z možnostjo odkupa na območju Gorenjske ali okolice Ljubljane.

Pisne ponudbe na naslov: SGS d. o. o., Trg Prešernove brigade 2, Kranj. 18-5158

ČE STE MORALI čez počitnice gledati v nemške učbenike, potem je še čas da utrdite znanje. Popravni izpiti so pred vrati. Za pomoč kličite ☎ (061) 331-534, zvečer po dnevniku. **t-51502-140**

KITARO poučujem. Ponudbe pod »Kitara«. **6069-140-st**

ŽIVALI

prodam

LABRADOR retriver mladiče, stare 9 tednov, čokoladne rjave in črne, z rodovnikom, prodam. ☎ (061) 739-339, od 18. do 19. ure. Sabina Majcen, Koželjevo nabrežje 3, Mengeš. **t-51744-150**

ŠARPLANINCE z rodovnikom prodam. ☎ (062) 621-660. **t-51880-150**

ROTTWEILER mladička – psičko, poceni prodam. ☎ (064) 37-553. **t-50922-150**

NEMŠKE dolgodlake jazbečarje, prodam. ☎ (042) 49-339. **t-50954-150**

POLARNE lisice s kletkami prodam. ☎ (061) 654-073. **t-51038-150**

LJUBITELJEM živali oddam mlade mucke. ☎ (061) 722-724. **t-51182-150**

MLADIČE labradorce retreiwerja, od izredno delovnih staršev, psička in psičko, oče dela za zagrebško policijo, prodam po 3000 din. ☎ (041) 700-649. **t-51462-150**

ČRNO dogo poceni prodam. ☎ (061) 347-568. **t-51501-150**

DVE KOZI prodam. ☎ (061) 877-441 od 20. do 21. ure. **t-51532-150**

KOBILO, rodovniško poreklo, angleško, polkrvno z žrebetom, nujno prodam. Gregor Moser, 63230 Šentjur, Na Razgled 12, ☎ (063) 741-217. **t-51535-150**

PRODAM čistokrvno rodovniško psico z odobrenim vzrejnim pregledom novofundlandske pasme staro 2 leti ☎ (063) 721-677 **926-150**

PERZIJSKE muce – Himalajke parjene v inozemstvu prodam. Informacije na ☎ (063) 772-007 **927-150**

NOVOFUNDLANDCE, cepljene, prodam. ☎ (067) 65-258. **pt-51659-150**

FOKS – terierje, ostrodlake, mladiče vrhunskega legala, ugodno prodam. ☎ (041) 270-847 **t-51944-150**

VELIKI šnaucer, odlično leglo, sprejemamo rezervacije. ☎ (061) 327-282 **t-51963-150**

BELO perzijsko muco nujno prodam. Ogled na naslovu: Ika Koderman, Ljubljanska 65, 61230 Domžale. **t-52002-150**

LESI mladiče škotskega ovčarja, šampijonskega porekla, stare 6 tednov, z rodovnikom, prodam. ☎ (046) 83-105. **T-52049-150**

MLADIČE samojed – odličnih staršev, prodam. ☎ (064) 75-140 int 288, Prezelj. **T-52112-150**

KOKER španjela starega 8 mesecev in šarplaninca starega 2,5 meseca z rodovnikom, prodam. ☎ (061) 454-892. **t-52139-150**

KOKER španjel, psičko z rodovnikom star 2 meseca, prodam. ☎ (066) 36-329 **T-52142-150**

LABRADOR psičko, črno, z rodovnikom, odličnih staršev, staro 9 tednov, prodam. ☎ (061) 798-022. **t-52194-150**

AIREDALE terier mladiče prodam. Če želite pogumnega in zvestega psa pohitite. ☎ (061) 613-194. **p-705809-150**

ČISTOKRVNE lessie brez rodnikov stare 6 tednov, prodam po 150 DM. ☎ (061) 483-098 **705-893-150**

NEMŠKI bokserki z rodovnikom stari pet tednov, prodam. ☎ (061) 454-767 **705916-150**

NEMŠKO ovčarko staro 20 mesecev odličen čuvaj prodam ☎ (061) 557-188 **808458-150**

ROTWEILER psičko odličnih staršev z rodovnikom staro 5 mesecev prodam ☎ (061) 268-334 **808461-150**

NEMŠKEGA čistokrvnega ovčarja mladička in čistokrvne terierje prodam. Višnja gora, Žabjek 10. ☎ (061) 784-144 **808477-150**

PRODAM psico pasme bernardinc čistokrvni, rodovnik. ☎ (061) 454-562. **808512-150**

iščem

ČRN kuža s kovinsko ovratnico in košatim repom se je izgubil. Nagrada! ☎ (061) 557-485 **t-51955-153**

RAZGLASI

izgubljeno

IZGUBILA sem denarnico s potnim listom na ime Maria Asoli. Najditelj naj proti nagradi vrne potni list na naslov: Grabrijan, Levstikov trg 8/II, Ljubljana. **808513-160**

Če iščete notranji mir, harmonijo in odgovor na zadnja vprašanja življenja, vam lahko pomagamo.

Brezplačne informacije:

Universelles Leben, Sternerckstrasse 53, A-5016 Salzburg.

NA KOPALIŠČU Kodeljevo sem dne 12. 8. 1990, v nedeljo, izgubila zlato verižico z medaljonom, darilo mojega pokojnega očeta. Poštenega najditelja prosim, naj mi jo vrne proti nagradi. ☎ (061) 210-346, popoldne. **t-51525-160**

žen. ponudbe

PROST moški, lažji invalid, z novo veliko hišo na morju, dobro situiran, išče prosto žensko, star do 50 let. Prednosti: nekadilka in vozniško dovoljenje B kategorije. Možnost poroke. ☎ (051) 782-970, avtomatska tajnica ali ponudbe pod »Srček«. **t-51874-163**

razno

13 m² JUNEČJEGA usnja črne barve prodam za 300 din m². ☎ (061) 345-991. **6074-164-st**

Jeans lewis 501, original USA, s certifikatom proizvajalca, cena 350,00 à – komad.

Inf. do 22. 8. 1990, vsak dan od 15. do 18. ure. (066) 73-508. t-51475-164

ZASTAVA 750 letnik 1978, (6000 din), čoln maestral 6 in tomos 4 (10000 din), prodam. ☎ (061) 613-353. **t-51536-164**

DVOJNO pomivalno korito iz nerjaveče pločevine, surf Mistral, komplet ter vrata 220×75 iz pocinkane pločevine, poceni prodam. ☎ (061) 264-598. **t-51590-164**

RISALNO desko robotron s stojalom in mehanizmom, novo, prodam za 1.000 DEM v dinar, protiv. ☎ (063) 28-552. **t-51594-164**

Cisterne,

material 3 mm, liter 2,50 din, možnost dostave, prodam.

Tel (062) 304-879, od 6. do 7. ure. t-51753-164

HARMONIKO, weltmaister, 40 basno, barvni TV iskra montreal, elektronski šah chess computer, prodam. ☎ (061) 772-245. **t-51795-164**

NUJNO potrebujem posojilo 15.000 DEM din. protivred. za dobo leta in pol. Ponudbe pod »30% obresti« na podružnico Dela, Novo mesto. **t-51798-164**

HIDRAVLIČNO, univerzalno stiskalnico, 25 T, ter 25 starinskih okenskih kril, prodam. ☎ (061) 752-414. **t-51810-164**

STARO kostanjevo kašče 4×6 m in dele za vartburg prodam. ☎ (068) 24-235 **t-51889-164**

POSOJILO 40.000 DEM v dinarski protivrednosti potrebujem za tri mesece. Nudim 25% obresti in garancijo. ☎ (061) 553-179 ali 268-833. **pa-5923-164-st**

20% DELEŽ v podjetju z ZTR že sklenjenimi pogodbami, izredno donosna dejavnost, prodamo ali menjamo za hišo, s telefonom, na območju Ljubljane. Ponudbe pod »Izvoz – hrana«. **p-6009-164-st**

LIPINA kuhinja maja, kombiniran hladilnik, z zamrzovalno omaro (gorenje), harvni tv loewe opta – M 20, hi-fi stolp, advent zvočniki, nov bide z armal pipo, ugodno prodam zaradi selitve. ☎ 485-365. **p-6015-164-st**

NAREZANA drva, 2 m³, prodam. ☎ (061) 326-716. **p-6035-164**

AKUPUNKTURNE kitajske igle, vseh velikosti, kladivo-kitajsko, aparat WQ 10 C, kitajski preparat 101, prodam. ☎ (055) 237-271. **t-50572-164**

VEČ IZDELANIH gobelinov, uokvirjenih, prodam. Kadivnik, Detelijica 11, Tržič. **t-51711-164**

OFFSET matrice kupim. ☎ (061) 266-201. **t-51738-164**

KOLO bottecchia, fotoaparat practica, skif, TV nordmende, radiator emo, blaupunkt z zvočniki linn, R-4 GTL, prodam. Dobava konec avgusta. ☎ (066) 51-325. **808419-164**

JEDILNI krompir in kozo s kozličkom, prodam. ☎ (061) 841-237. **t-51412-164**

VINO, črno in belo, večje količine, prodam. Cena 12 din za liter. ☎ (065) 62-947. **t-51438-164**

Pisalni trakovi-riboni diskete

v zalogi imamo široko paleto ribonov za vse vrste tiskalnikov epson in fujitsu ter

diskete 5,25" in 3,5" (oboje v ds/dd in ds/hd varianti).

pokličite po tel. (061) 579-540 vsak delavnik med 8. in 10. uro, Bene Commerce, Ljubljana, Velnarjeva 1.

KERAMIČNE ploščice, bele (15×15), 20 m² in talne ploščice 3 m², modra niansa, (po polovični ceni,) in dele za Zastava 750, prodam. ☎ (061) 327-228. **t-51982-164**

TRGOVINE S TEKSTILOM,

butiki, pozor!

Stalno imamo na zalogi izdelke modne ženske konfekcije.

Tel. (061) 482-077, od 7.–9. ure in od 19.–20 ure, ob delavnikih. 52160

ELEKTROMOTOR 11 kW, 725 obratov, z radialnim ventilatorjem, rosfraj kotel na paro 100 l in voz prejk, prodam. Borštnar Anton, Laze 14, v Tuhinju. **t-52204-164**

BELO vino pinot, prodam. ☎ (065) 58-883. **t-52162-164**

PRODAM štedilnik na trdo kurjavo rabljen eno sezono, pralni stroj, candy zelo dobro ohranjen, sod za vino 50 l, šivalni stroj singer star 50 let in vrtno kosilnico figaro. ☎ (061) 272-116, kličite popoldne. **705778-164**

TELEFONSKO številko v Sp. Šiški kupim. Ponudbe pod »Dobro plačam«. **808467-164**

POMIVALNO korito dvojno komplet z odcejevalnikom levim čisto novo brest novo stojalo za sušenje perila ter sod s pokrovom plastični 180 l. Vse prodam cenejše 30 procentov. Gvozdarevič, Trg komandanta Staneta 5, (8. nadstropje št. 67). **808471-164**

UGODNO prodam drevo življenja višina 180 cm širina 150 cm. Androjna, Izaska c. 307/B. **80840-164**

HARMONIKO 120 basov 4 glasno Weltmeister supita skoraj novo ugodno prodam in 4 kose vodovodne ure nove. ☎ (061) 40-150. **808545-164**

POSOJILO 1500 DEM din. protivrednosti najame obrtnik za razširitev dejavnosti. Ponudbe pod »Obresti + garancija«. **808556-164**

Zaposlimo žensko za **čiščenje pisarniških prostorov**

Delovni čas: ponedeljek – petek od 13. do 18. ure. Prednost imajo kandidatke z znanjem angleškega ali nemškega jezika.

Pisne prijave pošljite na naslov: Ikea trading in Ljubljana, Smartinska 100, 61000 Ljubljana, att. Annika Sundström. 17-5120

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, sestre in babice

MARIJE TOMŠIČ

rojena PERHAJ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste jo tako številno spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi osebju ZD Ribnica, še posebej pa sestri Majdi Stare. Hvala tudi duhovnikom in govorniku za poslovilne besede.

Vsi njeni

Dolnje Podpoljane

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je v 77. letu starosti zapustil naš dobri ata

PAVEL DEBELJAK

Na zadnjo pot ga bomo spremili v soboto, 18. avgusta 1990, ob 16. uri izpred domače, Črnetove hiše, na pokopališču v Podbrezjah

Žalujoči: sin Peter ter hčerki Marinka in Marjanca z družinami

Podbrezje, 16. avgusta 1990 2303

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila

M

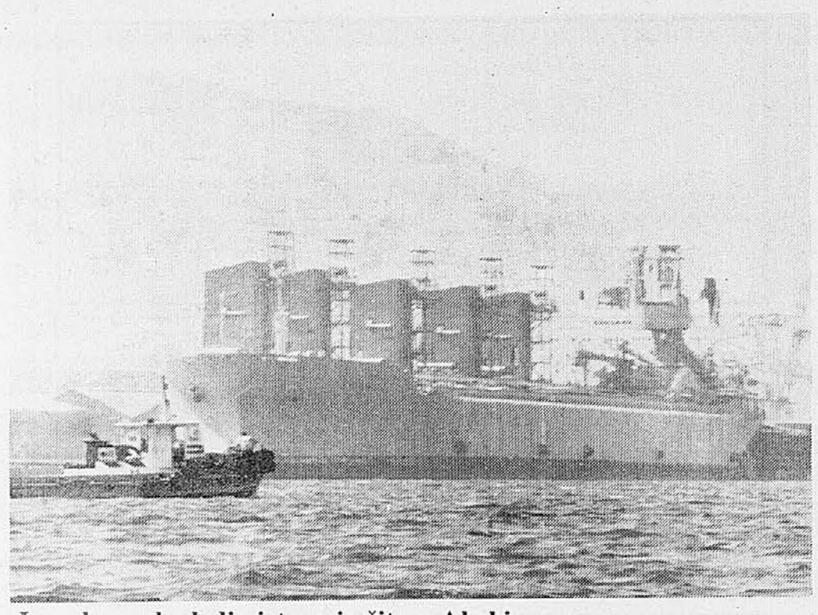

Jugoslovanska ladja iztovarja žito v Akabi

AMAN, 17. avgusta – Tiskovna agencija Reuter je danes spustila v svoj foto-servis, namenjen vsemu svetu, tudi fotografijo, ki je bila posneta v jordanskem pristanišču Akaba 16. avgusta. Na fotografiji je jugoslovanska ladja za prevažanje žita »Tanga«, s katere iztovarjajo žito v silose na obali. Tiskovna agencija je opremila fotografijo še s pojasnilom, da je pristanišče v Akabi edino, iz katerega se zdaj oskrbuje Irak.

Jugoslavija v skrbeh zaradi zaostrovanja

Izjava ZIS zaradi nevarnega zaostrovanja razmer v Zalivu – Pogovori Budimira Lončarja z veleposlaniki neuvrščenih držav

BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – Jugoslovanska vlada je izrazila globoko zaskrbljenost zaradi nevarnega zaostrovanja razmer v Zalivu, ki so nastale po iraškem napadu na Kuvajt.

Razvoj dogodkov grozi z nadaljnjim širjenjem spopadov, ki bi utegnili imeti nepredvidljive posledice ne le v tej regiji, temveč tudi drugod, je rečeno v današnji izjavi jugoslovanske vlade.

Nujno je, da mednarodna skupnost stori vse, da se začno pogajanja za odpravo vzrokov in posledic agresije in da se s tem prepreči nadaljnje nevarno zaostrovanje položaja. Jugoslavija kot država, ki predseduje gibanju neuvrščenih, ponovno najodločneje obsoja napad na Kuvajt in aneksijo te države, ki je ne priznava, ter najodločneje zahteva, da se iraške čete takoj in brezpogojno umaknejo s kuvajtskega ozemlja. Zahteva spoštovanje suverenosti Kuvajta in vzpostavitev ozemeljske nedotakljivosti, kar je edina pot za odpravo krize, ter ponovno izreka vso podporo njegovi zakoniti vladi.

Jugoslavija poziva neuvrščene države, da si enotno in skupaj s celotno mednarodno skupnostjo prizadevajo za rešitev nastalega položaja. Združeni narodi so očitno najprimernejši za izražanje mednarodne solidarnosti, zato je nujna vsestranska akcija za

● **BEOGRAD, 17. avgusta (Tanjug) – V zvezi z nadaljnjim zaostrovanjem položaja v Zalivu se je zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar danes sestal z veleposlaniki vseh neuvrščenih držav, ki so akreditirani v Beogradu. Budimir Lončar je predstavnike neuvrščenih držav seznanil z aktivnostjo Jugoslavije kot predsedujoče države neuvrščenega gibanja pri premagovanju sedanje krize. Dejal je tudi, da namerava Jugoslavija kot predsedujoča država gibanja javno izraziti svoje stališče o sedanji krizi, seznanil pa jih je tudi z vsebino izjave jugoslovanske vlade.**

Veleposlaniki neuvrščenih držav so znova poudarili, da njihove države z odobravanjem spremljajo dosedanje angažiranje Jugoslavije kot predsedujoče države gibanja. Hkrati so tudi podprli najnovejšo izjavo jugoslovanske vlade in opozorili na pomen in vlogo gibanja pri iskanju poti za čimprejšnjo rešitev sedanje krize.

Budimir Lončar se je ločeno sestal s kuvajtskim in iraškim veleposlanikom, s katerima se je pogovarjal o sedanjem položaju v Zalivu.

OGLEDALO

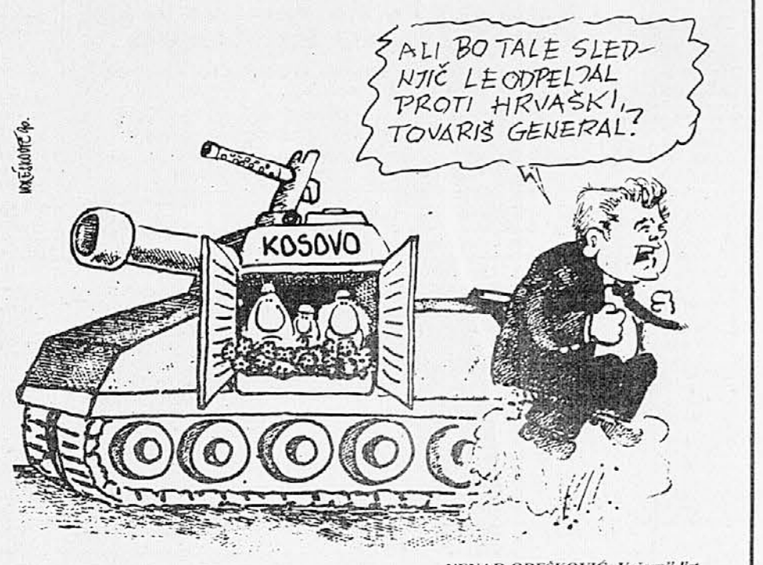

NENAD OREŠKOVIĆ, Večernji list

NA KRATKO

Baskovska bomba na železniški progi

AVILA, 17. avgusta (AP) – Ob eksploziji bombe, ki so jo po vsej verjetnosti podtaknili baskovski separatisti, je bila razdejana železniška proga blizu mesta Avila, ki leži vzhodno od Madrida. Predstavnik španskega ministrstva za notranje zadeve je potrdil, da v napadu na progo Madrid-Valladolid-Oviedo ni bil nihče ranjen. To je že druga diverzija na železniških progah, odkar je baskovska separatistična skupina ETA v ponedeljek zagrozila, da bo v sezoni letnih počitnic izvedla več napadov na tri glavne železniške proge v Španiji.

Trideset ljudi pa je bilo laže ranjenih ob današnji eksploziji bombe, ki je bila podtaknjena v avtomobilu pred osrednjo policijsko postajo v španskem mestu Burgosu. Za zdaj ni še nihče prevzel odgovornosti za podtaknjeno bombo.

Imajo teroristi iz Pakistana tudi kemično orožje?

NEW DELHI, 17. avgusta (Tanjug) – Pakistan baje oskrbuje z bojnimi strupi teroriste, ki so poskušali ilegalno priti v Indijo. Uradni krogi v obmejnem indijskem mestu Punču trdijo, da so varnostne sile na tem območju že več tednov v pripravljenosti, da bi preprečile vdor kakih 2000 teroristov, ki so se izurili v Pakistanu. Kot navajajo v Indiji, so teroristi opremljeni z najsodobnejšim orožjem in bojnimi strupi ter napravami za nočno opazovanje. Okrožje Punč leži ob črti, s katero so Kašmir razdelili že po prvi indijsko-pakistanski vojni (1947/48), ko je Pakistan zasedel del Kašmirja.

Poskusna jedrska eksplozija na Kitajskem

CANBERRA, 17. avgusta (Reuter) – Avstralski znanstveniki so danes zjutraj sporočili, da so zaznali močne potresne sunke, ki so po njihovem mnenju posledica podzemeljskega jedrskega poskusa v LR Kitajski. Pravijo, da gre verjetno za jedrsko eksplozijo 40 do 150-kilotonske bombe. Dodajajo tudi, da so na tem območju 26. maja letos zaznali eksplozijo 10 do 40-kilotonske jedrske bombe.

Tudi provietnamska vlada v Kambodži za posredovanje OZN

BANGKOK, 17. avgusta (Tanjug) – Provietnamska vlada v Phnom Penhu je pristala na pomembnejšo vlogo OZN pri uresničevanju sporazuma, na podlagi katerega naj bi se končala državljanska vojna, ki traja že 12. leto. Namestnik vodje diplomacije phnompenške vlade Sok An je rekel, da je tajskim funkcionarjem, s katerimi se je pogovarjal prejšnji teden, razložil, da njegova vlada želi, da bi vrhovni nacionalni svet države, v katerem bi bili predstavniki vseh štirih sprtih kamboških frakcij, sestavili že prihodnji mesec, ko naj bi začela veljati tudi prekinitev ognja. Režim premiera Hun Sena je prej ostro nasprotoval pomembnejši vlogi OZN na mirovnih pogajanjih, ker OZN priznava vlado tridelne khmerske koalicije, ki jo vodi princ Norodom Sihanuk.

Aretacije v ZRN zaradi prodaje opreme za tovarne strupov

BONN, 17. avgusta (Tanjug) – Danes so v treh različnih mestih aretirali sedem uslužbencev zahodnonemških družb, za katere sumijo, da so bili vpleteni v prodajo opreme za proizvodnjo bojnih strupov Iraku. Kot poroča nemška radijska postaja DLF, gre za uslužbence družbe W. E. T. v Hamburgu, Pilot Plant v Dreieichu v Hassenu in Preussag v Hannovru. Hkrati so sporočili, da poteka preiskava še zoper 20 ljudi. Tukajšnji tisk že nekaj časa trdi, da so posamezne družbe Libiji in Iraku pomagale, da sta ti dve državi prišli do tehnologij za izdelavo bojnih strupov, raket srednjega dosega in drugega orožja.

Indonezija proti sklicanju OPEC

BANGKOK, 17. avgusta (Tanjug) – Indonezijski minister za rudarstvo in energetiko Ginandžar Kartasasmita je danes zavrnil predlog Saudske Arabije o takojšnjem sklicanju sestanka organizacije držav izvoznic nafte (OPEC), da bi preprečili pomanjkanje nafte, ki bi utegnilo nastati zaradi zalivske krize. Minister je rekel, da Indonezija ne nasprotuje sestanku OPEC, vendar je dodal, da zdaj ni pravi čas za to. Po njegovem mnenju naj bi počakali do konca avgusta ali do začetka septembra, ker bo šele tedaj mogoče oceniti, ali so se rezerve surove nafte že spustile pod kritično raven. Strokovnjaki na naftnem trgu ocenjujejo, da je najmanj šest od 13 članic OPEC proti predlogu, ki ga je včeraj posredoval saudski minister za nafto Hišam Nazer.

Val nasilja v Južni Afriki se širi

V enem tednu 137 mrtvih, zato vlada najavlja posebne ukrepe

JOHANNESBURG, 17. avgusta (Tanjug) – Vlada južnoafriškega predsednika Frederika de Klerka je uvedla vrsto ukrepov za preprečevanje nasilja. Ta teden je bilo v Južnoafriški republiki ubitih 173 ljudi, od katerih jih je največ padlo v krvavih obračunavanjih med pripadniki plemena Zulu in Koza.

De Klerk se je včeraj sestal s podpredsednikom afriškega nacionalnega kongresa Nelsonom Mandelo. V kratkem sporočilu s sestanka je rečeno, da sta proučevala »različne oblike« nasilja in poti za odpravo nasilja, predsednik države pa je ob tem dejal, da namerava nadaljevati pogovore o tem problemu »v širšem kontekstu«, pa tudi o akcijah za odpravo tega problema.

Pozno sinoči pa sta se v Sowetu, kjer je prav tako prišlo do spopadov med pripadniki plemena Zulu in tamkajšnjimi prebivalci, sestala minister za zakon in red Adrian Vlak in Nelson Mandela. Poudarila sta, da je treba nemudoma ustanoviti mirovni forum, katerega naloga naj bi bila čimprej urediti razmere v Sowetu. Člani foruma bodo predstavniki ANC, policije in drugih zainteresiranih skupin. Mirovni forumi z isto sestavo so bili ustanovljeni tudi v drugih krajih, kjer so se pojavili neredi, in so tudi že začeli delovati.

Predsednik de Klerk je včeraj v Vryheidu pred okoli 2000 ljudmi izjavil, da zdaj v Južnoafriški republiki poteka boj za svobodo zoper »majhne diktatorje«, ki si želijo prisvojiti oblast, vendar pa ob tem ni navedel nobenega imena.

Kot je dejal De Klerk, je naloga nacionalne stranke, da reši državo pred »kratkovidnostjo in neumnostjo skrajne desnice«. »Igrajo se z ognjem. Zaradi tega, ker lani niso mogli zmagati na volitvah, so zdaj pripravljeni državo spraviti v položaj, ki bi jo uničil,« je poudaril De Klerk. »Za nacionalno stranko ni vrnitve. Niti konservativna stranka niti tisti, ki izzivajo nerede, nas ne bodo ustavili na poti vzpostavljanja nove Južnoafriške republike,« je na koncu dejal Frederik de Klerk.

Izraelska vojska ubila dva gverilca

JERUZALEM, 17. avgusta (Tanjug) – Kot je sporočila izraelska vojska, so izraelske čete danes v južnem Libanonu ubile dva gverilca. Gverilca je zajela izraelska patrulja tri kilometre zahodno od Tajihaha oziroma pet kilometrov od meje z Izraelom v tako imenovani varnostni coni na jugu Libanona. Niso pa sporočili, katere narodnosti sta bila gverilca.

Tragičen konec upora v sovjetski jetnišnici

Po akciji KGB dva ubita in več ranjenih in še vprašanje, kakšne so razmere v zaporih

OD NAŠEGA POROČEVALCA

MOSKVA, 17. avgusta – V sinočnji informativni oddaji Vremja so na sovjetski televiziji pokazali posnetke iz zapora v Suhumiju, ki so jih naredili po tem, ko so posebne enote KGB z bliskovitim napadom obvladale oborožene ugrabitelje, ki so kot talce imeli osebje zapora. Zaporniki za železnimi rešetkami so kazali podobo izmučenih jetnikov, kot jih vidimo le še v srhljivih filmskih prizorih. Eden se je TV reporterju pritoževal, da strada, ker mu sto gramov kruha na dan ne zadostuje, drugi je kričal na pomoč, češ da jih držijo v povsem nečloveškem okolju.

Oboroženi napad zapornikov v Suhumiju še zdaleč ni prvi tak primer, le da jih sicer odpravijo z novičkami. Tokrat pa je dogodek vzbudil več pozornosti, ker v tisku zadnje čase temeljito obravnavajo razmere v delovno poboljševalnih taboriščih, zaporih posebej strogega režima, in v izolatorjih za začasne zapornike.

Minulo soboto je sedem »aretiranih kriminalcev«, kot pravi uradno sporočilo ministrstva za notranje zadeve, zajelo za talce zaporniške stražarje in izpustilo iz celic 68 zapornikov. Potem so ugrabitelji vdrli v shrambo za orožje, si prisvojili več kot 700 pušk in temeljito oborožili zapornike.

Ugrabitelji so od vodstva zapora zahtevali helikopter in kombi. Nenehno so grozili, da bodo sicer pobili talce.

Posebna skupina KGB je reševalno operacijo začela ob štirih popoldne, ko je 11 oboroženih kriminalcev prišlo na dvorišče notranjega ministrstva (Abhazijske avtonomne republike), da bi sedli v kombi, ki so jim ga tam nastavili. Vsi so bili zamaskirani. Maske so nadeli tudi dvema talcema. Ko pa naj bi kombi odpeljal z dvorišča, so mu napadalci iz zasede prestrelili gume. V napadu so smrtno ranili oba kolovodja in tudi oba talca sta bila med streljanjem ranjena.

Akcijo reševanja ugrabljenih talcev je močno oteževalo dejstvo, da je zapor v središču mesta.

Ko so 11. avgusta zaporniki začeli zavzemati prostore, je, na veliko srečo, eden ujetih varnostnikov ušel ter dobro zaklenil skladišče municije, hkrati pa je sprožil alarmne naprave. Če se to ne bi zgodilo, bi teroristom prišle v roke tudi granate. Eden izmed ubitih zapornikov, Pjotr Prunčak, je bil že trikrat poprej obsojen zaradi ubojev, novembra lani pa je umoril dva miličnika v mestu Očamčira v Abhaziji. Posebej izurjeni varnostniki so vdrli v zapor in osvobodili še druge talce. Tu so bili ranjeni dva pripadnika KGB in pripadnik vojaških enot notranjega ministrstva.

Upor zapornikov v Suhumiju opozarja, da imajo prav tisti, ki zadnje čase čedalje ostreje opozarjajo na vsesplošni nered in nečloveške razmere v kaznilnišklih ustanovah, ki se menda nič kaj veliko ne razlikujejo od stalinističnih gulagov.

ANTON RUPNIK

Princess Johnson poje in grozi Monrovii

Sprta uporniška voditelja imata v rokah praktično vso Liberijo, zahodnoafriških mirovnih sil pa še ni

ABIDJAN, 17. avgusta (Tanjug) – Zahodnoafriške mirovne čete še vedno niso prispele v Monrovio, kjer se liberijski sprti uporniški organizaciji borita za oblast, hkrati pa tudi proti režimu predsednika Samuela Doa. Ta boj je že zdavnaj prerasel v kruto državljansko vojno.

Kot poročajo tuje časopisne agencije, je za 27. avgust v Handzulu, gambijskem (NPFL) glavnem mestu, napovedan mirovni sestanek voditeljev glavnih sprtih strani. Za zdaj pa še ni gotovo, ali bodo res vsi prišli.

Charles Taylor, vodja liberijske državne domoljubne fronte (NPFL), katere borci so že več tednov nekaj manj kot dva kilometra od predsedniške palače Samuela Doa, je namreč doslej zavračal različne mirovne pobude, ker je računal, da se bo dokopal do oblasti, saj njegove čete že nadzorujejo skoraj vso državo. Njegov tekmec Princess Johnson pa naj bi imel v rokah liberijsko prestolnico, kjer je v svoji palači še vedno zabarikadiran predsednik Samuel Doe. Princess Johnson, za katerega je Charles Taylor trdil, da je bil ubit, se je med tem posprehodil po monrovijskih ulicah in ob igranju na kitaro prepeval »mi bomo vse premagali«. Kot poroča agencija AP, je tega uporniškega voditelja pozdravilo v Monrovii več tisoč ljudi.

Medtem pa kakih 2500 pripadnikov mirovnih čet iz šestih zahodnoafriških držav, katerih prihod v Monrovio je bil predviden za ta teden, še vedno čaka na dovoljenje za izkrcanje v Liberiji.

V Monrovii sicer zdaj manj streljajo kot prejšnje dni, prav tako tudi ni sporočil o novih pokolih med plemeni, vendar premirje še ni sklenjeno.

Požar med samostani

ATENE, 17. avgusta (Tanjug) – Na Sveti gori, polotoku v severovzhodni Grčiji, kjer je 20 pravoslavnih samostanov, divja hud gozdni požar. Požar je izbruhnil v bližini grškega samostana Karakalnu, na jugovzhodnem delu Atosa. Kot trdijo, ni še noben samostan neposredno ogrožen. Kljub izjemnim prizadevanjem gasilcev ognja še niso omejili. Pri gašenju sodeluje šest posebnih letal, 300 gasilcev, posebne vojaške enote in menihi. Doslej je zgorelo okoli tristo hektarov rastja.

ISKRICE

V vojni ni brat ubijal brata. Takrat še nismo bili bratje.
ALEKSANDAR BALJAK

Ni dobro biti ubit niti od najboljšega nacionalizma.
TANJA TORBARINA

SVET SO LJUDJE

Nazaj v prihodnost

Zdaj ko že skoraj vsi priznavajo, da je hladne vojne konec, so začeli politiki in analitiki razpravljati o tem, ali naj bi se tega veselili ali bali. Že pred napadom Iraka na Kuvajt je poznavalce skrbelo, da bo v medsebojnih odnosih med državami prevladal zakon džungle, katerega naravna sestavina so tudi vojne, če teh držav ne bodo več krotile velesile. Evropa bi se lahko povrnila k takšnim vzorcem medsebojnih odnosov, zaradi katerih je bila še nedolgo tega ravno takšno žarišče napetosti in nasilja kot je danes Bližnji vzhod. Prvi, ki je na to opozoril, je bil namestnik ameriškega državnega sekretarja Lawrence Eagleburger (nekdanji veleposlanik ZDA v Jugoslaviji), ki je v nekem govoru septembra lani rekel, da so bili za hladno vojno, kljub vsem nevarnostim in negotovostim, značilni nenavadno stabilni in predvidljivi odnosi med velikima silama. Opozoril je, da spremembe na Vzhodu lahko to ravnovesje podrejo. Tako bi lahko v Vzhodni Evropi prišlo do »balkanizacije«. Z umikom sovjetske vojske bi se v državah tega območja spet lahko razplamtela mednacionana sovraštva, ki so v začetku tega stoletja spremljala razpad imperijev.

To skrb je zdaj v 52 strani dolgem članku z naslovom Nazaj v prihodnost, ki je izšel v reviji International Security (Mednarodna varnost), popisal politolog s chicaške univerze **JOHN MEARSHEIMER**. Kopije tega članka krožijo v State Departmentu in v Beli hiši, kjer o njem na veliko razpravljajo. Avtor v članku dokazuje, da je Evropa 45 let uživala v trajnem, čeprav nekoliko srhljivem, miru prav zato, ker je bila razdeljena na dva tabora. ZDA in Sovjetska zveza nista držali v šahu le druga druge, ampak tudi svoje zaveznike. Za Mearsheimerja in druge strokovnjake za vojno in mir, je število dve srečno, celo čarobno število. V bipolarnem sistemu vojna lahko izbruhne samo med dvema nasprotnikoma. Za države, ki hočejo obračunavati med sabo, je bolje, da to storijo ob eni sami, jasno začrtani, dobro utrjeni ločnici, za katero vsi dobro vedo, da je ne smejo prestopiti. Ravnovesje moči prinese tudi ravnovesje strahu. Vojno lahko odvrnemo z odrešilnim darom jedrske dobe – medsebojnim zastraševanjem.

Zdaj pa pred Mearsheimerjem vstaja multipolarna Evropa, polna posameznih parov medsebojnih tekmecev in nestalnih zavezništev, katerih ravnotežje se lahko zlahka poruši. Večje države na tem območju – Nemčija, Francija, Velika Britanija, morda še Italija, prav gotovo pa nekoliko manjša, vendar še vedno mogočna Sovjetska zveza – se bodo potegovale za svoje koristi včasih skupaj, še pogosteje pa druga proti drugi. Madžarska, Romunija, Poljska in Češkoslovaška pa lahko spet privlečejo na dan stare spore zaradi meja. »Geometrija moči,« pravi Mearsheimer, »bi postala načrt za napetost, krize in celo za vojno.«

Rešitev, ki jo predlaga, je nejasna, kljub temu pa prav nič pomirjajoča: dobro vodeno širjenje atomskega orožja. Morda bo takrat, ko bo na mostu v Sarajevu spet umorjen kakšen sodobni nadvojvoda, zadosti prstov na sprožilcih jedrskega orožja, da bodo vsakogar prestrašili in prisilili v odrešilno mirovanje. Med državami, ki naj bi imele atomsko bombo, našteva tudi združeno Nemčijo. Takšna perspektiva je morda pogodu nekaterim Nemcem in prav nobenemu drugemu. Nemčija, oborožena z jedrskim orožjem, bi skoraj neizogibno zbudila atavistični strah pred militarizmom, ki bi ogrožal sosednje države.

Mearsheimer ve, da bodo njegovi pogledi razvneli polemike. »Nekateri pravijo, da so moje ideje odkrito nevarne. Vendar pa sprejemam intelektualni boj.« Kljub temu pa ponuja malo upanja za alternativo, ki si jo, kot vse kaže, tudi sam želi – nastanek multinacionalne superdržave. Mearsheimer trdi, da je Evropska skupnost, tako kot samo obdobje dolgega miru, prijazen stranski produkt hladne vojne. Pričakuje, da se bo proces integracije upočasnil, v anarhiji, ki jo bodo povzročile države, ki jih ne bodo povezovala nobena zavezništva več, pa se bo morda celo preokrenil nazaj.

Nova otroška uspešnica

Triintridesetletni **MARTIN HANDFORD** je do sedaj prodal že pet milijonov svojih knjig in je zelo popularen v Angliji in Ameriki. V Newsweeku pravijo, da so Handfordove otroške knjige ta čas najbolj iskano blago in so že od decembra na vrhu lestvice uspešnic. Odlično prodajajo majice, igračke in klobuke zelo skrivnostnega in vedno izmikajočega se junaka Wallyja. Wally, Waldo v Ameriki, Walter v Zvezni republiki Nemčiji in Charlie v Franciji, je smešen očalast mladenič, ki se pojavlja ozirom izginja na straneh njegovih knjig. Vedno ga je težko najti v množici ljudi na železniški postaji, med minareti ali med veselimi vampirji na zabavi. Pred izidom je Handfordova četrta slikanica Kje je Wally?.

PA ŠE TO

KOMU BODO JEMALI? – Jugoslovani so porabili za plače tri milijarde več, kot je dovoljeval stabilizacijski načrt. ZIS je zato zaskrbljen in pripravlja ukrepe, ki pa »bodo ohranili zaupanje delavcev«.

Slovensko vlado to nič ne skrbi. Seveda, delavci ji zaupajo, saj so jo izvolili. Zaupanje funkcionarjev v večini občin pa je zagotovljeno s plačami, ki so skoraj tako visoke kot ministrske.

Na vprašanje, komu bo vlada jemala, je odgovor jasen: tujcem.

DELO plus

Svarilo evropskega poslanca

Detlev Samland zahteva od Jugoslavije več skrbi za Rome in namiguje na zahodnonemško pomoč

BONN, 17. avgusta (Tanjug) – Poslanec zahodnonemških socialdemokratov (SPD) v evropskem parlamentu Detlev Samland je zahteval posebno podporo za Rome v Jugoslaviji, da bi tako zmanjšali število pripadnikov tega naroda, ki zahtevajo azil v zahodni Evropi.

»Storiti je treba vse, da odpravimo razloge, zaradi katerih prihajajo Romi v Zvezno republiko Nemčijo, in sicer predvsem iz Jugoslavije,« je poudaril Samland v današnjem sporočilu. Dodal je še, da to »konkretno pomeni odobritev ekonomske pomoči Jugoslaviji«. Po njegovem mnenju bi bilo treba vplivati na jugoslovansko vlado, da bi se začela drugače obnašati do te manjšine.

Med 50.000 Jugoslovani, kolikor jih je v minulih dveh letih in pol zaprosilo za politični azil v ZRN, je največ Albancev in Romov. Status političnega begunca je dobilo le nekaj manj kot 0,3 odstotka priseljencev.

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 160 z dne 17. avgusta 1990

za devize, efektivo, čeke, kreditna pisma in poštne nakaznice

država	valuta	tečaj velja za	nakupni	srednji	prodajni	nakupni za čeke in kred. pisma	nakupni za efektive in medn. pošt. nakazn.
Avstralija	a. dolar	1	8,7268	8,7531	8,7794	8,3777	8,3340
Avstrija	šiling	100	99,1737	99,4721	99,7705	97,1902	96,6943
Belgija	frank/C	100	33,8728	33,9747	34,0766	33,1106	32,9412
Kanada	dolar	1	9,4263	9,4547	9,4831	9,0492	9,0021
Danska	krona	100	182,4823	183,0314	183,5805	178,3764	177,4640
Finska	marka	100	294,6570	295,5436	296,4302	288,0272	286,5539
Francija	frank	100	207,9197	208,5453	209,1709	203,2415	202,2019
ZR Nemčija	marka	100	697,9000	700,0000	702,1000	683,9420	680,4525
Grčija	drahma	100	–	7,1007	7,1220	6,7962	6,7608
Irska	funt	1	–	18,7914	18,8478	17,9856	17,8919
Italija	lira	100	0,9477	0,9506	0,9535	0,9287	0,9240
Japonska	jen	100	7,3339	7,3560	7,3781	7,0405	7,0038
Kuvajt	kv. dinar	1	–	–	–	–	–
Nizozemska	gulden	100	619,8147	621,6797	623,5447	605,8688	602,7697
Norveška	krona	100	179,4243	179,9642	180,5041	175,3872	174,4901
Portugalska	escudo	100	7,9106	7,9344	7,9582	7,5941	7,5546
Švedska	krona	100	189,0543	189,6232	190,1921	184,8005	183,8553
Švica	frank	100	839,9150	842,4423	844,9696	823,1167	818,9171
V. Britanija	funt	1	20,7032	20,7655	20,8278	20,2373	20,1338
ZDA	dolar	1	10,8139	10,8464	10,8789	10,5705	10,5165
	ECU	1	14,4690	14,5125	14,5560	14,1796	
Španija	pezeta	100	11,3591	11,3933	11,4275	10,9047	10,8479

Tečaj dinarja za obračunski dolar je 10,8464 dinarja. Tečaj dinarja za obračunski dolar za odkup kreditnih pisem in čekov od tujih državljanov je 1,0846 dinarja. Tečaji za obračunski dolar in obračunski dolar za kreditna pisma in čeke začno veljati 17. avgusta 1990 ob 14. uri. Tečaji s te tečajne liste veljajo od 18. avgusta 1990. Tečaji za grško drahmo in irski funt veljajo samo za efektivo in ček. Tečaji za britanski funt veljajo tudi za škotski funt, vendar le za efektivo in ček. – Najvišji zajamčeni znesek evročeka je 2500 dinarjev (velja od 1. januarja 1990). – Poročilo o višini povprečne realne obrestne mere na trgu denarja in kratkoročnih vrednostnih papirjev dne 16. 8. 1990: letna 36,00; mesečna 2,65; za čas od 14. 11. 1989 do 16. 8. 1990: letna 34,88; mesečna 2,50.

ljubljanska banka Pravi naslov za denarne zadeve

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 18. avgust 1990

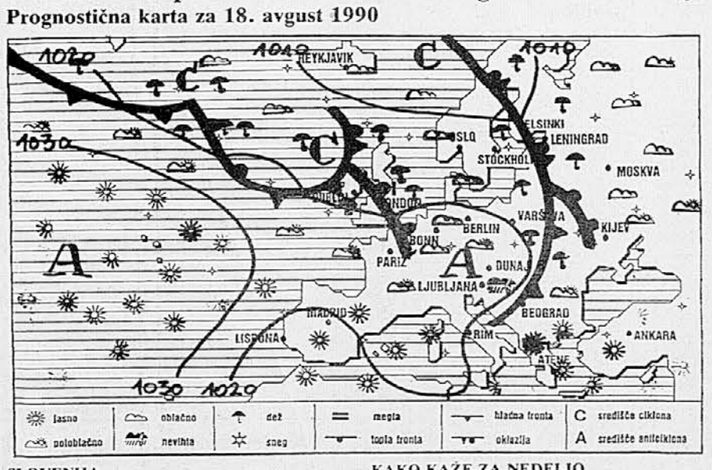

SLOVENIJA

Pretežno oblačno bo, sprva bodo občasno padavine, ki bodo postopno ponehale, popoldne izboljšanje z delnimi razjasnitvami. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 13, ob morju 18, najvišje dnevne od 17 do 22 st. C.

JUGOSLAVIJA

Poslabšanje s padavinami in nevihtami se bo iznad severozahodnih krajev čez dan razširilo nad osrednje in severovzhodne kraje države. V južni Srbiji in Makedoniji bo še jasno in vroče.

VREMENSKA SLIKA

Prek srednje Evrope in Alp se je nad vzhodno Evropo in Balkan pomaknila hladna fronta. Za njo bo dotekal nad naše kraje v višinah hladnejši zrak.

KAKO KAŽE ZA NEDELJO IN PONEDELJEK

V nedeljo in ponedeljek bo precej jasno.

GORSKI SVET

Spremenljivo do pretežno oblačno bo, čez dan bodo krajevne plohe. Temperatura na višini 1500 m bo okoli 12, na višini 2500 m pa okoli 5 st. C. Pihali bodo jugozahodni vetrovi.

TEMPERATURE MORJA DNE 17. 8. OB 8. URI

Reka 22, Rab 24,2, Split 23, Vis–Komiža 24,9, Ulcinj 21,4; ob 15. uri Portorož 23,3, Mali Lošinj 25,0, Rab 25,7 Split 24,0 Hvar 23,7, Igalo 24,3, Ulcinj 22,2

VREME IN TEMPERATURE
17. AVGUSTA 1990
OB 14. URI

kraj	vreme	°C
LJUBLJANA	ploha	25
BRNIK	del. oblačno	27
PLANICA	oblačno	17
KREDARICA	oblačno	7
CELJE	del. oblačno	29
SL. GRADEC	grmi	27
MARIBOR	ploha	27
M. SOBOTA	del. oblačno	28
N. MESTO	del. oblačno	29
LISCA	del. oblačno	25
N. GORICA	pret. oblačno	27
PORTOROŽ	pret. oblačno	27
REKA	jasno	28
PULJ	–	–
SPLIT	–	–
DUBROVNIK	jasno	28
ZAGREB	jasno	29
NOVI SAD	jasno	33
BEOGRAD	jasno	34
SARAJEVO	jasno	31
TITOGRAD	–	–
PRIŠTINA	jasno	31
SKOPJE	–	–
CELOVEC	nevihta	25
GRADEC	oblačno	25
DUNAJ	oblačno	19
BUDIMPEŠTA	zmer. oblačno	31
BENETKE	zmer. oblačno	21
MILANO	zmer. oblačno	25
RIM	zmer. oblačno	28
MÜNCHEN	zmer. oblačno	13
ZÜRICH	zmer. oblačno	18
BERLIN	nevihta	18
PARIZ	zmer. oblačno	19
LONDON	zmer. oblačno	20
ATENE	jasno	32
MADRID	–	–
STOCKHOLM	oblačno	18
MOSKVA	–	–

Stanje voda 17. avgusta 1990 ob 7. uri

Pretok v m^3/s: Drava HE Dravograd 190, Mura Gornja Radgona 120, Soča HE Doblar 22,0, Sava Radovljica 9,78, Sava HE Mavčiče 8,0, Sava Šentjakob 29,8, Sava Radeče 69,5, Sora Suha 4,31, Ljubljanica Moste 13,9, Savinja Laško 11,5, Sava HE Moste 9,00, Savinja Nazarje 5,77.

Kako nastane iz smeti kompost?

Za izdelavo komposta iz mestnih smeti uporabljajo v Franciji ducat postopkov. Oglejmo si le dva najbolj razširjena.

Največja na tem območju je firma SOGEA, ki deluje v okviru transnacionalke Saint-Gobain in proizvaja 1/4 vsega »mestnega komposta« v Franciji. Smeti najprej razsekata dva rotacijska rezalnika, potem pa jih ločijo v curku zraka: lažje odletijo naprej za zgorevanje, težje padejo navzdol za kompost. Smeti za kurivo še naprej zdrobijo, presejejo in zatem stisnejo v brikete. Smeti za gnojilo potujejo v boben, ki se vrti in zmelje organske sestavine: zmes nato počiva tri dni, nakar jo zgostijo na tresilni napravi in prepeljejo v deponijo.

Nekoliko drugačen je postopek, ki ga uporablja firma OTV. Smeti zmelje mlin z navpično osjo; mlin že tudi izloča težje sestavine, ki zaradi večje mase odletijo proč. Tam z elektromagneti izločajo jeklene ostanke, lahke ostanke – plastiko, papir, karton in tekstil – pa pobirajo iz mešanice s posebnimi grabljami, jih zatem sušijo, izbirajo iz njih sestavke stekla, končno pa jih zmeljejo in stiskajo v brikete. Zmlete organske snovi potujejo v silose, kjer ostanejo sedem dni, vsak drugi dan pa jih premešajo.

Podpisana je meddržavna pogodba o stavbah ob predoru

V Ljubljani so danes podpisali meddržavni sporazum o napravah, stavbah in mejni kontroli na območju cestnega predora skozi Karavanke – Odprt bo prihodnje leto

LJUBLJANA, 17. avgusta – V prostorih slovenskega izvršnega sveta so danes podpisali meddržavni sporazum med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o zgradbah in napravah za mejno kontrolo ter o conah na območju cestnega predora skozi Karavanke.

Sporazum sta podpisala predsednik avstrijsekga dela meddržavne komisije za gradnjo predora v Karavanke in poslanec v avstrijskem ministrstvu za zunanje zadeve **Udo Ehrlich Adam** ter **Andrej Grahor**, predsednik jugoslovanskega dela te komisije. Na slovesnosti ob podpisu pa je bil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta **Lojze Peterle.**

Ta sporazum bi pravzaprav morali podpisati že vsaj pred štirimi leti, kajti tedaj so tudi že začeli graditi omenjene naprave za vstopno in izstopno mejno kontrolo. Da bi se izognili kolonam, gneči ter izpušnim plinom v predoru, so si namreč že takrat zamislili, da bi bile tovrstne jugoslovanske vstopne naprave na drugi strani predora, torej na avstrijskem ozemlju, in podobno avstrijski vstopni uradi na ozemlju naše države. Po zamisli, ki so jo tudi uresničili, je vsaka država na svojem koncu predora te naprave sezidala sama, potem pa bo tisti del zgradb in naprav, ki bodo namenjene sosednji vstopni kontroli, ponudila v uporabo in poslovanje sosednji državi. Te strani so torej danes s podpisom pogodbe uredili tudi mednarodnopravno.

Ker torej z zidavo teh naprav niso čakali na današnji podpis, so z deli pri teh stavbah že tako daleč, da jih bodo letošnjo zimo že dali na voljo drug drugemu, tako da jih bo dokončno opremila vsaka država po svoje in pravočasno tudi izučila ljudi, ki bodo v njej delali.

Jugoslovanska obmejna dela ob predoru bo opravljalo 250 ljudi, kar bo prišlo prav tudi jeseniški občini pri urejanju in prerazporejanju zaposlovanja.

Karavanški predor, ki so ga bili začeli vrtati leta 1986, so prebili 28. maja lani. Aprila so začeli betonirati notranji obok in, kot kaže, so obvladali tudi tisti del, kjer so največji zemeljski pritiski, je ugotovil vodja projekta Karavanke pri cestnem inženiringu **inž. Boris Mikoš.** Na časnikarski konferenci je inž. Mikoš zanikal možnost, da bi predor dali v neuradno uporabo že sredi zime. »O čem takem nismo nikdar govorili,« je dejal. Za kaj takega se ne zanima niti jugoslovanska niti avstrijska stran, saj bi to zahtevalo dodatne napore in denar. Ti dodatni stroški bi bili večji, kot bi lahko bil dodatni predsezonski iztržek. Sicer pa bi bila za morebitno takšno prehitevanje postavljenih rokov avstrijska stran celo manj navdušena, ker je z določenimi deli v večjem zaostanku kot naša. Boris Mikoš je dejal, da bodo predor odprli drugo leto pred pričetkom glavne turistične sezone, uradno, na diplomatski ravni, pa ga bodo odprli po teh računih enkrat junija.

ILJA POPIT

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC
Novi tednik poslej v prodaji tudi v Ljubljani, v Delovih kioskih na železniški in avtobusni postaji

DANILO UTENKAR

Kruh iz slabega testa

Letošnje poletje so jugoslovanski kmetje in delavci kombinatov naželi dobrih šest milijonov ton pšenice, namesto zadovoljstva pa z vseh strani grmi. Že precej pred žetvijo ni manjkalo pritiskov na odločitev zvezne vlade, ki je zaščitno ceno pšenice spustila pod dva dinarja. V Vojvodini in Srbiji so odločili, da mora biti odkupna cena za kilogram pšenice najmanj 2,5 dinarja. Takšno ceno so kmetom tudi začeli izplačevati, toda le na Hrvaškem in v Sloveniji, medtem ko vojvodinski in srbski kmetje na plačilo še čakajo.

Prav nobena skrivnost ni, da so visoko odkupno ceno narekovali vojvodinski in srbski politiki, in kaže, da so se to pot spet enkrat ulovili v lastno mrežo. Razjarjeni kmetje po Srbiji in Vojvodini napovedujejo nove mitinge, tisti, ki so objubljali previsoko odkupno ceno, pa skušajo zrušiti Markovićevo vlado, ker da ni sposobna voditi umne kmetijske politike. Kmetje iz naših najbolj pomembnih žitorodnih krajev se zdaj sprašujejo, kako to, da so v Sloveniji in na Hrvaškem našli denar za spodbude, medtem ko je vojvodinskim pridelovalcem doslej uspelo izplačati največ šestdeset odstotkov prigaranega zaslužka.

Resnici na ljubo je treba povedati, da smo v Jugoslaviji dolga leta pred vsako žetvijo tiskali velikanske količine denarja, ki ni imel prav nobenega kritja. Zdaj so se v vladi odločili drugače in srbski ter vojvodinski politiki pšeničnega denarja ne morejo več prelivati in z njim mašiti drugih lukenj.

Priznati je treba, da so kalkulacije cen, pogosto tudi najbolj uglednih kmetijskih inštitutov, prirejene sprotnim potrebam, saj si drugače ni mogoče razložiti, kako je lahko pridelava žita pri nas dva in večkrat dražja od tiste v drugih kmetijskih deželah. Spodbude, ki jih pri nas plačujemo za kmetijske pridelke, ne moremo enačiti s subvencijami, ki jih kmetom v tujini dajejo države, kajti tam to počno zaradi tega, da so v svetu konkurenčni, pri nas pa izvažamo bolj naključne količine, če nas iznenada doleti uspešna letina.

Seveda tegobe zaradi pšenice najbolj čutijo vojvodinski kmetje, ki zdaj spoznavajo, da so jim politiki zamesili slabo testo, iz katerega ni moč speči dobrega kruha. Ob nedavnem obisku delegacije iniciativnega odbora za ustanovitev jugoslovanske kmečke zveze v Sloveniji se je pokazalo, da se kmetje spet čedalje bolj obračajo k stanovskemu reševanju problemov, saj politikom enostavno ne morejo več verjeti.

Kaže, da se rešujejo iz politične zanke, za katero so precej pozno spoznali, da jim je bila nastavljena. Pred pastjo se tako zdaj lahko znajde politika, ki žuljavim rokam že kar predolgo ponuja rokavico.

Deblokiran žiro račun jeseniške železarne

Dva dni pred najhujšim so spet tam, kot so bili maja – Čas za sanacijo

JESENICE, 17. avgusta – Železarna Jesenice je danes prekinila 58-dnevno blokado žiro računa zaradi 62 milijonov dinarjev primanjkljaja. Pridobili so torej čas za uresničitev sanacijskega programa.

Boris Bregant, predsednik poslovodnega odbora Železarne je povedal, da so se izvlekli na podoben način kot maja. Pridobili so nekaj denarja od kupcev in drugih virov, del plačil pa so odložili. Tako jim je v precejšnji meri uspelo poravnati obveznosti do dobaviteljev (Petrolu in drugim), do 3. septembra pa so delno odložili plačilo prispevka za električno energijo in osebne dohodke. Vse tudi kaže, da bodo s sodelovanjem Gorenjske banke in nekaterih kupcev lahko plačali 35 milijonov dinarjev anuitet za tuje posojilo. Da ne bi prišlo do ponovne blokade pred 3. septembrom, bodo s tekočimi prilivi vse najnujnejše račune plačevali sproti in pridobili še dodatnih 60 dni za uresničitev sanacijskega programa. V. F.

Republiška vlada se strinja z načinom reševanja Elana

V začetku septembra je predviden organiziran stečaj, čez mesec dni pa naj bi nastala nova delniška družba Elan

BEGUNJE, 17. avgusta – Po včerajšnjih pogovorih Elanovih predstavnikov s predstavniki republiške vlade Lojzetom Peterlotom, Jožetom Mencingerjem in Izidorjem Rejcem, z odborom upnikov ter po izredni seji delavskega sveta, so danes za nadaljnjo usodo Elana zvedeli tudi drugi. V začetku septembra je predviden stečaj, konec septembra pa naj bi vzniknil novi Elan z nespremenjenim, morda celo razširjenim programom in nespremenjenim imenom kot delniška družba. S predvidenim načinom reševanja Elana se republiška vlada strinja.

Vinko Bogataj, v. d. predsednika poslovodnega odbora Elana, je na današnji novinarski konferenci, ki se je je udeležil tudi dr. Urs Leupin, eden vodilnih mož Schweizerischer Bank Verein Corporate Finance iz Basla, povedal, da je najprej kazalo, da se bo dalo Elanov položaj rešiti s prisilno poravnavo, ki so jo zagovarjali tudi upniki. Zaradi dodatnih dolgov, ki so jih ugotovili po uvedbi postopka prisilne poravnave, pa Elan tega ne bi zmogel. Zato so začeli razmišljati o organiziranem stečaju kot prehodni obliki, s katero naj bi se Elan razbremenil starih težav in prešel v novo obliko kot delniška družba.

Povezali so se z ugledno švicarsko banko, ki prevzame take projekte, kadar varjame v dobro ime in kvaliteto. Pogovarjali so se z 22 tujimi zainteresiranimi podjetji. Tri so pripravljena začeti pogajanja. Elan poudarja, da so možni še drugi partnerji, npr. kdo izmed upnikov. Odločilna ne bo najvišja, ampak najboljša ponudba, torej tista, ki bo zagotovila nadaljnji obstoj Elana in najmanjšo možno izgubo za upnike.

Številke o tem, kolikšna je vrednost Elana, ni; ne glede na to, čigav bo kapital, pa bo moral Elanov program ostati tak, kot je, delovna mesta pa v Begunjah, oziroma v Sloveniji.

VLASTA FELC

Varčevalci Lesa so sklenili vzeti stvari v svoje roke

Direktorica Lesa d. d. seznanila varčevalce z ukrepanjem vodstva – V Lesu imajo varčevalci 57 milijonov dinarjev – Veliko je še nepojasnjenega

LJUBLJANA, 17. avgusta – Na sestanku z varčevalci Lesa je bilo ozračje naelektreno. Peščica izmed 17 tisoč varčevalcev, ki se je danes ponovno zbrala v pretesni pisarni delniške družbe Les v Ljubljani na Gruberjevem nabrežju, je bila zaradi najnovejših vesti iz časopisov še posebej nasršena. Prebrali so lahko, da je za poslovno enoto Lesa v Radovljici, kjer so nekateri tudi varčevali, predlagan stečaj, da jih vodstvo Lesa še vedno zavaja s trditvijo, da za njihove hranilne vloge jamči republika, da si je direktorica Gabrijela Makovec kljub blokiranemu žiro računu izplačala bajni osebni dohodek, itd.

Preden se je direktorica Lesa d. d. začela braniti pred obtožbami, je zbrane varčevalce seznanila s tem, kaj so v Lesu storili za izplačilo hranilnih vlog. Povedala je, da so na Republiko Slovenijo vložili zahtevek za izplačilo teh vlog, da so vložili tudi zahtevek za njihovo prednostno izplačilo, če bo šel Elan v stečaj oziroma če bi prišlo do prisilne poravnave na sodišču, da so vložili zahtevek na sodišče proti Gorenjski banki Kranj za izdajo začasne odredbe, da se neupravičeno zasežena sredstva iz Elanovih prilivov iz tujine izločijo na poseben račun, iz katerega bodo poplačani upniki, med njimi tudi Les d. d., na koncu pa je varčevalce poparila z izjavo, da bo izplačevanje hranilnih vlog vezano na postopek reševanja Elana, ki pa za zdaj še ni znan.

Na vprašanje, zakaj se v Lesu obračajo na republiko, če ta noče prevzeti nobenih obveznosti do varčevalcev, je Makovčeva dejala, da je pristojno sodišče po zakonu registriralo njihovo hranilno-kreditno službo, ki je zdaj sekretariat za finance ne priznava, in da mora zdaj prav ta sekretariat odgovoriti na njihov zahtevek, sicer bodo odgovorne tožili. Na vprašanje, kakšna je možnost, da bi varčevalci dobili vrnjen ves naložen denar z obrestmi vred, jim direktorica ni znala natančno odgovoriti, saj je priznala, da je vse v rokah izvršnega sveta oziroma njegovega načina reševanja Elana. Povedala je tudi, da je 17 tisoč varčevalcev vložilo v njihovo banko 57 milijonov dinarjev, da je Les Elanu posodil 117 milijonov dinarjev, manjši del denarja v Elanu je od delničarjev Lesa, drugo pa so posojila, ki so jih druge firme dale Lesu.

● Na medklic enega izmed varčevalcev, kako je mogoče, da si zaposleni v Lesu kljub blokiranemu računu izplačujejo osebne dohodke, je direktorica odvrnila, da po zakonu o zajamčenem osebnem dohodku prejemajo 80-odstotno plačo, o svojih prejemkih pa ni hotela govoriti. Prav tako tudi ni pojasnila, kako je delniška družba Les povezana z zasebno firmo v Naklem, katera soustanoviteljica je tudi sama.

Zaradi vseh nejasnosti, ki se pletejo okoli poslovanja delniške družbe Les, je eden izmed varčevalcev (mimogrede, ta ima v Lesu vloženih 300 tisoč dinarjev) po dolgem prepiranju predlagal, naj najamejo svojega advokáta, ki se dobro spozna na finance, (Makovčeva je dejala, da ga Les zaradi blokade ne more plačati), ki bo pregledal vse poslovne dokumente Lesa in, če bo treba, odgovorne v tej firmi tudi tožil. Varčevalci pa so iz svojih vrst imenovali štiričlansko komisijo, ki bo spremljala ukrepanje Lesovega vodstva in sproti obveščala varčevalce. Makovčeva pa je obljubila, da bodo varčevalce z novostmi vsak teden seznanjali prek časopisa Delo.

TONJA SLOKAR

Kako si Petrol zamišlja poslovanje

Petrol je za sovlaganje v lendavsko in reško rafinerijo – Od sodelovanja z avstrijsko firmo se nadeja boljše oskrbe – Novi prodajni prijemi – Tuji partnerji potrebujejo tudi dovolj skladišč

LJUBLJANA, 17. avgusta – V jugoslovanskem naftnem gospodarstvu se doslej nikomur ni bilo treba posebej truditi za svoj delež na trgu z naftnimi derivati. Vse je bilo dogovorjeno, že vnaprej razdeljeno in prepleteno z višjimi državnimi interesi. Neusmiljeni trg s ščepcem tuje konkurence pa je že začel trkati tudi na vrata teh posvečenih hramov, vendar še zdaleč ne tako močno, kot se to dogaja v drugih zahodnoevropskih državah. In še nekaj časa tudi ne bo, dokler ne bo zvezna vlada nehala urejati razmer na tem trgu, še zlasti pa določati ceno naftnih derivatov in njenih sestavin.

Kdo lahko ob prihajajoči konkurenci Petrolu denimo sploh še jamči, da bo še naprej obvladoval 12,5 odstotka jugoslovanskega trga z naftnimi derivati, Ini največji, 31,5-odstotni delež na trgu itn.? Prostor pod soncem si bodo morali pridobiti sami in tega dejstva se nekateri v Petrolu, morda pa v drugih naftnih hišah še bolj, premalo zavedajo, čeprav je treba Petrolovemu novemu vodstvu priznati, da si vsaj približno predstavlja, kako ohraniti, če že ne povečati svoj tržni delež.

Slovenija in z njo Petrol, ki zagotavlja 83 odstotkov potrebnih naftnih derivatov v Sloveniji, imata poseben položaj v jugoslovanskem naftnem gospodarstvu. Nimamo namreč ne omembe vrednih količin lastne nafte ne svoje rafinerije, s čimer pa še ni rečeno, da je Petrol zaradi tega v slabšem finančnem položaju kot drugi oskrbovalci v državi. To, da nimamo svoje rafinerije, niti ni tako usodno, saj se, vsaj v svetu je tako, pri črpanju surove nafte in pri prodaji njenih derivatov vrtijo največji dobički, zato je tuji kapital tudi najbolj zainteresiran za vlaganje v ti dve naftni dejavnosti. Ker nimamo svoje nafte, je Petrol letos dobil dovoljenje za uvoz potrebne nafte, s tem pa tudi možnost pri izbiri rafinerije, ki nam bo predelala to nafto. Tako predelajo Inine rafinerije, predvsem reške, ki je najbližja slovenskemu trgu, 80 odstotkov slovenske nafte. Polovica vseh pridobljenih derivatov v lendavski rafineriji, ki je tudi Inina, gre na slovenski trg, v severozahodno Slovenijo in okolico Maribora, pri čemer ji četrtino surove nafte zagotovi Petrol, drugo pa Ina. Zaradi zastarelosti te rafinerije pa sestava njenih naftnih derivatov ne ustreza tržnim potrebam in jih je na ta konec Slovenije treba dovažati. Prav zato jim je pri Petrolu veliko do tega, da bi lendavsko rafinerijo obnovili, pripravljeni so tudi skupaj z drugimi sovlagati v obnovo. Prepričani pa so, da bi morala lendavska rafinerija postati samostojno in mešano podjetje, kjer bi bil udeležen tudi tuji kapital, novo podjetje pa ne bi smelo podedovati hipotek iz preteklosti, zlasti stroškov v zvezi s prodajo rafinerije Kitajcem. Kakšna pa bi bila poslovna politika nove rafinerije, naj bi po mnenju Petrolovega vodstva odločali tisti, ki bodo prispevali denar za njeno obnovo.

Ker proda Petrol več kot polovico naftnih derivatov na svojih bencinskih črpalkah, je jasno, zakaj se tujci zanimajo za vključitev v prodajno mrežo v Sloveniji. Čeprav pri Petrolu trdijo, da so odprti za tuj kapital in da se bodo morali zato preoblikovati v delniško družbo – pravijo tudi, da so se za gradnjo bencinskih črpalk v Sloveniji zanimale skoraj vse velike tuje naftne družbe – so za zdaj, kot je znano, izbrali le avstrijski ÖMV, ki ima dve lastni rafineriji (predelata 8 milijonov ton nafte na leto), lastna naftna polja v Avstriji (1 milijon ton na leto) in lastne naftne vrtine v Libiji, Kanadi in Severnem morju, lastno petrokemično proizvodnjo, izdelavo maziv in motornih olj, do konca tega leta pa naj bi po prekinitvi pogodbe z Aralom imeli v Avstriji tudi 380 lastnih bencinskih črpalk. Z njim naj bi Petrol gradil bencinske črpalke ob novih slovenskih avtocestah, ustanovili naj bi mešano podjetje, ki naj bi poslovalo po jugoslovanski zakonodaji, dobiček pa bi si delili v skladu z vloženim kapitalom. Petrol pričakuje, da bo poleg denarja v skupno podjetje prispeval tudi svoj prevoz, skladišča, informacijski sistem, vodil računovodske posle in še kaj. V tem sodelovanju vidijo tudi možnost za zagotavljanje dodatnih naftnih derivatov in drugih naftnih izdelkov iz virov te avstrijske firme.

In kako namerava Petrol sodelovati s sosednjimi tekmeci, zlasti Istra-benzom in hrvaško Ino? Za zdaj imata z Istra-benzom, ki je od nedavnega samostojno družbeno podjetje, natančno določena oskrbovalna območja, ki sta jih podedovala še iz družinske zveze. Toda pri Petrolu ne izključujejo možnosti, da bodo tudi na »njihovem območju« z njimi tekmovali pri pridobivanju lokacij za nove bencinske črpalke, najbrž pa se bodo ponudile tudi tuje firme. Istra-benz se bo, pravijo pri Petrolu, moral sam odločiti za obliko sodelovanja.

Veliki Petrolov brat, Ina, ima zdaj v Sloveniji tri bencinske črpalke. Računajo, da se bo tudi Ina kmalu odločila, ali bo pri oskrbi slovenskega trga sodelovala z obstoječima partnerjema ali bo razvijala lastno prodajno mrežo. Pri Petrolu še vedno trdno vztrajajo, da bi sami kupovali surovo nafto, se trdneje povezovali z rafinerijami, pri čemer je reška rafinerija že ponudila Petrolu sodelovanje pri njeni modernizaciji in skupno gradnjo cevovoda od Reke do Ljubljane.

Ker zdaj trgovci z naftnimi derivati živijo samo od marže, ki jo določa ZIS, bodo pri Petrolu prisiljeni iskati tuji denar za širitev prodajne mreže, saj bodo le tako imeli večje možnosti, da bodo pri licitaciji za nove bencinske črpalke tudi izbrani. Pričani so tudi, da se bodo tuji partnerji povezovali le s tistimi slovenskimi in jugoslovanskimi naftnimi podjetji, ki bodo imela dovolj skladišč. Nato se bo začela bitka za čim večji zaslužek na teh črpalkah. Te bo treba jemati kot trgovino, pravijo pri Petrolu, in večji zaslužek iskati s prodajo dodatnih izdelkov in storitev, kot so mehanične delavnice, avtoplralnice, restavracije, trgovine z živili... Ugotavljajo, da naftarjem v tujini prinesejo 60 odstotkov zaslužka naftni derivati in 40 odstotkov spremljajoče storitve in drugi izdelki. Zavedajo se, da bodo morali na samopostrežnih črpalkah v doglednem času znižati cene derivatov, spremeniti zunanji videz črpalk, uvesti razne izboljšave ne črpalkah, z elektronskimi napisi obveščati kupce, katera črpalka je zaprta in kje je odprta naslednja. Prihodnje leto naj bi vpeljali plačevanje goriva tudi s kreditnimi karticami, predvsem pa ne bodo mogli mimo zasebnih črpalk. Tako bodo še letos dali poskusno v najem zasebnikom eno črpalko na Dolenjski cesti, eno pri Kočevju, v Rovtah in še eno na Primorskem. S pomočjo zasebnikov pa naj bi popestrili tudi dodatno ponudbo ob bencinskih črpalkah. Gre seveda le za manjše bencinske črpalke, večje pa nameravajo spremeniti v profitna sredstva, tako da bi več partnerjev vključili v dodatno ponudbo storitev in izdelkov ob črpalkah, ki bi si delili dobiček in skrbeli tudi za nove naložbe.

TONJA SLOKAR

plus

Zaloge nafte pohajajo

● NOVI SAD, 17. avgusta (Tanjug) – Zaloge surove nafte v rafinarijah Pančevo in Novi Sad so pičle in omogočajo le pet do šest dni obratovanja z omejeno zmogljivostjo. Po mnenju naftarjev, bi moral ZIS, da bi se izognili motnjam na trgu, prodajati surovo nafto in derivate iz materialnih rezerv.

Izjalovljen nakup nafte

● REKA, 17. avgusta (Tanjug) – Reška rafinerija bo zaloge surove nafte predelovale do 26. avgusta, trg pa bo lahko brez zastojev oskrbovala z derivati do konca avgusta in verjetno tudi v prvih dneh septembra. Največja jugoslovanska rafinerija si prizadeva kupiti nafto iz več virov, ker se je poskus nakupa 80.000 ton nafte na svobodnem trgu izjalovil. V rafineriji poudarjajo, da bodo imeli z novo nafto okoli 40 dolarjev izgube pri toni, če se cene derivatov ne bodo spremenile do konca avgusta.

PO SLOVENIJI

Oldtimerji se bodo del poti peljali z vlakom

LJUBLJANA, 17. avgusta – Z ljubljanske železniške postaje je danes na pot odšlo pet precej vrednih avtomobilov – oldtimerjev iz tehniškega muzeja v Bistri pri Vrhniki. Avtomobili se bodo udeležili

rallya oldtimerjev do Koroške in nazaj, v muzeju v Bistri pa so se za prevoz z vlakom odločili, ker menijo, da je tak način za tako stare avtomobile najbolj primeren. Tudi za zavarovanje na poti so poskrbeli kar v muzeju. (A. J., Foto: Srđan Živulović)

Lipe – zlatniki in srebrniki

CELJE, 17. avgusta – V Zlatarni so naredili kovanec za 1 lipo iz srebra 925 čistine sterling silver in za 10 lip iz zlata čistine 900. Modeliral ga je Stane Dremelj, na njem pa je oblikovan lik dr. Franceta Prešerna z letnico rojstva in smrti.

Kovanca je naročil holding Lipa, v Zlatarni pa so po besedah izvršne direktorice Anice Berglez-Volkove naročilo sprejeli kot velik izzv za nov program. Izredno uspel začetek, kot tudi že prejšnji dosežki na tem področju, nekako sami po sebi ponujajo možnost, da bi vpeljali proizvodnjo vseh vrst kovancev, tudi spominskih, dopolnjenih z reprodukcijami starih, iz katerega ne izvzemajo niti svetovnega unikata Aureliana, pri katerem bi seveda morali rešiti kar nekaj delikatnih problemov. Takšne kovance bi distribuirali prek bank, kot to delajo v razvitih deželah (kovanca za 1 lipo in 10 lip bosta v prodaji v trgovski mreži Zlatarne).

Sicer v Zlatarni razmišljajo, da bi v Celju ustanovili borzo plemenitih kovin in dragega kamenja za vso državo, za kar imajo tako zamisli kot tehnologijo, vendar bi se za distribucijske kanale po mnenju Anice Berglez morale usposobiti banke. (D. H.)

V Luki zadovoljni s 7-mesečnim pretovorom

KOPER, 17. avgusta – Kljub nekoliko slabšim julijskim rezultatom, ko so opravili le nekaj več kot 83 odstotkov predvidenega pretovarjanja, so v koprski Luki zadovoljni s skupnim prometom v letošnjih prvih sedmih mesecih. Do konca julija so namreč pretovorili kar 3 milijone 139 tisoč ton blaga, kar je skoraj 300 tisoč ton več, kot so načrtovali. Precej so pripomogle tudi pošiljke avtomobilov. Samo v zadnjih treh mesecih so slovenska podjetja preko Kopra uvozila več kot 4.000 avtomobilov daihatsu in hyundai, Cimos je letos tu natovoril že 630 svojih vozil, ki jih je prodal v Alžir in Libijo, precej avtomobilov, predvsem čeških škod, pa je preko Kopra potovalo tudi v tranzitu. Kljub dosedanjemu dokaj ugodnemu poslovanju se v Luki bojijo, da bodo zaostrene razmere v Zalivu v prihodnje vplivale tudi na obseg prometa koprskega pristanišča, saj so tukaj v preteklosti iztovorili in natovorili precej blaga za to območje, posebno za Irak. (J. O.)

Tudi Prekmurje bo dobilo svoj duhovni center

Na željo duhovnikov treh pomurskih dekanij bo duhovni center v Kančevcih

MURSKA SOBOTA, 17. avgusta – Mariborska škofija, natančneje katoliški dekanij iz Murske Sobote in Ljutomera, gradita v Kančevcih na Goričkem v soboški občini duhovni center, v katerem se bodo zbirali zakonci, ministranti in verna mladina. V centru, ki ga gradijo na lokaciji starega župnišča, bo katoliška cerkev po besedah duhovnikov razvijala tudi zunajcerkveno dejavnost, predvsem kulturno. Ob centru, ki bo meril 3800 kvadratnih metrov, želijo urediti tudi park s skulpturami.

Za gradnjo duhovnega centra na Goričkem so se v mariborski škofiji odločili na željo duhovnikov iz treh pomurskih dekanij. Duhovnik Štefan Balažic, ki vodi posle okrog gradnje, je povedal, da so jim občinski upravni organi v Murski Soboti v najkrajšem možnem času izdali vso potrebno dokumentacijo za gradnjo centra.

Center zbira denar pri vernikih; delež protestantskih vernikov je izredno velik, čeprav duhovni center gradi katoliška cerkev. I. G.

Barbarsko uničen spomenik je očitno zasebna črna gradnja

Na prijavo o uničevanju v Kortini pri Pridvoru koprski inšpektorji niso reagirali niti po mesecu dni – Dovoljenja zasebnik nima

KOPER, 17. avgusta – Kdo uničuje zaščiteno arheološko območje v Kortini pri Pridvoru in kdo tako uničevanje dopušča? Koprsko javnost je na uničevanje območja, ki je zavarovano s prvim varstvenim režimom, opozoril z odprtim pismom koprski občinski vladi italijanski državljan slovenskega rodu iz Trsta Domenico Cavrini.

Ugotovil je, da je na območju nekdanjega kaštelirja, kjer so arheologi že večkrat raziskovali tla, le nekaj metrov od kraja, kjer je bil najden srednjeveški grob, zdaj globok izkop, postavljena je lesena baraka... Tam, kjer je potekalo prvo kaštelirsko obzidje, stoji velika betonska garaža, postavljeni so temelji še za novo zidavo, gradbeni stroj pa pridno koplje. Gre za barbarsko uničevanje spomenika, ki po svoje med drugim dokazuje tudi prisotnost Slovencev v Istri.

Na Zavodu za varstvo kulturne in naravne dediščine v Piranu nam je **Božo Guštin** povedal, da soglasja za tak poseg niso dali, da pa so julija opazili to početje, ga poslikali in 17. julija poslali prijavo koprskim inšpektorjem. Koprska urbanistična inšpektorica **Mihaela Valič** pa o vsem tem danes ni nič vedela oziroma od 20. julija koprski inšpektorji na prijavo niso reagirali. Na občini Koper so nam povedali, da upravne službe za ta poseg niso izdale nobenega dokumenta.

BORIS ŠULIGOJ

Klavirska šola na Zemonu

LJUBLJANA, 17. avgusta – Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina prireja že četrto klavirsko šolo na dvorcu Zemono pri Vipavi. Začela se bo v soboto, 18. avgusta, z recitalom profesorja in pianista Leonida Brumberga ob 20.30, ki bo izvedel vse štiri Chopinove Balade in Preludije op. 23 in 32 Sergeja Rahmaninova. Med Brumbergovimi študenti na poletni šoli bo kar 23 mladih pianistov iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Pulja in Ljubljane.

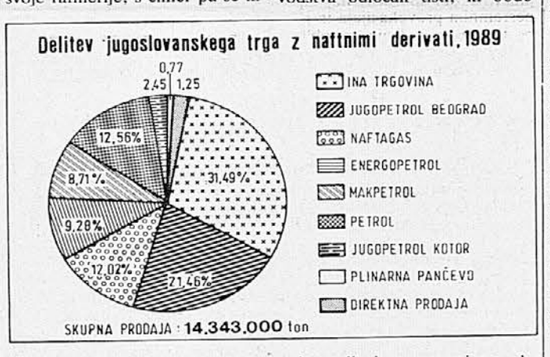

PISMI O NABORNIKIH MED BEOGRADOM IN LJUBLJANO

Sporočilo zvezne vlade slovenski

Zvezni izvršni svet je 9. avgusta 1990 na 86. seji, ki ji je predsedoval predsednik Zveznega izvršnega sveta Ante Marković, obravnaval informacijo zveznega sekretariata za ljudsko obrambo o nezakonitih ukrepih organov SR Slovenije na področju ljudske obrambe.

Pri tem je Svet ugotovil, da pristojni organi SR Slovenije še vedno ne izvajajo posameznih zveznih zakonov in predpisov, sprejetih za izvrševanje omenjenih zakonov na področju ljudske obrambe, zlasti pa tistih, ki urejajo pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije ni uresničil načrta za pošiljanje nabornikov po občinah, s tem pa je postalo zelo vprašljivo pošiljanje teh v JLA v zakonskem roku. Poleg tega je prepovedal pristojnim občinskim organom uresničevanje drugih načrtov nabora, sprejetih v skladu z zveznim zakonom, in ukazal samo uporabo načrta republiškega sekretariata za ljudsko obrambo SR Slovenije.

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je v okviru svojih pooblastil, določenih z ustavo SFRJ in zveznimi zakoni, večkrat opozoril republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije na obvezno izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov in zahteval, da ta sprejme ustrezne ukrepe za njihovo izvrševanje. Pri tem je dvakrat posebej opozoril na obvezno izvrševanje načrta za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka septembra letos. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je natančno obvestil republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije o pošiljanju nabornikov iz SR Slovenije v JLA in o razlogih, zaradi katerih ne more sprejeti teritorialnega načela služenja vojaške obveznosti. Ker pristojni organi SR Slovenije še vedno ravnajo v nasprotju z zveznim zakonom, je bila poslana inšpekcija vojaške obveznosti v republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije, ki je ukazala, da pristojni organi SR Slovenije do 8. avgusta izpeljejo predpisani postopek za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka, česar do sedaj niso storili.

Tudi v pogovorih med predstavniki Zveznega izvršnega sveta in predstavniki izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bilo opozorjeno na neizvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov na področju ljudske obrambe na območju SR Slovenije.

Ker kljub opozorilom in sprejetim ukrepom ter pripravljenosti Zveznega izvršnega sveta in pristojnih zveznih organov, da bi prišli do optimalne rešitve v mejah objektivnih možnosti, pristojni organi v SR Sloveniji, odgovorni za izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov, niso zagotovili njihove izvršitve, Zvezni izvršni svet v skladu s svojimi ustavnimi pooblastili in odgovornostjo opozarja na nujnost in obveznost izvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije.

Zvezni izvršni svet zahteva od izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, da brez odlašanja sprejme vas potrebne ukrepe, da bi pristojni organi v republiki izvršili obveznosti iz načrta pošiljanja nabornikov iz SR Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA in druge obveznosti iz zveznih zakonov in drugih predpisov, ki urejajo odnose s področja ljudske obrambe.

Zvezni izvršni svet zahteva, da ga izvršni svet skupščine SR Slovenije obvesti o sprejetih ukrepih do 18. avgusta 1990.

Zvezni izvršni svet poudarja, da je njegovo večkrat poudarjeno stališče, da zagotovi upoštevanje ustave SFRJ, zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije, odločno in da bo s tem namenom sprejemal ukrepe, določene z ustavo SFRJ in Zveznim zakonom, vštevši tudi neposredno zagotavljanje izvrševanja zveznih zakonov.

Zvezni izvršni svet meni, da bi se izvršni svet skupščine SR Slovenije moral zavedati lastne odgovornosti do Jugoslavije in slovenskega naroda za posledice, ki bi utegnile nastati zaradi neizvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov.

ALEKSANDAR MITROVIĆ, podpredsednik

Slovenska vlada odgovarja zvezni

Skupščina Republike Slovenije je 19. julija 1990 na podlagi tretje alinee 335. člena v zvezi s 301. členom ustave Republike Slovenije sprejela stališča do pošiljanja nabornikov na služenje vojaškega roka (Uradni list RS, št. 29/90, 30/90), v katerih je od pristojnih zveznih organov zahtevala, da začnejo postopoma reševati vprašanje eksteritorialnega služenja vojaškega roka za nabornike iz Slovenije. Pri tem je izhajala iz dejstva, da je mogoče ta problem zadovoljivo rešiti brez spreminjanja ustave SFR Jugoslavije ali zveznih zakonov, saj zakon nikjer ne določa, koliko nabornikov lahko vojaški rok služi v matični republiki.

Delež nabornikov, ki lahko služijo vojaški rok doma, določa zvezni sekretar za ljudsko obrambo z navodilom za nabor in popolnjevanje JLA v miru (ZSLO, št. Z-1843-57 z dne 10. 6. 1986., Z-1515-1 z dne 17. 7. 1989 in Z-1515-10/89 z dne 5. 2. 1990). Navodilo trenutno določa, da je ta delež 5 in 10 odstotkov, kar je bistveno manj kot pred leti, ko je vojaški rok v Sloveniji že služijo 25 odstotkov nabornikov.

Zavedajoč se, da JLA ne more čez noč zagotoviti možnosti za odpravo eksteritorialnega načina služenja vojaškega roka, je skupščina Republike Slovenije zahtevala, da se septembrski kontingent nabornikov pošlje na 5. vojaško območje, in še to glede na realne možnosti usposabljanja obveznikov. To pomeni, da bi bil precejšen delež (zaradi razmestitve učnih centrov) še vedno napoten tudi zunaj 5. vojaškega območja.

Tak pristop v nobenem primeru ne pomeni nerealne zahteve, posebno še, ker je bila zahteva skupščine Republike Slovenije postavljena pravočasno, ko upravni organi republik se niso obravnavali zveznih deležev za septembrsko napotitev in bi jih bilo tehnično še mogoče spremeniti.

V vašem dopisu z dne 10. 8. 1990 niso natančneje navedeni členi zvezne ustave in zakonov, ki naj bi onemogočali uresničitev zahtev skupščine Republike Slovenije. Takih ustavnih in zakonskih določb namreč ni, zvezni zakon o splošni ljudski obrambi določa le, da se JLA popolnjuje s celotnega ozemlja SFR Jugoslavije. Te splošne določbe zveznega zakona, na katero se predstavniki zveznega sekretariata za ljudsko obrambo običajno sklicujejo (tretji odstavek 118. člena zakona o SLO, Uradni list SFRJ, št. 21/82) pa seveda ni možno enostavno tolmačiti kot tak ali drugačen še dopusten delež nabornikov,

Podpisana je meddržavna pogodba o stavbah ob predoru

V Ljubljani so danes podpisali meddržavni sporazum o napravah, stavbah in mejni kontroli na območju cestnega predora skozi Karavanke – Odprt bo prihodnje leto

LJUBLJANA, 17. avgusta – V prostorih slovenskega izvršnega sveta so danes podpisali meddržavni sporazum med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o zgradbah in napravah za mejno kontrolo ter o conah na območju cestnega predora skozi Karavanke.

Sporazum sta podpisala predsednik avstrijsekga dela meddržavne komisije za gradnjo predora v Karavanke in poslanec v avstrijskem ministrstvu za zunanje zadeve **Udo Ehrlich Adam** ter **Andrej Grahor,** predsednik jugoslovanskega dela te komisije. Na slovesnosti ob podpisu pa je bil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta **Lojze Peterle.**

Ta sporazum bi pravzaprav morali podpisati že vsaj pred štirimi leti, kajti tedaj so tudi že začeli graditi omenjene naprave za vstopno in izstopno mejno kontrolo. Da bi se izognili kolonam, gneči ter izpušnim plinom v predoru, so si namreč že takrat zamislili, da bi bile tovrstne jugoslovanske vstopne naprave na drugi strani predora, torej na avstrijskem ozemlju, in podobno avstrijski vstopni uradi na ozemlju naše države. Po zamisli, ki so jo tudi uresničili, je vsaka država na svojem koncu predora te naprave sezidala sama, potem pa bo tisti del zgradb in naprav, ki bodo namenjene sosednji vstopni kontroli, ponudila v uporabo in poslovanje sosednji državi. Te strani so torej danes s podpisom pogodbe uredili tudi mednarodnopravno.

Ker torej z zidavo teh naprav niso čakali na današnji podpis, so z deli pri teh stavbah že tako daleč, da jih bodo letošnjo zimo že dali na voljo drug drugemu, tako da jih bo dokončno opremila vsaka država po svoje in pravočasno tudi izučila ljudi, ki bodo v njej delali.

Jugoslovanska obmejna dela ob predoru bo opravljalo 250 ljudi, kar bo prišlo prav tudi jeseniški občini pri urejanju in prerazporejanju zaposlovanja.

Karavanški predor, ki so ga bili začeli vrtati leta 1986, so prebili 28. maja lani. Aprila so začeli betonirati notranji obok in, kot kaže, so obvladali tudi tisti del, kjer so največji zemeljski pritiski, je ugotovil vodja projekta Karavanke pri cestnem inženiringu **inž. Boris Mikoš.** Na časnikarski konferenci je inž. Mikoš zanikal možnost, da bi predor dali v neuradno uporabo že sredi zime. »O čem takem nismo nikdar govorili,« je dejal. Za kaj takega se ne zanima niti jugoslovanska niti avstrijska stran, saj bi to zahtevalo dodatne napore in denar. Ti dodatni stroški bi bili večji, kot bi lahko bil dodatni predsezonski iztržek. Sicer pa bi bila za morebitno takšno prehitevanje postavljenih rokov avstrijska stran celo manj navdušena, ker je z določenimi deli v večjem zaostanku kot naša. Boris Mikoš je dejal, da bodo predor odprli drugo leto pred pričetkom glavne turistične sezone, uradno, na diplomatski ravni, pa ga bodo odprli po teh računih enkrat junija.

ILJA POPIT

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC
Novi tednik poslej v prodaji tudi v Ljubljani, v Delovih kioskih na železniški in avtobusni postaji

DANILO UTENKAR

Kruh iz slabega testa

Letošnje poletje so jugoslovanski kmetje in delavci kombinatov naželi dobrih šest milijonov ton pšenice, namesto zadovoljstva pa z vseh strani grmi. Že precej pred žetvijo ni manjkalo pritiskov na odločitev zvezne vlade, ki je zaščitno ceno pšenice spustila pod dva dinarja. V Vojvodini in Srbiji so odločili, da mora biti odkupna cena za kilogram pšenice najmanj 2,5 dinarja. Takšno ceno so kmetom tudi začeli izplačevati, toda le na Hrvaškem in v Sloveniji, medtem ko vojvodinski in srbski kmetje na plačilo še čakajo.

Prav nobena skrivnost ni, da so visoko odkupno ceno narekovali vojvodinski in srbski politiki, in kaže, da so se to pot spet enkrat ulovili v lastno mrežo. Razjarjeni kmetje po Srbiji in Vojvodini napovedujejo nove mitinge, tisti, ki so objubljali previsoko odkupno ceno, pa skušajo zrušiti Markovičevo vlado, ker da ni sposobna voditi umne kmetijske politike. Kmetje iz naših najbolj pomembnih žitorodnih krajev se zdaj sprašujejo, kako to, da so v Sloveniji in na Hrvaškem našli denar za spodbude, medtem ko je vojvodinskim pridelovalcem doslej uspelo izplačati največ šestdeset odstotkov prigaranega zaslužka.

Resnici na ljubo je treba povedati, da smo v Jugoslaviji dolga leta pred vsako žetvijo tiskali velikanske količine denarja, ki ni imel prav nobenega kritja. Zdaj so se v vladi odločili drugače in srbski ter vojvodinski politiki pšeničnega denarja ne morejo več prelivati in z njim mašiti drugih lukenj.

Priznati je treba, da so kalkulacije cen, pogosto tudi najbolj uglednih kmetijskih inštitutov, prirejene sprotnim potrebam, saj si drugače ni mogoče razložiti, kako je lahko pridelava žita pri nas dva in večkrat dražja od tiste v drugih kmetijskih deželah. Spodbude, ki jih pri nas plačujemo za kmetijske pridelke, ne moremo enačiti s subvencijami, ki jih kmetom v tujini dajejo države, kajti tam to počno zaradi tega, da so v svetu konkurenčni, pri nas pa izvažamo bolj naključne količine, če nas iznenada doleti uspešna letina.

Seveda tegobe zaradi pšenice najbolj čutijo vojvodinski kmetje, ki zdaj spoznavajo, da so jim politiki zamesili slabo testo, iz katerega ni moč speči dobrega kruha. Ob nedavnem obisku delegacije iniciativnega odbora za ustanovitev jugoslovanske kmečke zveze v Sloveniji se je pokazalo, da se kmetje spet čedalje bolj obračajo k stanovskemu reševanju problemov, saj politikom enostavno ne morejo več verjeti.

Kaže, da se rešujejo iz politične zanke, za katero so precej pozno spoznali, da jim je bila nastavljena. Pred pastjo se tako zdaj lahko znajde politika, ki žuljavim rokam že kar predolgo ponuja rokavico.

Deblokiran žiro račun jeseniške železarne

Dva dni pred najhujšim so spet tam, kot so bili maja – Čas za sanacijo

JESENICE, 17. avgusta – Železarna Jesenice je danes prekinila 58-dnevno blokado žiro računa zaradi 62 milijonov dinarjev primanjkljaja. Pridobili so torej čas za uresničitev sanacijskega programa.

Boris Bregant, predsednik poslovodnega odbora Železarne je povedal, da so se izvlekli na podoben način kot maja. Pridobili so nekaj denarja od kupcev in drugih virov, del plačil pa so odložili. Tako jim je v precejšnji meri uspelo poravnati obveznosti do dobaviteljev (Petrolu in drugim), do 3. septembra pa so delno odložili plačilo prispevka za električno energijo in osebne dohodke. Vse tudi kaže, da bodo s sodelovanjem Gorenjske banke in nekaterih kupcev lahko plačali 35 milijonov dinarjev anuitet za tuje posojilo. Da ne bi prišlo do ponovne blokade pred 3. septembrom, bodo s tekočimi prilivi vse najnujnejše račune plačevali sproti in pridobili še dodatnih 60 dni za uresničitev sanacijskega programa. V. F.

Republiška vlada se strinja z načinom reševanja Elana

V začetku septembra je predviden organiziran stečaj, čez mesec dni pa naj bi nastala nova delniška družba Elan

BEGUNJE, 17. avgusta – Po včerajšnjih pogovorih Elanovih predstavnikov s predstavniki republiške vlade Lojzetom Peterlotom, Jožetom Mencingerjem in Izidorjem Rejcem, z odborom upnikov ter po izredni seji delavskega sveta, so danes za nadaljnjo usodo Elana zvedeli tudi drugi. V začetku septembra je predviden stečaj, konec septembra pa naj bi vzniknil novi Elan z nespremenjenim, morda celo razširjenim programom in nespremenjenim imenom kot delniška družba. S predvidenim načinom reševanja Elana se republiška vlada strinja.

Vinko Bogataj, v. d. predsednika poslovodnega odbora Elana, je na današnji novinarski konferenci, ki se je je udeležil tudi dr. Urs Leupin, eden vodilnih mož Schweizerischer Bank Verein Corporate Finance iz Basla, povedal, da je najprej kazalo, da se bo dalo Elanov položaj rešiti s prisilno poravnavo, ki so jo zagovarjali tudi upniki. Zaradi dodatnih dolgov, ki so jih ugotovili po uvedbi postopka prisilne poravnave, pa Elan tega ne bi zmogel. Zato so začeli razmišljati o organiziranem stečaju kot prehodni obliki, s katero naj bi se Elan razbremenil starih težav in prešel v novo obliko kot delniška družba.

Povezali so se z ugledno švicarsko banko, ki prevzame take projekte, kadar varjame v dobro ime in kvaliteto. Pogovarjali so se z 22 tujimi zainteresiranimi podjetji. Tri so pripravljena začeti pogajanja. Elan poudarja, da so možni še drugi partnerji, npr. kdo izmed upnikov. Odločilna ne bo najvišja, ampak najboljša ponudba, torej tista, ki bo zagotovila nadaljnji obstoj Elana in najmanjšo možno izgubo za upnike.

Številke o tem, kolikšna je vrednost Elana, ni; ne glede na to, čigav bo kapital, pa bo moral Elanov program ostati tak, kot je, delovna mesta pa v Begunjah, oziroma v Sloveniji.

VLASTA FELC

Varčevalci Lesa so sklenili vzeti stvari v svoje roke

Direktorica Lesa d. d. seznanila varčevalce z ukrepanjem vodstva – V Lesu imajo varčevalci 57 milijonov dinarjev – Veliko je še nepojasnjenega

LJUBLJANA, 17. avgusta – Na sestanku z varčevalci Lesa je bilo ozračje naelektreno. Peščica izmed 17 tisoč varčevalcev, ki se je danes ponovno zbrala v pretesni pisarni delniške družbe Les v Ljubljani na Gruberjevem nabrežju, je bila zaradi najnovejših vesti iz časopisov še posebej nasršena. Prebrali so lahko, da je za poslovno enoto Lesa v Radovljici, kjer so nekateri tudi varčevali, predlagan stečaj, da jih vodstvo Lesa še vedno zavaja s trditvijo, da za njihove hranilne vloge jamči republika, da si je direktorica Gabrijela Makovec kljub blokiranemu žiro računu izplačala bajni osebni dohodek, itd.

Preden se je direktorica Lesa d. d. začela braniti pred obtožbami, je zbrane varčevalce seznanila s tem, kaj so v Lesu storili za izplačilo hranilnih vlog. Povedala je, da so na Republiko Slovenijo vložili zahtevek za izplačilo teh vlog, da so vložili tudi zahtevek za njihovo prednostno izplačilo, če bo šel Elan v stečaj oziroma če bi prišlo do prisilne poravnave na sodišču, da so vložili zahtevek na sodišče proti Gorenjski banki Kranj za izdajo začasne odredbe, da se neupravičeno zaseženа sredstva iz Elanovih prilivov iz tujine izločijo na poseben račun, iz katerega bodo poplačani upniki, med njimi tudi Les d. d., na koncu pa je varčevalce poparila z izjavo, da bo izplačevanje hranilnih vlog vezano na postopek reševanja Elana, ki pa za zdaj še ni znan.

Na vprašanje, zakaj se v Lesu obračajo na republiko, če ta noče prevzeti nobenih obveznosti do varčevalcev, je Makovčeva dejala, da je pristojno sodišče po zakonu registriralo njihovo hranilno-kreditno službo, ki je zdaj sekretariat za finance ne priznava, in da mora zdaj prav ta sekretariat odgovoriti na njihov zahtevek, sicer bodo odgovorne tožili. Na vprašanje, kakšna je možnost, da bi varčevalci dobili vrnjen ves naložen denar z obrestmi vred, jim direktorica ni znala natančno odgovoriti, saj je priznala, da je vse v rokah izvršnega sveta oziroma njegovega načina reševanja Elana. Povedala je tudi, da je 17 tisoč varčevalcev vložilo v njihovo banko 57 milijonov dinarjev, da je Les Elanu posodil 117 milijonov dinarjev, manjši del denarja v Elanu je od delničarjev Lesa, drugo pa so posojila, ki so jih druge firme dale Lesu.

● Na medklic enega izmed varčevalcev, kako je mogoče, da si zaposleni v Lesu kljub blokiranemu računu izplačujejo osebne dohodke, je direktorica odvrnila, da po zakonu o zajamčenem osebnem dohodku prejemajo 80-odstotno plačo, o svojih prejemkih pa ni hotela govoriti. Prav tako tudi ni pojasnila, kako je delniška družba Les povezana z zasebno firmo v Naklem, katera soustanoviteljica je tudi sama.

Zaradi vseh nejasnosti, ki se pletejo okoli poslovanja delniške družbe Les, je eden izmed varčevalcev (mimogrede, ta ima v Lesu vloženih 300 tisoč dinarjev) po dolgem prepiranju predlagal, naj najamejo svojega advokata, ki se dobro spozna na finance, (Makovčeva je dejala, da ga Les zaradi blokade ne more plačati), ki bo pregledal vse poslovne dokumente Lesa in, če bo treba, odgovorne v tej firmi tudi tožil. Varčevalci pa so iz svojih vrst imenovali štiričlansko komisijo, ki bo spremljala ukrepanje Lesovega vodstva in sproti obveščala varčevalce. Makovčeva pa je obljubila, da bodo varčevalce z novostmi vsak teden seznanjali prek časopisa Delo.

TONJA SLOKAR

Kako si Petrol zamišlja poslovanje

Petrol je za sovlaganje v lendavsko in reško rafinerijo – Od sodelovanja z avstrijsko firmo se nadeja boljše oskrbe – Novi prodajni prijemi – Tuji partnerji potrebujejo tudi dovolj skladišč

LJUBLJANA, 17. avgusta – V jugoslovanskem naftnem gospodarstvu se doslej nikomur ni bilo treba posebej truditi za svoj delež na trgu z naftnimi derivati. Vse je bilo dogovorjeno, že vnaprej razdeljeno in prepleteno z višjimi državnimi interesi. Neusmiljeni trg s ščepcem tuje konkurence pa je že začel trkati tudi na vrata teh posvečenih hramov, vendar še zdaleč ne tako močno, kot se to dogaja v drugih zahodnoevropskih državah. In še nekaj časa tudi ne bo, dokler ne bo zvezna vlada nehala urejati razmer na tem trgu, še zlasti pa določati ceno naftnih derivatov in njenih sestavin.

Kdo lahko ob prihajajoči konkurenci Petrolu denimo sploh še jamči, da bo še naprej obvladoval 12,5 odstotka jugoslovanskega trga z naftnimi derivati, Ini največji, 31,5-odstotni delež na trgu itn.? Prostor pod soncem si bodo morali pridobiti sami in tega dejstva se nekateri v Petrolu, morda pa v drugih naftnih hišah še bolj, premalo zavedajo, čeprav je treba Petrolovemu novemu vodstvu priznati, da si vsaj približno predstavlja, kako ohraniti, če že ne povečati svoj tržni delež.

Slovenija in z njo Petrol, ki zagotavlja 83 odstotkov potrebnih naftnih derivatov v Sloveniji, imata poseben položaj v jugoslovanskem naftnem gospodarstvu. Nimamo namreč ne omembe vrednih količin lastne nafte ne svoje rafinerije, s čimer pa še ni rečeno, da je Petrol zaradi tega v slabšem finančnem položaju kot drugi oskrbovalci v državi. To, da nimamo svoje rafinerije, niti ni tako usodno, saj se, vsaj v svetu je tako, pri črpanju surove nafte in pri prodaji njenih derivatov vrtijo največji dobički, zato je tuji kapital tudi najbolj zainteresiran za vlaganje v ti dve naftni dejavnosti. Ker nimamo svoje nafte, je Petrol letos dobil dovoljenje za uvoz potrebne nafte, s tem pa tudi možnost pri izbiri rafinerije, ki nam bo predelala to nafto. Tako predelajo Inine rafinerije, predvsem reške, ki je najbližja slovenskemu trgu, 80 odstotkov slovenske nafte. Polovica vseh pridobljenih derivatov v lendavski rafineriji, ki je tudi Inina, gre na slovenski trg, v severozahodno Slovenijo in okolico Maribora, pri čemer ji četrtino surove nafte zagotovi Petrol, drugo pa Ina. Zaradi zastarelosti te rafinerije pa sestava njenih naftnih derivatov ne ustreza tržnim potrebam in jih je na ta konec Slovenije treba dovažati. Prav zato jim je pri Petrolu veliko do tega, da bi lendavsko rafinerijo obnovili, pripravljeni so tudi skupaj z drugimi sovlagati v obnovo. Prepričani pa so, da bi morala lendavska rafinerija postati samostojno in mešano podjetje, kjer bi bil udeležen tudi tuji kapital, novo podjetje pa ne bi smelo podedovati hipotek iz preteklosti, zlasti stroškov v zvezi s prodajo rafinerije Kitajcem. Kakšna pa bi bila poslovna politika nove rafinerije, naj bi po mnenju Petrolovega vodstva odločali tisti, ki bodo prispevali denar za njeno obnovo.

Ker proda Petrol več kot polovico naftnih derivatov na svojih bencinskih črpalkah, je jasno, zakaj se tujci zanimajo za vključitev v prodajno mrežo v Sloveniji. Čeprav pri Petrolu trdijo, da so odprti za tuj kapital in da se bodo morali zato preoblikovati v delniško družbo – pravijo tudi, da so se za gradnjo bencinskih črpalk v Sloveniji zanimale skoraj vse velike tuje naftne družbe – so za zdaj, kot je znano, izbrali le avstrijski ÖMV, ki ima dve lastni rafineriji (predelata 8 milijonov ton nafte na leto), lastna naftna polja v Avstriji (1 milijon ton na leto) in lastne naftne vrtine v Libiji, Kanadi in Severnem morju, lastno petrokemično proizvodnjo, izdelavo maziv in motornih olj, do konca tega leta pa naj bi po prekinitvi pogodbe z Aralom imeli v Avstriji tudi 380 lastnih bencinskih črpalk. Z njim naj bi Petrol gradil bencinske črpalke ob novih slovenskih avtocestah, ustanovili naj bi mešano podjetje, ki naj bi poslovalo po jugoslovanski zakonodaji, dobiček pa bi si delili v skladu z vloženim kapitalom. Petrol pričakuje, da bo poleg denarja v skupno podjetje prispeval tudi svoj prevoz, skladišča, informacijski sistem, vodil računovodske posle in še kaj. V tem sodelovanju vidijo tudi možnost za zagotavljanje dodatnih naftnih derivatov in drugih naftnih izdelkov iz virov te avstrijske firme.

In kako namerava Petrol sodelovati s sosednjimi tekmeci, zlasti Istra-benzom in hrvaško Ino? Za zdaj imata z Istra-benzom, ki je od nedavnega samostojno družbeno podjetje, natančno določena oskrbovalna območja, ki sta jih podedovala še iz družinske zveze. Toda pri Petrolu ne izključujejo možnosti, da bodo tudi na »njihovem območju« z njimi tekmovali pri pridobivanju lokacij za nove bencinske črpalke, najbrž pa se bodo ponudile tudi tuje firme. Istra-benz se bo, pravijo pri Petrolu, moral sam odločiti za obliko sodelovanja.

Veliki Petrolov brat, Ina, ima zdaj v Sloveniji tri bencinske črpalke. Računajo, da se bo tudi Ina kmalu odločila, ali bo pri oskrbi slovenskega trga sodelovala z obstoječima partnerjema ali bo razvijala lastno prodajno mrežo. Pri Petrolu še vedno trdno vztrajajo, da bi sami kupovali surovo nafto, se trdneje povezovali z rafinerijami, pri čemer je reška rafinerija že ponudila Petrolu sodelovanje pri njeni modernizaciji in skupno gradnjo cevovoda od Reke do Ljubljane.

Ker zdaj trgovci z naftnimi derivati živijo samo od marže, ki jo določa ZIS, bodo pri Petrolu prisiljeni iskati tuji denar za širitev prodajne mreže, saj bodo le tako imeli večje možnosti, da bodo pri licitaciji za nove bencinske črpalke tudi izbrani. Pričani so tudi, da se bodo tuji partnerji povezovali le s tistimi slovenskimi in jugoslovanskimi naftnimi podjetji, ki bodo imela dovolj skladišč. Nato se bo začela bitka za čim večji zaslužek na teh črpalkah. Te bo treba jemati kot trgovino, pravijo pri Petrolu, in večji zaslužek iskati s prodajo dodatnih izdelkov in storitev, kot so mehanične delavnice, avtopralnice, restavracije, trgovine z živili... Ugotavljajo, da naftarjem v tujini prinesejo 60 odstotkov zaslužka naftni derivati in 40 odstotkov spremljajoče storitve in drugi izdelki. Zavedajo se, da bodo morali na samopostrežnih črpalkah v doglednem času znižati cene derivatov, spremeniti zunanji videz črpalk, uvesti razne izboljšave ne črpalkah, z elektronskimi napisi obveščati kupce, katera črpalka je zaprta in kje je odprta naslednja. Prihodnje leto naj bi vpeljali plačevanje goriva tudi s kreditnimi karticami, predvsem pa ne bodo mogli mimo zasebnih črpalk. Tako bodo še letos dali poskusno v najem zasebnikom eno črpalko na Dolenjski cesti, eno pri Kočevju, v Rovtah in še eno na Primorskem. S pomočjo zasebnikov pa naj bi popestrili tudi dodatno ponudbo ob bencinskih črpalkah. Gre seveda le za manjše bencinske črpalke, večje pa nameravajo spremeniti v profitna sredstva, tako da bi več partnerjev vključili v dodatno ponudbo storitev in izdelkov ob črpalkah, ki bi si delili dobiček in skrbeli tudi za nove naložbe.

TONJA SLOKAR

plus

Zaloge nafte pohajajo

● NOVI SAD, 17. avgusta (Tanjug) – Zaloge surove nafte v rafinarijah Pančevo in Novi Sad so pičle in omogočajo le pet do šest dni obratovanja z omejeno zmogljivostjo. Po mnenju naftarjev, bi moral ZIS, da bi se izognili motnjam na trgu, prodajati surovo nafto in derivate iz materialnih rezerv.

Izjalovljen nakup nafte

● REKA, 17. avgusta (Tanjug) – Reška rafinerija bo zaloge surove nafte predelovale do 26. avgusta, trg pa bo lahko brez zastojev oskrbovala z derivati do konca avgusta in verjetno tudi v prvih dneh septembra. Največja jugoslovanska rafinerija si prizadeva kupiti nafto iz več virov, ker se je poskus nakupa 80.000 ton nafte na svobodnem trgu izjalovil. V rafineriji poudarjajo, da bodo imeli z novo nafto okoli 40 dolarjev izgube pri toni, če se cene derivatov ne bodo spremenile do konca avgusta.

PO SLOVENIJI

Oldtimerji se bodo del poti peljali z vlakom

LJUBLJANA, 17. avgusta – Z ljubljanske železniške postaje je danes na pot odšlo pet precej vrednih avtomobilov – oldtimerjev iz tehniškega muzeja v Bistri pri Vrhniki. Avtomobili se bodo udeležili

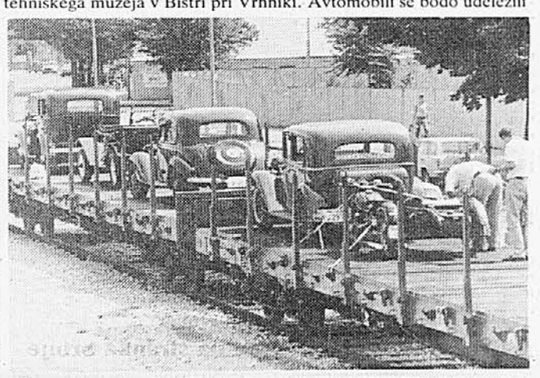

rallya oldtimerjev do Koroške in nazaj, v muzeju v Bistri pa so se za prevoz z vlakom odločili, ker menijo, da je tak način za tako stare avtomobile najbolj primeren. Tudi za zavarovanje na poti so poskrbeli kar v muzeju. (A. J., Foto: Srdan Živulović)

Lipe – zlatniki in srebrniki

CELJE, 17. avgusta – V Zlatarni so naredili kovanec za 1 lipo iz srebra 925 čistine sterling silver in za 10 lip iz zlata čistine 900. Modeliral ga je Stane Dremelj, na njem pa je oblikovan lik dr. Franceta Prešerna z letnico rojstva in smrti.

Kovanca je naročil holding Lipa, v Zlatarni pa so po besedah izvršne direktorice Anice Berglez-Volkove naročilo sprejeli kot velik izzv za nov program. Izredno uspel začetek, kot tudi že prejšnji dosežki na tem področju, nekako sami po sebi ponujajo možnost, da bi vpeljali proizvodnjo vseh vrst kovancev, tudi spominskih, dopolnjenih z reprodukcijami starih, iz katerega ne izvzemajo niti svetovnega unikata Aureliana, pri katerem bi seveda morali rešiti kar nekaj delikatnih problemov. Takšne kovance bi distribuirali prek bank, kot to delajo v razvitih deželah (kovanca za 1 lipo in 10 lip bosta v prodaji v trgovski mreži Zlatarne).

Sicer v Zlatarni razmišljajo, da bi v Celju ustanovili borzo plemenitih kovin in dragega kamenja za vso državo, za kar imajo tako zamisli kot tehnologijo, vendar bi se za distribucijske kanale po mnenju Anice Berglez morale usposobiti banke. (D. H.)

V Luki zadovoljni s 7-mesečnim pretovorom

KOPER, 17. avgusta – Kljub nekoliko slabšim julijskim rezultatom, ko so opravili le nekaj več kot 83 odstotkov predvidenega pretovarjanja, so v koprski Luki zadovoljni s skupnim prometom v letošnjih prvih sedmih mesecih. Do konca julija so namreč pretovorili kar 3 milijone 139 tisoč ton blaga, kar je skoraj 300 tisoč ton več, kot so načrtovali. Precej so pripomogle tudi pošiljke avtomobilov. Samo v zadnjih treh mesecih so slovenska podjetja preko Kopra uvozila več kot 4.000 avtomobilov daihatsu in hyundai, Cimos je letos tu natovoril že 630 svojih vozil, ki jih je prodal v Alžir in Libijo, precej avtomobilov, predvsem čeških škod, pa je preko Kopra potovalo tudi v tranzitu. Klub dosedanjemu dokaj ugodnemu poslovanju se v Luki bojijo, da bodo zaostrene razmere v Zalivu v prihodnje vplivale tudi na obseg prometa koprskega pristanišča, saj so tukaj v preteklosti iztovorili in natovorili precej blaga za to območje, posebno za Irak. (J. O.)

Tudi Prekmurje bo dobilo svoj duhovni center

Na željo duhovnikov treh pomurskih dekanij bo duhovni center v Kančevcih

MURSKA SOBOTA, 17. avgusta – Mariborska škofija, natančneje katoliški dekaniji iz Murske Sobote in Ljutomera, gradita v Kančevcih na Goričkem v soboški občini duhovni center, v katerem se bodo zbirali zakonci, ministranti in verna mladina. V centru, ki ga gradijo na lokaciji starega župnišča, bo katoliška cerkev po besedah duhovnikov razvijala tudi zunajcerkveno dejavnost, predvsem kulturno. Ob centru, ki bo meril 3800 kvadratnih metrov, želijo urediti tudi park s skulpturami.

Za gradnjo duhovnega centra na Goričkem so se v mariborski škofiji odločili na željo duhovnikov iz treh pomurskih dekanij. Duhovnik Štefan Balažic, ki vodi posle okrog gradnje, je povedal, da so jim občinski upravni organi v Murski Soboti v najkrajšem možnem času izdali vso potrebno dokumentacijo za gradnjo centra.

Center zbira denar pri vernikih; delež protestantskih vernikov je izredno velik, čeprav duhovni center gradi katoliška cerkev. I. G.

Barbarsko uničen spomenik je očitno zasebna črna gradnja

Na prijavo o uničevanju v Kortini pri Pridvoru koprski inšpektorji niso reagirali niti po mesecu dni – Dovoljenja zasebnik nima

KOPER, 17. avgusta – Kdo uničuje zaščiteno arheološko območje v Kortini pri Pridvoru in kdo tako uničevanje dopušča? Koprsko javnost je na uničevanje območja, ki je zavarovano s prvim varstvenim režimom, opozoril z odprtim pismom koprski občinski vladi italijanski državljan slovenskega rodu iz Trsta Domenico Cavrini.

Ugotovil je, da je na območju nekdanjega kaštelirja, kjer so arheologi že večkrat raziskovali tla, le nekaj metrov od kraja, kjer je bil najden srednjeveški grob, zdaj globok izkop, postavljena je lesena baraka... Tam, kjer je potekalo prvo kaštelirsko obzidje, stoji velika betonska garaža, postavljeni so temelji še za novo zidavo, gradbeni stroj pa pridno koplje. Gre za barbarsko uničevanje spomenika, ki po svoje med drugim dokazuje tudi prisotnost Slovencev v Istri.

Na Zavodu za varstvo kulturne in naravne dediščine v Piranu nam je **Božo Guštin** povedal, da soglasja za tak poseg niso dali, da pa so julija opazili to početje, ga poslikali in 17. julija poslali prijavo koprskim inšpektorjem. Koprska urbanistična inšpektorica **Mihaela Valič** pa o vsem tem danes ni nič vedela oziroma od 20. julija koprski inšpektorji na prijavo niso reagirali. Na občini Koper so nam povedali, da upravne službe za ta poseg niso izdale nobenega dokumenta.

BORIS ŠULIGOJ

Klavirska šola na Zemonu

LJUBLJANA, 17. avgusta – Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina prireja že četrto klavirsko šolo na dvorcu Zemono pri Vipavi. Začela se bo v soboto, 18. avgusta, z recitalom profesorja in pianista Leonida Brumberga ob 20.30, ki bo izvedel vse štiri Chopinove Balade in Preludije op. 23 in 32 Sergeja Rahmaninova. Med Brumbergovimi študenti na poletni šoli bo kar 23 mladih pianistov iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Pulja in Ljubljane.

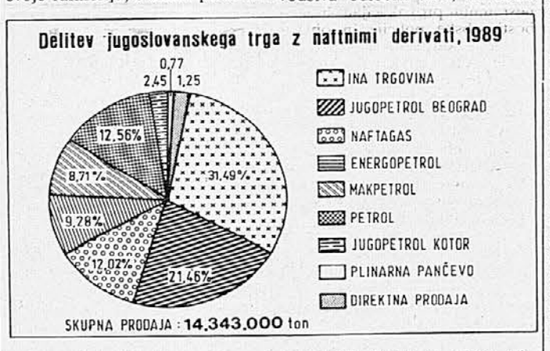

PISMI O NABORNIKIH MED BEOGRADOM IN LJUBLJANO

Sporočilo zvezne vlade slovenski

Zvezni izvršni svet je 9. avgusta 1990 na 86. seji, ki ji je predsedoval predsednik Zveznega izvršnega sveta Ante Marković, obravnaval informacijo zveznega sekretariata za ljudsko obrambo o nezakonitih ukrepih organov SR Slovenije na področju ljudske obrambe.

Pri tem je Svet ugotovil, da pristojni organi SR Slovenije še vedno ne izvajajo posameznih zveznih zakonov in predpisov, sprejetih za izvrševanje omenjenih zakonov na področju ljudske obrambe, zlasti pa tistih, ki urejajo pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije ni uresničil načrta za pošiljanje nabornikov po občinah, s tem pa je postalo zelo vprašljivo pošljanje teh v JLA v zakonskem roku. Poleg tega je prepovedal pristojnim občinskim organom uresničevanje drugih načrtov nabora, sprejetih v skladu z zveznim zakonom, in ukazal samo uporabo načrta republiškega sekretariata za ljudsko obrambo SR Slovenije.

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je v okviru svojih pooblastil, določenih z ustavo SFRJ in zveznimi zakoni, večkrat opozoril republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije na obvezno izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov in zahteval, da ta sprejme ustrezne ukrepe za njihovo izvrševanje. Pri tem je dvakrat posebej opozoril na obvezno izvrševanje načrta za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka septembra letos. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je natančno obvestil republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije o pošiljanju nabornikov iz SR Slovenije v JLA in o razlogih, zaradi katerih ne more sprejeti teritorialnega načela služenja vojaške obveznosti. Ker pristojni organi SR Slovenije še vedno ravnajo v nasprotju z zveznim zakonom, je bila poslana inšpekcija vojaške obveznosti v republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije, ki je ukazala, da pristojni organi SR Slovenije do 8. avgusta izpeljejo predpisani postopek za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka, česar do sedaj niso storili.

Tudi v pogovorih med predstavniki Zveznega izvršnega sveta in predstavniki izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bilo opozorjeno na neizvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov na področju ljudske obrambe na območju SR Slovenije.

Ker kljub opozorilom in sprejetim ukrepom ter pripravljenosti Zveznega izvršnega sveta in pristojnih zveznih organov, da bi prišli do optimalne rešitve v mejah objektivnih možnosti, pristojni organi v SR Sloveniji, odgovorni za izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov, niso zagotovili njihove izvršitve, Zvezni izvršni svet v skladu s svojimi ustavnimi pooblastili in odgovornostjo opozarja na nujnost in obveznost izvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije.

Zvezni izvršni svet zahteva od izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, da brez odlašanja sprejme vas potrebne ukrepe, da bi pristojni organi v republiki izvršili obveznosti iz načrta pošiljanja nabornikov iz SR Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA in druge obveznosti iz zveznih zakonov in drugih predpisov, ki urejajo odnose s področja ljudske obrambe.

Zvezni izvršni svet zahteva, da ga izvršni svet skupščine SR Slovenije obvesti o sprejetih ukrepih do 18. avgusta 1990.

Zvezni izvršni svet poudarja, da je njegovo večkrat poudarjeno stališče, da zagotovi upoštevanje ustave SFRJ, zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije, odločno in da bo s tem namenom sprejemal ukrepe, določene z ustavo SFRJ in Zveznim zakonom, vštevši tudi neposredno zagotavljanje izvrševanja zveznih zakonov.

Zvezni izvršni svet meni, da bi se izvršni svet skupščine SR Slovenije moral zavedati lastne odgovornosti do Jugoslavije in slovenskega naroda za posledice, ki bi utegnile nastati zaradi neizvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov.

ALEKSANDAR MITROVIĆ, podpredsednik

Slovenska vlada odgovarja zvezni

Skupščina Republike Slovenije je 19. julija 1990 na podlagi tretje alinee 335. člena v zvezi s 301. členom ustave Republike Slovenije sprejela stališča do pošiljanja nabornikov na služenje vojaškega roka (Uradni list RS, št. 29/90, 30/90), v katerih je od pristojnih zveznih organov zahtevala, da začnejo postopoma reševati vprašanje eksteritorialnega služenja vojaškega roka za nabornike iz Slovenije. Pri tem je izhajala iz dejstva, da je mogoče ta problem zadovoljivo rešiti brez spreminjanja ustave SFR Jugoslavije ali zveznih zakonov, saj zakon nikjer ne določa, koliko nabornikov lahko vojaški rok služi v matični republiki.

Delež nabornikov, ki lahko služijo vojaški rok doma, določa zvezni sekretar za ljudsko obrambo z navodilom za nabor in popolnjevanje JLA v miru (ZSLO, št. Z1843-57 z dne 10. 6. 1986., Z 1515-1 z dne 17. 7. 1989 in Z 1515-10/89 z dne 5. 2. 1990). Navodilo trenutno določa, da je ta delež 5 in 10 odstotkov, kar je bistveno manj kot pred leti, ko je vojaški rok v Sloveniji že služijo 25 odstotkov nabornikov.

Zavedajoč se, da JLA ne more čez noč zagotoviti možnosti za odpravo eksteritorialnega načina služenja vojaškega roka, je skupščina Republike Slovenije zahtevala, da se septembrski kontingent nabornikov pošlje na 5. vojaško območje, in še to glede na realne možnosti usposabljanja obveznikov. To pomeni, da bi precejšen delež (zaradi razmestitve učnih centrov) še vedno napoten tudi zunaj 5. vojaškega območja.

Tak pristop v nobenem primeru ne pomeni nerealne zahteve, posebno še, ker je bila zahteva skupščine Republike Slovenije postavljena pravočasno, ko upravni organi republik še niso obravnavali zveznih deležev za septembrsko napotitev in bi jih bilo tehnično še mogoče spremeniti.

V vašem dopisu z dne 10. 8. 1990 niso natančneje navedeni členi zvezne ustave in zakonov, ki naj bi onemogočali uresničitev zahtev skupščine Republike Slovenije. Takih ustavnih in zakonskih določb namreč ni, zvezni zakon o splošni ljudski obrambi določa le, da se JLA popolnjuje s celotnega ozemlja SFR Jugoslavije. Te splošne določbe zveznega zakona, na katero se predstavniki zveznega sekretariata za ljudsko obrambo običajno sklicujejo (tretji odstavek 118. člena zakona o SLO, Uradni list SFRJ, št. 21/82) pa seveda ni možno enostavno tolmačiti kot tak ali drugačen še dopusten delež nabornikov,

Podpisana je meddržavna pogodba o stavbah ob predoru

V Ljubljani so danes podpisali meddržavni sporazum o napravah, stavbah in mejni kontroli na območju cestnega predora skozi Karavanke – Odprt bo prihodnje leto

LJUBLJANA, 17. avgusta – V prostorih slovenskega izvršnega sveta so danes podpisali meddržavni sporazum med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o zgradbah in napravah za mejno kontrolo ter o conah na območju cestnega predora skozi Karavanke.

Sporazum sta podpisala predsednik avstrijskega dela meddržavne komisije za gradnjo predora v Karavanke in poslanec v avstrijskem ministrstvu za zunanje zadeve **Udo Ehrlich Adam** ter **Andrej Grahor,** predsednik jugoslovanskega dela te komisije. Na slovesnosti ob podpisu pa je bil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta **Lojze Peterle.**

Ta sporazum bi pravzaprav morali podpisati že vsaj pred štirimi leti, kajti tedaj so tudi že začeli graditi omenjene naprave za vstopno in izstopno mejno kontrolo. Da bi se izognili kolonam, gneči ter izpušnim plinom v predoru, so si namreč že takrat zamislili, da bi bile tovrstne jugoslovanske vstopne naprave na drugi strani predora, torej na avstrijskem ozemlju, in podobno avstrijski vstopni uradi na ozemlju naše države. Po zamisli, ki so jo tudi uresničili, je vsaka država na svojem koncu predora te naprave sezidala sama, potem pa bo tisti del zgradb in naprav, ki bodo namenjene sosednji vstopni kontroli, ponudila v uporabo in poslovanje sosednji državi. Te strani so torej danes s podpisom pogodbe uredili tudi mednarodnopravno.

Ker torej z zidavo teh naprav niso čakali na današnji podpis, so z deli pri teh stavbah že tako daleč, da jih bodo letošnjo zimo že dali na voljo drug drugemu, tako da jih bo dokončno opremila vsaka država po svoje in pravočasno tudi izučila ljudi, ki bodo v njej delali.

Jugoslovanska obmejna dela ob predoru bo opravljalo 250 ljudi, kar bo prišlo prav tudi jeseniški občini pri urejanju in prerazporejanju zaposlovanja.

Karavanški predor, ki so ga bili začeli vrtati leta 1986, so prebili 28. maja lani. Aprila so začeli betonirati notranji obok in, kot kaže, so obvladali tudi tisti del, kjer so največji zemeljski pritiski, je ugotovil vodja projekta Karavanke pri cestnem inženiringu **inž. Boris Mikoš.** Na časnikarski konferenci je inž. Mikoš zanikal možnost, da bi predor dali v neuradno uporabo že sredi zime. »O čem takem nismo nikdar govorili,« je dejal. Za kaj takega se ne zanima niti jugoslovanska niti avstrijska stran, saj bi to zahtevalo dodatne napore in denar. Ti dodatni stroški bi bili večji, kot bi lahko bil dodatni predsezonski iztržek. Sicer pa bi bila za morebitno takšno prehitevanje postavljenih rokov avstrijska stran celo manj navdušena, ker je z določenimi deli v večjem zaostanku kot naša. Boris Mikoš je dejal, da bodo predor odprli drugo leto pričetkom glavne turistične sezone, uradno, na diplomatski ravni, pa ga bodo odprli po teh računih enkrat junija.

ILJA POPIT

DANILO UTENKAR

Kruh iz slabega testa

Letošnje poletje so jugoslovanski kmetje in delavci kombinatov naželi dobrih šest milijonov ton pšenice, namesto zadovoljstva pa z vseh strani grmi. Že precej pred žetvijo ni manjkalo pritiskov na odločitev zvezne vlade, ki je zaščitno ceno pšenice spustila pod dva dinarja. V Vojvodini in Srbiji so odločili, da mora biti odkupna cena za kilogram pšenice najmanj 2,5 dinarja. Takšno ceno so kmetom tudi začeli izplačevati, toda le na Hrvaškem in v Sloveniji, medtem ko vojvodinski in srbski kmetje na plačilo še čakajo.

Prav nobena skrivnost ni, da so visoko odkupno ceno narekovali vojvodinski in srbski politiki, in kaže, da so se to pot spet enkrat ulovili v lastno mrežo. Razjarjeni kmetje po Srbiji in Vojvodini napovedujejo nove mitinge, tisti, ki so objubljali previsoko odkupno ceno, pa skušajo zrušiti Markovičevo vlado, ker da ni sposobna voditi umne kmetijske politike. Kmetje iz naših najbolj pomembnih žitorodnih krajev se zdaj sprašujejo, kako to, da so v Sloveniji in na Hrvaškem našli denar za spodbude, medtem ko je vojvodinskim pridelovalcem doslej uspelo izplačati največ šestdeset odstotkov prigaranega zaslužka.

Resnici na ljubo je treba povedati, da smo v Jugoslaviji dolga leta pred vsako žetvijo tiskali velikanske količine denarja, ki ni imel prav nobenega kritja. Zdaj so se v vladi odločili drugače in srbski ter vojvodinski politiki pšeničnega denarja ne morejo več prelivati in z njim mašiti drugih lukenj.

Priznati je treba, da so kalkulacije cen, pogosto tudi najbolj uglednih kmetijskih inštitutov, prirejene sprotnim potrebam, saj si drugače ni mogoče razložiti, kako je lahko pridelava žita pri nas dva in večkrat dražja od tiste v drugih kmetijskih deželah. Spodbude, ki jih pri nas plačujemo za kmetijske pridelke, ne moremo enačiti s subvencijami, ki jih kmetom v tujini dajejo države, kajti tam to počno zaradi tega, da so v svetu konkurenčni, pri nas pa izvažamo bolj naključne količine, če nas iznenada doleti uspešna letina.

Seveda tegobe zaradi pšenice najbolj čutijo vojvodinski kmetje, ki zdaj spoznavajo, da so jim politiki zamesili slabo testo, iz katerega ni moč speči dobrega kruha. Ob nedavnem obisku delegacije iniciativnega odbora za ustanovitev jugoslovanske kmečke zveze v Sloveniji se je pokazalo, da se kmetje spet čedalje bolj obračajo k stanovskemu reševanju problemov, saj politikom enostavno ne morejo več verjeti.

Kaže, da se rešujejo ie politične zanke, za katero so precej pozno spoznali, da jim je bila nastavljena. Pred pastjo se tako zdaj lahko znajde politika, ki žuljavim rokam že kar predolgo ponuja rokavico.

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC
Novi tednik poslej v prodaji tudi v Ljubljani, v Delovih kioskih na železniški in avtobusni postaji

Deblokiran žiro račun jeseniške železarne

Dva dni pred najhujšim so spet tam, kot so bili maja – Čas za sanacijo

JESENICE, 17. avgusta – Železarna Jesenice je danes prekinila 58-dnevno blokado žiro računa zaradi 62 milijonov dinarjev primanjkljaja. Pridobili so torej čas za uresničitev sanacijskega programa.

Boris Bregant, predsednik poslovodnega odbora Železarne je povedal, da so se izvlekli na podoben način kot maja. Pridobili so nekaj denarja od kupcev in drugih virov, del plačil pa so odložili. Tako jim je v precejšnji meri uspelo poravnati obveznosti do dobaviteljev (Petrolu in drugim), do 3. septembra pa so delno odložili plačilo prispevka za električno energijo in osebne dohodke. Vse tudi kaže, da bodo s sodelovanjem Gorenjske banke in nekaterih kupcev lahko plačali 35 milijonov dinarjev anuitet za tuje posojilo. Da ne bi prišlo do ponovne blokade pred 3. septembrom, bodo s tekočimi prilivi vse najnujnejše račune plačevali sproti in pridobili še dodatnih 60 dni za uresničitev sanacijskega programa. V. F.

Republiška vlada se strinja z načinom reševanja Elana

V začetku septembra je predviden organiziran stečaj, čez mesec dni pa naj bi nastala nova delniška družba Elan

BEGUNJE, 17. avgusta – Po včerajšnjih pogovorih Elanovih predstavnikov s predstavniki republiške vlade Lojzetom Peterlotom, Jožetom Mencingerjem in Izidorjem Rejcem, z odborom upnikov ter po izredni seji delavskega sveta, so danes za nadaljnjo usodo Elana zvedeli tudi drugi. V začetku septembra je predviden stečaj, konec septembra pa naj bi vzniknil novi Elan z nespremenjenim, morda celo razširjenim programom in nespremenjenim imenom kot delniška družba. S predvidenim načinom reševanja Elana se republiška vlada strinja.

Vinko Bogataj, v. d. predsednika poslovodnega odbora Elana, je na današnji novinarski konferenci, ki se je je udeležil tudi dr. Urs Leupin, eden vodilnih mož Schweizerischer Bank Verein Corporate Finance iz Basla, povedal, da je najprej kazalo, da se bo dalo Elanov položaj rešiti s prisilno poravnavo, ki so jo zagovarjali tudi upniki. Zaradi dodatnih dolgov, ki so jih ugotovili po uvedbi postopka prisilne poravnave, pa Elan tega ne bi zmogel. Zato so začeli razmišljati o organiziranem stečaju kot prehodni obliki, s katero naj bi se Elan razbremenil starih težav in prešel v novo obliko kot delniška družba.

Povezali so se z ugledno švicarsko banko, ki prevzame take projekte, kadar varjame v dobro ime in kvaliteto. Pogovarjali so se z 22 tujimi zainteresiranimi podjetji. Tri so pripravljena začeti pogajanja. Elan poudarja, da so možni še drugi partnerji, npr. kdo izmed upnikov. Odločilna ne bo najvišja, ampak najboljša ponudba, torej tista, ki bo zagotovila nadaljnji obstoj Elana in najmanjšo možno izgubo za upnike.

Številke o tem, kolikšna je vrednost Elana, ni; ne glede na to, čigav bo kapital, pa bo moral Elanov program ostati tak, kot je, delovna mesta pa v Begunjah, oziroma v Sloveniji.

VLASTA FELC

Varčevalci Lesa so sklenili vzeti stvari v svoje roke

Direktorica Lesa d. d. seznanila varčevalce z ukrepanjem vodstva – V Lesu imajo varčevalci 57 milijonov dinarjev – Veliko je še nepojasnjenega

LJUBLJANA, 17. avgusta – Na sestanku z varčevalci Lesa je bilo ozračje naelektreno. Peščica izmed 17 tisoč varčevalcev, ki se je danes ponovno zbrala v pretesni pisarni delniške družbe Les v Ljubljani na Gruberjevem nabrežju, je bila zaradi najnovejših vesti iz časopisov še posebej nasršena. Prebrali so lahko, da je za poslovno enoto Lesa v Radovljici, kjer so nekateri tudi varčevali, predlagan stečaj, da jih vodstvo Lesa še vedno zavaja s trditvijo, da za njihove hranilne vloge jamči republika, da si je direktorica Gabrijela Makovec kljub blokiranemu žiro računu izplačala bajni osebni dohodek, itd.

Preden se je direktorica Lesa d. d. začela braniti pred obtožbami, je zbrane varčevalce seznanila s tem, kaj so v Lesu storili za izplačilo hranilnih vlog. Povedala je, da so na Republiko Slovenijo vložili zahtevek za izplačilo teh vlog, da so vložili tudi zahtevek za njihovo prednostno izplačilo, če bo šel Elan v stečaj oziroma če bi prišlo do prisilne poravnave na sodišču, da so vložili zahtevek na sodišče proti Gorenjski banki Kranj za izdajo začasne odredbe, da se neupravičeno zaseženа sredstva iz Elanovih prilivov iz tujine izločijo na poseben račun, iz katerega bodo poplačani upniki, med njimi tudi Les d. d., na koncu pa je varčevalce poparila z izjavo, da bo izplačevanje hranilnih vlog vezano na postopek reševanja Elana, ki pa za zdaj še ni znan.

Na vprašanje, zakaj se v Lesu obračajo na republiko, če ta noče prevzeti nobenih obveznosti do varčevalcev, je Makovčeva dejala, da je pristojno sodišče po zakonu registriralo njihovo hranilno-kreditno službo, ki je zdaj sekretariat za finance ne priznava, in da mora zdaj prav ta sekretariat odgovoriti na njihov zahtevek, sicer bodo odgovorne tožili. Na vprašanje, kakšna je možnost, da bi varčevalci dobili vrnjen ves naložen denar z obrestmi vred, jim direktorica ni znala natančno odgovoriti, saj je priznala, da je vse v rokah izvršnega sveta oziroma njegovega načina reševanja Elana. Povedala je tudi, da je 17 tisoč varčevalcev vložilo v njihovo banko 57 milijonov dinarjev, da je Les Elanu posodil 117 milijonov dinarjev, manjši del denarja v Elanu je od delničarjev Lesa, drugo pa so posojila, ki so jih druge firme dale Lesu.

● Na medklic enega izmed varčevalcev, kako je mogoče, da si zaposleni v Lesu kljub blokiranemu računu izplačujejo osebne dohodke, je direktorica odvrnila, da po zakonu o zajamčenem osebnem dohodku prejemajo 80-odstotno plačo, o svojih prejemkih pa ni hotela govoriti. Prav tako tudi ni pojasnila, kako je delniška družba Les povezana z zasebno firmo v Naklem, katera soustanoviteljica je tudi sama.

Zaradi vseh nejasnosti, ki se pletejo okoli poslovanja delniške družbe Les, je eden izmed varčevalcev (mimogrede, ta ima v Lesu vloženih 300 tisoč dinarjev) po dolgem prepiranju predlagal, naj najamejo svojega advokata, ki se dobro spozna na finance, (Makovčeva je dejala, da ga Les zaradi blokade ne more plačati), ki bo pregledal vse poslovne dokumente Lesa in, če bo treba, odgovorne v tej firmi tudi tožil. Varčevalci pa so si svojih vrst imenovali štiričlansko komisijo, ki bo spremljala ukrepanje Lesovega vodstva in sproti obveščala varčevalce. Makovčeva pa je obljubila, da bodo varčevalce z novostmi vsak teden seznanjali prek časopisa Delo.

TONJA SLOKAR

Kako si Petrol zamišlja poslovanje

Petrol je za sovlaganje v lendavsko in reško rafinerijo – Od sodelovanja z avstrijsko firmo se nadeja boljše oskrbe – Novi prodajni prijemi – Tuji partnerji potrebujejo tudi dovolj skladišč

LJUBLJANA, 17. avgusta – V jugoslovanskem naftnem gospodarstvu se doslej nikomur ni bilo treba posebej truditi za svoj delež na trgu z naftnimi derivati. Vse je bilo dogovorjeno, že vnaprej razdeljeno in prepleteno z višjimi državnimi interesi. Neusmiljeni trg s ščepcem tuje konkurence pa je že začel trkati tudi na vrata teh posvečenih hramov, vendar še zdaleč ne tako močno, kot se to dogaja v drugih zahodnoevropskih državah. In še nekaj časa tudi ne bo, dokler ne bo zvezna vlada nehala urejati razmer na tem trgu, še zlasti pa določati ceno naftnih derivatov in njenih sestavin.

Kdo lahko ob prihajajoči konkurenci Petrolu denimo sploh še jamči, da bo še naprej obvladoval 12,5 odstotka jugoslovanskega trga z naftnimi derivati, Ini največji, 31,5-odstotni delež na trgu itn.? Prostor pod soncem si bodo morali pridobiti sami in tega dejstva se nekateri v Petrolu, morda pa v drugih naftnih hišah še bolj, premalo zavedajo, čeprav je treba Petrolovemu novemu vodstvu priznati, da si vsaj približno predstavlja, kako ohraniti, če že ne povečati svoj tržni delež.

Slovenija in z njo Petrol, ki zagotavlja 83 odstotkov potrebnih naftnih derivatov v Sloveniji, imata poseben položaj v jugoslovanskem naftnem gospodarstvu. Nimamo namreč ne omembe vrednih količin lastne nafte ne svoje rafinerije, s čimer pa še ni rečeno, da je Petrol zaradi tega v slabšem finančnem položaju kot drugi oskrbovalci v državi. To, da nimamo svoje rafinerije, niti ni tako usodno, saj se, vsaj v svetu je tako, pri črpanju surove nafte in pri prodaji njenih derivatov vrtijo največji dobički, zato je tuji kapital tudi najbolj zainteresiran za vlaganje v ti dve naftni dejavnosti. Ker nimamo svoje nafte, je Petrol letos dobil dovoljenje za uvoz potrebne nafte, s tem pa tudi možnost pri izbiri rafinerije, ki nam bo predelala to nafto. Tako predelajo Inine rafinerije, predvsem reške, ki je najbližja slovenskemu trgu, 80 odstotkov slovenske nafte. Polovica vseh pridobljenih derivatov v lendavski rafineriji, ki je tudi Inina, gre na slovenski trg, v severozahodno Slovenijo in okolico Maribora, pri čemer ji četrtino surove nafte zagotovi Petrol, drugo pa Ina. Zaradi zastarelosti te rafinerije pa sestava njenih naftnih derivatov ne ustreza tržnim potrebam in jih je na ta konec Slovenije treba dovažati. Prav zato jim je pri Petrolu veliko do tega, da bi lendavsko rafinerijo obnovili, pripravljeni so tudi skupaj z drugimi sovlagati v obnovo. Prepričani pa so, da bi morala lendavska rafinerija postati samostojno in mešano podjetje, kjer bi bil udeležen tudi tuji kapital, novo podjetje pa ne bi smelo podedovati hipotek iz preteklosti, zlasti stroškov v zvezi s prodajo rafinerije Kitajcem. Kakšna pa bi bila poslovna politika nove rafinerije, naj bi po mnenju Petrolovega vodstva odločali tisti, ki bodo kemično proizvodnjo, izdelavo maziv in motornih olj, do konca tega leta pa naj bi po prekinitvi pogodbe z Aralom imeli v Avstriji tudi 380 lastnih bencinskih črpalk. Z njim naj bi Petrol gradil bencinske črpalke ob novih slovenskih avtocestah, ustanovili naj bi mešano podjetje, ki naj bi poslovalo po jugoslovanski zakonodaji, dobiček pa bi si delili v skladu z vloženim kapitalom. Petrol pričakuje, da bo poleg denarja v skupno podjetje prispeval tudi svoj prevoz, skladišča, informacijski sistem, vodil računovodske posle in še kaj. V tem sodelovanju vidijo tudi možnost za zagotavljanje dodatnih naftnih derivatov in drugih naftnih izdelkov iz virov te avstrijske firme.

In kako namerava Petrol sodelovati s sosednjimi tekmeci, zlasti Istra-benzom in hrvaško Ino? Za zdaj imata z Istra-benzom, ki je od nedavnega samostojno družbeno podjetje, natančno določena oskrbovalna območja, ki sta jih podedovala še iz družinske zveze. Toda pri Petrolu ne izključujejo možnosti, da bodo tudi na »njihovem območju« z njimi tekmovali pri pridobivanju lokacij za nove bencinske črpalke, najbrž pa se bodo ponudile tudi tuje firme. Istra-benz se bo, pravijo pri Petrolu, moral sam odločiti za obliko sodelovanja.

Veliki Petrolov brat, Ina, ima zdaj v Sloveniji tri bencinske črpalke. Računajo, da se bo tudi Ina kmalu odločila, ali bo pri oskrbi slovenskega trga sodelovala z obstoječima partnerjema ali bo razvijala lastno prodajno mrežo. Pri Petrolu še vedno trdno vztrajajo, da bi sami kupovali surovo nafto, se trdneje povezovali z rafinerijami, pri čemer je reška rafinerija že ponudila Petrolu sodelovanje pri njeni modernizaciji in skupno gradnjo cevovoda od Reke do Ljubljane.

Ker zdaj trgovci z naftnimi derivati živijo samo od marže, ki jo določa ZIS, bodo pri Petrolu prisiljeni iskati tuji denar za širitev prodajne mreže, saj bodo le tako imeli večje možnosti, da bodo pri licitaciji za nove bencinske črpalke tudi izbrani. Prepričani so tudi, da se bodo tuji partnerji povezovali le s tistimi slovenskimi in jugoslovanskimi naftnimi podjetji, ki bodo imela dovolj skladišč. Nato se bo začela bitka za čim večji zaslužek na teh črpalkah. Te bo treba jemati kot trgovino, pravijo pri Petrolu, in večji zaslužek iskati s prodajo dodatnih izdelkov in storitev, kot so mehanične delavnice, avtopralnice, restavracije, trgovine z živili... Ugotavljajo, da naftarjem v tujini prinesejo 60 odstotkov zaslužka naftni derivati in 40 odstotkov spremljajoče storitve in drugi izdelki. Zavedajo se, da bodo morali na samopostrežnih črpalkah v doglednem času znižati cene derivatov, spremeniti zunanji videz črpalk, uvesti razne izboljšave ne črpalkah, z elektronskimi napisi obveščati kupce, katera črpalka je zaprta in kje je odprta naslednja. Prihodnje leto naj bi vpeljali plačevanje goriva tudi s kreditnimi karticami, predvsem pa ne bodo mogli mimo zasebnih črpalk. Tako bodo še letos dali poskusno v najem zasebnikom eno črpalko na Dolenjski cesti, eno pri Kočevju, v Rovtah in še eno na Primorskem. S pomočjo zasebnikov pa naj bi popestrili tudi dodatno ponudbo ob bencinskih črpalkah. Gre seveda le za manjše bencinske črpalke, večje pa nameravajo spremeniti v profitna sredstva, tako da bi več partnerjev vključili v dodatno ponudbo storitev in izdelkov ob črpalkah, ki bi si delili dobiček in skrbeli tudi za nove naložbe.

TONJA SLOKAR

plus

Zaloge nafte pohajajo

● NOVI SAD, 17. avgusta (Tanjug) – Zaloge surove nafte v rafinarijah Pančevo in Novi Sad so pičle in omogočajo le pet do šest dni obratovanja z omejeno zmogljivostjo. Po mnenju naftarjev, bi moral ZIS, da bi se izognili motnjam na trgu, prodajati surovo nafto in derivate iz materialnih rezerv.

Izjalovljen nakup nafte

● REKA, 17. avgusta (Tanjug) – Reška rafinerija bo zaloge surove nafte predelovale do 26. avgusta, trg pa bo lahko brez zastojev oskrbovala z derivati do konca avgusta in verjetno tudi v prvih dneh septembra. Največja jugoslovanska rafinerija si prizadeva kupiti nafto iz več virov, ker se je poskus nakupa 80.000 ton nafte na svobodnem trgu izjalovil. V rafineriji poudarjajo, da bodo imeli z novo nafto okoli 40 dolarjev izgube pri toni, če se cene derivatov ne bodo spremenile do konca avgusta.

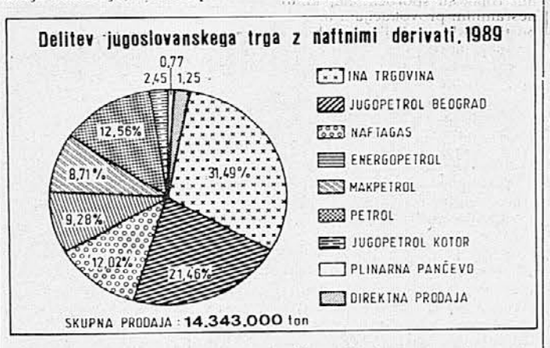

PO SLOVENIJI

Preskušajo plovilo za čiščenje morja

KOPER, 17. avgusta – Delavci koprskega Hidra so začeli danes v Koprskem zalivu preizkušati barko za čiščenje morja »Logeco«, ki so jo izdelali v Genovi in je last Hidrovega poslovnega partnerja Intermare. Gre za 13 metrov dolgo in 4,5 metra široko plovilo, ki so ga začasno uvozili, preizkušali ga bodo do torka, takrat pa se bodo odločili, ali ga bodo kupili ali poslali nazaj. Po besedah namestnice direktorja Hidra Mirke Centa, se zdi to plovilo od razpoložljivih še najbolj primerno, ker je predvideno za vse dejavnosti službe za varstvo morja, pa tudi po finančni plati, saj ga Intermare (s katerim Hidro ustanavlja mešano družbo za intervencije na morju Eco Adria) ponuja pa skoraj polovični ceni – to je za 388 milijonov lir. Odločili pa se bodo po preizkušnji na morju. (B. Š.)

Zadeva Pecci se bo kmalu razpletla

RAVNE NA KOROŠKEM, 17. avgusta – Zaplet okrog nedovoljene prenove bivše Cvitaničeve hiše na Trgu svobode na Ravnah, kjer je občan Sherafedin Pecci uredil več prodajaln in disko klub ter začel poslovati brez vsakršnih dovoljenj, bo rešen najkasneje do konca avgusta.

To je na današnji seji občinskega izvršnega sveta na Ravnah sporočil predsednik komiteja za gospodarstvo Ivan Žagar. Zadevo zdaj obravnavajo republiški organi, kamor se je investitor Pecci obrnil s pritožbo. Dejstvo, da Pecci za svojo dejavnost nima nikakršnega dovoljenja, da ne plačuje davkov in da ni spoštoval odločb občinske uprave, inšpektorjev in drugih organov, je predvsem pri davčnih obveznikih v Mežiški dolini povzročilo odpor. Žagar je še dodal, da bo Pecci moral naknadno urediti vse formalnosti, sicer mu bodo zapečatili vse lokale. (I. P.)

Lipe – zlatniki in srebrniki

CELJE, 17. avgusta – V Zlatarni so naredili kovanec za 1 lipo iz srebra 925 čistine sterling silver in za 10 lip iz zlata čistine 900. Modeliral ga je Stane Dremelj, na njem pa je oblikovan lik dr. Franceta Prešerna z letnico rojstva in smrti.

Kovanca je naročil holding Lipa, v Zlatarni pa so po besedah izvršne direktorice Anice Berglez-Volkove naročilo sprejeli kot velik izzv za nov program. Izredno uspel začetek, kot tudi že prejšnji dosežki na tem področju, nekako sami po sebi ponujajo možnost, da bi vpeljali proizvodnjo vseh vrst kovancev, tudi spominskih, dopolnjenih z reprodukcijami starih, iz katerega ne izvzemajo niti svetovnega unikata Aureliana, pri katerem bi seveda morali rešiti kar nekaj delikatnih problemov. Takšne kovance bi distribuirali prek bank, kot to delajo v razvitih deželah (kovanca za 1 lipo in 10 lip bosta v prodaji v trgovski mreži Zlatarne).

Sicer v Zlatarni razmišljajo, da bi v Celju ustanovili borzo plemenitih kovin in dragega kamenja za vso državo, za kar imajo tako zamisli kot tehnologijo, vendar bi se za distribucijske kanale po mnenju Anice Berglez morale usposobiti banke. (D. H.)

V Luki zadovoljni s 7-mesečnim pretovorom

KOPER, 17. avgusta – Kljub nekoliko slabšim julijskim rezultatom, ko so opravili le nekaj več kot 83 odstotkov predvidenega pretovarjanja, so v koprski Luki zadovoljni s skupnim prometom v letošnjih prvih sedmih mesecih. Do konca julija so namreč pretovorili kar 3 milijone 139 tisoč ton blaga, kar je skoraj 300 tisoč ton več, kot so načrtovali. Precej so pripomogle tudi pošiljke avtomobilov. Samo v zadnjih treh mesecih so slovenska podjetja preko Kopra uvozila več kot 4.000 avtomobilov daihatsu in hyundai. Cimos je letos tu natovoril že 630 svojih vozil, ki jih je prodal v Alžir in Libijo, precej avtomobilov, predvsem čeških škod, pa je preko Kopra potovalo tudi v tranzitu. Kljub dosedanjemu dokaj ugodnemu poslovanju se v Luki bojijo, da bodo zaostrene razmere v Zalivu v prihodnje vplivale tudi na obseg prometa koprskega pristanišča, saj so tukaj v preteklosti iztovorili in natovorili precej blaga za to območje, posebno za Irak. (J. O.)

Tudi Prekmurje bo dobilo svoj duhovni center

Na željo duhovnikov treh pomurskih dekanij bo duhovni center v Kančevcih

MURSKA SOBOTA, 17. avgusta – Mariborska škofija, natančneje katoliški dekaniji iz Murske Sobote in Ljutomera, gradita v Kančevcih na Goričkem v soboški občini duhovni center, v katerem se bodo zbirali zakonci, ministranti in verna mladina. V centru, ki ga gradijo na lokaciji starega župnišča, bo katoliška cerkev po besedah duhovnikov razvijala tudi zunajcerkveno dejavnost, predvsem kulturno. Ob centru, ki bo meril 3800 kvadratnih metrov, želijo urediti tudi park s skulpturami.

Za gradnjo duhovnega centra na Goričkem so se v mariborski škofiji odločili na željo duhovnikov iz treh pomurskih dekanij. Duhovnik Štefan Balažic, ki vodi posle okrog gradnje, je povedal, da so jim občinski upravni organi v Murski Soboti v najkrajšem možnem času izdali vso potrebno dokumentacijo za gradnjo centra.

Center zbira denar pri vernikih; delež protestantskih vernikov je izredno velik, čeprav duhovni center gradi katoliška cerkev. I. G.

Barbarsko uničen spomenik je očitno zasebna črna gradnja

Na prijavo o uničevanju v Kortini pri Pridvoru koprski inšpektorji niso reagirali niti po mesecu dni – Dovoljenja zasebnik nima

KOPER, 17. avgusta – Kdo uničuje zaščiteno arheološko območje v Kortini pri Pridvoru in kdo tako uničevanje dopušča? Koprsko javnost je na uničevanje območja, ki je zavarovano s prvim varstvenim režimom, opozoril z odprtim pismom koprski občinski vladi italijanski državljan slovenskega rodu iz Trsta Domenico Cavrini.

Ugotovil je, da je na območju nekdanjega kaštelirja, kjer so arheologi že večkrat raziskovali tla, le nekaj metrov od kraja, kjer je bil najden srednjeveški grob, zdaj globok izkop, postavljena je lesena baraka... Tam, kjer je potekalo prvo kaštelirsko obzidje, stoji velika betonska garaža, postavljeni so temelji še za novo zidavo, gradbeni stroj pa pridno koplje. Gre za barbarsko uničevanje spomenika, ki po svoje med drugim dokazuje tudi prisotnost Slovencev v Istri.

Na Zavodu za varstvo kulturne in naravne dediščine v Piranu nam je **Božo Guštin** povedal, da soglasja za tak poseg niso dali, da pa so julija opazili to početje, ga poslikali in 17. julija poslali prijavo koprskim inšpektorjem. Koprska urbanistična inšpektorica **Mihaela Valič** pa o vsem tem danes ni nič vedela oziroma od 20. julija koprski inšpektorji na prijavo niso reagirali. Na občini Koper so nam povedali, da upravne službe za ta poseg niso izdale nobenega dokumenta.

BORIS ŠULIGOJ

Klavirska šola na Zemonu

LJUBLJANA, 17. avgusta – Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina prireja že četrto klavirsko šolo na dvorcu Zemono pri Vipavi. Začela se bo v soboto, 18. avgusta, z recitalom profesorja in pianista Leonida Brumberga ob 20.30, ki bo izvedel vse štiri Chopinove Balade in Preludije op. 23 in 32 Sergeja Rahmaninova. Med Brumbergovimi študenti na poletni šoli bo kar 23 mladih pianistov iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Pulja in Ljubljane.

PISMI O NABORNIKIH MED BEOGRADOM IN LJUBLJANO

Sporočilo zvezne vlade slovenski

Zvezni izvršni svet je 9. avgusta 1990 na 86. seji, ki ji je predsedoval predsednik Zveznega izvršnega sveta Ante Marković, obravnaval informacijo zveznega sekretariata za ljudsko obrambo o nezakonitih ukrepih organov SR Slovenije na področju ljudske obrambe.

Pri tem je Svet ugotovil, da pristojni organi SR Slovenije še vedno ne izvajajo posameznih zveznih zakonov in predpisov, sprejetih za izvrševanje omenjenih zakonov na področju ljudske obrambe, zlasti pa tistih, ki urejajo pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije ni uresničil načrta za pošiljanje nabornikov po občinah, s tem pa je postalo zelo vprašljivo pošljanje teh v JLA v zakonskem roku. Poleg tega je prepovedal pristojnim občinskim organom uresničevanje drugih načrtov nabora, sprejetih v skladu z zveznim zakonom, in ukazal samo uporabo načrta republiškega sekretariata za ljudsko obrambo SR Slovenije.

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je v okviru svojih pooblastil, določenih z ustavo SFRJ in zveznimi zakoni, večkrat opozoril republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije na obvezno izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov in zahteval, da ta sprejme ustrezne ukrepe za njihovo izvrševanje. Pri tem je dvakrat posebej opozoril na obvezno izvrševanje načrta za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka septembra letos. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je natančno obvestil republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije o pošiljanju nabornikov iz SR Slovenije v JLA in o razlogih, zaradi katerih ne more sprejeti teritorialnega načela služenja vojaške obveznosti. Ker pristojni organi SR Slovenije še vedno ravnajo v nasprotju z zveznim zakonom, je bila poslana inšpekcija vojaške obveznosti v republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije, ki je ukazala, da pristojni organi SR Slovenije do 8. avgusta izpeljejo predpisani postopek za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka, česar do sedaj niso storili.

Tudi v pogovorih med predstavniki Zveznega izvršnega sveta in predstavniki izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bilo opozorjeno na neizvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov na področju ljudske obrambe na območju SR Slovenije.

Ker kljub opozorilom in sprejetim ukrepom ter pripravljenosti Zveznega izvršnega sveta in pristojnih zveznih organov, da bi prišli do optimalne rešitve v mejah objektivnih možnosti, pristojni organi v SR Sloveniji, odgovorni za izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov, niso zagotovili njihove izvršitve, Zvezni izvršni svet v skladu s svojimi ustavnimi pooblastili in odgovornostjo opozarja na nujnost in obveznost izvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije.

Zvezni izvršni svet zahteva od izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, da brez odlašanja sprejme vas potrebne ukrepe, da bi pristojni organi v republiki izvršili obveznosti iz načrta pošiljanja nabornikov iz SR Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA in druge obveznosti iz zveznih zakonov in drugih predpisov, ki urejajo odnose s področja ljudske obrambe.

Zvezni izvršni svet zahteva, da ga izvršni svet skupščine SR Slovenije obvesti o sprejetih ukrepih do 18. avgusta 1990.

Zvezni izvršni svet poudarja, da je njegovo večkrat poudarjeno stališče, da zagotovi upoštevanje ustave SFRJ, zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije, odločno in da bo s tem namenom sprejemal ukrepe, določene z ustavo SFRJ in Zveznim zakonom, vštevši tudi neposredno zagotavljanje izvrševanja zveznih zakonov.

Zvezni izvršni svet meni, da bi se izvršni svet skupščine SR Slovenije moral zavedati lastne odgovornosti do Jugoslavije in slovenskega naroda za posledice, ki bi utegnile nastati zaradi neizvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov.

ALEKSANDAR MITROVIĆ, podpredsednik

Slovenska vlada odgovarja zvezni

Skupščina Republike Slovenije je 19. julija 1990 na podlagi tretje alinee 335. člena v zvezi s 301. členom ustave Republike Slovenije sprejela stališča do pošiljanja nabornikov na služenje vojaškega roka (Uradni list RS, št. 29/90, 30/90), v katerih je od pristojnih zveznih organov zahtevala, da začnejo postopoma reševati vprašanje eksteritorialnega služenja vojaškega roka za nabornike iz Slovenije. Pri tem je izhajala iz dejstva, da je mogoče ta problem zadovoljivo rešiti brez spreminjanja ustave SFR Jugoslavije ali zveznih zakonov, saj zakon nikjer ne določa, koliko nabornikov lahko vojaški rok služi v matični republiki.

Delež nabornikov, ki lahko služijo vojaški rok doma, določa zvezni sekretar za ljudsko obrambo z navodilom za nabor in popolnjevanje JLA v miru (ZSLO, št. Z1843-57 z dne 10. 6. 1986., Z1515-1 z dne 17. 7. 1989 in Z 1515-10/89 z dne 5. 2. 1990). Navodilo trenutno določa, da je ta delež 5 in 10 odstotkov, kar je bistveno manj kot pred leti, ko je vojaški rok v Sloveniji že služijo 25 odstotkov nabornikov.

Zavedajoč se, da JLA ne more čez noč zagotoviti možnosti za odpravo eksteritorialnega načina služenja vojaškega roka, je skupščina Republike Slovenije zahtevala, da se septembrski kontingent nabornikov pošlje na 5. vojaško območje, in še to glede na realne možnosti uspobljanja obveznikov. To pomeni, da bi bil precejšen delež (zaradi razmestitve učnih centrov) še vedno napoten tudi zunaj 5. vojaškega območja.

Tak pristop v nobenem primeru ne pomeni nerealne zahteve, posebno še, ker je bila zahteva skupščine Republike Slovenije postavljena pravočasno, ko upravni organi republik še niso obravnavali zveznih deležev za septembrsko napotitev in bi jih bilo tehnično še mogoče spremeniti.

V vašem dopisu z dne 10. 8. 1990 niso natančneje navedeni členi zvezne ustave in zakonov, ki naj bi onemogočali uresničitev zah

Podpisana je meddržavna pogodba o stavbah ob predoru

V Ljubljani so danes podpisali meddržavni sporazum o napravah, stavbah in mejni kontroli na območju cestnega predora skozi Karavanke – Odprt bo prihodnje leto

LJUBLJANA, 17. avgusta – V prostorih slovenskega izvršnega sveta so danes podpisali meddržavni sporazum med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o zgradbah in napravah za mejno kontrolo ter o conah na območju cestnega predora skozi Karavanke.

Sporazum sta podpisala predsednik avstrijsekga dela meddržavne komisije za gradnjo predora v Karavanke in poslanec v avstrijskem ministrstvu za zunanje zadeve **Udo Ehrlich Adam** ter **Andrej Grahor,** predsednik jugoslovanskega dela te komisije. Na slovesnosti ob podpisu pa je bil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta **Lojze Peterle.**

Ta sporazum bi pravzaprav morali podpisati že vsaj pred štirimi leti, kajti tedaj so tudi že začeli graditi omenjene naprave za vstopno in izstopno mejno kontrolo. Da bi se izognili kolonam, gneči ter izpušnim plinom v predoru, so si namreč že takrat zamislili, da bi bile tovrstne jugoslovanske vstopne naprave na drugi strani predora, torej na avstrijskem ozemlju, in podobno avstrijski vstopni uradi na ozemlju naše države. Po zamisli, ki so jo tudi uresničili, je vsaka država na svojem koncu predora te naprave sezidala sama, potem pa bo tisti del zgradb in naprav, ki bodo namenjene sosednji vstopni kontroli, ponudila v uporabo in poslovanje sosednji državi. Te strani so torej danes s podpisom pogodbe uredili tudi mednarodnopravno.

Ker torej z zidavo teh naprav niso čakali na današnji podpis, so z deli pri teh stavbah že tako daleč, da jih bodo letošnjo zimo že dali na voljo drug drugemu, tako da jih bo dokončno opremila vsaka država po svoje in pravočasno tudi izučila ljudi, ki bodo v njej delali.

Jugoslovanska obmejna dela ob predoru bo opravljalo 250 ljudi, kar bo prišlo prav tudi jeseniški občini pri urejanju in prerazporejanju zaposlovanja.

Karavanški predor, ki so ga bili začeli vrtati leta 1986, so prebili 28. maja lani. Aprila so začeli betonirati notranji obok in, kot kaže, so obvladali tudi tisti del, kjer so največji zemeljski pritiski, je ugotovil vodja projekta Karavanke pri cestnem inženiringu **inž. Boris Mikoš.** Na časnikarski konferenci je inž. Mikoš zanikal možnost, da bi predor dali v neuradno uporabo že sredi zime. »O čem takem nismo nikdar govorili,« je dejal. Za kaj takega se ne zanima niti jugoslovanska niti avstrijska stran, saj bi to zahtevalo dodatne napore in denar. Ti dodatni stroški bi bili večji, kot bi lahko bil dodatni predsezonski iztržek. Sicer pa bi bila za morebitno takšno prehitevanje postavljenih rokov avstrijska stran celo manj navdušena, ker je z določenimi deli v večjem zaostanku kot naša. Boris Mikoš je dejal, da bodo predor odprli drugo leto pred pričetkom glavne turistične sezone, uradno, na diplomatski ravni, pa ga bodo odprli po teh računih enkrat junija.

ILJA POPIT

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC
Novi tednik poslej v prodaji tudi v Ljubljani, v Delovih kioskih in avtobusni postaji

DANILO UTENKAR

Kruh iz slabega testa

Letošnje poletje so jugoslovanski kmetje in delavci kombinatov naželi dobrih šest milijonov ton pšenice, namesto zadovoljstva pa z vseh strani grmi. Že precej pred žetvijo ni manjkalo pritiskov na odločitev zvezne vlade, ki je zaščitno ceno pšenice spustila pod dva dinarja. V Vojvodini in Srbiji so odločili, da mora biti odkupna cena za kilogram pšenice najmanj 2,5 dinarja. Takšno ceno so kmetom tudi začeli izplačevati, toda le na Hrvaškem in v Sloveniji, medtem ko vojvodinski in srbski kmetje na plačilo še čakajo.

Prav nobena skrivnost ni, da so visoko odkupno ceno narekovali vojvodinski in srbski politiki, in kaže, da so se to pot spet enkrat ulovili v lastno mrežo. Razjarjeni kmetje po Srbiji in Vojvodini napovedujejo nove mitinge, tisti, ki so objubljali previsoko odkupno ceno, pa skušajo zrušiti Markovičevo vlado, ker da ni sposobna voditi umne kmetijske politike. Kmetje iz naših najbolj pomembnih žitorodnih krajev se zdaj sprašujejo, kako to, da so v Sloveniji in na Hrvaškem našli denar za spodbude, medtem ko je vojvodinskim pridelovalcem doslej uspelo izplačati največ šestdeset odstotkov prigaranega zaslužka.

Resnici na ljubo je treba povedati, da smo v Jugoslaviji dolga leta pred vsako žetvijo tiskali velikanske količine denarja, ki ni imel prav nobenega kritja. Zdaj so se v vladi odločili drugače in srbski ter vojvodinski politiki pšeničnega denarja ne morejo več prelivati in z njim mašiti drugih lukenj.

Priznati je treba, da so kalkulacije cen, pogosto tudi najbolj uglednih kmetijskih inštitutov, prirejene sprotnim potrebam, saj si drugače ni mogoče razložiti, kako je lahko pridelava žita pri nas dva in večkrat dražja od tiste v drugih kmetijskih deželah. Spodbude, ki jih pri nas plačujemo za kmetijske pridelke, ne moremo enačiti s subvencijami, ki jih kmetom v tujini dajejo države, kajti tam to počno zaradi tega, da so v svetu konkurenčni, pri nas pa izvažamo bolj naključne količine, če nas iznenada doleti uspešna letina.

Seveda tegobe zaradi pšenice najbolj čutijo vojvodinski kmetje, ki zdaj spoznavajo, da so jim politiki zamesili slabo testo, iz katerega ni moč speči dobrega kruha. Ob nedavnem obisku delegacije iniciativnega odbora za ustanovitev jugoslovanske kmečke zveze v Sloveniji se je pokazalo, da se kmetje spet čedalje bolj obračajo k stanovskemu reševanju problemov, saj politikom enostavno ne morejo več verjeti.

Kaže, da se rešujejo iz političnе zanke, za katero so precej pozno spoznali, da jim je bila nastavljena. Pred pastjo se tako zdaj lahko znajde politika, ki žuljavim rokam že kar predolgo ponuja rokavico.

Deblokiran žiro račun jeseniške železarne

Dva dni pred najhujšim so spet tam, kot so bili maja – Čas za sanacijo

JESENICE, 17. avgusta – Železarna Jesenice je danes prekinila 58-dnevno blokado žiro računa zaradi 62 milijonov dinarjev primanjkljaja. Pridobili so torej čas za uresničitev sanacijskega programa.

Boris Bregant, predsednik poslovodnega odbora Železarne je povedal, da so se izvlekli na podoben način kot maja. Pridobili so nekaj denarja od kupcev in drugih virov, del plačil pa so odložili. Tako jim je v precejšnji meri uspelo poravnati obveznosti do dobaviteljev (Petrolu in drugim), do 3. septembra pa so delno odložili plačilo prispevka za električno energijo in osebne dohodke. Vse tudi kaže, da bodo s sodelovanjem Gorenjske banke in nekaterih kupcev lahko plačali 35 milijonov dinarjev anuitet za tuje posojilo. Da ne bi prišlo do ponovne blokade pred 3. septembrom, bodo s tekočimi prilivi vse najnujnejše račune plačevali sproti in pridobili še dodatnih 60 dni za uresničitev sanacijskega programa. V. F.

Republiška vlada se strinja z načinom reševanja Elana

V začetku septembra je predviden organiziran stečaj, čez mesec dni pa naj bi nastala nova delniška družba Elan

BEGUNJE, 17. avgusta – Po včerajšnjih pogovorih Elanovih predstavnikov s predstavniki republiške vlade Lojzetom Peterlotom, Jožetom Mencingerjem in Izidorjem Rejcem, z odborom upnikov ter po izredni seji delavskega sveta, so danes za nadaljnjo usodo Elana zvedeli tudi drugi. V začetku septembra je predviden stečaj, konec septembra pa naj bi vzniknil novi Elan z nespremenjenim, morda celo razširjenim programom in nespremenjenim imenom kot delniška družba. S predvidenim načinom reševanja Elana se republiška vlada strinja.

Vinko Bogataj, v. d. predsednika poslovodnega odbora Elana, je na današnji novinarski konferenci, ki se je je udeležil tudi dr. Urs Leupin, eden vodilnih mož Schweizerischer Bank Verein Corporate Finance iz Basla, povedal, da je najprej kazalo, da se bo dalo Elanov položaj rešiti s prisilno poravnavo, ki so jo zagovarjali tudi upniki. Zaradi dodatnih dolgov, ki so jih ugotovili po uvedbi postopka prisilne poravnave, pa Elan tega ne bi zmogel. Zato so začeli razmišljati o organiziranem stečaju kot prehodni obliki, s katero naj bi se Elan razbremenil starih težav in prešel v novo obliko kot delniška družba.

Povezali so se z ugledno švicarsko banko, ki prevzame take projekte, kadar varjame v dobro ime in kvaliteto. Pogovarjali so se z 22 tujimi zainteresiranimi podjetji. Tri so pripravljena začeti pogajanja. Elan poudarja, da so možni še drugi partnerji, npr. kdo izmed upnikov. Odločilna ne bo najvišja, ampak najboljša ponudba, torej tista, ki bo zagotovila nadaljnji obstoj Elana in najmanjšo možno izgubo za upnike.

Številke o tem, kolikšna je vrednost Elana, ni; ne glede na to, čigav bo kapital, pa bo moral Elanov program ostati tak, kot je, delovna mesta pa v Begunjah, oziroma v Sloveniji.

VLASTA FELC

Varčevalci Lesa so sklenili vzeti stvari v svoje roke

Direktorica Lesa d. d. seznanila varčevalce z ukrepanjem vodstva – V Lesu imajo varčevalci 57 milijonov dinarjev – Veliko je še nepojasnjenega

LJUBLJANA, 17. avgusta – Na sestanku z varčevalci Lesa je bilo ozračje naelektreno. Peščica izmed 17 tisoč varčevalcev, ki se je danes ponovno zbrala v pretesni pisarni delniške družbe Les v Ljubljani na Gruberjevem nabrežju, je bila zaradi najnovejših vesti iz časopisov še posebej nasršena. Prebrali so lahko, da je za poslovno enoto Lesa v Radovljici, kjer so nekateri tudi varčevali, predlagan stečaj, da jih vodstvo Lesa še vedno zavaja s trditvijo, da za njihove hranilne vloge jamči republika, da si je direktorica Gabrijela Makovec kljub blokiranemu žiro računu izplačala bajni osebni dohodek, itd.

Preden se je direktorica Lesa d. d. začela braniti pred obtožbami, je zbrane varčevalce seznanila s tem, kaj so v Lesu storili za izplačilo hranilnih vlog. Povedala je, da so na Republiko Slovenijo vložili zahtevek za izplačilo teh vlog, da so vložili tudi zahtevek za njihovo prednostno izplačilo, če bo šel Elan v stečaj oziroma če bi prišlo do prisilne poravnave na sodišču, da so vložili zahtevek na sodišče proti Gorenjski banki Kranj za izdajo začasne odredbe, da se nepravično zasežena sredstva iz Elanovih prilivov iz tujine izločijo na poseben račun, iz katerega bodo poplačani upniki, med njimi tudi Les d. d., na koncu pa je varčevalce poparila z izjavo, da bo izplačevanje hranilnih vlog vezano na postopek reševanja Elana, ki pa za zdaj še ni znan.

Na vprašanje, zakaj se v Lesu obračajo na republiko, če ta noče prevzeti nobenih obveznosti do varčevalcev, je Makovčeva dejala, da je pristojno sodišče po zakonu registriralo njihovo hranilno-kreditno službo, ki je zdaj sekretariat za finance ne priznava, in da mora zdaj prav ta sekretariat odgovoriti na njihov zahtevek, sicer bodo odgovorne tožili. Na vprašanje, kakšna je možnost, da bi varčevalci dobili vrnjen ves naložen denar z obrestmi vred, jim direktorica ni znala natančno odgovoriti, saj je priznala, da je vse v rokah izvršnega sveta oziroma njegovega načina reševanja Elana. Povedala je tudi, da je 17 tisoč varčevalcev vložilo v njihovo banko 57 milijonov dinarjev, da je Les Elanu posodil 117 milijonov dinarjev, manjši del denarja v Elanu je od delničarjev Lesa, drugo pa so posojila, ki so jih druge firme dale Lesu.

● Na medklic enega izmed varčevalcev, kako je mogoče, da si zaposleni v Lesu kljub blokiranemu računu izplačujejo osebne dohodke, je direktorica odvrnila, da po zakonu o zajamčenem osebnem dohodku prejemajo 80-odstotno plačo, o svojih prejemkih pa ni hotela govoriti. Prav tako tudi ni pojasnila, kako je delniška družba Les povezana z zasebno firmo v Naklem, katera soustanoviteljica je tudi sama.

Zaradi vseh nejasnosti, ki se pletejo okoli poslovanja delniške družbe Les, je eden izmed varčevalcev (mimogrede, ta ima v Lesu vloženih 300 tisoč dinarjev) po dolgem prepiranju predlagal, naj najamejo svojega advokata, ki se dobro spozna na finance, (Makovčeva je dejala, da ga Les zaradi blokade ne more plačati), ki bo pregledal vse poslovne dokumente Lesa in, če bo treba, odgovorne v tej firmi tudi tožil. Varčevalci pa so iz svojih vrst imenovali štiričlansko komisijo, ki bo spremljala ukrepanje Lesovega vodstva in sproti obveščala varčevalce. Makovčeva pa je obljubila, da bodo varčevalce z novostmi vsak teden seznanjali prek časopisa Delo.

TONJA SLOKAR

Kako si Petrol zamišlja poslovanje

Petrol je za sovlaganje v lendavsko in reško rafinerijo – Od sodelovanja z avstrijsko firmo se nadeja boljše oskrbe – Novi prodajni prijemi – Tuji partnerji potrebujejo tudi dovolj skladišč

LJUBLJANA, 17. avgusta – V jugoslovanskem naftnem gospodarstvu se doslej nikomur ni bilo treba posebej truditi za svoj delež na trgu z naftnimi derivati. Vse je bilo dogovorjeno, že vnaprej razdeljeno in prepleteno z višjimi državnimi interesi. Neusmiljeni trg s ščepcem tuje konkurence pa je že začel trkati tudi na vrata teh posvečenih hramov, vendar še zdaleč ne tako močno, kot se to dogaja v drugih zahodnoevropskih državah. In še nekaj časa tudi ne bo, dokler ne bo zvezna vlada nehala urejati razmer na tem trgu, še zlasti pa določati ceno naftnih derivatov in njenih sestavin.

Kdo lahko ob prihajajoči konkurenci Petrolu denimo sploh še jamči, da bo še naprej obvladoval 12,5 odstotka jugoslovanskega trga z naftnimi derivati, Ini največji, 31,5-odstotni delež na trgu itn.? Prostor pod soncem si bodo morali pridobiti sami in tega dejstva se nekateri v Petrolu, morda pa v drugih naftnih hišah še bolj, premalo zavedajo, čeprav je treba Petrolovemu novemu vodstvu priznati, da si vsaj približno predstavlja, kako ohraniti, če že ne povečati svoj tržni delež.

Slovenija in z njo Petrol, ki zagotavlja 83 odstotkov potrebnih naftnih derivatov v Sloveniji, imata poseben položaj v jugoslovanskem naftnem gospodarstvu. Nimamo namreč ne omembe vrednih količin lastne nafte ne svoje rafinerije, s čimer pa še ni rečeno, da je Petrol zaradi tega v slabšem finančnem položaju kot drugi oskrbovalci v državi. To, da nimamo svoje rafinerije, niti ni tako usodno, saj se, vsaj v svetu je tako, pri črpanju surove nafte in pri prodaji njenih derivatov vrtijo največji dobički, zato je tuji kapital tudi najbolj zainteresiran za vlaganje v ti dve naftni dejavnosti. Ker nimamo svoje nafte, je Petrol letos dobil dovoljenje za uvoz potrebne nafte, s tem pa tudi možnost pri izbiri rafinerije, ki nam bo predelala to nafto. Tako predelajo Inine rafinerije, predvsem reške, ki je najbližja slovenskemu trgu, 80 odstotkov slovenske nafte. Polovica vseh pridobljenih derivatov v lendavski rafineriji, ki je tudi Inina, gre na slovenski trg, v severozahodno Slovenijo in okolico Maribora, pri čemer ji četrtino surove nafte zagotovi Petrol, drugo pa Ina. Zaradi zastarelosti te rafinerije pa sestava njenih naftnih derivatov ne ustreza tržnim potrebam in jih je na tem konec Slovenije treba dovažati. Prav zato jim je pri Petrolu veliko do tega, da bi lendavsko rafinerijo obnovili, pripravljeni so tudi skupaj z drugimi sovlagati v obnovo. Prepričani pa so, da bi morala lendavska rafinerija postati samostojno in mešano podjetje, kjer bi bil udeležen tudi tuji kapital, novo podjetje pa ne bi smelo podedovati hipotek iz preteklosti, zlasti stroškov v zvezi s prodajo rafinerije Kitajcem. Kakšna pa bi bila poslovna politika nove rafinerije, naj bi po mnenju Petrolovega vodstva odločali tisti, ki bodo prispevali denar za njeno obnovo.

Ker proda Petrol več kot polovico naftnih derivatov na svojih bencinskih črpalkah, je jasno, zakaj se tujci zanimajo za vključitev v prodajno mrežo v Sloveniji. Čeprav pri Petrolu trdijo, da so odprti za tuj kapital in da se bodo morali zato preoblikovati v delniško družbo – pravijo tudi, da so se za gradnjo bencinskih črpalk v Sloveniji zanimale skoraj vse velike tuje naftne družbe – so za zdaj, kot je znano, izbrali le avstrijski ÖMV, ki ima dve lastni rafineriji (predelata 8 milijonov ton nafte na leto), lastna naftna polja v Avstriji (1 milijon ton na leto) in lastne naftne vrtine v Libiji, Kanadi in Severnem morju, lastno petrokemično proizvodnjo, izdelavo maziv in motornih olj, do konca tega leta pa naj bi po prekinitvi pogodbe z Aralom imeli v Avstriji tudi 380 lastnih bencinskih črpalk. Z njim naj bi Petrol gradil bencinske črpalke ob novih slovenskih avtocestah, ustanovili naj bi mešano podjetje, ki naj bi poslovalo po jugoslovanski zakonodaji, dobiček pa bi si delili v skladu z vloženim kapitalom. Petrol pričakuje, da bo poleg denarja v skupno podjetje prispeval tudi svoj prevoz, skladišča, informacijski sistem, vodil računovodske posle in še kaj. V tem sodelovanju vidijo tudi možnost za zagotavljanje dodatnih naftnih derivatov in drugih naftnih izdelkov iz virov te avstrijske firme.

In kako namerava Petrol sodelovati s sosednjimi tekmeci, zlasti Istra-benzom in hrvaško Ino? Za zdaj imata z Istra-benzom, ki je od nedavnega samostojno družbeno podjetje, natančno določena oskrbovalna območja, ki sta jih podedovala še iz družinske zveze. Toda pri Petrolu ne izključujejo možnosti, da bodo tudi na »njihovem območju« z njimi tekmovali pri pridobivanju lokacij za nove bencinske črpalke, najbrž pa se bodo ponudile tudi tuje firme. Istra-benz se bo, pravijo pri Petrolu, moral sam odločiti za obliko sodelovanja.

Veliki Petrolov brat, Ina, ima zdaj v Sloveniji tri bencinske črpalke. Računajo, da se bo tudi Ina kmalu odločila, ali bo pri oskrbi slovenskega trga sodelovala z obstoječima partnerjema ali bo razvijala lastno prodajno mrežo. Pri Petrolu še vedno trdno vztrajajo, da bi sami kupovali surovo nafto, se trdneje povezovali z rafinerijami, pri čemer je reška rafinerija že ponudila Petrolu sodelovanje pri njeni modernizaciji in skupno gradnjo cevovoda od Reke do Ljubljane.

Ker zdaj trgovci z naftnimi derivati živijo samo od marže, ki jo določa ZIS, bodo pri Petrolu prisiljeni iskati tuji denar za širitev prodajne mreže, saj bodo le tako imeli večje možnosti, da bodo pri licitaciji za nove bencinske črpalke tudi izbrani. Pričani so tudi, da se bodo tuji partnerji povezovali le s tistimi slovenskimi in jugoslovanskimi naftnimi podjetji, ki bodo imela dovolj skladišč. Nato se bo začela bitka za čim večji zaslužek na teh črpalkah. Te bo treba jemati kot trgovino, pravijo pri Petrolu, in večji zaslužek iskati s prodajo dodatnih izdelkov in storitev, kot so mehanične delavnice, avtoplralnice, restavracije, trgovine z živili... Ugotavljajo, da naftarjem v tujini prinesejo 60 odstotkov zaslužka naftni derivati in 40 odstotkov spremljajoče storitve in drugi izdelki. Zavedajo se, da bodo morali na samopostrežnih črpalkah v doglednem času znižati cene derivatov, spremeniti zunanji videz črpalk, uvesti razne izboljšave ne črpalkah, z elektronskimi napisi obveščati kupce, katera črpalka je zaprta in kje je odprta naslednja. Prihodnje leto naj bi vpeljali plačevanje goriva tudi s kreditnimi karticami, predvsem pa ne bodo mogli mimo zasebnih črpalk. Tako bodo še letos dali poskusno v najem zasebnikom eno črpalko na Dolenjski cesti, eno pri Kočevju, v Rovtah in še eno na Primorskem. S pomočjo zasebnikov pa naj bi popestrili tudi dodatno ponudbo ob bencinskih črpalkah. Gre seveda le za manjše bencinske črpalke, večje pa nameravajo spremeniti v profitna sredstva, tako da bi več partnerjev vključili v dodatno ponudbo storitev in izdelkov ob črpalkah, ki bi si delili dobiček in skrbeli tudi za nove naložbe.

TONJA SLOKAR

Zaloge nafte pohajajo

● NOVI SAD, 17. avgusta (Tanjug) – Zaloge surove nafte v rafinarijah Pančevo in Novi Sad so pičle in omogočajo le pet do šest dni obratovanja z omejeno zmogljivostjo. Po mnenju naftarjev, bi moral ZIS, da bi se izognili motnjam na trgu, prodajati surovo nafto in derivate iz materialnih rezerv.

Izjalovljen nakup nafte

● REKA, 17. avgusta (Tanjug) – Reška rafinerija bo zaloge surove nafte predelovale do 26. avgusta, trg pa bo lahko brez zastojev oskrbovala z derivati do konca avgusta in verjetno tudi v prvih dneh septembra. Največja jugoslovanska rafinerija si prizadeva kupiti nafto iz več virov, ker se je poskus nakupa 80.000 ton nafte na svobodnem trgu izjalovil. V rafineriji poudarjajo, da bodo imeli z novo nafto okoli 40 dolarjev izgube pri toni, če se cene derivatov ne bodo spremenile do konca avgusta.

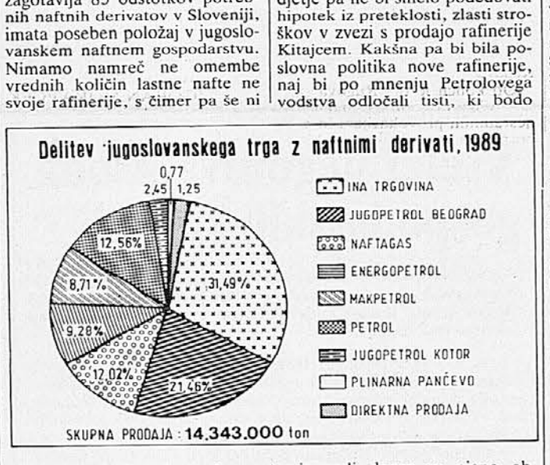

Tudi Prekmurje bo dobilo svoj duhovni center

Na željo duhovnikov treh pomurskih dekanij bo duhovni center v Kančevcih

MURSKA SOBOTA, 17. avgusta – Mariborska škofija, natančneje katoliški dekaniji iz Murske Sobote in Ljutomera, gradita v Kančevcih na Goričkem v soboški občini duhovni center, v katerem se bodo zbirali zakonci, ministranti in verna mladina. V centru, ki ga gradijo na lokaciji starega župnišča, bo katoliška cerkev po besedah duhovnikov razvijala tudi zunajcerkveno dejavnost, predvsem kulturno. Ob centru, ki bo meril 3800 kvadratnih metrov, želijo urediti tudi park s skulpturami.

Za gradnjo duhovnega centra na Goričkem so se v mariborski škofiji odločili na željo duhovnikov iz treh pomurskih dekanij. Duhovnik Štefan Balažic, ki vodi posle okrog gradnje, je povedal, da so jim občinski upravni organi v Murski Soboti v najkrajšem možnem času izdali vso potrebno dokumentacijo za gradnjo centra.

Center zbira denar pri vernikih; delež protestantskih vernikov je izredno velik, čeprav duhovni center gradi katoliška cerkev. I. G.

Barbarsko uničen spomenik je očitno zasebna črna gradnja

Na prijavo o uničevanju v Kortini pri Pridvoru koprski inšpektorji niso reagirali niti po mesecu dni – Dovoljenja zasebnik nima

KOPER, 17. avgusta – Kdo uničuje zaščiteno arheološko območje v Kortini pri Pridvoru in kdo tako uničevanje dopušča? Koprsko javnost je na uničevanje območja, ki je zavarovano s prvim varstvenim režimom, opozoril z odprtim pismom koprski občinski vladi italijanski državljan slovenskega rodu iz Trsta Domenico Cavrini.

Ugotovil je, da je na območju nekdanjega kaštelirja, kjer so arheologi že večkrat raziskovali tla, le nekaj metrov od kraja, kjer je bil najden srednjeveški grob, zdaj globok izkop, postavljena je lesena baraka... Tam, kjer je potekalo prvo kaštelirsko obzidje, stoji velika betonska garaža, postavljeni so temelji še za novo zidavo, gradbeni stroj pa pridno koplje. Gre za barbarsko uničevanje spomenika, ki po svoje med drugim dokazuje tudi prisotnost Slovencev v Istri.

Na Zavodu za varstvo kulturne in naravne dediščine v Piranu nam je **Božo Guštin** povedal, da soglasja za tak poseg niso dali, da pa so julija opazili to početje, ga poslikali in 17. julija poslali prijavo koprskim inšpektorjem. Koprska urbanistična inšpektorica **Mihaela Valič** pa o vsem tem danes ni nič vedela oziroma od 20. julija koprski inšpektorji na prijavo niso reagirali. Na občini Koper so nam povedali, da upravne službe za ta poseg niso izdale nobenega dokumenta.

BORIS ŠULIGOJ

Klavirska šola na Zemonu

LJUBLJANA, 17. avgusta – Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina prireja že četrto klavirsko šolo na dvorcu Zemono pri Vipavi. Začela se bo v soboto, 18. avgusta, z recitalom profesorja in pianista Leonida Brumberga ob 20.30, ki bo izvedel vse štiri Chopinove Balade in Preludije op. 23 in 32 Sergeja Rahmaninova. Med Brumbergovimi študenti na poletni šoli bo kar 23 mladih pianistov iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Pulja in Ljubljane.

PO SLOVENIJI

Preskušajo plovilo za čiščenje morja

KOPER, 17. avgusta – Delavci koprskega Hidra so začeli danes v Koprskem zalivu preizkušati barko za čiščenje morja »Logeco«, ki so jo izdelali v Genovi in je last Hidrovega poslovnega partnerja Intermare. Gre za 13 metrov dolgo in 4,5 metra široko plovilo, ki so ga začasno uvozili, preizkušali ga bodo do torka, takrat pa se bodo odločili, ali ga bodo kupili ali poslali nazaj. Po besedah namestnice direktorja Hidra Mirke Centa, se zdi to plovilo od razpoložljivih še najbolj primerno, ker je predvideno za vse dejavnosti službe za varstvo morja, pa tudi po finančni plati, saj ga Intermare (s katerim Hidro ustanavlja mešano družbo za intervencije na morju Eco Adria) ponuja pa skoraj polovični ceni – to je za 388 milijonov lir. Odločili pa se bodo po preizkušnji na morju. (B. Š.)

Zadeva Pecci se bo kmalu razpletla

RAVNE NA KOROŠKEM, 17. avgusta – Zaplet okrog nedovoljene prenove bivše Cvitaničeve hiše na Trgu svobode na Ravnah, kjer je občan Sherafedin Pecci uredil več prodajaln in disko klub ter začel poslovati brez vsakršnih dovoljenj, bo rešen najkasneje do konca avgusta.

To je na današnji seji občinskega izvršnega sveta na Ravnah sporočil predsednik komiteja za gospodarstvo Ivan Žagar. Zadevo zdaj obravnavajo republiški organi, kamor se je investitor Pecci obrnil s pritožbo. Dejstvo, da Pecci za svojo dejavnost nima nikakršnega dovoljenja, da ne plačuje davkov in da ni spoštoval odločb občinske uprave, inšpektorjev in drugih organov, je predvsem pri davčnih obveznikih v Mežiški dolini povzročilo odpor. Žagar je še dodal, da bo Pecci moral naknadno urediti vse formalnosti, sicer mu bodo zapečatili vse lokale. (I. P.)

Lipe – zlatniki in srebrniki

CELJE, 17. avgusta – V Zlatarni so naredili kovanec za 1 lipo iz srebra 925 čistine sterling silver in za 10 lip iz zlata čistine 900. Modeliral ga je Stane Dremelj, na njem pa je oblikovan lik dr. Franceta Prešerna z letnico rojstva in smrti.

Kovanca je naročil holding Lipa, v Zlatarni pa so po besedah izvršne direktorice Anice Berglez-Volkove naročilo sprejeli kot velik izzv za nov program. Izredno uspel začetek, kot tudi že prejšnji dosežki na tem področju, nekako sami po sebi ponujajo možnost, da bi vpeljali proizvodnjo vseh vrst kovancev, tudi spominskih, dopolnjenih z reprodukcijami starih, iz katerega ne izvzemajo niti svetovnega unikata Aureliana, pri katerem bi seveda morali rešiti kar nekaj delikatnih problemov. Takšne kovance bi distribuirali prek bank, kot to delajo v razvitih deželah (kovanca za 1 lipo in 10 lip bosta v prodaji v trgovski mreži Zlatarne).

Sicer v Zlatarni razmišljajo, da bi v Celju ustanovili borzo plemenitih kovin in dragega kamenja za vso državo, za kar imajo tako zamisli kot tehnologijo, vendar bi se za distribucijske kanale po mnenju Anice Berglez morale usposobiti banke. (D. H.)

V Luki zadovoljni s 7-mesečnim pretovorom

KOPER, 17. avgusta – Kljub nekoliko slabšim julijskim rezultatom, ko so opravili le nekaj več kot 83 odstotkov predvidenega pretovarjanja, so v koprski Luki zadovoljni s skupnim prometom v letošnjih prvih sedmih mesecih. Do konca julija so namreč pretovorili kar 3 milijone 139 tisoč ton blaga, kar je skoraj 300 tisoč ton več, kot so načrtovali. Precej so pripomogle tudi pošiljke avtomobilov. Samo v zadnjih treh mesecih so slovenska podjetja preko Kopra uvozila več kot 4.000 avtomobilov daihatsu in hyundai. Cimos je letos tu natovoril že 630 svojih vozil, ki jih je prodal v Alžir in Libijo, precej avtomobilov, predvsem čeških škod, pa je preko Kopra potovalo tudi v tranzitu. Kljub dosedanjemu dokaj ugodnemu poslovanju se v Luki bojijo, da bodo zaostrene razmere v Zalivu v prihodnje vplivale tudi na obseg prometa koprskega pristanišča, saj so tukaj v preteklosti iztovorili in natovorili precej blaga za to območje, posebno za Irak. (J. O.)

PISMI O NABORNIKIH MED BEOGRADOM IN LJUBLJANO

Sporočilo zvezne vlade slovenski

Zvezni izvršni svet je 9. avgusta 1990 na 86. seji, ki ji je predsedoval predsednik Zveznega izvršnega sveta Ante Marković, obravnaval informacijo zveznega sekretariata za ljudsko obrambo o nezakonitih ukrepih organov SR Slovenije na področju ljudske obrambe.

Pri tem je Svet ugotovil, da pristojni organi SR Slovenije še vedno ne izvajajo posameznih zveznih zakonov in predpisov, sprejetih za izvrševanje omenjenih zakonov na področju ljudske obrambe, zlasti pa tistih, ki urejajo pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije ni uresničil načrta za pošiljanje nabornikov po občinah, s tem pa je postalo zelo vprašljivo pošiljanje teh v JLA v zakonskem roku. Poleg tega je prepovedal pristojnim občinskim organom uresničevanje drugih načrtov nabora, sprejetih v skladu z zveznim zakonom, in ukazal samo uporabo načrta republiškega sekretariata za ljudsko obrambo SR Slovenije.

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je v okviru svojih pooblastil, določenih z ustavo SFRJ in zveznimi zakoni, večkrat opozoril republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije na obvezno izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov in zahteval, da ta sprejme ustrezne ukrepe za njihovo izvrševanje. Pri tem je dvakrat posebej opozoril na obvezno izvrševanje načrta za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka septembra letos. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je natančno obvestil republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije o pošiljanju nabornikov iz SR Slovenije v JLA in o razlogih, zaradi katerih ne more sprejeti teritorialnega načela služenja vojaške obveznosti. Ker pristojni organi SR Slovenije še vedno ravnajo v nasprotju z zveznim zakonom, je bila poslana inšpekcija vojaške obveznosti v republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije, ki je ukazala, da pristojni organi SR Slovenije do 8. avgusta izpeljejo predpisani postopek za pošiljanje nabornikov na služenje vojaškega roka, česar do sedaj niso storili.

Tudi v pogovorih med predstavniki Zveznega izvršnega sveta in predstavniki izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bilo opozorjeno na neizvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov na področju ljudske obrambe na območju SR Slovenije.

Ker kljub opozorilom in sprejetim ukrepom ter pripravljenosti Zveznega izvršnega sveta in pristojnih zveznih organov, da bi prišli do optimalne rešitve v mejah objektivnih možnosti, pristojni organi v SR Sloveniji, odgovorni za izvrševanje zveznih zakonov in drugih predpisov, niso zagotovili njihove izvršitve, Zvezni izvršni svet v skladu s svojimi ustavnimi pooblastili in odgovornostjo opozarja na nujnost in obveznost izvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije.

Zvezni izvršni svet zahteva od izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, da brez odlašanja sprejme vas potrebne ukrepe, da bi pristojni organi v republiki izvršili obveznosti iz načrta pošiljanja nabornikov iz SR Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA in druge obveznosti iz zveznih zakonov in drugih predpisov, ki urejajo odnose s področja ljudske obrambe.

Zvezni izvršni svet zahteva, da ga izvršni svet skupščine SR Slovenije obvesti o sprejetih ukrepih do 18. avgusta 1990.

Zvezni izvršni svet poudarja, da je njegovo večkrat poudarjeno stališče, da zagotovi upoštevanje ustave SFRJ, zveznih zakonov in drugih predpisov na vsem ozemlju Jugoslavije, odločno in da bo s tem namenom sprejemal ukrepe, določene z ustavo SFRJ in Zveznim zakonom, vštevši tudi neposredno zagotavljanje izvrševanja zveznih zakonov.

Zvezni izvršni svet meni, da bi se izvršni svet skupščine SR Slovenije moral zavedati lastne odgovornosti do Jugoslavije in slovenskega naroda za posledice, ki bi utegnile nastati zaradi neizvrševanja zveznih zakonov in drugih predpisov.

ALEKSANDAR MITROVIĆ, podpredsednik

Slovenska vlada odgovarja zvezni

Skupščina Republike Slovenije je 19. julija 1990 na podlagi tretje alinee 335. člena v zvezi s 301. členom ustave Republike Slovenije sprejela stališča do pošiljanja nabornikov na služenje vojaškega roka (Uradni list RS, št. 29/90, 30/90), v katerih je od pristojnih zveznih organov zahtevala, da začnejo postopoma reševati vprašanje eksteritorialnega služenja vojaškega roka za nabornike iz Slovenije. Pri tem je izhajala iz dejstva, da je mogoče ta problem zadovoljivo rešiti brez spreminjanja ustave SFR Jugoslavije ali zveznih zakonov, saj zakon nikjer ne določa, koliko nabornikov lahko vojaški rok služi v matični republiki.

Delež nabornikov, ki lahko služijo vojaški rok doma, določa zvezni sekretar za ljudsko obrambo z navodilom za nabor in popolnjevanje JLA v miru (ZSLO, št. Z1843-57 z dne 10. 6. 1986., Z 1515-1 z dne 17. 7. 1989 in Z 1515-10/89 z dne 5. 2. 1990). Navodilo trenutno določa, da je ta delež 5 in 10 odstotkov, kar je bistveno manj kot pred leti, ko je vojaški rok v Sloveniji že služijo 25 odstotkov nabornikov.

Zavedajoč se, da JLA ne more čez noč zagotoviti možnosti za odpravo eksteritorialnega načina služenja vojaškega roka, je skupščina Republike Slovenije zahtevala, da